

SISÄLLYSLUETTELO

A. Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen liitetyt pöytäkirjat

1. Pöytäkirja kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa
2. Pöytäkirja toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta
3. Pöytäkirja Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä
4. Pöytäkirja Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä
5. Pöytäkirja Euroopan investointipankin perussäännöstä
6. Pöytäkirja Euroopan unionin toimielinten ja tiettyjen elinten, laitosten ja yksikköjen kotipaikan sijainnista
7. Pöytäkirja Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista
8. Pöytäkirja Tanskan kuningaskunnan, Irlannin ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan sekä Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymissopimuksista ja -asiakirjoista

9. Pöytäkirja Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymissopimuksesta ja -asiakirjasta
10. Pöytäkirja liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä
11. Pöytäkirja lähentymisperusteista
12. Pöytäkirja euroryhmästä
13. Pöytäkirja eräistä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevista määräyksistä talous- ja rahaliiton osalta
14. Pöytäkirja eräistä Tanskaa koskevista määräyksistä talous- ja rahaliiton osalta
15. Pöytäkirja Tanskan kansallisen pankin tietyistä tehtävistä
16. Pöytäkirja Communauté financière du Pacifique -frangijärjestelmästä
17. Pöytäkirja osaksi Euroopan unionia sisällytetystä Schengenin säännöstöstä
18. Pöytäkirja unionin perustuslain III-130 artiklan tiettyjen näkökohtien soveltamisesta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Irlantiin

19. Pöytäkirja Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan osalta samoin kuin yksityisoikeuden alalla tehtävän oikeudellisen yhteistyön ja poliisiyhteistyön osalta
20. Pöytäkirja Tanskan asemasta
21. Pöytäkirja jäsenvaltioiden ulkosuhteista ulkorajojen ylittämisen osalta
22. Pöytäkirja jäsenvaltioiden kansalaisten oikeudesta turvapaikkaan
23. Pöytäkirja unionin perustuslain I-41 artiklan 6 kohtaan ja III-312 artiklaan perustuvasta pysyvästä rakenteellisesta yhteistyöstä
24. Pöytäkirja unionin perustuslain I-41 artiklan 2 kohdasta
25. Pöytäkirja Alankomaiden Antilleilla jalostettujen maaöljytuotteiden tuonnista Euroopan unioniin
26. Pöytäkirja kiinteän omaisuuden hankkimisesta Tanskassa
27. Pöytäkirja jäsenvaltioiden yleisradiotoiminnasta
28. Pöytäkirja unionin perustuslain III-214 artiklasta
29. Pöytäkirja taloudellisesta, sosiaalisesta ja alueellisesta yhteenkuuluvuudesta

30. Pöytäkirja Grönlantia koskevista erityisjärjestelyistä
31. Pöytäkirja Irlannin perustuslain 40.3.3 artiklasta
32. Pöytäkirja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn yleissopimukseen liittymistä koskevasta perustuslain I-9 artiklan 2 kohdasta
33. Pöytäkirja Euroopan yhteisön perustamissopimusta ja Euroopan unionista tehtyä sopimusta täydentäneistä tai muuttaneista asiakirjoista ja sopimuksista
34. Pöytäkirja Euroopan unionin toimielimiä ja elimiä koskevista siirtymämääräyksistä
35. Pöytäkirja Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästudkimusrahosta
36. Pöytäkirja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen muuttamisesta

B. Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen liitteet

1. Liite I Luettelo, johon viitataan unionin perustuslain III-226 artiklassa
2. Liite II Merentakaiset maat ja alueet, joihin sovelletaan unionin perustuslain III osan IV osaston määräyksiä

A. EUROOPAN PERUSTUSLAISTA TEHTYYN
SOPIMUKSEEN LIITETYT
PÖYTÄKIRJAT

1. PÖYTÄKIRJA
KANSALLISTEN PARLAMENTTIEN ASEMASTA
EUROOPAN UNIONISSA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

PALAUTTAVAT MIELEEN, että tapa, jolla kansalliset parlamentit valvovat maansa hallituksen toimintaa unioniin liittyvissä kysymyksissä, on kunkin jäsenvaltion valtiosäännön mukaiseen järjestelmään ja käytäntöön kuuluva asia,

HALUAVAT kannustaa kansallisia parlamentteja osallistumaan entistä enemmän Euroopan unionin toimintaan ja parantaa niiden mahdollisuuksia ilmaista näkemyksensä esityksistä, jotka koskevat lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäviä eurooppasäädöksiä, samoin kuin muista niiden kannalta erityisen tärkeiltä vaikuttavista asioista,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen:

I OSASTO

TIETOJEN ANTAMINEN KANSALLISILLE PARLAMENTEILLE

1 ARTIKLA

Komissio toimittaa suoraan kansallisille parlamenteille komission tausta-asiakirjat (vihreät ja valkoiset kirjat sekä tiedonannot) silloin, kun ne julkaistaan. Komissio toimittaa kansallisille parlamenteille myös vuotuisen lainsäädäntöohjelman samoin kuin kaikki muut lainsäädännön suunnittelua tai poliittista strategiaa koskevat asiakirjat samaan aikaan kuin Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

2 ARTIKLA

Euroopan parlamentille ja neuvostolle osoitetut esitykset lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväiksi eurooppasäädöksiksi toimitetaan kansallisille parlamenteille.

Tässä pöytäkirjassa ilmaisulla "esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi" tarkoitetaan komission ehdotuksia, jäsenvaltioiden ryhmän aloitteita, Euroopan parlamentin aloitteita, unionin tuomioistuimen pyyntöjä, Euroopan keskuspankin suosituksia ja Euroopan investointipankin pyyntöjä, joiden tarkoituksena on lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävän eurooppasäädöksen antaminen.

Komissio toimittaa siltä lähtöisin olevat esitykset lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväiksi eurooppasäädöksiksi suoraan kansallisille parlamenteille samaan aikaan kuin Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

Euroopan parlamentti toimittaa siltä lähtöisin olevat esitykset lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväiksi eurooppasäädöksiksi suoraan kansallisille parlamenteille.

Neuvosto toimittaa jäsenvaltioiden ryhmältä, unionin tuomioistuimelta, Euroopan keskuspankilta tai Euroopan investointipankilta lähtöisin olevat esitykset lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväiksi eurooppasäädöksiksi kansallisille parlamenteille.

3 ARTIKLA

Kansalliset parlamentit voivat toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta tehdyssä pöytäkirjassa määrättyä menettelyä noudattaen toimittaa Euroopan parlamentin puhemiehelle sekä neuvoston ja komission puheenjohtajille perustellun lausunnon siitä, onko esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi toissijaisuusperiaatteen mukainen.

Kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi on lähtöisin jäsenvaltioiden ryhmältä, neuvoston puheenjohtaja toimittaa esitystä koskevat perustellut lausunnot näiden jäsenvaltioiden hallituksille.

Kun esitys on lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi on lähtöisin unionin tuomioistuimelta, Euroopan keskuspankilta tai Euroopan investointipankilta, neuvoston puheenjohtaja toimittaa esitystä koskevat perustellut lausunnot asianomaiselle toimielimelle tai elimelle.

4 ARTIKLA

Esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi voidaan ottaa neuvoston esityslistaehdotukseen säädöksen hyväksymistä tai jonkin lainsäädäntömenettelyn yhteydessä tapahtuvaa yhteisen kannan vahvistamista varten aikaisintaan kuuden viikon kuluttua siitä, kun esitys on toimitettu kansallisille parlamenteille unionin virallisilla kielillä. Kiireellisissä tapauksissa tästä voidaan tehdä poikkeus, jonka perustelut esitetään kyseisessä säädöksessä tai neuvoston yhteisessä kannassa. Lukuun ottamatta kiireellisiä, asianmukaisesti perusteltuja tapauksia minkäänlaista lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävää eurooppasäädöstä koskevaan esitykseen liittyvää sopimusta ei voida todeta saavutetun näiden kuuden viikon aikana. Lukuun ottamatta kiireellisiä, asianmukaisesti perusteltuja tapauksia kanta voidaan vahvistaa aikaisintaan kymmenen päivän kuluttua siitä, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi on otettu neuvoston esityslistaehdotukseen.

5 ARTIKLA

Neuvoston istuntojen esityslistat ja käsittelyn tulokset, mukaan lukien niiden neuvoston istuntojen pöytäkirjat, joissa on käsitelty esityksiä lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädöksi, toimitetaan suoraan-kansallisille parlamenteille samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden hallituksille.

6 ARTIKLA

Kun Eurooppa-neuvosto aikoo soveltaa unionin perustuslain IV-444 artiklan 1 tai 2 kohtaa, Eurooppa-neuvoston aloitteesta ilmoitetaan kansallisille parlamenteille vähintään kuusi kuukautta ennen eurooppapäätöksen tekemistä.

7 ARTIKLA

Tilintarkastustuomioistuin toimittaa vuosikertomuksensa tiedoksi kansallisille parlamenteille samaan aikaan kuin Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

8 ARTIKLA

Siinä tapauksessa, että kansallinen parlamenttijärjestelmä ei ole yksikamarinen, 1–7 artiklaa sovelletaan parlamentin muodostaviin kamareihin.

II OSASTO PARLAMENTTIEN VÄLINEN YHTEISTYÖ

9 ARTIKLA

Euroopan parlamentti ja kansalliset parlamentit päättävät yhdessä parlamenttien välisen tehokkaan ja säännöllisen yhteistyön järjestämisestä ja edistämisestä unionissa.

10 ARTIKLA

Unionin asioita käsittelevien parlamentaaristen elinten konferenssi voi saattaa aiheellisina pitämänsä näkemykset Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission tietoon. Konferenssi edistää muun muassa kansallisten parlamenttien ja Euroopan parlamentin välistä tietojen ja parhaiden toimintatapojen vaihtoa, myös niiden erityisvaliokuntien välillä. Konferenssi voi myös järjestää parlamenttien välisiä kokouksia tietyistä aiheista, etenkin keskustellakseen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kysymyksistä, yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka mukaan luettuna. Konferenssin näkemykset eivät sido kansallisia parlamenteja eivätkä määrää ennalta niiden kantaa.

2. PÖYTÄKIRJA
TOISSIJAISUUS- JA SUHTEELLISUUSPERIAATTEEN
SOVELTAMISESTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

HALUAVAT varmistaa, että päätökset tehdään mahdollisimman lähellä unionin kansalaisia,

OVAT VAKAASTI PÄÄTTÄNEET vahvistaa unionin perustuslain I-11 artiklaan sisältyvien toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamista koskevat edellytykset sekä perustaa järjestelmän sen valvomiseksi, miten näitä periaatteita sovelletaan,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

Kukin toimielin huolehtii jatkuvasti unionin perustuslain I-11 artiklassa määriteltyjen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen noudattamisesta.

2 ARTIKLA

Komissio kuulee laajalti eri tahoja ennen kuin se tekee ehdotuksen lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi. Kuulemisissa on tarvittaessa otettava huomioon suunniteltujen toimien alueellinen ja paikallinen ulottuvuus. Poikkeuksellisen kiireellisissä tapauksissa komissio ei järjestä tällaista kuulemistä. Se perustelee tätä koskevan päätöksensä ehdotuksessaan.

3 ARTIKLA

Tässä pöytäkirjassa ilmaisulla "esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi" tarkoitetaan komission ehdotuksia, jäsenvaltioiden ryhmän aloitteita, Euroopan parlamentin aloitteita, unionin tuomioistuimen pyyntöjä, Euroopan keskuspankin suosituksia ja Euroopan investointipankin pyyntöjä, joiden tarkoituksena on lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävän eurooppasäädöksen antaminen.

4 ARTIKLA

Komissio toimittaa esityksensä lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädöksiä sekä muutetut esityksensä jäsenvaltioiden kansallisille parlamenteille samaan aikaan kuin unionin lainsäätäjälle.

Euroopan parlamentti toimittaa esityksensä lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädöksiä sekä muutetut esityksensä kansallisille parlamenteille.

Neuvosto toimittaa jäsenvaltioiden ryhmältä, unionin tuomioistuimelta, Euroopan keskuspankilta tai Euroopan investointipankilta lähtöisin olevat esitykset lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädöksiä sekä muutetut esitykset jäsenvaltioiden kansallisille parlamenteille.

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselmat ja neuvoston kannat toimitetaan kansallisille parlamenteille heti niiden tultua hyväksytyiksi.

5 ARTIKLA

Esitykset lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädöksiksi perustellaan toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisen kannalta. Kaikkiin esityksiin, jotka koskevat lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävää eurooppasäädöstä, olisi liitettävä selvitys, jonka sisältämien yksityiskohtaisten tietojen perusteella toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen noudattamista voidaan arvioida. Selvityksessä olisi esitettävä tietoja, joiden perusteella voidaan arvioida esityksen rahoitusvaikutuksia ja, kun kyse on eurooppapuitelaista, sen vaikutuksia lainsäädäntöön, joka jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön, tarvittaessa myös alueelliseen lainsäädäntöön. Syyt, joiden perusteella todetaan, että unionin tavoite voidaan paremmin saavuttaa unionin tasolla, osoitetaan laadullisin, ja aina kun se on mahdollista, määrällisin perustein. Esityksessä lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi otetaan huomioon, että unionille, jäsenvaltioiden hallituksille, alueellisille tai paikallisille viranomaisille, taloudellisille toimijoille ja kansalaisille aiheutuvan taloudellisen tai hallinnollisen rasituksen olisi pysyttävä mahdollisimman pienenä ja sen olisi oltava suhteessa tavoitteeseen.

6 ARTIKLA

Kansallinen parlamentti tai kansallisen parlamentin kamari voi kuuden viikon kuluessa lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävää eurooppasäädöstä koskevan esityksen toimittamisesta antaa Euroopan parlamentin puhemiehelle sekä neuvoston ja komission puheenjohtajille perustellun lausunnon syistä, joiden perusteella se arvioi, että kyseessä oleva esitys ei ole toissijaisuusperiaatteen mukainen. Kansallisen parlamentin tai kansallisen parlamentin kamarin on tarvittaessa itse järjestettävä lainsäädäntövaltaa käyttävien alueellisten parlamenttien kuuleminen.

Kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi on lähtöisin jäsenvaltioiden ryhmältä, neuvoston puheenjohtaja toimittaa lausunnon näiden jäsenvaltioiden hallituksille.

Kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi on lähtöisin unionin tuomioistuimelta, Euroopan keskuspankilta tai Euroopan investointipankilta, neuvoston puheenjohtaja toimittaa lausunnon asianomaiselle toimielimelle tai laitokselle.

7 ARTIKLA

Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio tai jäsenvaltioiden ryhmä, unionin tuomioistuin, Euroopan keskuspankki tai Euroopan investointipankki, kun kyse on niiden tekemästä esityksestä lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi, ottavat huomioon kansallisten parlamenttien tai jonkin kansallisen parlamentin kamarin perustellut lausunnot.

Kullakin kansallisella parlamentilla on kaksi ääntä, jotka jakautuvat kansallisen parlamenttijärjestelmän perusteella. Kaksikamarisessa parlamenttijärjestelmässä kummallakin kamarilla on yksi ääni.

Jos vähintään kolmasosa kansallisten parlamenttien toisen kohdan mukaisesta kokonaisuäänimäärästä edustaa sellaisia perusteltuja lausuntoja, joiden mukaan esityksessä lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi ei ole noudatettu toissijaisuusperiaatetta, esitystä on tarkasteltava uudelleen. Tarvittava äänien vähimmäismäärä on neljännes, kun on kyse unionin perustuslain vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevan III-264 artiklan perusteella tehdystä esityksestä lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi.

Tarkasteltuaan esitystä uudelleen komissio tai jäsenvaltioiden ryhmä, unionin tuomioistuin, Euroopan keskuspankki tai Euroopan investointipankki, jos kyse on niiden tekemästä esityksestä lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi eurooppasäädökseksi, voi päättää joko pitää voimassa esityksensä, muuttaa sitä tai peruuttaa sen. Tämä päätös on perusteltava.

8 ARTIKLA

Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista kanteet, jotka perustuvat siihen, että lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävässä eurooppasäädöksessä ei ole noudatettu toissijaisuusperiaatetta, ja jotka jäsenvaltiot ovat panneet vireille unionin perustuslain III-365 artiklan määräysten mukaisesti tai jotka ne ovat toimittaneet sille oikeusjärjestyksensä mukaisesti kansallisen parlamenttinsa tai kansallisen parlamenttinsa kamarin puolesta.

Myös alueiden komitea voi panna vireille mainitun artiklan mukaisesti tällaisen kanteen, kun on kyse sellaisista lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävistä eurooppasäädöksistä, joiden hyväksyminen edellyttää unionin perustuslain mukaan sen kuulemista.

9 ARTIKLA

Komissio antaa Eurooppa-neuvostolle, Euroopan parlamentille, neuvostolle ja kansallisille parlamenteille vuosittain selvityksen unionin perustuslain I-11 artiklan soveltamisesta. Tämä vuosittainen selvitys lähetetään myös alueiden komitealle ja talous- ja sosiaalikomitealle.

3. PÖYTÄKIRJA
EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIMEN PERUSSÄÄNNÖSTÄ

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

HALUAVAT vahvistaa unionin perustuslain III-289 artiklassa tarkoitetun Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen:

1 ARTIKLA

Euroopan unionin tuomioistuimen järjestäytymisessä ja toiminnassa noudatetaan, mitä unionin perustuslaissa, Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksessa (Euratomin perustamissopimus) ja tässä perussäännössä määrätään.

I OSASTO

TUOMARIT JA JULKISASIAMIEHET

2 ARTIKLA

Ennen tehtävänsä ryhtymistä kukin tuomari vannoo unionin tuomioistuimen julkisessa istunnossa valan, jonka mukaan hän suorittaa tehtävänsä puolueettomasti ja tunnollisesti eikä ilmaise neuvottelusalaisuuksia.

3 ARTIKLA

Tuomareilla on lainkäyttöllinen koskemattomuus. Heidän koskemattomuutensa jatkuu heidän tehtävänsä päätyttyä heidän virassaan suorittamiensa toimien osalta, suulliset lausumat ja kirjalliset esitykset mukaan luettuina.

Unionin tuomioistuin voi täysistuntopäätöksellä pidättää koskemattomuuden. Jos päätös koskee unionin yleisen tuomioistuimen tai jonkin erityistuomioistuimen jäsentä, unionin tuomioistuin tekee ratkaisunsa kuultuaan asianomaista tuomioistuinta.

Jos koskemattomuus on pidätetty ja tuomaria vastaan pannaan vireille oikeudenkäynti rikosasiassa, asian voi tutkia vain sellainen jäsenvaltion tuomioistuin, joka on toimivaltainen tuomitsemaan korkeimpien kansallisten tuomioistuinten jäseniä.

Euroopan unionin tuomioistuimen tuomareihin, julkisasiamiehiin, kirjaajiin sekä avustaviin esittelijöihin sovelletaan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan 11–14 artiklaa sekä 17 artiklaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta tuomareiden lainkäyttöllistä koskemattomuutta koskevien tämän artiklan ensimmäisen, toisen ja kolmannen kohdan soveltamista.

4 ARTIKLA

Tuomareilla ei saa olla poliittista tai hallinnollista tointa.

Tuomarit eivät saa harjoittaa palkallista tai palkatonta ammattitoimintaa, ellei neuvosto anna siihen poikkeustapauksessa erityislupaa yksinkertaisella enemmistöllä tekemällään eurooppapäätöksellä.

Tehtävänsä ryhtyessään tuomarit antavat juhlallisen vakuutuksen siitä, että he toimikautensa aikana ja sen päätyttyä noudattavat tehtävästään johtuvia velvollisuuksia ja varsinkin osoittavat kunniallisuutta ja pidättyvyyttä, kun heille toimikauden päätyttyä tarjotaan tiettyjä tehtäviä tai etuja.

Unionin tuomioistuin ratkaisee epäselvät tapaukset. Jos päätös koskee unionin yleisen tuomioistuimen tai jonkin erityistuomioistuimen jäsentä, unionin tuomioistuin tekee ratkaisunsa kuultuaan asianomaista tuomioistuinta.

5 ARTIKLA

Lukuun ottamatta kuolemantapauksia ja niitä tapauksia, joissa tuomarin tilalle nimitetään toinen tuomari tavallisessa järjestyksessä, tuomarin tehtävä päättyy, kun hän eroaa.

Tuomarin erotessa erokirje osoitetaan unionin tuomioistuimen presidentille toimitettavaksi edelleen neuvoston puheenjohtajalle. Paikka tulee avoimeksi viimeksi mainitusta ilmoituksesta.

Jollei 6 artiklaa sovelleta, tuomari jatkaa tehtävässään, kunnes hänen seuraajansa ryhtyy tehtäväänsä.

6 ARTIKLA

Tuomari voidaan vapauttaa tehtävästään taikka häneltä voidaan evätä oikeus eläkkeeseen tai muihin vastaaviin etuuksiin vain, jos unionin tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet katsovat yksimielisesti, ettei hän enää täytä tehtävänsä edellyttämiä vaatimuksia tai siitä johtuvia velvollisuuksia. Tuomari, jota asia koskee, ei saa osallistua asian ratkaisemiseen. Jos asia koskee unionin yleisen tuomioistuimen tai jonkin erityistuomioistuimen jäsentä, unionin tuomioistuin tekee ratkaisunsa kuultuaan asianomaista tuomioistuinta.

Kirjaaja antaa unionin tuomioistuimen päätöksen tiedoksi Euroopan parlamentin puhemiehelle ja komission puheenjohtajalle sekä ilmoittaa päätöksestä neuvoston puheenjohtajalle.

Jos tuomari vapautetaan tehtävästään tällaisella päätöksellä, paikka tulee avoimeksi viimeksi mainitusta ilmoituksesta.

7 ARTIKLA

Jos tuomarin tehtävä päättyy kesken hänen toimikautensa, jäljellä olevaksi toimikaudeksi nimitetään toinen tuomari.

8 ARTIKLA

Mitä 2–7 artiklassa määrätään, sovelletaan julkisasiamiehiin.

II OSASTO

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN ORGANISAATIO

9 ARTIKLA

Osa tuomareista vaihtuu joka kolmas vuosi. Tämä koskee vuoroin kolmeatoista ja vuoroin kahtatoista tuomaria.

Osa julkisasiamiehistä vaihtuu joka kolmas vuosi. Tämä koskee joka kerran neljää julkisasiamiestä.

10 ARTIKLA

Kirjaaja vannoo unionin tuomioistuimessa valan, jonka mukaan hän suorittaa tehtävänsä puolueettomasti ja tunnollisesti eikä ilmaise neuvottelusalaisuuksia.

11 ARTIKLA

Unionin tuomioistuin järjestää kirjaajalle sijaisen tapauksissa, joissa hän on estynyt.

12 ARTIKLA

Unionin tuomioistuimen yhteydessä on sen tehtävien hoitamista varten virkamiehiä ja muuta henkilöstöä. He ovat kirjaajan alaisia presidentin valvonnassa.

13 ARTIKLA

Eurooppalailla voidaan säätää avustavien esittelijöiden nimittämisestä ja vahvistaa heitä koskevat henkilöstösäännöt. Laki annetaan unionin tuomioistuimen pyynnöstä. Avustavia esittelijöitä voidaan työjärjestyksessä määrätyin edellytyksin pyytää osallistumaan unionin tuomioistuimen käsiteltävänä olevien asiain valmisteluun ja työskentelemään yhdessä esittelevän tuomarin kanssa.

Neuvosto nimittää yksinkertaisella enemmistöllä tekemällään eurooppapäätöksellä avustavat esittelijät, jotka valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja joilla on tarvittava lainopillinen pätevyys. He vannovat unionin tuomioistuimessa valan, jonka mukaan he suorittavat tehtävänsä puolueettomasti ja tunnollisesti eivätkä ilmaise neuvottelusalaisuuksia.

14 ARTIKLA

Tuomarit, julkisasiamiehet ja kirjaaja ovat velvollisia asumaan unionin tuomioistuimen kotipaikkakunnalla.

15 ARTIKLA

Unionin tuomioistuin hoitaa tehtäviään pysyvästi. Se vahvistaa lomakausiensa pituuden ottaen aiheellisella tavalla huomioon tehtäviensä asettamat vaatimukset.

16 ARTIKLA

Unionin tuomioistuin perustaa keskuudestaan kolmen ja viiden tuomarin jaostoja. Tuomarit valitsevat keskuudestaan jaostojen puheenjohtajat. Viiden tuomarin jaostojen puheenjohtajat valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Puheenjohtajan tehtävään voidaan valita sama henkilö kerran uudelleen.

Suureen jaostoon kuuluu yksitoista tuomaria. Suuren jaoston puheenjohtajana toimii tuomioistuimen presidentti. Suureen jaostoon kuuluvat lisäksi viiden tuomarin jaostojen puheenjohtajat ja muut työjärjestyksen ehtojen mukaisesti siihen nimetyt tuomarit.

Unionin tuomioistuin kokoontuu suurena jaostona, jos oikeudenkäynnissä asianosaisena oleva jäsenvaltio tai unionin toimielin pyytää sitä.

Unionin tuomioistuin kokoontuu täysistunnossa, jos sen käsiteltäväksi saatetaan asia unionin perustuslain III-335 artiklan 2 kohdan, III-347 artiklan toisen kohdan, III-349 artiklan tai III-385 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

Lisäksi unionin tuomioistuin voi julkisasiamiestä kuultuaan päättää antaa käsiteltäväkseen saatetun asian täysistunnon ratkaistavaksi, jos se pitää kyseistä asiaa poikkeuksellisen merkittävänä.

17 ARTIKLA

Unionin tuomioistuimen päätökset ovat päteviä vain, kun asian käsittelyyn osallistuu pariton määrä sen tuomareista.

Kolmen tai viiden tuomarin jaostojen päätökset ovat päteviä vain, kun asian käsittelyyn osallistuu kolme tuomaria.

Suuren jaoston päätökset ovat päteviä vain, kun asian käsittelyyn osallistuu yhdeksän tuomaria.

Unionin tuomioistuimen täysistunnossa tekemät päätökset ovat päteviä vain, kun asian käsittelyyn osallistuu yksitoista tuomaria.

Jos jonkin jaoston tuomari on estynyt, toisen jaoston tuomari voidaan kutsua osallistumaan asian käsittelyyn työjärjestyksessä määrätyin edellytyksin.

18 ARTIKLA

Tuomari tai julkisasiamies ei saa osallistua asian käsittelyyn, jos hän on aikaisemmin ollut asiassa asiamiehenä, avustajana tai asianosaisen edustajana taikka jos hänet on kutsuttu antamaan asiassa lausuma jonkin tuomioistuimen tai tutkintalautakunnan jäsenenä tai muussa ominaisuudessa.

Jos tuomari tai julkisasiamies jostakin erityisestä syystä katsoo, että hänen ei tulisi osallistua ratkaisuun tai käsittelyyn tietyssä asiassa, hänen on ilmoitettava siitä presidentille. Jos presidentti katsoo, että tuomarin tai julkisasiamiehen ei jostakin erityisestä syystä tulisi osallistua käsittelyyn tai ratkaisuun tietyssä asiassa, hänen on ilmoitettava tästä asianomaiselle.

Unionin tuomioistuin ratkaisee tämän artiklan soveltamisessa ilmenevät ongelmat.

Asianosainen ei voi pyytää unionin tuomioistuimen tai jonkin sen jaoston kokoonpanon muuttamista tuomarin kansalaisuuden takia tai sen perusteella, että unionin tuomioistuimessa tai jossain sen jaostossa ei ole tuomaria, jolla olisi sama kansalaisuus kuin hänellä.

III OSASTO

ASIAN KÄSITTELY UNIONIN TUOMIOISTUIMESSA

19 ARTIKLA

Unionin tuomioistuimessa jäsenvaltioita ja unionin toimielimiä edustaa kutakin asiaa varten määrätty asiamies. Asiamiehellä voi olla apunaan avustaja tai asianajaja.

Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen muita sopimuspuolia kuin jäsenvaltioita sekä kyseisessä sopimuksessa tarkoitettua Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) valvontaviranomaista edustetaan samalla tavoin.

Muiden asianosaisten edustajan on oltava asianajaja.

Vain asianajaja, jolla on oikeus esiintyä jonkin jäsenvaltion tai jonkin Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen sopimuspuolena olevan valtion tuomioistuimessa, voi edustaa tai avustaa jotain asianosaista unionin tuomioistuimessa.

Asiamiehillä, avustajilla ja asianajajilla on unionin tuomioistuimessa esiintyessään työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin ne oikeudet ja vapaudet, jotka ovat tarpeen, jotta he voivat hoitaa tehtäväänsä riippumattomina.

Unionin tuomioistuimella on työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin esiintyvien avustajien ja asianajajien osalta samat toimivaltuudet kuin tuomioistuimilla yleensä.

Jos korkeakoulujen opettajilla on sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jonka kansalaisia he ovat, oikeus esiintyä tuomioistuimessa asiamiehenä, heillä on unionin tuomioistuimessa samat oikeudet kuin tämän artiklan nojalla on asianajajilla.

20 ARTIKLA

Käsittely unionin tuomioistuimessa jakaantuu kirjalliseen ja suulliseen vaiheeseen.

Kirjallisessa käsittelyssä asianosaisille sekä niille unionin toimielimille, elimille ja laitoksille, joiden toimet ovat riidan kohteena, annetaan tiedoksi kannekirjelmät, kirjelmät, vastineet, huomautukset sekä niihin mahdollisesti annetut vastaukset samoin kuin kaikki kirjallinen todistusaineisto ja muut asiakirjat, joihin vedotaan, taikka niiden oikeiksi todistetut jäljennökset.

Kirjaaja toimittaa tiedoksiannot työjärjestyksessä määrätyllä tavalla ja siinä määrätyssä määräajassa.

Suullisessa käsittelyssä luetaan esittelevän tuomarin kertomus, ja unionin tuomioistuin kuulee asiamiehiä, avustajia ja asianajajia samoin kuin julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen sekä tarvittaessa kuulee todistajia ja asiantuntijoita.

Jos unionin tuomioistuin katsoo, että asiassa ei tule esiin uutta oikeuskysymystä, se voi päättää julkisasiamiestä kuultuaan, että asia ratkaistaan ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta.

21 ARTIKLA

Asia pannaan vireille unionin tuomioistuimessa kirjaajalle osoitetulla kirjallisella kanteella.

Kanteessa on mainittava kantajan nimi ja kotipaikka sekä sen allekirjoittaneen asema, asianosainen tai asianosaiset, jota tai joita vastaan kanne on nostettu, riidan kohde, vaatimukset sekä yhteenveto seikoista, joihin kanne perustuu.

Kanteeseen on tarvittaessa liitettävä säädös, jonka mitättömäksi julistamista pyydetään tai, unionin perustuslain III-367 artiklassa tarkoitettussa tapauksessa, asiakirjat, joista ilmenee, minä päivänä mainitussa artiklassa tarkoitettu kehoitus on annettu tai esitetty. Jos näitä asiakirjoja ei ole liitetty kanteeseen, kirjaaja kehottaa asianosaista toimittamaan asiakirjat kohtuullisessa ajassa; kanteetta ei tällöin jätetä tutkimatta, vaikka asiakirjat toimitetaan vasta asian vireillepanoa koskevan määräajan päätyttyä.

22 ARTIKLA

Euratomin perustamissopimuksen 18 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa asia pannaan vireille unionin tuomioistuimessa kirjaajalle osoitetulla kanteella. Kanteessa on mainittava kantajan nimi ja kotipaikka sekä sen allekirjoittajan asema, tiedot päätöksestä, jota vastaan kanne on nostettu, vastapuolten nimet, riidan kohde, vaatimukset sekä yhteenvedo seikoista, joihin kanne perustuu.

Kanteeseen on liitettävä oikeaksi todistettu jäljennös siitä välityslautakunnan päätöksestä, johon kanne kohdistuu.

Jos unionin tuomioistuin hylkää kanteen, välityslautakunnan päätöksestä tulee lopullinen.

Jos unionin tuomioistuin julistaa välityslautakunnan päätöksen mitättömäksi, käsittely välityslautakunnassa voidaan jonkun asianosaisena olevan pyynnöstä tarvittaessa aloittaa uudelleen. Välityslautakunta on sidottu unionin tuomioistuimen ratkaisuun oikeudellisista kysymyksistä.

23 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-369 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa jäsenvaltion tuomioistuin ilmoittaa unionin tuomioistuimelle päätöksestään, jolla se lykkää asian käsittelyä ja saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Unionin tuomioistuimen kirjaaja antaa sen jälkeen päätöksen tiedoksi asianosaisille, jäsenvaltioille ja komissiolle sekä unionin sille toimielimelle, elimelle tai laitokselle, joka on hyväksynyt toimen, jonka pätevyys tai tulkinta on riidan kohteena.

Kahden kuukauden kuluessa tästä tiedoksiannosta asianosaisilla, jäsenvaltioilla, komissiolla ja tarvittaessa unionin sillä toimielimellä, elimellä tai laitoksella, joka on hyväksynyt säädöksen, jonka pätevyys tai tulkinta on riidan kohteena, on oikeus toimittaa unionin tuomioistuimelle kirjelmiä ja kirjallisia huomautuksia.

Unionin tuomioistuimen kirjaaja antaa lisäksi jäsenvaltion tuomioistuimen päätöksen tiedoksi Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen muille sopimuspuolille kuin jäsenvaltioille sekä kyseisessä sopimuksessa tarkoitettulle EFTAn valvontaviranomaiselle, jotka, jos on kyse jostain sopimuksen soveltamisalasta, voivat kahden kuukauden kuluessa tiedoksiannosta toimittaa unionin tuomioistuimelle kirjelmiä ja kirjallisia huomautuksia. Tätä kohtaa ei sovelleta Euratomin perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluviin kysymyksiin.

Jos tiettyä alaa koskevassa neuvoston ja yhden tai useamman kolmannen valtion välillä tehdyssä sopimuksessa määrätään, että kolmansilla valtioilla on oikeus esittää kirjelmiä tai kirjallisia huomautuksia siinä tapauksessa, että jonkin jäsenvaltion tuomioistuin esittää unionin tuomioistuimelle kyseisen sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan ennakkoratkaisukysymyksen, kansallisen tuomioistuimen päätös, joka sisältää tällaisen kysymyksen, annetaan tiedoksi myös asianomaisille kolmansille valtioille, jotka voivat toimittaa unionin tuomioistuimelle kirjelmiä tai kirjallisia huomautuksia kahden kuukauden kuluessa tästä tiedoksiannosta.

24 ARTIKLA

Unionin tuomioistuin voi vaatia asianosaisia toimittamaan kaikki sen haluamat asiakirjat ja antamaan kaikki sen haluamat tiedot. Jos asianosainen kieltäytyy, unionin tuomioistuin toteaa tämän.

Unionin tuomioistuin voi vaatia myös niitä jäsenvaltioita ja unionin toimielimiä, elimiä tai laitoksia, jotka eivät ole oikeudenkäynnissä asianosaisia, antamaan kaikki tiedot, joita unionin tuomioistuin pitää oikeudenkäynnin kannalta tarpeellisina.

25 ARTIKLA

Unionin tuomioistuin voi milloin tahansa antaa valitsemalleen henkilölle, yhteisölle, viranomaiselle, komitealle tai elimelle tehtäväksi asiantuntijalausunnon antamisen.

26 ARTIKLA

Todistajia voidaan kuulla siten kuin työjärjestyksessä määrätään.

27 ARTIKLA

Todistajan niskoittellessa unionin tuomioistuimella on tuomioistuimille yleensä kuuluvat toimivaltuudet, ja se voi tuomita maksuseuraamuksen siten kuin sen työjärjestyksessä määrätään.

28 ARTIKLA

Todistajia ja asiantuntijoita voidaan kuulla valan nojalla siten, että he vannovat valan unionin tuomioistuimen työjärjestyksessä määrättyä kaavaa noudattaen taikka todistajan tai asiantuntijan kansallisessa lainsäädännössä säädetyllä tavalla.

29 ARTIKLA

Unionin tuomioistuin voi määrätä, että todistajaa tai asiantuntijaa kuullaan hänen kotipaikkansa oikeusviranomaisessa.

Määräys lähetetään unionin tuomioistuimen työjärjestyksen määräysten mukaisesti täytäntöön pantavaksi toimivaltaiselle oikeusviranomaiselle. Oikeusapupyynnön täytäntöönpanon yhteydessä laaditut asiakirjat palautetaan unionin tuomioistuimelle samojen määräysten mukaisesti.

Unionin tuomioistuin vastaa kustannuksista, jollei se aiheellisissa tapauksissa määrää niitä asianosaisten vastattavaksi.

30 ARTIKLA

Kukin jäsenvaltio käsittelee todistajan tai asiantuntijan väärää valaa samalla tavoin kuin tekoa, joka on tapahtunut riita-asioita käsittelevässä kyseisen jäsenvaltion tuomioistuimessa. Unionin tuomioistuimen ilmoituksesta asianomaisen jäsenvaltion on saatettava tekijä syytteeseen toimivaltaisessa kansallisessa tuomioistuimessa.

31 ARTIKLA

Istunto on julkinen, jollei unionin tuomioistuin erityisin perustein viran puolesta tai asianosaisten pyynnöstä toisin päättä.

32 ARTIKLA

Käsittelyn aikana unionin tuomioistuin voi kuulla asiantuntijoita, todistajia ja asianosaisia henkilökohtaisesti. Viimeksi mainitut voivat kuitenkin esiintyä vain edustajien kautta.

33 ARTIKLA

Jokaisesta istunnosta pidetään pöytäkirjaa, jonka presidentti ja kirjaaja allekirjoittavat.

34 ARTIKLA

Presidentti vahvistaa asialuettelon.

35 ARTIKLA

Unionin tuomioistuimen neuvottelut ovat salaisia ja pysyvät sellaisina.

36 ARTIKLA

Tuomiot perustellaan. Niissä mainitaan asian ratkaisemiseen osallistuneiden tuomareiden nimet.

37 ARTIKLA

Presidentti ja kirjaaja allekirjoittavat tuomiot. Ne luetaan julkisessa istunnossa.

38 ARTIKLA

Unionin tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikuluista.

39 ARTIKLA

Unionin tuomioistuimen presidentti voi yksinkertaistetussa menettelyssä, jossa voidaan tarpeellisessa määrin poiketa eräistä tämän perussäännön määräyksistä ja josta määrätään työjärjestyksessä, ratkaista vaatimukset, jotka koskevat täytäntöönpanon lykkäämistä unionin perustuslain III-379 artiklan 1 kohdan ja Euratomin perustamissopimuksen 157 artiklan mukaisesti, unionin perustuslain III-379 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua päätöstä välitoimista tai täytäntöönpanon lykkäämistä unionin perustuslain III-401 neljännen kohdan tai Euratomin perustamissopimuksen 164 artiklan kolmannen kohdan mukaisesti.

Presidentin ollessa estynyt hänen sijaisenaan on toinen tuomari siten kuin työjärjestyksessä määrätään.

Presidentin tai hänen sijaisensa asiassa antama ratkaisu on väliaikainen, eikä se millään tavoin vaikuta unionin tuomioistuimen pääasiassa tekemään ratkaisuun.

40 ARTIKLA

Jäsenvaltiot ja unionin toimielimet voivat olla väliintulijoina unionin tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa.

Tämä oikeus on myös unionin elimillä ja laitoksilla sekä kaikilla muilla, jotka pystyvät osoittamaan, että unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun asian ratkaisu koskee niiden etua tai heidän etuaan. Luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt eivät voi olla väliintulijoina jäsenvaltioiden keskinäisissä asioissa, unionin toimielimien keskinäisissä asioissa eikä jäsenvaltioiden ja unionin toimielimien välisissä asioissa.

Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen muut sopimuspuolet kuin jäsenvaltiot sekä kyseisessä sopimuksessa tarkoitettu EFTAn valvontaviranomainen, voivat olla väliintulijoina unionin tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa, jos on kyse jostain tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvasta asiasta, sanotun kuitenkin rajoittamatta toisen kohdan soveltamista.

Väliintulohakemuksessa saadaan esittää vain jonkun asianosaisen vaatimuksia tukevia vaatimuksia.

41 ARTIKLA

Jos oikeassa järjestyksessä haastettu vastaaja ei anna kirjallista vastinetta, asiassa annetaan yksipuolinen tuomio. Asian uudelleenkäsittelyä voidaan vaatia kuukauden kuluessa tuomion tiedoksi antamisesta. Vaatimus asian uudelleenkäsittelystä ei lykkää yksipuolisen tuomion täytäntöönpanoa, ellei unionin tuomioistuin päätä toisin.

42 ARTIKLA

Jäsenvaltiot, unionin toimielimet, elimet ja laitokset sekä muut luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt voivat työjärjestyksessä määrätyissä tapauksissa ja siinä määrätyin edellytyksin kolmansina osapuolina vaatia asian käsittelemistä uudelleen, jos tuomio on annettu asianomaisia kuulematta ja loukkaa näiden oikeuksia.

43 ARTIKLA

Jos tuomio on epäselvä sisällöltään tai ulottuvuudeltaan, unionin tuomioistuin tulkitsee sitä sellaisen asianosaisen tai unionin toimielimen pyynnöstä, joka osoittaa sen koskevan etuaan.

44 ARTIKLA

Hakemus tuomion purkamiseksi ja asian ottamiseksi uudelleen unionin tuomioistuimessa käsiteltäväksi voidaan tehdä vain, jos tietoon tulee merkitykseltään ratkaiseva tosiseikka, joka ei ole ollut unionin tuomioistuimen eikä uutta käsittelyä pyytävän asianosaisen tiedossa tuomiota annettaessa.

Uusi käsittely aloitetaan unionin tuomioistuimen päätöksellä, jossa nimenomaisesti todetaan, että on olemassa uusi tosiseikka, sekä katsotaan, että tosiseikka on luonteeltaan sellainen, että se edellyttää uutta käsittelyä, ja hakemukseen voidaan tällä perusteella suostua.

Purkuhakemusta ei voida tehdä sen jälkeen kun tuomion antamisesta on kulunut kymmenen vuotta.

45 ARTIKLA

Työjärjestyksessä määrätään määräaikojen pidentämisestä pitkien etäisyyksien vuoksi.

Määräajan päättymisen ei johda oikeudenmenetyksiin, jos se, jota asia koskee, osoittaa ennalta arvaamattomien seikkojen tai ylivoimaisen esteen olemassa olon.

46 ARTIKLA

Vanhentumisaika sopimussuhteen ulkopuolista unionin vastuuta koskevissa asioissa on viisi vuotta tapahtumasta, johon korvausvelvollisuus perustuu. Vanhentumisaika keskeytyy, jos asia pannaan vireille unionin tuomioistuimessa tai jos vahinkoa kärsinyt sitä ennen esittää asiassa vaatimuksen asianomaiselle unionin toimielimelle. Viimeksi mainitussa tapauksessa asia on pantava vireille unionin perustuslain III-365 artiklan mukaisesti kahden kuukauden kuluessa. Tarvittaessa sovelletaan III-367 artiklan toisen kohdan määräyksiä.

Tätä artiklaa sovelletaan myös sopimussuhteen ulkopuolista Euroopan keskuspankin vastuuta koskeviin asioihin.

IV OSASTO

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN

47 ARTIKLA

Tämän perussäännön 9 artiklan ensimmäistä kohtaa, 14 ja 15 artiklaa, 17 artiklan ensimmäistä, toista, neljättä ja viidettä kohtaa ja 18 artiklaa sovelletaan unionin yleiseen tuomioistuimeen ja sen jäseniin.

Tämän perussäännön 10, 11 ja 14 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajaan.

48 ARTIKLA

Unionin yleisessä tuomioistuimessa on 25 tuomaria.

49 ARTIKLA

Unionin yleisen tuomioistuimen jäseniä voidaan kutsua hoitamaan julkisasiamiehen tehtäviä.

Julkisasiamiesten tehtävänä on täysin puolueettomina ja riippumattomina esittää julkisessa istunnossa perustellut ratkaisuehdotukset unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetuissa asioissa avustaakseen unionin yleistä tuomioistuinta sille kuuluvassa tehtävässä.

Asioiden valintaperusteet sekä yksityiskohtaiset säännöt julkisasiamiesten nimeämisestä vahvistetaan unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä.

Unionin yleisen tuomioistuimen jäsen, joka on kutsuttu toimimaan julkisasiamiehenä asiassa, ei voi osallistua tämän asian ratkaisemiseen.

50 ARTIKLA

Unionin yleinen tuomioistuin kokoontuu kolmen tai viiden tuomarin jaostoissa. Tuomarit valitsevat keskuudestaan jaostojen puheenjohtajat. Viiden tuomarin jaostojen puheenjohtajat valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Puheenjohtajan tehtävään voidaan valita sama henkilö kerran uudelleen.

Työjärjestyksessä määrätään jaostojen kokoonpanosta ja asioiden jakamisesta jaostoille. Tietyissä tapauksissa, joista määrätään työjärjestyksessä, unionin yleinen tuomioistuin voi kokoontua täysistunnossa tai yhden tuomarin kokoonpanossa.

Työjärjestyksessä voidaan myös määrätä, että unionin yleinen tuomioistuin kokoontuu suurena jaostona niissä tapauksissa ja niillä ehdoilla, jotka on määritelty työjärjestyksessä.

51 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-358 artiklan 1 kohdassa esitetystä säännöstä poiketen unionin tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvat unionin perustuslain III-365 ja III-367 artiklassa tarkoitetut jäsenvaltion nostamat kanteet, jotka kohdistuvat

- a) Euroopan parlamentin tai neuvoston taikka näiden toimielinten yhdessä antamaan säädökseen tai ratkaisun tekemistä koskevaan laiminlyöntiin, lukuun ottamatta seuraavia:

- eurooppapäätökset, jotka neuvosto tekee unionin perustuslain III-168 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan nojalla;
 - neuvoston säädökset, jotka annetaan unionin perustuslain III-315 artiklassa tarkoitetun kaupan turvaamista koskevan neuvoston säädöksen nojalla;
 - neuvoston säädökset, jotka annetaan unionin perustuslain I-37 artiklan 2 kohdan mukaista täytäntöönpanovaltaa käytettäessä.
- b) komission perustuslain III-420 artiklan 1 kohdan nojalla antamaan säädökseen tai kyseiseen kohtaan perustuvan ratkaisun tekemistä koskevaan laiminlyöntiin.

Unionin tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvat samoin mainituissa artikloissa tarkoitetut yhteisön toimielimen nostamat kanteet, jotka kohdistuvat Euroopan parlamentin, neuvoston tai näiden kahden toimielimen yhdessä antamaan tai komission antamaan säädökseen taikka ratkaisun tekemistä koskevaan laiminlyöntiin samoin kuin toimielimen kanteet, jotka kohdistuvat Euroopan keskuspankin antamaan säädökseen tai ratkaisun tekemistä koskevaan laiminlyöntiin.

52 ARTIKLA

Unionin tuomioistuimen presidentti ja unionin yleisen tuomioistuimen presidentti vahvistavat yhteisymmärryksessä yksityiskohtaiset säännöt siitä, miten unionin tuomioistuimen virkamiehet ja sen muu henkilöstö ovat unionin yleisen tuomioistuimen käytettävissä tämän toiminnan varmistamiseksi. Tietyt virkamiehet tai muuhun henkilöstöön kuuluvat ovat unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan alaisia unionin yleisen tuomioistuimen presidentin valvonnassa.

53 ARTIKLA

Asian käsittelystä unionin yleisessä tuomioistuimessa määrätään III osastossa.

Asian käsittelyä unionin yleisessä tuomioistuimessa koskevia täsmentäviä ja täydentäviä määräyksiä annetaan tarvittaessa sen työjärjestyksessä. Työjärjestyksessä voidaan poiketa 40 artiklan neljännessä kohdasta sekä 41 artiklasta, jotta niiden riita-asioiden erityispiirteet, jotka kuuluvat henkisen omaisuuden alaan, voidaan ottaa huomioon.

Poiketen siitä, mitä 20 artiklan neljännessä kohdassa määrätään, julkisasiamies voi esittää perustellut ratkaisuehdotuksensa kirjallisesti.

54 ARTIKLA

Jos unionin yleiselle tuomioistuimelle osoitettu hakemus tai muu asian käsittelyyn liittyvä asiakirja on erehdyksessä toimitettu unionin tuomioistuimen kirjaajalle, tämä toimittaa sen välittömästi unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajalle; samoin jos unionin tuomioistuimelle osoitettu hakemus tai muu asian käsittelyyn liittyvä asiakirja on erehdyksessä toimitettu unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajalle, tämä toimittaa sen välittömästi unionin tuomioistuimen kirjaajalle.

Jos unionin yleinen tuomioistuin katsoo, ettei sillä ole toimivaltaa ratkaista unionin tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvaa asiaa, se siirtää asian unionin tuomioistuimelle. Samoin jos unionin tuomioistuin katsoo asian kuuluvan unionin yleiselle tuomioistuimelle, se siirtää asian unionin yleiselle tuomioistuimelle, joka ei tällöin voi katsoa, ettei sillä ole toimivaltaa kyseisessä asiassa.

Jos unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi on saatettu asiat, joilla on sama kohde tai jotka koskevat samaa tulkintakysymystä taikka joissa kyse on saman säädöksen pätevydestä, unionin yleinen tuomioistuin voi asianosaisia kuultuaan lykätä asian käsittelyn, tai, jos on kyse unionin perustuslain III-365 artiklan tai Euratomin perustamissopimuksen 146 artiklan nojalla vireille pannuista kanteista, jättää asian tutkimatta, jotta unionin tuomioistuin voi antaa ratkaisunsa näiden kanteiden johdosta. Myös unionin tuomioistuin voi samoin edellytyksin päättää lykätä sen käsiteltäväksi saatetun asian käsittelyä. Tällöin asian käsittelyä unionin yleisessä tuomioistuimessa jatketaan.

Jos jäsenvaltio ja toimielin vaativat saman säädöksen kumoamista, unionin yleinen tuomioistuin jättää asian tutkimatta, jotta unionin tuomioistuin voi antaa ratkaisunsa näiden kanteiden johdosta.

55 ARTIKLA

Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaaja antaa unionin yleisen tuomioistuimen lopulliset päätökset sekä päätökset, joilla tehdään vain osittainen asiaratkaisu taikka joilla ratkaistaan väite toimivallan puuttumisesta tai siitä, että asia on jätettävä ottamatta tutkittavaksi, tiedoksi kaikille asianosaisille samoin kuin kaikille jäsenvaltioille ja unionin toimielimille, vaikka nämä eivät olisi olleet asiassa väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa.

56 ARTIKLA

Unionin yleisen tuomioistuimen lopullisiin päätöksiin sekä päätöksiin, joilla tehdään vain osittainen asiaratkaisu taikka joilla ratkaistaan väite toimivallan puuttumisesta tai siitä, että asia on jätettävä tutkittavaksi ottamatta, voidaan hakea muutosta unionin tuomioistuimelta kahden kuukauden kuluessa muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen tiedoksiantamisesta.

Muutosta voivat hakea kaikki asianosaiset, joiden vaatimukset on kokonaan tai osittain hylätty. Muut väliintulijana olleet kuin jäsenvaltiot ja unionin toimielimet voivat kuitenkin hakea muutosta ainoastaan silloin, kun unionin yleisen tuomioistuimen päätös koskee niitä tai heitä suoraan.

Lukuun ottamatta tapauksia, jotka koskevat unionin ja sen henkilöstön välisiä riitoja, muutosta voivat hakea myös jäsenvaltiot ja unionin toimielimet, jotka eivät ole olleet väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa. Tässä tapauksessa jäsenvaltiot ja toimielimet ovat samassa asemassa kuin ne jäsenvaltiot tai toimielimet, jotka olivat väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa.

57 ARTIKLA

Se, jonka väliintulohakemus on hylätty, voi hakea muutosta unionin yleisen tuomioistuimen hylkäyspäätökseen unionin tuomioistuimelta kahden viikon kuluessa siitä, kun hylkäävä päätös annettiin tiedoksi.

Asianosaiset voivat hakea muutosta unionin yleisen tuomioistuimen päätöksiin, jotka se on tehnyt unionin perustuslain III-379 artiklan 1 ja 2 kohdan tai III-401 artiklan neljännen kohdan taikka Euratomin perustamissopimuksen 157 artiklan tai 164 artiklan kolmannen kohdan nojalla, unionin tuomioistuimelta kahden kuukauden kuluessa niiden tiedoksiantamisesta.

Ensimmäisessä ja toisessa kohdassa tarkoitettuja muutoksenhakuja käsitellään ja niistä päätetään 39 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.

58 ARTIKLA

Unionin tuomioistuimelta voidaan hakea muutosta vain oikeuskysymysten osalta. Muutoksenhaun perusteena voi olla se, että unionin yleisellä tuomioistuimella ei ole toimivaltaa asiassa, asian käsittelyssä unionin yleisessä tuomioistuimessa tapahtunut oikeudenkäyntivirhe, joka on hakijan edun vastainen, tai unionin yleisessä tuomioistuimessa tapahtunut unionin oikeuden rikkominen.

Muutosta ei voida hakea vain oikeudenkäyntikulujen määrän osalta eikä siltä osin, kuka vastaa oikeudenkäyntikuluista.

59 ARTIKLA

Kun unionin yleisen tuomioistuimen päätökseen haetaan muutosta, käsittely unionin tuomioistuimessa jakaantuu kirjalliseen ja suulliseen vaiheeseen. Työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin unionin tuomioistuin voi julkisasiamiestä ja asianosaisia kuultuaan ratkaista asian ilman suullista käsittelyä.

60 ARTIKLA

Muutoksenhaulla ei ole lykkäävää vaikutusta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin perustuslain III-379 artiklan 1 ja 2 kohdan tai Euratomin perustamissopimuksen 157 artiklan soveltamista.

Poiketen siitä, mitä unionin perustuslain III-380 artiklassa määrätään, unionin yleisen tuomioistuimen päätökset, joilla julistetaan mitättömäksi eurooppalaki tai -asetus, joka on kaikilta osiltaan velvoittava ja jota sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa, tulevat voimaan vasta tämän perussäännön 56 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun ajan kuluttua tai, jos muutosta on haettu tämän ajan kuluessa, muutoksenhaun hylkäämisestä, sanotun kuitenkin rajoittamatta asianosaisen mahdollisuutta pyytää unionin perustuslain III-379 artiklan 1 ja 2 kohdan tai Euratomin perustamissopimuksen 157 artiklan nojalla unionin tuomioistuinta lykkäämään mitättömäksi julistetun eurooppalain tai -asetuksen vaikutuksia tai päättämään muista välimiinoista.

61 ARTIKLA

Jos muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi, unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen. Se voi joko itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Palauttamistapauksessa unionin yleinen tuomioistuin on sidottu unionin tuomioistuimen asiassa ratkaisemisiin oikeusseikkoihin.

Jos sellaisen jäsenvaltion tai unionin toimielimen tekemä muutoksenhaku todetaan aiheelliseksi, joka ei ole ollut asiassa väliintulijana unionin yleisessä tuomioistuimessa, unionin tuomioistuin voi, jos se katsoo sen tarpeelliseksi, todeta, mitä unionin yleisen tuomioistuimen mitättömäksi julistetun päätöksen vaikutuksista on pidettävä riidan osapuolten osalta pysyvinä.

62 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-358 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ensimmäinen julkisasiamies voi ehdottaa, että unionin tuomioistuin käsittelee uudelleen unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöksen, jos hän katsoo, että päätös voi vakavasti vahingoittaa unionin oikeuden yhtenäisyyttä tai johdonmukaisuutta.

Ehdotus on tehtävä kuukauden kuluessa siitä, kun unionin yleinen tuomioistuin on julistanut päätöksensä. Unionin tuomioistuin päättää kuukauden kuluessa ensimmäisen julkisasiamiehen ehdotuksen tekemisestä, onko aihetta käsitellä päätös uudelleen.

V OSASTO

LOPPUMÄÄRÄYKSET

63 ARTIKLA

Unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestykset sisältävät tämän perussäännön soveltamisen ja täydentämisen kannalta tarpeelliset määräykset.

64 ARTIKLA

Säännöt Euroopan unionin tuomioistuimessa sovellettavasta kieliä koskevasta järjestelystä vahvistetaan neuvoston yksimielisesti antamalla eurooppa-asetuksella. Asetus annetaan joko unionin tuomioistuimen pyynnöstä komission ja Euroopan parlamentin kuulemisen jälkeen taikka komission ehdotuksesta unionin tuomioistuimen ja Euroopan parlamentin kuulemisen jälkeen.

Unionin tuomioistuimen työjärjestyksessä ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä olevia kieliä koskevia määräyksiä sovelletaan, kunnes yllä mainitut säännöt on annettu. Poiketen siitä, mitä unionin perustuslain III-355 ja III-356 artiklassa määrätään, näiden määräysten muuttaminen tai kumoaminen edellyttää neuvoston yksimielistä hyväksyntää.

65 ARTIKLA

1. Poiketen siitä, mitä unionin perustuslain IV-437 artiklassa määrätään, ne Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan yhteisön perustamissopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitettyä unionin tuomioistuimen työjärjestyksestä koskevat muutokset, jotka hyväksytään Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen allekirjoittamisen ja voimaantulon välisenä aikana, jäävät voimaan.

2. Jotta 1 kohdassa tarkoitetut muutokset voidaan sisällyttää tämän työjärjestyksen artiklaosaan, ne kodifioidaan virallisesti unionin tuomioistuimen pyynnöstä annettavalla neuvoston eurooppalailla. Kun kodifointia koskeva eurooppalaki tulee voimaan, tämä artikla kumotaan.

4. PÖYTÄKIRJA
EUROOPAN KESKUSPANKKIJÄRJESTELMÄN
JA EUROOPAN KESKUSPANKIN
PERUSSÄÄNNÖSTÄ

KORKEAT SOPIMUSPUOLET,

JOTKA HALUAVAT vahvistaa unionin perustuslain I-30 artiklassa ja III-187 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

I LUKU

EUROOPAN KESKUSPANKKIJÄRJESTELMÄ

1 ARTIKLA

Euroopan keskuspankkijärjestelmä

1. Unionin perustuslain I-30 artiklan 1 kohdan mukaisesti Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit muodostavat Euroopan keskuspankkijärjestelmän. Euroopan keskuspankki ja euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit muodostavat eurojärjestelmän.
2. Euroopan keskuspankkijärjestelmä ja Euroopan keskuspankki hoitavat tehtäviään ja harjoittavat toimintaansa unionin perustuslain ja tämän perussäännön mukaisesti.

II LUKU

EUROOPAN KESKUSPANKKIJÄRJESTELMÄN TAVOITTEET JA TEHTÄVÄT

2 ARTIKLA

Tavoitteet

Unionin perustuslain I-30 artiklan 2 kohdan ja III-185 artiklan 1 kohdan mukaisesti Euroopan keskuspankkijärjestelmän ensisijaisena tavoitteena on pitää yllä hintavakautta. Euroopan keskuspankkijärjestelmä tukee yleistä talouspolitiikkaa unionissa myötävaikuttaakseen perustuslain I-3 artiklassa määriteltyjen unionin tavoitteiden saavuttamiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta hintavakauden tavoitteen saavuttamista. Euroopan keskuspankkijärjestelmä toimii vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatteen mukaisesti suosien voimavarojen tehokasta kohdentamista ja noudattaen unionin perustuslain III-177 artiklassa määrättyjä periaatteita.

3 ARTIKLA

Tehtävät

1. Unionin perustuslain III-185 artiklan 2 kohdan mukaisesti Euroopan keskuspankkijärjestelmän perustehtävät ovat:
 - a) unionin rahapolitiikan määrittelemine ja toteuttaminen;

- b) valuuttamarkkinatoimien suorittaminen unionin perustuslain III-326 artiklan mukaisesti;
- c) jäsenvaltioiden virallisten valuuttavarantojen hallussapito ja hoito;
- d) maksujärjestelmien moitteettoman toiminnan edistäminen.

2. Unionin perustuslain III-185 artiklan 3 kohdan mukaisesti tämän artiklan 1 kohdan c alakohta ei rajoita jäsenvaltioiden hallitusten mahdollisuutta pitää hallussaan ja hoitaa valuuttamääräisiä käyttövaroja.

3. Unionin perustuslain III-185 artiklan 5 kohdan mukaisesti Euroopan keskuspankkijärjestelmä myötävaikuttaa luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaan ja rahoitusjärjestelmän vakautta koskevan toimivaltaisten viranomaisten politiikan moitteettomaan harjoittamiseen.

4 ARTIKLA

Neuvoa-antavat tehtävät

Unionin perustuslain III-185 artiklan 4 kohdan mukaisesti Euroopan keskuspankkia kuullaan:

- a) ehdotuksista unionin säädöksiksi sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla;
- b) suunnitelmista lainsäädännöksi sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla, mutta niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa 41 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen; tällöin Euroopan keskuspankkia kuulevat kansalliset viranomaiset;

Euroopan keskuspankki voi toimivaltuuksiinsa kuuluvilla aloilla antaa lausuntoja unionin toimielimille, elimille ja laitoksille sekä kansallisille viranomaisille.

5 ARTIKLA

Tilastotietojen kerääminen

1. Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtävistä huolehtiakseen Euroopan keskuspankki kerää kansallisten keskuspankkien avustuksella tarvittavat tilastotiedot joko toimivaltaisilta kansallisilta viranomaisilta tai suoraan taloudellisilta toimijoilta. Tätä varten se toimii yhteistyössä unionin toimielinten, elinten ja laitosten sekä jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa.
2. Kansalliset keskuspankit hoitavat, siinä määrin kuin mahdollista, 1 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä.
3. Euroopan keskuspankin tehtävänä on tarvittaessa edistää tilastotietojen keräämistä, laatimista ja jakamista koskevien sääntöjen ja niiden käytäntöjen yhdenmukaistamista sen toimivaltuuksiin kuuluvilla aloilla.
4. Neuvosto määrittää 41 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen ne luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, jotka ovat velvolliset antamaan tietoja, luottamuksellisuutta koskevat määräykset sekä täytäntöönpanoa ja seuraamuksia koskevat aiheelliset määräykset.

6 ARTIKLA

Kansainvälinen yhteistyö

1. Euroopan keskuspankki päättää, miten Euroopan keskuspankkijärjestelmä on edustettuna Euroopan keskuspankkijärjestelmälle uskottuja tehtäviä koskevassa kansainvälisessä yhteistyössä.
2. Euroopan keskuspankki ja sen suostumuksella myös kansalliset keskuspankit voivat osallistua kansainvälisten rahalaitosten toimintaan.
3. Mitä 1 ja 2 kohdassa määrätään, ei rajoita unionin perustuslain III-196 artiklan soveltamista.

III LUKU

EUROOPAN KESKUSPANKKIJÄRJESTELMÄN
ORGANISAATIO

7 ARTIKLA

Riippumattomuus

Unionin perustuslain III-188 artiklan mukaisesti Euroopan keskuspankki tai kansallinen keskuspankki taikka Euroopan keskuspankin tai kansallisen keskuspankin päätöksentekoelimen jäsen eivät käyttäessään unionin perustuslailla ja tällä perussäännöllä niille annettuja valtuuksiaan ja suorittaessaan niihin perustuvia tehtäviään ja velvollisuuksiaan saa pyytää eikä ottaa vastaan ohjeita unionin toimielimiltä, elimiltä tai laitoksilta, jäsenvaltioiden hallituksilta eikä miltään muultakaan taholta. Unionin toimielimet, elimet ja laitokset sekä jäsenvaltioiden hallitukset sitoutuvat kunnioittamaan tätä periaatetta ja pidättymään yrityksistä vaikuttaa Euroopan keskuspankin tai kansallisten keskuspankkien päätöksentekoelinten jäseniin heidän suorittaessaan tehtäviään.

8 ARTIKLA

Yleinen periaate

Euroopan keskuspankkijärjestelmää johtavat Euroopan keskuspankin päätöksentekoelimet.

9 ARTIKLA

Euroopan keskuspankki

1. Euroopan keskuspankilla, joka unionin perustuslain I-30 artiklan 3 kohdan mukaisesti on oikeushenkilö, on kaikissa jäsenvaltioissa laajin kansallisen lainsäädännön mukaan oikeushenkilöllä oleva oikeuskelpoisuus. Euroopan keskuspankki voi erityisesti hankkia ja luovuttaa irtainta ja kiinteää omaisuutta sekä esiintyä kantajana ja vastaajana oikeudenkäynneissä.
2. Euroopan keskuspankki huolehtii siitä, että Euroopan keskuspankkijärjestelmälle unionin perustuslain III-185 artiklan 2, 3 ja 5 kohdan nojalla uskotut tehtävät suoritetaan joko osana sen omaa toimintaa tämän perussäännön mukaisesti tai että kansalliset keskuspankit suorittavat ne 12 artiklan 1 kohdan ja 14 artiklan mukaisesti.
3. Unionin perustuslain III-187 artiklan 3 kohdan mukaisesti Euroopan keskuspankin päätöksentekuelimet ovat Euroopan keskuspankin neuvosto ja johtokunta.

10 ARTIKLA

Euroopan keskuspankin neuvosto

1. Unionin perustuslain III-382 a artiklan 1 kohdan mukaisesti Euroopan keskuspankin neuvoston muodostavat Euroopan keskuspankin johtokunnan jäsenet sekä niiden jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien pääjohtajat, joita ei koske unionin perustuslain III-197 artiklassa tarkoitettu poikkeus.

2. Kullakin Euroopan keskuspankin neuvoston jäsenellä on yksi ääni. Siitä päivästä alkaen, jona Euroopan keskuspankin neuvoston jäsenten lukumäärä ylittää 21, kullakin johtokunnan jäsenellä on yksi ääni ja kansallisten keskuspankkien äänioikeutettujen pääjohtajien lukumäärä on 15. Nämä äänet jaetaan ja ne kiertävät seuraavalla tavalla:

- a) siitä päivästä alkaen, jona kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumäärä ylittää 15, siihen saakka, kunnes lukumäärä on 22, kansallisten keskuspankkien pääjohtajat jaetaan kahteen ryhmään sillä perusteella, millä sijalla heidän keskuspankkejaan vastaava jäsenvaltio on järjestyksessä, joka määräytyy sen mukaan, miten suuri osuus kullakin jäsenvaltiolla on euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden yhteenlasketusta bruttokansantuotteesta markkinahinnoin ja rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvaroista. Osuuksille yhteenlasketusta bruttokansantuotteesta markkinahinnoin annetaan paino 5/6, ja osuuksille rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvaroista annetaan paino 1/6. Ensimmäinen ryhmä koostuu viidestä kansallisen keskuspankin pääjohtajasta ja toinen ryhmä jäljelle jäävistä kansallisten keskuspankkien pääjohtajista. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvilla kansallisten keskuspankkien pääjohtajilla on oltava äänioikeus vähintään yhtä usein kuin toiseen ryhmään kuuluvilla kansallisten keskuspankkien pääjohtajilla. Jollei edellisestä virkkeestä muuta johdu, ensimmäisellä ryhmällä on neljä ääntä ja toisella ryhmällä yksitoista ääntä;
- b) siitä päivästä alkaen, jona kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumääräksi tulee vähintään 22, kansallisten keskuspankkien pääjohtajat jaetaan kolmeen ryhmään edellä esitettyjen arviointiperusteiden mukaan määräytyvän järjestyksen mukaisesti. Ensimmäinen ryhmä koostuu viidestä kansallisen keskuspankin pääjohtajasta, ja ryhmällä on neljä ääntä. Toiseen ryhmään kuuluu puolet kansallisten keskuspankkien pääjohtajien kokonaismäärästä, missä yhteydessä mahdollinen murtoluku pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaislukuun, ja ryhmällä on kahdeksan ääntä. Kolmas ryhmä koostuu jäljelle jäävistä kansallisten keskuspankkien pääjohtajista, ja ryhmällä on kolme ääntä;

- c) kullakin kansallisen keskuspankin pääjohtajalla on kunkin ryhmän sisällä äänioikeus yhtä pitkän ajan;
- d) osuuksien laskemiseen yhteenlasketusta bruttokansantuotteesta markkinahinnoin sovelletaan 29 artiklan 2 kohtaa. Rahalaitosten yhteenlasketun taseen kokonaisvarat lasketaan unionissa laskentahetkellä sovellettavien tilastointimenetelmien mukaisesti;
- e) ryhmien kokoa ja/tai koostumusta mukautetaan tässä kohdassa määrättyjä periaatteita noudattaen aina kun yhteenlaskettua bruttokansantuotetta markkinahinnoin tarkistetaan 29 artiklan 3 kohdan mukaisesti tai kun kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumäärä kasvaa;
- f) Euroopan keskuspankin neuvosto, joka tekee päätöksensä kahden kolmasosan enemmistöllä kaikista sekä äänioikeutetuista että vailla äänioikeutta olevista jäsenistään, toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet tässä kohdassa määrättyjen periaatteiden täytäntöön panemiseksi ja voi päättää lykätä vuorottelujärjestelmän aloittamisen siihen päivään, jona kansallisten keskuspankkien pääjohtajien lukumäärä ylittää 18.

Äänioikeutta käytetään henkilökohtaisesti. Poiketen tästä säännöstä 12 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa työjärjestyksessä voidaan määrätä, että Euroopan keskuspankin neuvoston jäsenet voivat äänestää teleneuvottelussa. Työjärjestyksessä määrätään myös, että Euroopan keskuspankin neuvoston jäsen, joka on pidemmän aikaa estynyt osallistumasta Euroopan keskuspankin neuvoston kokouksiin, voi nimetä itselleen varajäsenen Euroopan keskuspankin neuvoston jäseneksi.

Edellä 1 ja 2 kohdan määräyksillä ei rajoiteta kaikilla Euroopan keskuspankin neuvoston äänioikeutetuilla ja vailla äänioikeutta olevilla jäsenillä 3 kohdan sekä 40 artiklan 2 ja 3 kohdan nojalla olevaa äänioikeutta. Jollei tässä perussäännössä toisin määrätä, Euroopan keskuspankin neuvoston päätökset tehdään äänioikeutettujen jäsenten yksinkertaisella enemmistöllä. Jos äänet menevät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee.

Euroopan keskuspankin neuvosto on päätösvaltainen, kun kaksi kolmasosaa sen äänioikeutetuista jäsenistä on läsnä. Jos Euroopan keskuspankin neuvosto ei ole päätösvaltainen, puheenjohtaja voi kutsua koolle ylimääräisen kokouksen, jossa vähimmäisjäsenmäärä ei ole päätösvaltaisuuden edellytyksenä.

3. Kaikkien 28, 29, 30, 32, 33, ja 51 artiklan nojalla tehtävien päätösten edellytyksenä ovat Euroopan keskuspankin neuvoston jäsenten äänet painotetaan sen mukaan, miten suuri osuus kansallisella keskuspankilla on Euroopan keskuspankin merkitystä pääomasta. Johtokunnan jäsenten äänille annettava painotus on nolla. Määräenemmistöä edellyttävä päätös on tehty, jos sen puolesta annetut äänet edustavat vähintään kahta kolmasosaa Euroopan keskuspankin merkitystä pääomasta ja vähintään puolta osakkaista. Jos kansallisen keskuspankin pääjohtaja on estynyt osallistumasta kokoukseen, hän voi nimetä varajäsenen käyttämään painotettua ääntään.

4. Kokoukset ovat luottamuksellisia. Euroopan keskuspankin neuvosto voi päättää julkistaa, mihin se on käsittelyssään päätenyt.

5. Euroopan keskuspankin neuvosto kokoontuu vähintään kymmenen kertaa vuodessa.

11 ARTIKLA

Johtokunta

1. Unionin perustuslain III-382 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti johtokunnan muodostavat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja neljä muuta jäsentä.

Jäsenet hoitavat tehtävänsä päätoimisesti. Jäsen ei saa harjoittaa muuta palkallista tai palkatonta ammattitoimintaa, ellei Euroopan keskuspankin neuvosto ole poikkeuksellisesti myöntänyt hänelle tähän lupaa.

2. Unionin perustuslain III-382 artiklan 2 kohdan mukaisesti Eurooppa-neuvosto nimittää johtokunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut jäsenet määräenemmistöllä neuvoston suosituksesta sekä Euroopan parlamenttia ja Euroopan keskuspankin neuvostoa kuultuaan henkilöistä, joilla on arvostettu asema ja ammattikokemus rahatalouden tai pankkitoiminnan alalla.

Heidän toimikautensa on kahdeksan vuotta, eikä heitä voida nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Johtokunnan jäseninä voivat olla vain jäsenvaltion kansalaiset.

3. Johtokunnan jäsenten palvelussuhteen ehdoista ja erityisesti heidän palkastaan, eläkkeestään ja muista sosiaaliturvaetuuksistaan sovitaan Euroopan keskuspankin kanssa tehtävissä sopimuksissa, ja ne vahvistaa Euroopan keskuspankin neuvosto kolmesta Euroopan keskuspankin neuvoston ja kolmesta neuvoston nimeämästä jäsenestä koostuvan komitean ehdotuksesta. Johtokunnan jäsenillä ei ole äänioikeutta tässä kohdassa tarkoitetuissa kysymyksissä.

4. Jos johtokunnan jäsen ei enää täytä niitä vaatimuksia, joita hänen tehtävänsä edellyttävät, tai hän on syyllistynyt vakavaan rikkomukseen, unionin tuomioistuin voi Euroopan keskuspankin neuvoston tai johtokunnan pyynnöstä päättää, että hänet erotetaan.
5. Jokaisella läsnä olevalla johtokunnan jäsenellä on äänioikeus ja tätä varten yksi ääni. Jollei toisin määrätä, johtokunta tekee päätöksensä annettujen äänten yksinkertaisella enemmistöllä. Jos äännet menevät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee. Äänestystä koskevat yksityiskohtaiset säännöt täsmennetään 12 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa työjärjestyksessä.
6. Johtokunta vastaa Euroopan keskuspankin juoksevien tehtävien hoitamisesta.
7. Johtokunnan vapautuneet paikat täytetään nimittämällä uusi jäsen 2 kohdan mukaisesti.

12 ARTIKLA

Päätöksentekovelinten tehtävät

1. Euroopan keskuspankin neuvosto hyväksyy suuntaviivat ja tekee tarvittavat päätökset Euroopan keskuspankkijärjestelmälle unionin perustuslaissa ja tässä perussäännössä uskottujen tehtävien suorittamiseksi. Euroopan keskuspankin neuvosto määrittelee unionin rahapolitiikan ja tekee tarvittaessa päätökset, jotka koskevat rahapolitiikan välitavoitteita, virallisia korkoja ja varantojen hankkimista Euroopan keskuspankkijärjestelmässä, sekä hyväksyy tarvittavat suuntaviivat niiden täytäntöön panemiseksi.

Johtokunta toteuttaa rahapolitiikkaa Euroopan keskuspankin neuvoston hyväksymien suuntaviivojen ja päätösten mukaisesti. Tässä yhteydessä johtokunta antaa tarvittavat ohjeet kansallisille keskuspankeille. Euroopan keskuspankin neuvoston päätöksellä voidaan johtokunnalle lisäksi siirtää toimivaltaa tietyissä kysymyksissä.

Siltä osin kuin se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, Euroopan keskuspankki käyttää kansallisia keskuspankkeja sellaisten toimien suorittamiseen, jotka kuuluvat Euroopan keskuspankijärjestelmän tehtäviin, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan soveltamista.

2. Johtokunta vastaa Euroopan keskuspankin neuvoston kokousten valmistelusta.
3. Euroopan keskuspankin neuvosto hyväksyy työjärjestyksensä, jossa määritetään Euroopan keskuspankin ja sen päätöksentekuelinten sisäinen organisaatio.
4. Euroopan keskuspankin neuvosto huolehtii 4 artiklassa tarkoitettujen neuvoa-antavien tehtävien hoitamisesta.
5. Euroopan keskuspankin neuvosto tekee 6 artiklassa tarkoitetut päätökset.

13 ARTIKLA

Puheenjohtaja

1. Puheenjohtaja tai hänen ollessaan estynyt varapuheenjohtaja johtaa puhetta Euroopan keskuspankin neuvostossa ja johtokunnassa.
2. Puheenjohtaja tai hänen tätä varten nimeämänsä henkilö edustaa Euroopan keskuspankkia ulospäin, sanotun kuitenkin rajoittamatta 38 artiklan soveltamista.

14 ARTIKLA

Kansalliset keskuspankit

1. Unionin perustuslain III-189 artiklan mukaisesti kukin jäsenvaltio huolehtii siitä, että sen kansallinen lainsäädäntö, sen kansallisen keskuspankin perussääntö mukaan luettuna, on sopusoinnussa unionin perustuslain ja tämän perussäännön kanssa.

2. Kansallisten keskuspankkien perussäännöissä on erityisesti määrättävä, että keskuspankin pääjohtajan toimikausi on vähintään viisi vuotta.

Pääjohtaja voidaan erottaa tehtävästään ainoastaan, jos hän ei enää täytä niitä vaatimuksia, joita hänen tehtävänsä edellyttävät, tai jos hän on syyllistynyt vakavaan rikkomukseen. Pääjohtaja, jota asia koskee, tai Euroopan keskuspankin neuvosto voi saattaa tämän päätöksen unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi sillä perusteella, että unionin perustuslakia tai sen soveltamista koskevaa oikeussääntöä on rikottu. Tämä kanne on pantava vireille kahden kuukauden kuluessa päätöksen julkaisemisesta tai siitä, kun se on annettu kantajalle tiedoksi, taikka jollei päätöstä ole julkaistu tai annettu tiedoksi, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kantaja on saanut siitä tiedon.

3. Kansalliset keskuspankit ovat erottamaton osa Euroopan keskuspankkijärjestelmää ja toimivat Euroopan keskuspankin suuntaviivojen ja ohjeiden mukaisesti. Euroopan keskuspankin neuvosto toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Euroopan keskuspankin suuntaviivoja ja ohjeita noudatetaan, ja se voi vaatia, että sille toimitetaan kaikki tarvittavat tiedot.

4. Kansalliset keskuspankit voivat suorittaa myös muita tehtäviä kuin niitä, joista määrätään tässä perussäännössä, jollei Euroopan keskuspankin neuvosto annettujen äänten kahden kolmasosan enemmistöllä päätä, että nämä tehtävät ovat ristiriidassa Euroopan keskuspankkijärjestelmän tavoitteiden ja tehtävien kanssa. Kansalliset keskuspankit suorittavat nämä tehtävät omalla vastuullaan ja omaan lukuunsa, eikä niitä pidetä osana Euroopan keskuspankkijärjestelmän tehtäviä.

15 ARTIKLA

Velvollisuus antaa kertomuksia

1. Euroopan keskuspankki laatii ja julkaisee kertomuksia Euroopan keskuspankkijärjestelmän toiminnasta vähintään neljännesvuosittain.
2. Euroopan keskuspankkijärjestelmän konsolidoitu tase julkistetaan viikoittain.
3. Unionin perustuslain III-383 artiklan 3 kohdan mukaisesti Euroopan keskuspankki antaa vuosittain Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle ja komissiolle kertomuksen Euroopan keskuspankkijärjestelmän toiminnasta sekä edellisen ja kuluvan vuoden rahapolitiikasta.
4. Tässä artiklassa tarkoitetut kertomukset ja tiedot toimitetaan kaikkien asiasta kiinnostuneiden käyttöön veloituksetta.

16 ARTIKLA

Setelit

Unionin perustuslain III-186 artiklan 1 kohdan mukaisesti Euroopan keskuspankin neuvostolla on yksinoikeus antaa lupa eurosetelien liikkeeseen laskemiseen unionissa. Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit voivat laskea liikkeeseen euroseteleitä. Vain Euroopan keskuspankin ja kansallisten keskuspankkien liikkeeseen laskemat setelit ovat laillisina maksuvälineinä kelpaavia seteleitä unionissa.

Euroopan keskuspankki noudattaa, siinä määrin kuin mahdollista, olemassa olevia seteleiden liikkeeseen laskemista ja ulkoasua koskevia käytäntöjä.

IV LUKU

EUROOPAN KESKUSPANKKIJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TEHTÄVÄT JA TOIMET

17 ARTIKLA

Euroopan keskuspankissa ja kansallisissa keskuspankeissa olevat tilit

Toimiensa toteuttamiseksi Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit voivat avata tilejä luottolaitoksille, julkisyhteisöille ja muille markkinaosapuolille ja hyväksyä vakuudeksi omaisuutta, mukaan luettuina arvo-osuusmuodossa olevat arvopaperit.

18 ARTIKLA

Avomarkkina- ja luottotoimet

1. Euroopan keskuspankkijärjestelmän tavoitteiden saavuttamiseksi ja sen tehtävien hoitamiseksi Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit voivat:
 - a) toimia rahoitusmarkkinoilla joko ostamalla ja myymällä suoraan (avistakauppana tai termiinikauppana) tai takaisinostosopimuksella taikka antamalla tai ottamalla lainaksi euro- tai muun valuutan määräisiä saatavia ja siirtokelpoisia arvopapereita sekä jalometalleja;
 - b) tehdä luottotoimia luottolaitosten ja muiden markkinaosapuolten kanssa; luottoa annettaessa vakuuksien on oltava riittävät.
2. Euroopan keskuspankki määrittelee omien avomarkkina- ja luottotoimiensa sekä kansallisten keskuspankkien avomarkkina- ja luottotoimien yleiset periaatteet, mukaan lukien sellaisista edellytyksistä tiedottamisen periaatteet, joiden vallitessa ne ovat valmiita toteuttamaan kyseisiä toimia.

19 ARTIKLA

Vähimmäisvarannot

1. Jollei 2 artiklasta muuta johdu, Euroopan keskuspankki voi rahapolitiikan tavoitteiden mukaisesti vaatia jäsenvaltioihin sijoittautuneita luottolaitoksia pitämään vähimmäisvarantoa Euroopan keskuspankissa ja kansallisissa keskuspankeissa. Euroopan keskuspankin neuvosto voi vahvistaa vaadittujen vähimmäisvarantojen laskentaperustetta ja määräytymistä koskevat säännöt. Jollei näitä noudateta, Euroopan keskuspankilla on oikeus periä sakkokorko ja määrätä muita vaikutukseltaan vastaavia seuraamuksia.
2. Tämän artiklan soveltamiseksi neuvosto määrittelee 41 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti perustan vähimmäisvarannolle sekä tämän varannon ja sen perustan välisen suurimman sallitun suhteen sekä aiheelliset seuraamukset määräysten noudattamatta jättämisestä.

20 ARTIKLA

Muut rahapolitiikan ohjauskeinot

Euroopan keskuspankin neuvosto voi päättää kahden kolmasosan enemmistöllä annetuista äänistä muiden rahapolitiikan ohjausmenetelmien käyttämisestä, joita se 2 artikla huomioon ottaen pitää aiheellisina.

Jos näistä menetelmistä aiheutuu velvoitteita kolmansille, neuvosto määrittelee niiden soveltamisalan 41 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

21 ARTIKLA

Julkisyhteisöjen kanssa toteutettavat toimet

1. Unionin perustuslain III-181 artiklan mukaisesti tilinylitysoikeudet ja muut sellaiset luottojärjestelyt Euroopan keskuspankissa tai jäsenvaltioiden keskuspankeissa unionin toimielinten, elinten tai laitosten jäsenvaltioiden keskushallintojen, alueellisten, paikallisten tai muiden viranomaisten, muiden julkisoikeudellisten laitosten tai julkisten yritysten hyväksi ovat kiellettyjä samoin kuin se, että Euroopan keskuspankki tai kansalliset keskuspankit hankkivat suoraan niiltä velkasitoumuksia.
2. Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit voivat toimia 1 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen verojen ja maksujen välittäjinä.
3. Tätä artiklaa ei sovelleta julkisessa omistuksessa oleviin luottolaitoksiin, joita kansallisten keskuspankkien ja Euroopan keskuspankin on kohdeltava samalla tavalla kuin yksityisluottolaitoksia keskuspankkirahoituksen osalta.

22 ARTIKLA

Selvitys- ja maksujärjestelmät

Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit voivat tarjota järjestelyjä ja Euroopan keskuspankki voi antaa asetuksia selvitys- ja maksujärjestelmien tehokkuuden ja vakauden varmistamiseksi unionissa ja kolmansien maiden kanssa.

23 ARTIKLA

Yhteisön ulkopuoliset toimet

Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit voivat:

- a) luoda suhteet kolmansien maiden keskuspankkeihin ja rahoituslaitoksiin sekä tarvittaessa kansainvälisiin järjestöihin;
- b) ostaa ja myydä avista- tai termiinikaupalla kaikenlaisia valuuttasaamisia ja jalometalleja. Ilmaisulla 'valuuttasaamiset' tarkoitetaan arvopapereita ja kaikkia muita saatavia minkä tahansa maan valuutan tai laskentayksikön määräisinä riippumatta siitä, missä muodossa ne ovat;
- c) pitää hallussaan ja hoitaa tässä artiklassa tarkoitettuja varoja;
- d) suorittaa kaikenlaisia pankkitoimia kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa, mukaan luettuina anto- ja ottolainaus.

24 ARTIKLA

Muut toimet

Tehtävistään johtuvien toimien lisäksi Euroopan keskuspankki ja kansalliset keskuspankit voivat suorittaa hallintoaan tai henkilöstöään palvelevia toimia.

V LUKU

TOIMINNAN VAKAUDEN VALVONTA

25 ARTIKLA

Toiminnan vakauden valvonta

1. Euroopan keskuspankki voi antaa lausuntoja neuvostolle, komissiolle ja jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, ja nämä voivat kuulla sitä unionin sellaisten oikeudellisesti velvoittavien säädösten soveltamisalasta ja soveltamisesta, jotka koskevat luottolaitosten toiminnan vakauden valvontaa ja rahoitusjärjestelmän vakautta.
2. Unionin perustuslain III-185 artiklan 6 kohdan nojalla annetun eurooppalain mukaisesti Euroopan keskuspankki voi suorittaa erityistehtäviä, jotka koskevat luottolaitosten sekä muiden rahoituslaitosten kuin vakuutusyriyten toiminnan vakauden valvontaan liittyvää politiikkaa.

VI LUKU

EUROOPAN KESKUSPANKKIJÄRJESTELMÄN TALOUTTA
KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

26 ARTIKLA

Tilinpito

1. Euroopan keskuspankin ja kansallisten keskuspankkien tilikausi alkaa ensimmäisenä päivänä tammikuuta ja päättyy viimeisenä päivänä joulukuuta.
2. Johtokunta laatii Euroopan keskuspankin tilinpäätöksen Euroopan keskuspankin neuvoston määrittämien periaatteiden mukaisesti. Euroopan keskuspankin neuvosto hyväksyy tilinpäätöksen, ja sen jälkeen se julkistetaan.
3. Johtokunta laatii analysointiin ja johtamiseen liittyviä tarpeita varten Euroopan keskuspankkijärjestelmän konsolidoidun taseen, johon sisältyvät Euroopan keskuspankkijärjestelmään kuuluvat kansallisten keskuspankkien saamiset ja velat.
4. Tämän artiklan soveltamiseksi Euroopan keskuspankin neuvosto vahvistaa tarvittavat säännöt kansallisten keskuspankkien kirjanpidon ja niiden toimintaa koskevien tietojen standardoimiseksi.

27 ARTIKLA

Tilintarkastus

1. Tehtävään nimetyt Euroopan keskuspankin neuvoston suosittelemat ja neuvoston hyväksymät riippumattomat ulkopuoliset tilintarkastajat tarkastavat Euroopan keskuspankin ja kansallisten keskuspankkien tilit. Tilintarkastajilla on täydet valtuudet tarkastaa Euroopan keskuspankin ja kansallisten keskuspankkien koko kirjanpito ja kaikki tilit sekä saada kaikki tiedot niiden toimista.
2. Unionin perustuslain III-384 artikla koskee ainoastaan Euroopan keskuspankin hallinnon tehokkuuden arviointia.

28 ARTIKLA

Euroopan keskuspankin oma pääoma

1. Euroopan keskuspankin oma pääoma on 5 miljardia euroa. Euroopan keskuspankin neuvosto voi korottaa pääomaa eurooppapäätöksellä, joka tehdään 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla määräenemmistöllä sekä niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa 41 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.
2. Ainoastaan kansalliset keskuspankit voivat merkitä ja pitää hallussaan Euroopan keskuspankin pääomaa. Pääoma merkitään 29 artiklan mukaisesti määritetyn jakoperusteen mukaisesti.

3. Euroopan keskuspankin neuvosto vahvistaa 10 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla määräenemmistöllä maksettavan pääoman määrän ja maksutavan.
4. Jollei 5 kohdasta muuta johdu, kansallisten keskuspankkien osuuksia Euroopan keskuspankin merkitystä pääomasta ei voida luovuttaa, antaa vakuudeksi tai ulosmitata.
5. Jos 29 artiklassa tarkoitettua jakoperustetta muutetaan, kansalliset keskuspankit suorittavat keskinäisiä pääoman osuuksien siirtoja siinä määrin kuin on tarpeen sen varmistamiseksi, että osuuksien jakauma vastaa uutta jakoperustetta. Euroopan keskuspankin neuvosto vahvistaa näitä siirtoja koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

29 ARTIKLA

Pääoman merkitsemisen jakoperuste

1. Euroopan keskuspankin pääoman merkitsemisen jakoperuste, joka ensimmäisen kerran vahvistettiin Euroopan keskuspankkijärjestelmän perustamisen yhteydessä vuonna 1998, määritetään antamalla jokaiselle kansalliselle keskuspankille painoarvo, joka on seuraavien tekijöiden summa:

- 50 prosenttia kyseisen jäsenvaltion osuudesta unionin väkiluvusta toiseksi viimeisenä Euroopan keskuspankkijärjestelmän perustamista edeltävänä vuonna;
- 50 prosenttia kyseisen jäsenvaltion osuudesta unionin markkinahintaisesta bruttokansantuotteesta, sellaisena kuin se on ollut viitenä vuonna ennen toiseksi viimeistä Euroopan keskuspankkijärjestelmän perustamista edeltävää vuotta.

Prosenttiosuudet pyöristetään alas- tai ylöspäin lähimpään 0,0001 prosenttiyksikön kerrannaiseen.

2. Komissio laatii tämän artiklan soveltamiseksi tarvittavat tilastotiedot neuvoston 41 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti vahvistamien sääntöjen mukaisesti.
3. Kansallisille keskuspankeille osoitetut painoarvot tarkistetaan joka viides vuosi Euroopan keskuspankkijärjestelmän perustamisen jälkeen 1 kohtaa vastaavasti. Tarkistettu jakoperuste tulee voimaan seuraavan vuoden ensimmäisenä päivänä.
4. Euroopan keskuspankin neuvosto toteuttaa kaikki muut tarvittavat toimenpiteet tämän artiklan soveltamiseksi.

30 ARTIKLA

Valuuttavarantosaamisten siirto Euroopan keskuspankille

1. Kansalliset keskuspankit siirtävät Euroopan keskuspankille 50 miljardia euroa vastaavaan määrään asti muita valuuttavarantosaamisia kuin jäsenvaltioiden valuuttoja, euroja, Kansainvälisen valuuttarahaston varanto-osuuksia ja erityisiä nosto-oikeuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 28 artiklan soveltamista. Euroopan keskuspankin neuvosto päättää, kuinka suuri osuus Euroopan keskuspankille siirretään. Euroopan keskuspankilla on täysi oikeus pitää hallussaan ja hoitaa sille siirrettyjä valuuttavarantosaamisia ja käyttää niitä tässä perussäännössä vahvistettuihin tarkoituksiin.
2. Kunkin keskuspankin osuus vahvistetaan suhteessa sen osuuteen Euroopan keskuspankin merkitystä pääomasta.
3. Euroopan keskuspankki hyvittää kutakin kansallista keskuspankkia saatavalla, joka vastaa sen osuutta. Euroopan keskuspankin neuvosto määrittää saatavan valuuttalajin ja sille maksettavan tuoton.

4. Euroopan keskuspankki voi 2 kohdan mukaisesti vaatia 1 kohdassa vahvistetun määrän ylittäviä valuuttavarantosaamisia niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa 41 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.
5. Euroopan keskuspankki voi pitää hallussaan ja hoitaa Kansainvälisen valuuttarahaston varanto-osuuksia ja erityisiä nosto-oikeuksia ja huolehtia näiden varojen yhdistämisestä.
6. Euroopan keskuspankin neuvosto toteuttaa kaikki muut tämän artiklan soveltamiseksi tarvittavat toimenpiteet.

31 ARTIKLA

Kansallisten keskuspankkien hallussa olevat valuuttavarantosaamiset

1. Kansalliset keskuspankit saavat suorittaa toimia kansainvälisiin järjestöihin kohdistuvien velvoitteidensa täyttämiseksi 23 artiklan mukaisesti.
2. Euroopan keskuspankin lupa tarvitaan kaikkiin muihin sellaisiin valuuttasaamisiin liittyviin toimiin, jotka jäävät jäljelle kansallisiin keskuspankkeihin 30 artiklassa tarkoitettujen siirtojen jälkeen, sekä jäsenvaltioiden valuuttamääräisin käyttövaroin toteuttamiin toimiin, jos ne ylittävät tietyn, 3 kohdan mukaisesti vahvistettavan määrän, sen varmistamiseksi, että ne ovat yhdenmukaisia unionin valuutta- ja rahapolitiikan kanssa.

3. Euroopan keskuspankin neuvosto antaa suuntaviivat näiden toimien helpottamiseksi.

32 ARTIKLA

Kansallisten keskuspankkien rahoitustulon jakaminen

1. Kansalliselle keskuspankille Euroopan keskuspankkijärjestelmän rahapoliittisten tehtävien hoidon yhteydessä kertyvä tulo, jäljempänä 'rahoitustulo', jaetaan kunkin tilikauden lopussa tämän artiklan mukaisesti.
2. Kunkin kansallisen keskuspankin rahoitustulo vastaa sitä vuotuista tuloa, joka sille kertyy niistä saamisista, jotka vastaavat liikkeeseen laskettuja seteleitä ja luottolaitosten tekemistä talletuksista johtuvia sitoumuksia. Kansalliset keskuspankit yksilöivät nämä varat Euroopan keskuspankin neuvoston vahvistamien suuntaviivojen mukaisesti.
3. Jos Euroopan keskuspankin neuvosto kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen katsoo, että 2 kohtaa ei voida soveltaa kansallisten keskuspankkien taseiden rakenteen vuoksi, se voi päättää määräenemmistöllä, että 2 kohdasta poiketen rahoitustulo lasketaan enintään viiden vuoden ajan toisen menetelmän mukaisesti.
4. Kunkin kansallisen keskuspankin rahoitustulosta vähennetään määrä, joka vastaa kyseisen keskuspankin luottolaitosten 19 artiklan mukaisesti tekemille talletuksille maksamaa korkoa.

Euroopan keskuspankin neuvosto voi päättää, että kansallisille keskuspankeille korvataan setelien liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kulut tai poikkeuksellisissa olosuhteissa Euroopan keskuspankkijärjestelmän lukuun toteutetuista rahapoliittisista toimista aiheutuneet erityiset tappiot. Euroopan keskuspankin neuvosto päättää, missä muodossa korvaus on asianmukaista antaa. Nämä määrät voidaan vähentää kansallisista keskuspankeista saatavasta rahoitustulosta.

5. Kansallisten keskuspankkien rahoitustulon summa jaetaan niiden kesken suhteessa niiden maksamiin osuuksiin Euroopan keskuspankin pääomasta, jollei Euroopan keskuspankin neuvoston 33 artiklan 2 kohdan mukaisesti tekemistä päätöksistä muuta johdu.
6. Euroopan keskuspankki hoitaa rahoitustulon jakauman loppusummien selvityksen ja siihen liittyvät maksut Euroopan keskuspankin neuvoston vahvistamien suuntaviivojen mukaisesti.
7. Euroopan keskuspankin neuvosto toteuttaa kaikki muut tämän artiklan soveltamisen edellyttämät toimenpiteet.

33 ARTIKLA

Euroopan keskuspankin nettovoittojen ja -tappioiden jakaminen

1. Euroopan keskuspankin nettovoitto siirretään seuraavalla tavalla:
 - a) Euroopan keskuspankin neuvoston vahvistama määrä, joka saa olla enintään 20 prosenttia nettovoitosta, siirretään yleisrahastoon 100 prosenttia pääomasta vastaavaan määrään saakka;

b) jäljelle jäävä nettovoitto jaetaan Euroopan keskuspankin osakkaiden kesken suhteessa niiden maksamiin osuuksiin.

2. Jos Euroopan keskuspankin tulos on tappiollinen, tappio katetaan Euroopan keskuspankin yleisrahastosta ja tarvittaessa Euroopan keskuspankin neuvoston päätöksellä kyseisen tilikauden rahoitustulolla suhteessa kansallisille keskuspankeille 32 artiklan 5 kohdan mukaisesti kohdennettuihin määriin ja enintään näihin määriin asti.

VII LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

34 ARTIKLA

Säädökset

1. Unionin perustuslain III-190 artiklan mukaisesti Euroopan keskuspankki hyväksyy:
 - a) eurooppa-asetuksia siinä laajuudessa kuin se on tarpeen 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, 19 artiklan 1 kohdassa, 22 artiklassa tai 25 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamiseksi sekä tapauksissa, joista säädetään 41 artiklassa tarkoitetuissa eurooppa-asetuksissa ja -päätöksissä;

- b) eurooppapäätökset, jotka ovat tarpeen Euroopan keskuspankkijärjestelmälle unionin perustuslailla sekä tällä perussäännöllä uskottujen tehtävien suorittamiseksi;
- c) suosituksia ja lausuntoja.

2. Euroopan keskuspankki voi päättää julkistaa eurooppapäätöksensä, suosituksensa ja lausuntonsa.

3. Niissä rajoissa ja sellaisin ehdoin, jotka neuvosto vahvistaa 41 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti, Euroopan keskuspankki voi määrätä yrityksille sakkoja ja uhkasakkoja, jollei sen antamia eurooppa-asetuksia tai sen tekemiä eurooppapäätöksiä noudateta.

35 ARTIKLA

TuomioistuINVALVONTA JA SIIHEN LIITTYVÄT KYSYMYKSET

1. Euroopan unionin tuomioistuin voi käsitellä tai tulkita Euroopan keskuspankin toimenpiteitä tai laiminlyöntejä unionin perustuslaissa määrätyissä tapauksissa ja siinä määrätyin edellytyksin. Euroopan keskuspankki voi nostaa kanteen unionin perustuslaissa määrätyissä tapauksissa ja siinä määrätyin edellytyksin.

2. Yhtäältä Euroopan keskuspankin ja toisaalta sen velkojien, velallisten tai muiden henkilöiden väliset riidat ratkaistaan toimivaltaisissa kansallisissa tuomioistuimissa, jollei toimivaltaa ole uskottu Euroopan unionin tuomioistuimelle.

3. Euroopan keskuspankin vastuu määräytyy unionin perustuslain III-431 artiklan mukaisesti. Kansallisten keskuspankkien vastuu määräytyy kulloinkin kyseessä olevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
4. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista asia Euroopan keskuspankin tekemässä tai sen puolesta tehdyssä julkis- tai yksityisoikeudellisessa sopimuksessa olevan välityslausekkeen nojalla.
5. Euroopan keskuspankin päätöksen asian saattamisesta Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi tekee Euroopan keskuspankin neuvosto.
6. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista riidat, jotka koskevat kansalliselle keskuspankille unionin perustuslaissa ja tässä perussäännössä määrättyjen velvollisuuksien täyttämistä. Jos Euroopan keskuspankki katsoo, että kansallinen keskuspankki on laiminlyönyt sille unionin perustuslaissa ja tässä perussäännössä määrätyn velvollisuuden, se antaa asiasta lausunnon perusteluineen varattuaan keskuspankille, jota asia koskee, tilaisuuden esittää huomautuksensa. Jos kansallinen keskuspankki, jota asia koskee, ei noudata lausuntoa Euroopan keskuspankin asettamassa määräajassa, Euroopan keskuspankki voi saattaa asian Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

36 ARTIKLA

Henkilöstö

1. Euroopan keskuspankin neuvosto vahvistaa johtokunnan ehdotuksesta Euroopan keskuspankin henkilöstöä koskevat palvelussuhteen ehdot.

2. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista Euroopan keskuspankin ja sen henkilöstön väliset riidat palvelussuhteen ehdoissa määrätyin rajoituksin ja edellytyksin.

37 ARTIKLA

Salassapitovelvollisuus

1. Euroopan keskuspankin tai kansallisen keskuspankin päätöksentekuelimen jäsen tai sen henkilöstöön kuuluva ei saa tehtävänsä päätyttyäkään ilmaista salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja.
2. Henkilöt, joilla on käytettävissään unionin oikeudellisesti velvoittavan säädöksen mukaan salassa pidettäviä tietoja, ovat tämän velvollisuuden alaisia.

38 ARTIKLA

Nimenkirjoittajat

Euroopan keskuspankkia suhteessa kolmansiin oikeudellisesti velvoittavat sitoumukset tekee johtokunnan puheenjohtaja tai kaksi johtokunnan jäsentä taikka kaksi Euroopan keskuspankin henkilöstöön kuuluvaa henkilöä, jotka puheenjohtaja on asianmukaisesti valtuuttanut Euroopan keskuspankin nimen kirjoittamiseen.

39 ARTIKLA

Erioikeudet ja vapaudet

Euroopan keskuspankilla on jäsenvaltioiden alueella tehtäviensä suorittamisen edellyttämät erioikeudet ja vapaudet Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa määritellyin edellytyksin.

VIII LUKU

PERUSSÄÄNNÖN TARKISTAMINEN JA TÄYDENTÄVÄ SÄÄNTELY

40 ARTIKLA

Yksinkertaistetut tarkistusmenettelyt

1. Unionin perustuslain III-187 artiklan 5 kohdan mukaisesti eurooppalailla voidaan tarkistaa tämän perussäännön 5 artiklan 1, 2 ja 3 kohtaa, 17 ja 18 artiklaa, 19 artiklan 1 kohtaa, 22, 23, 24 ja 26 artiklaa, 32 artiklan 2, 3, 4 ja 6 kohtaa, 33 artiklan 1 kohdan a alakohtaa sekä 36 artiklaa
 - a) komission ehdotuksesta, kun Euroopan keskuspankkia on kuultu, tai
 - b) Euroopan keskuspankin suosituksesta, kun komissiota on kuultu.

2. Eurooppa-neuvosto voi joko Euroopan keskuspankin suosituksesta ja Euroopan parlamenttia ja komissiota kuultuaan tai komission suosituksesta ja Euroopan parlamenttia ja Euroopan keskuspankkia kuultuaan tehdä yksimielisesti eurooppapäätöksen, jolla muutetaan 10 artiklan 2 kohtaa. Nämä muutokset tulevat voimaan vasta sen jälkeen, kun jäsenvaltiot ovat hyväksyneet ne valtiosääntöjensä mukaisesti.
3. Euroopan keskuspankin tämän artiklan nojalla antama suositus edellyttää Euroopan keskuspankin neuvoston yksimielistä päätöstä.

41 ARTIKLA

Täydentävä sääntely

Unionin perustuslain III-187 artiklan 6 kohdan mukaisesti neuvosto hyväksyy tämän perussäännön 4 artiklassa, 5 artiklan 4 kohdassa, 19 artiklan 2 kohdassa, 20 artiklassa, 28 artiklan 1 kohdassa, 29 artiklan 2 kohdassa, 30 artiklan 4 kohdassa ja 34 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä koskevat eurooppa-asetukset ja -päätökset. Se tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan

- a) komission ehdotuksesta, kun Euroopan keskuspankkia on kuultu, tai
- b) Euroopan keskuspankin suosituksesta, kun komissiota on kuultu.

IX LUKU

SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET JA MUUT
EUROOPAN KESKUSPANKKIJÄRJESTELMÄÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

42 ARTIKLA

Yleiset määräykset

1. Unionin perustuslain III-197 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta poikkeuksesta seuraa, että seuraavissa tämän perussäännön artikloissa ei anneta mitään oikeuksia eikä aseteta mitään velvollisuuksia sille jäsenvaltiolle, jota asia koskee: 3 ja 6 artikla, 9 artiklan 2 kohta, 12 artiklan 1 kohta, 14 artiklan 3 kohta, 16, 18, 19, 20, 22 ja 23 artikla, 26 artiklan 2 kohta, 27, 30, 31, 32, 33, 34 ja 50 artikla.
2. Jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, joita koskee unionin perustuslain III-197 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu poikkeus, säilyttävät toimivaltansa rahapolitiikan alalla kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
3. Tämän perussäännön 3 artiklassa, 11 artiklan 2 kohdassa ja 19 artiklassa 'jäsenvaltioilla' tarkoitetaan unionin perustuslain III-197 artiklan 2 kohdan viimeisen alakohdan mukaisesti euron käyttöön ottaneita jäsenvaltioita.
4. Tämän perussäännön 9 artiklan 2 kohdassa, 10 artiklan 2 ja 3 kohdassa, 12 artiklan 1 kohdassa, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31 ja 32 artiklassa, 33 artiklan 2 kohdassa ja 50 artiklassa 'kansallisilla keskuspankeilla' tarkoitetaan euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden keskuspankkeja.

5. Edellä 10 artiklan 3 kohdassa ja 33 artiklan 1 kohdassa 'osakkailla' tarkoitetaan euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden kansallisia keskuspankkeja.
6. Edellä 10 artiklan 3 kohdassa ja 30 artiklan 2 kohdassa 'merkityllä pääomalla' tarkoitetaan euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien osuutta Euroopan keskuspankin merkitystä pääomasta.

43 ARTIKLA

Euroopan keskuspankin siirtymävaiheen tehtävät

Euroopan keskuspankki huolehtii niistä unionin perustuslain III-199 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista Euroopan rahapoliittisen instituutin entisistä tehtävistä, jotka yhtä tai useampaa jäsenvaltiota koskevan poikkeuksen vuoksi on hoidettava vielä euron käyttöön ottamisen jälkeen.

Euroopan keskuspankki antaa ohjeita unionin perustuslain III-198 artiklassa tarkoitettujen poikkeusten kumoamisen valmistelussa.

44 ARTIKLA

Euroopan keskuspankin yleisneuvosto

1. Euroopan keskuspankin kolmanneksi päätöksentekuelimeksi muodostetaan yleisneuvosto, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin perustuslain III-187 artiklan 3 kohdan soveltamista.

2. Yleisneuvoston muodostavat Euroopan keskuspankin puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kansallisten keskuspankkien pääjohtajat. Muut johtokunnan jäsenet voivat osallistua yleisneuvoston kokouksiin ilman äänioikeutta.
3. Yleisneuvoston tehtävistä on täydellinen luettelo 46 artiklassa.

45 ARTIKLA

Yleisneuvoston toiminta

1. Euroopan keskuspankin puheenjohtaja tai hänen ollessaan estynyt varapuheenjohtaja johtaa Euroopan keskuspankin yleisneuvostoa.
2. Neuvoston puheenjohtaja ja yksi komission jäsen voivat osallistua yleisneuvoston kokouksiin ilman äänioikeutta.
3. Puheenjohtaja valmistelee yleisneuvoston kokoukset.
4. Poiketen siitä, mitä 12 artiklan 3 kohdassa määrätään, yleisneuvosto vahvistaa työjärjestyksensä.
5. Euroopan keskuspankki huolehtii yleisneuvoston sihteeristötehtävistä.

46 ARTIKLA

Yleisneuvoston tehtävät

1. Yleisneuvosto:
 - a) suorittaa 43 artiklassa tarkoitetut tehtävät;
 - b) myötävaikuttaa 4 artiklan ja 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun neuvoa-antavaan toimintaan.
2. Yleisneuvosto myötävaikuttaa:
 - a) 5 artiklassa tarkoitettujen tilastotietojen keräämiseen;
 - b) 15 artiklassa tarkoitettujen Euroopan keskuspankin toimintakertomusten laatimiseen;
 - c) 26 artiklan soveltamisessa tarvittavien 26 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen sääntöjen laatimiseen;
 - d) 29 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen kaikkien muiden toimenpiteiden toteuttamiseen, jotka ovat tarpeen 29 artiklan soveltamiseksi;
 - e) 36 artiklassa tarkoitettujen Euroopan keskuspankin henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen määrittelyyn.
3. Yleisneuvosto myötävaikuttaa siihen valmistelutyöhön, joka on tarpeen, jotta niiden jäsenvaltioiden valuuttojen vaihtokurssit, joita koskee poikkeus, voidaan unionin perustuslain III-198 artiklan 3 kohdan mukaisesti kiinnittää peruuttamattomasti suhteessa euroon.

4. Euroopan keskuspankin puheenjohtaja ilmoittaa Euroopan keskuspankin neuvoston päätöksistä yleisneuvostolle.

47 ARTIKLA

Euroopan keskuspankin pääomaa koskevat siirtymämääräykset

Kullekin kansalliselle keskuspankille annetaan 29 artiklan mukaisesti Euroopan keskuspankin pääoman merkitsemisen jakoperusteessa painoarvo. Poiketen siitä, mitä 28 artiklan 3 kohdassa määrätään, niiden jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, joita koskee poikkeus, eivät maksa osuuttaan merkitystä pääomasta, ellei yleisneuvosto päätä sellaisella enemmistöllä, joka edustaa vähintään kahta kolmasosaa Euroopan keskuspankin merkitystä pääomasta ja vähintään puolta osakkaista, että siitä on Euroopan keskuspankin toimintakustannuksiin osallistumiseksi maksettava vähimmäisprosenttiosuus.

48 ARTIKLA

Euroopan keskuspankin oman pääoman, vararahastojen
ja varausten maksaminen myöhemmin

1. Sen jäsenvaltion keskuspankki, jota koskeva poikkeus on kumottu, maksaa merkitsemänsä osuuden Euroopan keskuspankin pääomasta samassa suhteessa kuin muut sellaisten jäsenvaltioiden keskuspankit, jotka ovat ottaneet käyttöön euron, ja siirtää Euroopan keskuspankille valuuttavarantosaamisia 30 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Siirrettävä määrä määrätään kertomalla Euroopan keskuspankille 30 artiklan 1 kohdan mukaisesti jo siirrettyjen edellä mainittujen valuuttavarantosaamisten euro-vasta-arvo kulloinkin voimassa olevan vaihtokurssin mukaisesti asianomaisen kansallisen keskuspankin merkitsemien osuuksien lukumäärän ja muiden kansallisten keskuspankkien jo maksamien osuuksien suhteella.
2. Edellä 1 kohdassa määrättyjen maksujen lisäksi keskuspankki, jota asia koskee, maksaa osuuden Euroopan keskuspankin vararahastoon, vararahastoja vastaaviin varauksiin sekä siihen erään, joka siirretään vararahastoon ja varauksiin ja joka vastaa tuloslaskelman loppusummaa 31 päivänä joulukuuta poikkeuksen kumoamista edeltävänä vuonna. Maksettava summa lasketaan kertomalla edellä määriteltujen ja Euroopan keskuspankin vahvistetussa taseessa esitettyjen varojen yhteismäärä asianomaisen keskuspankin merkitsemien osuuksien määrän ja muiden keskuspankkien jo maksamien osuuksien määrän suhteella.

3. Kun yhdestä tai useammasta maasta tulee unionin jäsenvaltio ja niiden kansallisista keskuspankeista osa Euroopan keskuspankkijärjestelmää, Euroopan keskuspankin merkittyä pääomaa sekä Euroopan keskuspankille siirrettävissä olevien valuuttavarantosaamisten enimmäismäärää korotetaan ilman eri toimenpiteitä. Lisäys määritellään kertomalla voimassa olevat vastaavat määrät pääoman merkitsemisen mukautetun jakoperusteen puitteissa järjestelmään liittyvien kansallisten keskuspankkien painoarvojen ja Euroopan keskuspankkijärjestelmässä jo jäsenenä olevien kansallisten keskuspankkien painoarvojen suhteella. Kunkin kansallisen pankin painoarvo pääoman merkitsemisen jakoperusteessa lasketaan 29 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja 29 artiklan 2 kohtaa noudattaen. Tilastotietoja varten käytettävät viitejaksot ovat samat kuin viimeisimmässä 29 artiklan 3 kohdan mukaisessa painoarvojen viisivuotismukautuksessa käytetyt.

49 ARTIKLA

Poikkeus 32 artiklasta

1. Jos Euroopan keskuspankin neuvosto kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen päättää, että 32 artiklan soveltaminen muuttaa merkittävästi kansallisten keskuspankkien suhteellista tilannetta tulojen osalta, 32 artiklan mukaisesti jaettavan tulon määrää alennetaan yhtenäisellä prosenttiluvulla, joka ensimmäisenä tilikautena kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen saa olla enintään 60 prosenttia ja joka pienenee vähintään 12 prosenttiyksiköllä jokaisena seuraavana tilikautena.
2. Mitä 1 kohdassa määrätään, sovelletaan enintään viitenä kokonaisena tilikautena kolmannen vaiheen alkamisen jälkeen.

50 ARTIKLA

Jäsenvaltioiden valuuttojen määräisten setelien vaihtaminen

Vaihtokurssien lopullisen kiinnittämisen jälkeen unionin perustuslain III-198 artiklan 3 kohdan mukaisesti Euroopan keskuspankin neuvosto toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kansalliset keskuspankit vaihtavat vastaavaan pariarvoon niiden jäsenvaltioiden valuuttojen määräiset setelit, joiden vaihtokurssit on lopullisesti kiinnitetty.

51 ARTIKLA

Siirtymätoimenpiteiden sovellettavuus

Mitä 42–47 artiklassa määrätään, sovelletaan jos on ja niin kauan kuin on jäsenvaltioita, joita koskee poikkeus.

5. PÖYTÄKIRJA
EUROOPAN INVESTOINTIPANKIN
PERUSSÄÄNNÖSTÄ

KORKEAT SOPIMUSPUOLET,

JOTKA HALUAVAT vahvistaa unionin perustuslain III-393 artiklassa tarkoitetun Euroopan investointipankin perussäännön,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka on liitetty Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-393 artiklassa tarkoitetun Euroopan investointipankin, jäljempänä 'pankki', järjestäytymisessä sekä sen tehtävissä ja toiminnassa noudatetaan, mitä unionin perustuslaissa ja tässä perussäännössä määrätään.

2 ARTIKLA

Pankin tehtävästä määrätään unionin perustuslain III-394 artiklassa.

3 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-393 artiklan mukaisesti pankin jäseniä ovat jäsenvaltiot.

4 ARTIKLA

1. Pankin pääoma on 163 653 737 000 euroa, jonka jäsenvaltiot merkitsevät seuraavasti:

Saksa	26 649 532 500
Ranska	26 649 532 500
Italia	26 649 532 500
Yhdistynyt kuningaskunta	26 649 532 500
Espanja	15 989 719 500
Belgia	7 387 065 000
Alankomaat	7 387 065 000
Ruotsi	4 900 585 500
Tanska	3 740 283 000
Itävalta	3 666 973 500
Puola	3 411 263 500
Suomi	2 106 816 000
Kreikka	2 003 725 500
Portugali	1 291 287 000
Tšekki	1 258 785 500
Unkari	1 190 868 500
Irlanti	935 070 000
Slovakia	428 490 500
Slovenia	397 815 000
Liettua	249 617 500
Luxemburg	187 015 500
Kypros	183 382 000
Latvia	152 335 000
Viro	117 640 000
Malta	69 804 000

Jäsenvaltiot ovat vastuussa ainoastaan siihen määrään asti, joka on niiden osuus merkitystä ja maksamattomasta pääomasta.

2. Uuden jäsenen hyväksymisestä seuraa, että merkittyä pääomaa korotetaan summalla, joka vastaa uuden jäsenen tuomaa pääomaa.
3. Valtuusto voi yksimielisesti päättää merkityn pääoman korottamisesta.
4. Osuutta merkitystä pääomasta ei voida siirtää, antaa vakuudeksi tai ulosmitata.

5 ARTIKLA

1. Jäsenvaltiot maksavat merkitystä pääomasta keskimäärin viisi prosenttia 4 artiklan 1 kohdassa vahvistetuista määristä.
2. Jos merkittyä pääomaa korotetaan, valtuusto vahvistaa maksettavan prosentuaalisen osuuden ja maksujärjestelyt yksimielisellä päätöksellään. Käteismaksut suoritetaan yksinomaan euroina.
3. Hallintoneuvosto voi vaatia merkityn pääoman jäljellä olevan määrän maksamista, jos se on välttämätöntä, jotta pankki voisi täyttää velvoitteensa.

Kukin jäsenvaltio suorittaa maksun suhteessa sen osuuteen merkitystä pääomasta.

6 ARTIKLA

Pankin hallintoa hoitavat ja pankkia johtavat valtuusto, hallintoneuvosto ja hallitus.

7 ARTIKLA

1. Valtuusto muodostuu jäsenvaltioiden nimeämistä ministereistä.
2. Valtuusto vahvistaa pankin luotonantopolitiikan yleiset suuntaviivat unionin tavoitteiden mukaisesti.

Se valvoo, että näitä suuntaviivoja noudatetaan.

3. Lisäksi valtuusto:
 - a) päättää merkityn pääoman korottamisesta 4 artiklan 3 kohdan ja 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti;
 - b) määrittää 9 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi rahoitusoperaatioihin sovellettavat periaatteet pankin tehtävän mukaisesti;
 - c) käyttää 9 ja 11 artiklan mukaisia toimivaltuuksiaan nimittää ja erottaa hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä 11 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisia toimivaltuuksiaan;

- d) päättää rahoituksen myöntämisestä kokonaan tai osittain muualla kuin jäsenvaltioiden alueilla toteutettaviin investointihankkeisiin 16 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
 - e) hyväksyy hallintoneuvoston laatiman vuosikertomuksen;
 - f) hyväksyy vuosittaisen taseen sekä tuloslaskelman;
 - g) hyväksyy pankin työjärjestyksen;
 - h) käyttää sille tämän perussäännön nojalla annettuja muita valtuuksia.
4. Valtuusto voi unionin perustuslain ja tämän perussäännön nojalla yksimielisesti päättää pankin toiminnan keskeyttämisestä tai tarvittaessa pankin asettamisesta selvitystilaan.

8 ARTIKLA

1. Jollei tässä perussäännössä toisin määrätä, valtuusto tekee päätökset jäsentensä enemmistöllä. Enemmistön on edustettava vähintään 50:tä prosenttia merkitystä pääomasta.

Määräenemmistön edellytyksenä on 18 puoltavaa ääntä ja 68 prosenttia merkitystä pääomasta.

2. Henkilökohtaisesti tai edustettuina läsnä olevien jäsenten pidättyminen äänestämästä ei estä valtuustoa tekemästä ratkaisua, jonka edellytyksenä on yksimielisyys.

9 ARTIKLA

1. Hallintoneuvosto päättää rahoituksen myöntämisestä erityisesti lainojen ja takausten muodossa ja lainojen ottamisesta; se vahvistaa lainojen korot, toimitusmaksut ja muut maksut; se voi määräenemmistöllä tehdyn päätöksen perusteella siirtää tiettyjä toimivaltuuksiaan hallitukselle; se määrittää toimivaltuuksien siirron edellytykset ja yksityiskohtaiset menettelyt ja valvoo sen toteuttamista.

Hallintoneuvosto valvoo pankin hallinnon asianmukaisuutta ja huolehtii siitä, että pankkia johdetaan unionin perustuslain ja tämän perussäännön sekä valtuuston vahvistamien yleisten suuntaviivojen mukaisesti.

Kunkin varainhoitovuoden lopussa hallintoneuvosto antaa valtuustolle kertomuksen sekä julkistaa sen jälkeen, kun se on hyväksytty.

2. Hallintoneuvostossa on 26 jäsentä ja 16 varajäsentä.

Valtuusto nimittää hallintoneuvoston jäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan. Jokainen jäsenvaltio sekä komissio nimeävät kukin yhden jäsenen.

Valtuusto nimittää varajäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan seuraavasti:

- kaksi Saksan liittotasavallan nimeämää varajäsentä,
- kaksi Ranskan tasavallan nimeämää varajäsentä,

- kaksi Italian tasavallan nimeämää varajäsentä,
- kaksi Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan nimeämää varajäsentä,
- yhden Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan yhteisellä sopimuksella nimeämän varajäsenen,
- yhden Belgian kuningaskunnan, Luxemburgin suurherttuakunnan ja Alankomaiden kuningaskunnan yhteisellä sopimuksella nimeämän varajäsenen,
- yhden Tanskan kuningaskunnan, Helleenien tasavallan ja Irlannin yhteisellä sopimuksella nimeämän varajäsenen,
- yhden Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan yhteisellä sopimuksella nimeämän varajäsenen,
- kolme Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan yhteisellä sopimuksella nimeämää varajäsentä,
- yhden komission nimeämän varajäsenen.

Hallintoneuvosto valitsee jäsenistöönsä kuusi äänioikeutta vailla olevaa asiantuntijaa: kolme näistä jäseniksi ja kolme varajäseniksi.

Jäsenet ja varajäsenet voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Työjärjestyksessä vahvistetaan hallintoneuvoston kokouksiin osallistumisen edellytykset sekä varajäseniin ja asiantuntijoihin sovellettavat määräykset.

Hallituksen puheenjohtaja tai hänen ollessaan estynyt joku varapuheenjohtajista toimii hallintoneuvoston puheenjohtajana, mutta ei osallistu äänestykseen.

Hallintoneuvoston jäsenet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus ja pätevyys on kiistaton. He vastaavat työstään yksinomaan pankille.

3. Vain jos jäsen ei enää täytä niitä vaatimuksia, joita hänen tehtävänsä edellyttävät, valtuusto voi määräenemmistöllä erottaa hänet tehtävästään.

Hallintoneuvosto eroaa, jos sen vuosikertomusta ei hyväksytä.

4. Jos hallintoneuvoston jäsen kuolee tai hänet erotetaan taikka jos koko hallintoneuvosto eroaa, uusi jäsen tai uudet jäsenet nimitetään 2 kohdan määräyksiä noudattaen. Muulloin kuin koko hallintoneuvostoa uudelleen nimitettäessä jäsenen tilalle nimitetään uusi jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

5. Valtuusto vahvistaa hallintoneuvoston jäsenille maksettavat palkkiot. Valtuusto vahvistaa, minkälainen toiminta on ristiriidassa jäsenen tai varajäsenen tehtävien kanssa.

10 ARTIKLA

1. Kullakin hallintoneuvoston jäsenellä on yksi ääni. Hän voi kaikissa tilanteissa siirtää äänensä jollekulle toiselle pankin työjärjestyksessä määrättävien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

2. Jollei tässä perussäännössä toisin määrätä, hallintoneuvoston päätöksen tekeminen edellyttää vähintään yhtä kolmasosaa niiden hallintoneuvoston äänioikeutettujen jäsenten äänistä, jotka edustavat vähintään 50:tä prosenttia merkitystä pääomasta. Määräenemmistön edellytyksenä on 18 puoltavaa ääntä ja 68 prosenttia merkitystä pääomasta. Hallintoneuvoston päätösvaltaisuuden edellytyksenä olevasta jäsenmäärästä määrätään pankin työjärjestyksessä.

11 ARTIKLA

1. Hallituksen muodostavat puheenjohtaja ja kahdeksan varapuheenjohtajaa, jotka valtuusto nimittää kuudeksi vuodeksi kerrallaan hallintoneuvoston ehdotuksesta. Sama jäsen voidaan nimetä uudeksi toimikaudeksi.

Valtuusto voi yksimielisesti muuttaa hallituksen jäsenmäärää.

2. Hallintoneuvoston määräenemmistöllä tekemästä ehdotuksesta valtuusto voi määräenemmistöllä erottaa hallituksen jäseniä.

3. Hallitus vastaa puheenjohtajan alaisena ja hallintoneuvoston valvonnassa pankin juoksevien asioiden hoitamisesta.

Se valmistelee hallintoneuvoston päätökset, erityisesti päätökset lainojen ottamisesta ja rahoituksen myöntämisestä ennen muuta lainojen ja takausten muodossa. Se huolehtii näiden päätösten toimeenpanosta.

4. Hallitus antaa yksinkertaisella enemmistöllä lausuntonsa ehdotuksista, jotka koskevat lainojen ottamista ja rahoituksen myöntämistä erityisesti lainojen ja takausten muodossa.
5. Valtuusto vahvistaa hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot ja sen, minkälainen toiminta on ristiriidassa heidän tehtäviensä kanssa.
6. Puheenjohtaja tai hänen ollessaan estynyt varapuheenjohtaja edustaa pankkia oikeudellisissa ja muissa asioissa.
7. Pankin henkilöstö on puheenjohtajan alainen. Puheenjohtaja ottaa palvelukseen ja erottaa henkilöstön. Henkilöstön valinnassa otetaan henkilökohtaisten ominaisuuksien ja ammatillisen pätevyyden lisäksi huomioon, että henkilöstö koostuu tasapuolisesti eri jäsenvaltioiden kansalaisista. Työjärjestyksessä määritetään toimivaltainen elin, joka hyväksyy henkilöstöön sovellettavat määräykset.
8. Hallitus ja pankin henkilöstö ovat vastuussa yksinomaan pankille ja hoitavat tehtäviään täysin riippumattomina.

12 ARTIKLA

1. Komitea, jonka muodostavat valtuuston asianomaisten pätevyyden perusteella nimittämät kuusi jäsentä, tarkastaa, että pankin toiminta noudattaa parhaita pankkikäytäntöjä, ja vastaa pankin tilien tarkastuksesta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu komitea tarkastaa vuosittain pankin toiminnan ja kirjanpidon asianmukaisuuden. Tätä varten se tarkastaa, että pankin toiminta on ollut tässä perussäännössä ja työjärjestyksessä vahvistettujen sääntöjen ja menettelyjen mukaista.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu komitea vahvistaa, että tilinpäätös ja kaikki hallintoneuvoston laatimaan tilinpäätökseen sisältyvä tilinpäätösinformaatio antavat luotettavan kuvan pankin rahoitusasemasta sen varojen ja sitoumusten osalta sekä sen toiminnan tuloksista ja kassavirroista kyseisellä tilikaudella.
4. Työjärjestyksessä määritellään 1 kohdassa tarkoitetun komitean jäseniltä vaadittava pätevyys ja määritetään komitean toiminnan edellytykset ja yksityiskohtaiset menettelyt.

13 ARTIKLA

Pankki asioi kunkin jäsenvaltion kanssa tämän nimeämän viranomaisen välityksellä. Rahaliikennettä hoitaessaan pankki käyttää jäsenvaltion kansallista keskuspankkia tai muuta jäsenvaltion hyväksymää rahoituslaitosta.

14 ARTIKLA

1. Pankki on yhteistyössä kaikkien vastaavilla aloilla toimivien kansainvälisten järjestöjen kanssa.
2. Pankki pyrkii tarkoituksenmukaisiin yhteistyösuhteisiin niiden maiden pankkien ja rahoituslaitosten kanssa, joihin sen toiminta ulottuu.

15 ARTIKLA

Valtuusto tulkitsee tai täydentää 7 artiklan nojalla vahvistamiaan suuntaviivoja niiden antamisen perustana olleiden edellytysten mukaisesti jäsenvaltion tai komission pyynnöstä taikka omasta aloitteestaan.

16 ARTIKLA

1. Unionin perustuslain III-394 artiklassa määritellyn tehtävänsä mukaisesti pankki myöntää rahoitusta lainojen ja takuiden muodossa jäsenilleen taikka yksityisille tai julkisille yrityksille investointeihin, jotka toteutetaan jäsenvaltioiden alueilla, jos rahoitusta ei voida järjestää kohtuullisin ehdoin muista lähteistä.

Pankki voi kuitenkin valtuuston määräenemmistöllä tekemällä päätöksellä hallintoneuvoston ehdotuksesta myöntää rahoitusta kokonaan tai osittain muualla kuin jäsenvaltioiden alueilla toteutettaviksi tarkoitettuihin investointeihin.

2. Lainat myönnetään, sikäli kuin mahdollista, vain jos myös muita rahoituslähteitä käytetään.

3. Jos pankki myöntää lainan yritykselle tai muulle yhteisölle kuin jäsenvaltiolle, se asettaa lainan saannin ehdoksi joko sen jäsenvaltion antaman takauksen, jonka alueella investointi toteutetaan, tai riittävät vakuudet taikka velallisen vakaan rahoitusaseman.

Lisäksi hallintoneuvosto päättää 7 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen valtuuston vahvistamien periaatteiden mukaisesti ja jos perustuslain III-394 artiklassa tarkoitettujen toimien toteuttaminen sitä vaatii, määränemmistöllä sellaisen rahoituksen edellytyksistä ja sitä koskevista yksityiskohtaisista menettelyistä, johon liittyy erityinen riski ja jota sen vuoksi pidetään erityistoimena.

4. Pankki voi taata julkisten tai yksityisten yritysten taikka yhteisöjen lainoja, jotka on otettu unionin perustuslain III-394 artiklassa tarkoitettujen hankkeiden toteuttamista varten.

5. Pankin myöntämien lainojen ja sen antamien takausten kokonaismäärä saa olla enintään 250 prosenttia merkityn pääoman, varausten, kohdentamattomien varausten ja jakamattoman voiton yhteismäärästä. Kyseisten erien yhteismäärä lasketaan vähentämällä määrä, joka vastaa kaikkien pankin merkitsemien osuuksien merkittävää yhteismäärää, riippumatta siitä, onko ne maksettu.

Pankin osuuksien muodossa maksama määrä ei missään vaiheessa saa ylittää sen maksetun pääoman, varausten, kohdentamattomien varausten ja jakamattoman voiton vapaan osan kokonaismäärää.

Pankin erityistoimiin, joista valtuusto ja hallintoneuvosto päättävät 3 kohdan mukaisesti, voidaan poikkeuksellisesti myöntää erityismäärärahoja varauksina.

Tätä kohtaa sovelletaan myös pankin konsolidoituun tilinpäätökseen.

6. Pankki suojautuu valuuttariskeiltä ottamalla laina- ja takaussopimukseen aiheellisiksi katsomansa ehdot.

17 ARTIKLA

1. Pankin myöntämien lainojen korkotasoa, toimitusmaksut ja muut maksut mukautetaan pääomamarkkinoilla vallitseviin olosuhteisiin ja lasketaan siten, että pankki voi niistä saamallaan tuloilla täyttää velvoitteensa, maksaa kulunsa ja kattaa riskinsä sekä perustaa 22 artiklan mukaisesti vararahaston.
2. Pankki ei myönnä koronalennusta. Jos koronalennus vaikuttaa suotavalta rahoitettavan investoinnin erityisluonteen vuoksi, asianomainen jäsenvaltio tai joku muu voi myöntää korkotukea, sikäli kuin se on unionin perustuslain III-167 artiklan määräysten mukaista.

18 ARTIKLA

Pankki noudattaa rahoitustoiminnassaan jäljempänä mainittuja periaatteita.

1. Se huolehtii siitä, että varoja käytetään unionin edun kannalta mahdollisimman järkevästi.

Se voi myöntää lainoja ja antaa takauksia vain:

- a) jos korot ja kuolelutukset saadaan hoidetuiksi toiminnasta saatavalla tuotolla, kun kyse on tuotantoyritysten toteuttamista investoinneista, tai jos valtio, jossa investointi toteutetaan, sitoutuu vastaamaan niistä taikka niiden hoito varmistetaan muilla tavoin, kun kyse on muista investoinneista; ja

b) jos investoinnin toteuttaminen lisää taloudellista tuottavuutta yleensä ja edistää sisämarkkinoiden toteuttamista tai toimintaa.

2. Se ei hanki osuuksia yrityksistä eikä ota vastuuta niiden hallinnosta, ellei tämä ole välttämätöntä pankin oikeuksien turvaamiseksi sen varmistamiseksi saataviensa takaisinmaksun.

Hallintoneuvosto päättää kuitenkin 7 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen valtuuston vahvistamien periaatteiden mukaisesti ja jos unionin perustuslain III-394 artiklassa määrättyjen toimien toteuttaminen sitä vaatii, määräenemmistöllä kaupallisen yrityksen pääomaosuuksien hankkimista koskevista edellytyksistä ja sitä koskevista yksityiskohtaisista menettelyistä, jos tämä on tarpeen investoinnin tai ohjelman rahoittamiseksi, yleensä lainan tai takauksen lisäksi.

3. Se voi siirtää saatavansa pääomamarkkinoille ja tätä varten vaatia lainanottajiaan laskemaan liikkeeseen joukkovelkakirjoja tai muita arvopapereita.

4. Pankki tai jäsenvaltiot eivät aseta lainoille ehtoja, jotka edellyttävät lainaksi annettujen varojen käyttämistä jossakin tietyssä jäsenvaltiossa.

5. Pankki voi asettaa lainojen ehdoksi, että hankkeista järjestetään kansainvälinen tarjouskilpailu.

6. Pankki ei rahoita investointia eikä osallistu investoinnin rahoittamiseen, jos jäsenvaltio, jonka alueella investointi on toteutettava, vastustaa investointia.

7. Lainanantotoimintansa lisäksi pankki voi antaa teknistä apua valtuuston määräenemmistöllä määrittämien edellytysten ja yksityiskohtaisten menettelyjen mukaisesti ja tämän perussäännön määräyksiä noudattaen.

19 ARTIKLA

1. Julkiset tai yksityiset yritykset tai yhteisöt voivat hakea rahoitusta suoraan pankilta. Rahoitusta voidaan hakea pankilta myös komission tai sen jäsenvaltion välityksellä, jonka alueella investointi aiotaan toteuttaa.

2. Komission välityksellä jätetyistä hakemuksista pyydetään sen jäsenvaltion lausunto, jonka alueella investointi aiotaan toteuttaa. Jäsenvaltion välityksellä jätetyistä hakemuksista pyydetään komission lausunto. Yrityksen suoraan jättämä hakemus saatetaan asianomaisen jäsenvaltion ja komission käsiteltäväksi.

Asianomaiset jäsenvaltiot ja komissio antavat lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa. Jos vastausta ei saada tässä ajassa, pankki voi katsoa, ettei kyseistä investointia vastusteta.

3. Hallintoneuvosto ratkaisee niitä rahoitustoimia koskevat asiat, jotka hallitus on saattanut sen käsiteltäviksi.

4. Hallitus tutkii, ovatko sen käsiteltäviksi saatetut rahoitustoimet tämän perussäännön, etenkin 16 ja 18 artiklan, mukaisia. Jos hallitus puoltaa rahoitusta, se toimittaa asiaa koskevan ehdotuksen hallintoneuvostolle. Hallitus voi myös asettaa puoltavalle lausunnolleen välttämättömiksi katsomiaan edellytyksiä. Jos hallitus vastustaa rahoituksen myöntämistä, se toimittaa asiakirjat hallintoneuvostolle lausuntonsa kanssa.

5. Jos hallituksen lausunto on kielteinen, hallintoneuvosto voi myöntää rahoituksen vain yksimielisellä päätöksellä.

6. Jos komission lausunto on kielteinen, hallintoneuvosto voi myöntää rahoituksen vain yksimielisellä päätöksellä; tällöin komission nimeämä jäsen ei osallistu äänestykseen.
7. Jos sekä hallituksen että komission lausunto ovat kielteiset, hallintoneuvosto ei saa myöntää kyseistä rahoitusta.
8. Jos hyväksytyihin investointeihin liittyvän rahoituksen uudelleenjärjestely on perusteltua pankin oikeuksien ja etujen turvaamiseksi, hallitus toteuttaa viipymättä tarpeellisiksi katsomansa kiireelliset toimenpiteet ja tiedottaa tästä viipymättä hallintoneuvostolle.

20 ARTIKLA

1. Pankki lainaa tehtäviensä toteuttamiseksi tarvittavat varat pääomamarkkinoilta.
2. Pankki voi lainata jäsenvaltioiden pääomamarkkinoilta näitä markkinoita koskevan lainsäädännön mukaisesti.

Sellaisen jäsenvaltion, jota koskee perustuslain III-197 artiklan 1 kohdan mukainen poikkeus, toimivaltaiset laitokset voivat vastustaa tätä vain, jos kyseisen valtion pääomamarkkinoilla on pelättävissä vakavia häiriöitä.

21 ARTIKLA

1. Pankki voi käyttää käytettävissään olevat varat, joita se ei välittömästi tarvitse velvoitteidensa täyttämiseksi, seuraavasti:

- a) se voi tehdä sijoituksia rahamarkkinoilla;
- b) se voi, jollei 18 artiklan 2 kohdan määräyksistä muuta johdu, ostaa ja myydä arvopapereita;
- c) se voi suorittaa muita tehtäviensä kuuluvia rahoitustoimia.

2. Hoitaessaan sijoituksiaan pankki ei harjoita valuutta-arbitraasia, ellei se ole ehdottoman välttämätöntä pankin lainaustoiminnan taikka sen liikkeeseenlaskemista lainoista tai antamista takauksista johtuvien velvoitteiden täyttämiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 23 artiklan määräysten soveltamista.

3. Pankki toimii tässä artiklassa tarkoitetuilla aloilla yhteisymmärryksessä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tai kansallisten keskuspankkien kanssa.

22 ARTIKLA

1. Perustetaan asteittain vararahasto, joka on 10 prosenttia merkitystä pääomasta. Hallintoneuvosto voi päättää lisärahojen perustamisesta, jos se on perusteltua pankin sitoumusten kannalta. Siihen saakka, kunnes vararahasto on täysimääräinen, sinne siirretään:

- a) sellaisista lainoista saadut korkotulot, jotka pankki on myöntänyt jäsenvaltioiden 5 artiklan mukaan maksettavista määristä, ja
- b) sellaisista lainoista saadut korkotulot, jotka pankki on myöntänyt a alakohdassa tarkoitettujen lainojen takaisinmaksusta saaduista varoista,

sikäli kuin näitä korkotuloja ei tarvita pankin velvoitteiden täyttämiseen tai kulujen maksamiseen.

2. Vararahaston varat sijoitetaan siten, että ne ovat milloin tahansa käytettävissä rahaston tarkoituksiin.

23 ARTIKLA

1. Pankki saa milloin tahansa muuttaa joksikin sellaisen jäsenvaltion valuutaksi, joka ei ole ottanut käyttöön euroa, ne varat, jotka sillä on hallussaan unionin perustuslain III-394 artiklassa määritellyn tehtävänsä mukaisten rahoitustoimien toteuttamista varten ja ottaen huomioon tämän perussäännön 21 artiklan määräykset. Jos pankilla on rahaa tai rahaksi muunnettavia varoja valuuttoina, joita se tarvitsee, se välttää tällaisia valuutanvaihtoja niin paljon kuin mahdollista.
2. Pankki voi muuttaa jonkin sellaisen jäsenvaltion, joka ei ole ottanut käyttöön euroa, valuuttana olevat varansa kolmannen maan valuutaksi ainoastaan asianomaisen jäsenvaltion suostumuksella.
3. Pankki voi vapaasti käyttää sitä osaa pääomastaan, joka on maksettu, sekä yhteisön ulkopuolisilta markkinoilta lainattua valuuttaa.

4. Jäsenvaltiot sitoutuvat asettamaan pankin velallisten käyttöön valuuttaa, jota ne tarvitsevat pankin myöntämien tai takaamien, jäsenvaltioiden alueella toteutettavia investointeja varten annettujen lainojen pääoman takaisinmaksuun ja korkojen maksuun.

24 ARTIKLA

Jos jäsenvaltio ei täytä sille tämän perussäännön mukaan kuuluvia jäsenyysvelvoitteitaan, erityisesti velvoitettaan maksaa osuutensa merkitystä pääomasta taikka huolehtia ottamiensa lainojen hoitamisesta, valtuusto voi määränemmistöllä tekemällään päätöksellä keskeyttää lainojen myöntämisen ja takausten antamisen jäsenvaltiolle tai sen kansalaisille.

Tällainen päätös ei vapauta jäsenvaltiota eikä sen kansalaisia velvoitteista, joita niillä on pankkia kohtaan.

25 ARTIKLA

1. Jos valtuusto päättää keskeyttää pankin toiminnan, kaikki toiminta lopetetaan viipymättä, sellaisia toimia lukuun ottamatta, jotka ovat välttämättömiä pankin varojen käyttämisen, turvaamisen ja säilyttämisen sekä sitoumusten täyttämisen varmistamiseksi asianmukaisella tavalla.

2. Jos pankki asetetaan selvitystilaan, valtuusto valitsee selvitysmiehet ja antaa heille ohjeet selvitysmenettelyn hoitamisesta. Se huolehtii henkilöstön oikeuksien suojaamisesta.

26 ARTIKLA

1. Pankilla on kaikissa jäsenvaltioissa laajin kansallisen lainsäädännön mukaan oikeushenkilöllä oleva oikeuskelpoisuus. Se voi erityisesti hankkia ja luovuttaa irtainta ja kiinteää omaisuutta sekä esiintyä kantajana ja vastaajana oikeudenkäynneissä.
2. Pankin omaisuuteen ei missään muodossa saa kohdistaa takavarikkoa eikä pakkolunastusta.

27 ARTIKLA

1. Pankin ja sen velkojien, lainanottajien tai muiden väliset riidat ratkaistaan toimivaltaisessa kansallisessa tuomioistuimessa, jollei Euroopan unionin tuomioistuimelle annetusta toimivallasta muuta johdu. Pankki voi tekemässään sopimuksessa sopia välitysmenettelyn käyttämisestä.
2. Pankilla on kotipaikka kussakin jäsenvaltiossa. Se voi tekemässään sopimuksessa sopia erityisestä oikeuspaikasta.
3. Pankin omaisuutta ja varoja ei saa ulosmitata eivätkä ne saa olla pakkotäytäntöönpanon kohteena muutoin kuin tuomioistuimen päätöksellä.

28 ARTIKLA

1. Valtuusto voi yksimielisesti päättää perustaa tytäryhtiöitä tai muita yksiköjä, jotka ovat oikeushenkilöitä ja taloudellisesti itsenäisiä.

2. Valtuusto hyväksyy yksimielisesti 1 kohdassa tarkoitettujen laitosten perussäännön, jossa vahvistetaan etenkin niiden tavoitteet, rakenne, pääoma, jäsenet, kotipaikka, varat, interventiokeinot, tarkastusta koskevat säännöt sekä niiden suhde pankin toimielimiin.

3. Pankki voi osallistua kyseisten laitosten hallintoon ja osallistua niiden pääoman merkitsemiseen aina valtuuston yksimielisesti vahvistamaan määrään asti.

4. Edellä 1 kohdassa mainittuihin laitoksiin, sikäli kuin niihin sovelletaan unionin oikeutta, niiden toimielinten jäseniin heidän hoitaessaan tehtäviään ja niiden henkilöstöön sovelletaan Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehtyä pöytäkirjaa samoin ehdoin ja samoin edellytyksin kuin pankkiin.

Osinkoja, voitto-osuuksia tai näistä laitoksista muussa muodossa saatavia etuuksia, joihin muilla jäsenillä kuin Euroopan unionilla ja pankilla on oikeus, koskevat kuitenkin niihin sovellettavan lainsäädännön verotusta koskevat säännökset.

5. Euroopan unionin tuomioistuin käsittelee jäljempänä määrätyin rajoituksin unionin lainsäädännön alaisen laitoksen toimielinten toimenpiteitä koskevat riidat. Tällaista toimenpidettä koskevan kanteen voi nostaa tällaisen laitoksen jäsen kyseisessä ominaisuudessaan tai jäsenvaltio unionin perustuslain III-365 artiklassa määrätyin ehdoin.

6. Valtuusto voi yksimielisesti päättää, että unionin lainsäädännön alaisen laitoksen henkilökuntaan sovelletaan pankin kanssa yhteisiä järjestelyjä laitoksen ja pankin sisäisiä menettelyjä noudattaen.

6. PÖYTÄKIRJA
EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN
JA TIETTYJEN ELINTEN, LAITOSTEN JA YKSIKKÖJEN
KOTIPAIKAN SIJAINNISTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

OTTAVAT HUOMIOON unionin perustuslain III-432 artiklan, ja

PALAUTTAVAT MIELEEN JA VAHVISTAVAT 8 päivänä huhtikuuta 1965 tehdyn päätöksen ja rajoittamatta vastaisuudessa perustettavien toimielinten, elinten ja laitosten ja yksikköjen kotipaikkaa koskevia päätöksiä,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen:

AINOA ARTIKLA

1. Euroopan parlamentin kotipaikka on Strasbourg, jossa pidetään kaksitoista kuukausittaista täysistuntoa, mukaan lukien talousarviota käsittelevä istunto. Ylimääräiset täysistunnot pidetään Brysselissä. Euroopan parlamentin valiokunnat kokoontuvat Brysselissä. Euroopan parlamentin pääsihteeristö ja sen osastot sijaitsevat edelleen Luxemburgissa.
2. Neuvoston kotipaikka on Bryssel. Neuvosto pitää huhti-, kesä- ja lokakuussa istuntonsa Luxemburgissa.
3. Komission kotipaikka on Bryssel. Yksiköt, jotka luetellaan 8 päivänä huhtikuuta 1965 tehdyn päätöksen 7, 8 ja 9 artiklassa, sijaitsevat Luxemburgissa.
4. Euroopan unionin tuomioistuimen kotipaikka on Luxemburg.

5. Euroopan keskuspankin kotipaikka on Frankfurt.
6. Tilintarkastustuomioistuimen kotipaikka on Luxemburg.
7. Alueiden komitean kotipaikka on Bryssel.
8. Talous- ja sosiaalikomitean kotipaikka on Bryssel.
9. Euroopan investointipankin kotipaikka on Luxemburg.
10. Europolin kotipaikka on Haag.

7. PÖYTÄKIRJA
EUROOPAN UNIONIN
ERIOIKEUKSISTA JA VAPAUKSISTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

KATSOVAT, että unionin perustuslain III-434 artiklan nojalla unionilla on jäsenvaltioiden alueella sellaiset erioikeudet ja vapaudet, jotka ovat tarpeen unionin tehtävien toteuttamiseksi,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen:

I LUKU

UNIONIN

OMAISUUS, VARAT JA LIIKETOIMET

1 ARTIKLA

Unionin tilat ja rakennukset ovat loukkaamattomia. Niihin ei saa kohdistaa etsintää, takavarikkoa, menettämisseuraamusta tai pakkolunastusta. Unionin omaisuus ja varat eivät voi olla minkään hallinnollisen tai oikeudellisen pakkotoimenpiteen kohteena ilman unionin tuomioistuimen lupaa.

2 ARTIKLA

Unionin arkistot ovat loukkaamattomia.

3 ARTIKLA

Unioni, sen varat, tulot ja muu omaisuus on vapautettu kaikista välittömistä veroista.

Jäsenvaltioiden hallitusten on toteutettava, aina kun se on mahdollista, aiheelliset toimenpiteet hyvittääkseen tai maksaakseen takaisin kiinteän tai irtaimen omaisuuden hintaan sisältyvät välilliset verot ja myyntiverot, kun unioni suorittaa virkakäyttöön huomattavia hankintoja, joiden hintaan sisältyy tällaisia veroja. Näiden määräysten soveltaminen ei kuitenkaan saa johtaa kilpailun vääristymiseen unionissa.

Vapautus ei koske sellaisia veroja ja maksuja, jotka ovat ainoastaan korvausta yleishyödyllisistä palveluista.

4 ARTIKLA

Unioni on vapautettu kaikista tulleista, tuonti- ja vientikielloista sekä tuonti- ja vientirajoituksista unionin virkakäyttöön tarkoitettujen tavaroiden osalta. Tämän vapautuksen nojalla maahantuotuja tavaroita ei saa luovuttaa maksua vastaan eikä ilmaiseksi sen valtion alueella, johon ne on tuotu, muuten kuin tämän valtion hallituksen kanssa sovituin edellytyksin.

Myös unionin julkaisut on vapautettu tulleista, tuonti- ja vientikielloista sekä tuonti- ja vientirajoituksista.

II LUKU

VIESTINTÄYHTEYDET JA KULKULUVAT

5 ARTIKLA

Kunkin jäsenvaltion alueella unionin toimielimet saavat virallisissa viestintäyhteysissä sekä kaikkien asiakirjojensa toimittamisessa saman kohtelun, jonka tämä valtio myöntää diplomaattisille edustustoille.

Unionin toimielinten virallista kirjeenvaihtoa ja muita virallisia tiedonantoja ei saa sensuroida.

6 ARTIKLA

Unionin toimielinten puheenjohtajat ja presidentit voivat myöntää unionin toimielinten jäsenille ja muulle henkilöstölle kulkulupia, joiden muodosta neuvosto päättää yksinkertaisella enemmistöllä antamallaan eurooppa-asetuksella ja jotka jäsenvaltioiden viranomaisten on tunnustettava päteviksi matkustusasiakirjoiksi. Näitä kulkulupia annetaan virkamiehille ja muulle henkilöstölle Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavissa henkilöstösäännöissä ja unionin muuta henkilöstöä koskevissa palvelussuhteen ehdoissa vahvistetuin edellytyksin.

Komissio voi tehdä sopimuksia näiden kulkulupien tunnustamiseksi päteviksi matkustusasiakirjoiksi kolmansien valtioiden alueella.

III LUKU

EUROOPAN PARLAMENTIN JÄSENET

7 ARTIKLA

Euroopan parlamentin jäsenten vapaalle liikkuvuudelle heidän matkustaessaan Euroopan parlamentin kokouspaikkaan tai heidän palatessaan sieltä ei saa asettaa hallinnollisia tai muita esteitä.

Euroopan parlamentin jäsenet saavat tullien ja valuutanvaihtovalvonnan osalta:

- a) omalta hallitukseltaan samat helpotukset, jotka myönnetään ulkomailla tilapäisissä virkatehtävissä matkustaville korkeille virkamiehille;
- b) toisten jäsenvaltioiden hallituksilta samat helpotukset, jotka myönnetään tilapäisissä virkatehtävissä oleville vieraiden valtioiden edustajille.

8 ARTIKLA

Euroopan parlamentin jäseniä ei voida alistaa tutkittavaksi, pidättää tai haastaa oikeuteen heidän tehtäviään hoitaessaan ilmaisemiensa mielipiteiden tai äänestystensä perusteella.

9 ARTIKLA

Euroopan parlamentin istuntojen ajan sen jäsenillä on:

- a) oman valtionsa alueella sen parlamentin jäsenille myönnetty koskemattomuus;
- b) toisen jäsenvaltion alueella vapaudenriistoa koskeva koskemattomuus sekä lainkäyttölinen koskemattomuus.

Koskemattomuus koskee jäseniä myös silloin kun he matkustavat Euroopan parlamentin istuntoihin tai palaavat niistä.

Koskemattomuuteen ei voida vedota silloin, kun jäsen tavataan itse teosta, eikä se estä Euroopan parlamenttia käyttämästä oikeuttaan luopua koskemattomuudesta jäsenensä osalta.

IV LUKU

JÄSENVALTIOIDEN EDUSTAJAT,
JOTKA OSALLISTUVAT
UNIONIN TOIMIELINTEN TYÖHÖN

10 ARTIKLA

Jäsenvaltioiden edustajilla, jotka osallistuvat unionin toimielinten työhön, ja näiden neuvonantajilla sekä teknisillä asiantuntijoilla on tavanomaiset erioikeudet, vapaudet ja helpotukset heidän hoitaessaan tehtäviään sekä matkustaessaan kokouspaikalle ja palatessaan sieltä.

Tätä artiklaa sovelletaan myös unionin neuvoa-antavien elinten jäseniin.

V LUKU

UNIONIN VIRKAMIEHET
JA MUU HENKILÖSTÖ

11 ARTIKLA

Unionin virkamiehillä ja muulla henkilöstöllä on heidän kansalaisuudestaan riippumatta jokaisen jäsenvaltion alueella seuraavat erioikeudet ja vapaudet:

- a) heillä on lainkäyttöllinen koskemattomuus heidän virallisessa ominaisuudessaan suorittamiensa toimien osalta, mukaan lukien heidän suulliset lausumansa sekä kirjalliset esityksensä, jollei sellaisissa unionin perustuslain määräyksissä, jotka toisaalta koskevat virkamiesten ja muun henkilöstön vastuuta unionia kohtaan ja toisaalta tuomioistuimen toimivaltaa unionin ja sen virkamiesten ja muun henkilöstön välisissä riidoissa, toisin määrätä. Tämä koskemattomuus jatkuu heidän tehtäviensä päättymisen jälkeenkin;
- b) maahanmuuttoa koskevat rajoitukset tai ulkomaalaisten rekisteröintiä koskevat muodollisuudet eivät koske heitä. Samaa sovelletaan heidän puolisoihinsa ja heidän huollettavinaan oleviin perheenjäseniinsä;
- c) heitä koskevat valuutta- ja valuutanvaihtosäätelyssä samat helpotukset, jotka tavallisesti myönnetään kansainvälisten järjestöjen virkamiehille;

- d) heillä on oikeus tuoda maahan tullitta huonekalunsa ja henkilökohtainen käyttöomaisuutensa, kun he ensimmäisen kerran ryhtyvät hoitamaan tehtäviään kyseisessä valtiossa, ja heillä on oikeus viedä uudelleen nämä huonekalut ja tämä omaisuus tullitta hänen mainitussa valtiossa hoitamiensa virkatehtävien päättyessä, jollei sen valtion hallitus, jossa tätä oikeutta käytetään, aseta tuonnille tai viennille tarpeelliseksi katsomiaan ehtoja;
- e) heillä on oikeus tuoda maahan tullitta henkilökohtaiseen käyttöönsä auto, jonka he ovat hankkineet kyseisen valtion sisämarkkinoita koskevin ehdoin joko siinä valtiossa, jossa he ovat viimeksi asuneet, tai valtiossa, jonka kansalaisia he ovat, sekä viedä se uudelleen tullitta, jollei kyseisen valtion hallitus aseta tuonnille tai viennille tarpeelliseksi katsomiaan ehtoja.

12 ARTIKLA

Eurooppalailla vahvistetuin edellytyksin ja sillä vahvistettua menettelyä noudattaen unionin virkamiehet ja muu henkilöstö ovat velvollisia maksamaan unionille veroa unionin heille maksamista palkoista ja palkkioista. Tämä laki annetaan, kun on kuultu toimielimiä, joita asia koskee.

Unionin virkamiehet ja muu henkilöstö on vapautettu suorittamasta kansallisia veroja unionin maksamista palkoista ja palkkioista.

13 ARTIKLA

Sovellettaessa tuloverotusta, varallisuusverotusta ja perintöverotusta sekä kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi unionin jäsenvaltioiden välillä tehtyjä yleissopimuksia unionin niiden virkamiesten ja sen muun henkilöstön kotipaikan, jotka hoitaakseen tehtäväänsä unionin palveluksessa muuttavat asumaan muun jäsenvaltion alueelle kuin siihen jäsenvaltioon, jossa heidän verotuksellinen kotipaikkansa oli heidän ryhtyessään hoitamaan tehtäviään unionissa, katsotaan sekä valtiossa, jossa he tosiasiallisesti asuvat että valtiossa, jossa heillä on verotuksellinen kotipaikka, olevan edelleen viimeksi mainitussa valtiossa, jos se on unionin jäsenvaltio. Tätä määräystä sovelletaan myös puolisoon, jos tämä ei harjoita omaa ansiotoimintaa, sekä tässä artiklassa tarkoitettujen henkilöiden huollettavina oleviin lapsiin.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitetuille henkilöille kuuluva irtain omaisuus, joka sijaitsee siinä maassa, jossa nämä henkilöt oleskelevat, on vapautettu perintöverosta kyseisessä maassa. Määrättäessä perintöveroa tällaisen omaisuuden katsotaan olevan jäsenvaltiossa, jossa näillä henkilöillä on verotuksellinen kotipaikka, jollei kolmansien maiden oikeuksista ja kaksinkertaista verotusta koskevien kansainvälisten yleissopimusten määräysten soveltamisesta mahdollisesti muuta johdu.

Tämän artiklan määräyksiä sovellettaessa ei oteta huomioon sellaista kotipaikkaa, joka on hankittu ainoastaan tehtävien hoitamiseksi muiden kansainvälisten järjestöjen palveluksessa.

14 ARTIKLA

Unionin virkamiehiä ja muuta henkilöstöä koskevasta sosiaalietuusjärjestelmästä säädetään eurooppalailla. Laki annetaan, kun on kuultu toimielimiä, joita asia koskee.

15 ARTIKLA

Ne unionin virkamiesten ja muun henkilöstön ryhmät, joihin sovelletaan kokonaisuudessaan tai osittain 11 artiklan, 12 artiklan toisen kohdan sekä 13 artiklan määräyksiä, määritetään eurooppalailla. Laki annetaan, kun on kuultu toimielimiä, joita asia koskee.

Virkamiesten ja muun näihin ryhmiin kuuluvan henkilöstön nimet, ura-alueet ja osoitteet toimitetaan määräajoin tiedoksi jäsenvaltioiden hallituksille.

VI LUKU

UNIONIIN AKKREDITOITUJEN KOLMANSIEN MAIDEN EDUSTUSTOJEN ERIOIKEUDET JA VAPAUDET

16 ARTIKLA

Jäsenvaltio, jonka alueella unionin kotipaikka sijaitsee, myöntää unioniin akkreditoituille kolmansien valtioiden edustustoille tavanomaiset diplomaattiset erioikeudet ja vapaudet.

VII LUKU

YLEISET MÄÄRÄYKSET

17 ARTIKLA

Unionin virkamiehille ja muulle henkilöstölle myönnetään erioikeudet, vapaudet ja helpotukset yksinomaan unionin edun vuoksi.

Kunkin unionin toimielimen on luovuttava virkamiehelle tai muulle henkilöstölle myönnetystä vapaudesta silloin kun toimielin katsoo, että tämä luopuminen ei ole ristiriidassa unionin edun kanssa.

18 ARTIKLA

Unionin toimielimet toimivat tämän pöytäkirjan soveltamiseksi yhteistyössä kyseisten jäsenvaltioiden vastuussa olevien viranomaisten kanssa.

19 ARTIKLA

Komission jäseniin sovelletaan 11–14 artiklaa sekä 17 artiklaa.

20 ARTIKLA

Euroopan unionin tuomioistuimen tuomareihin, julkisasiamiehiin, kirjaajiin ja avustaviin esittelijöihin sovelletaan 11–14 artiklaa sekä 17 artiklaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan soveltamista, joka koskee tuomareiden ja julkisasiamiesten lainkäyttöllistä koskemattomuutta.

Myös tilintarkastustuomioistuimen jäseniin sovelletaan 11–14 artiklaa sekä 17 artiklaa.

21 ARTIKLA

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan myös Euroopan keskuspankkiin, sen elinten jäseniin ja sen henkilöstöön, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan soveltamista.

Euroopan keskuspankki on vapautettu kaikista veroista ja veronluonteisista maksuista sen pääoman korottamisen yhteydessä sekä tähän toimenpiteeseen mahdollisesti liittyvistä eri muodollisuuksista valtiossa, jossa pankin kotipaikka sijaitsee. Pankin ja sen elinten Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön mukaisesti harjoittama toiminta ei ole liikevaihtoveron alaista.

22 ARTIKLA

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan myös Euroopan investointipankkiin, sen elinten jäseniin, sen henkilöstöön sekä sen toimintaan osallistuviin jäsenvaltioiden edustajiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta pankin perussääntöä koskevan pöytäkirjan soveltamista.

Euroopan investointipankki on vapautettu myös kaikista veroista ja veronluonteisista maksuista sen pääoman korottamisen yhteydessä sekä tähän toimenpiteeseen mahdollisesti liittyvistä eri muodollisuuksista valtiossa, jossa pankin kotipaikka sijaitsee. Pankin lakkauttamisen tai selvitystilaan asettamisen yhteydessä ei kanneta veroa. Pankin tai sen elinten perussäännön mukaisesti harjoittama toiminta ei liioin ole liikevaihtoveron alaista.

8. PÖYTÄKIRJA

TANSKAN KUNINGASKUNNAN, IRLANNIN JA ISON-BRITANNIAN JA
POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN,
HELLEENIEN TASAVALLAN, ESPANJAN KUNINGASKUNNAN JA
PORTUGALIN TASAVALLAN SEKÄ ITÄVALLAN TASAVALLAN,
SUOMEN TASAVALLAN JA RUOTSIN KUNINGASKUNNAN
LIITTYMISSOPIMUKSISTA JA -ASIAKIRJOISTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

PALAUTTAVAT MIELIIN, että Tanskan kuningaskunta, Irlanti ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta liittyivät Euroopan yhteisöihin 1 päivänä tammikuuta 1973, että Helleenien tasavalta liittyi Euroopan yhteisöihin 1 päivänä tammikuuta 1981, että Espanjan kuningaskunta ja Portugalin tasavalta liittyivät Euroopan yhteisöihin 1 päivänä tammikuuta 1986 ja että Itävallan tasavalta, Suomen tasavalta ja Ruotsin kuningaskunta liittyivät Euroopan yhteisöihin ja Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella perustettuun Euroopan unioniin 1 päivänä tammikuuta 1995,

OTTAVAT HUOMIOON, että unionin perustuslain IV-437 artiklan 2 kohdassa määrätään edellä tarkoitettuja liittymisiä koskevien sopimusten kumoamisesta,

OTTAVAT HUOMIOON, että eräät mainittuihin liittymissopimuksiin ja niihin liittyviin liittymisasiakirjoihin sisältyvät määräykset ovat edelleen merkityksellisiä ja että unionin perustuslain IV-437 artiklan 2 kohdan mukaan nämä määräykset on otettava pöytäkirjaan tai siinä on viitattava niihin siten, että ne pysyvät voimassa ja niiden oikeusvaikutukset säilyvät,

KATSOVAT, että näihin määräyksiin on tehtävä tarpeelliset tekniset mukautukset, jotta ne olisivat sopusoinnussa unionin perustuslain kanssa, niiden oikeusvaikutuksia muuttamatta,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen:

I OSASTO

YHTEISET MÄÄRÄYKSET

1 ARTIKLA

Unionin perustuslain IV-437 artiklan 2 kohdan a–d alakohdassa tarkoitetuista liittymissopimuksista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet tulivat voimaan kyseisissä sopimuksissa määrätyin edellytyksin seuraavina päivämäärinä:

- a) 1 päivänä tammikuuta 1973 Tanskan kuningaskunnan, Irlannin ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittymissopimuksen osalta;
- b) 1 päivänä tammikuuta 1981 Helleenien tasavallan liittymissopimuksen osalta;
- c) 1 päivänä tammikuuta 1986 Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittymissopimuksen osalta;
- d) 1 päivänä tammikuuta 1995 Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymissopimuksen osalta.

2 ARTIKLA

1. Edellä 1 artiklassa tarkoitetut liittyvät valtiot ovat velvollisia liittymään niihin ennen niiden liittymistä tehtyihin sopimukseen tai yleissopimukseen, siltä osin kuin ne vielä ovat voimassa,
 - a) jotka on tehty muiden jäsenvaltioiden välillä ja jotka perustuvat Euroopan yhteisön perustamissopimukseen, Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen tai Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen tai ovat erottamaton osa näiden sopimusten tavoitteiden toteuttamista tai jotka koskevat yhteisöjen tai unionin toimintaa tai liittyvät niiden toimiin;
 - b) jotka muut jäsenvaltiot ja Euroopan yhteisöt ovat tehneet yhdessä yhden tai useamman kolmannen valtion tai kansainvälisen järjestön kanssa, sekä näihin sopimukseen tai yleissopimukseen liittyviin sopimukseen. Unioni ja muut jäsenvaltiot avustavat 1 artiklassa tarkoitettuja jäsenvaltioita tältä osin.
2. Edellä 1 artiklassa tarkoitetut liittyvät valtiot toteuttavat tarvittaessa aiheelliset toimenpiteet mukauttaakseen asemansa suhteessa kansainvälisiin järjestöihin tai niihin kansainvälisiin sopimukseen, joiden osapuolina unioni tai Euroopan atomienergiayhteisö tai muut jäsenvaltiot myös ovat, niihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka seuraavat niiden liittymisestä.

3 ARTIKLA

Ne liittymisasiakirjojen määräykset, joiden tarkoituksena tai seurauksena on Euroopan yhteisöjen tai Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella perustetun Euroopan unionin toimielinten, elinten tai laitosten hyväksymien säädösten kumoaminen tai muuttaminen muuten kuin siirtymäkauden ajaksi, sellaisina kuin Euroopan yhteisöjen tuomioistuin ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on niitä tulkinnut, pysyvät voimassa, jollei toisesta kohdasta muuta johdu.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitetuilla määräyksillä on sama oikeudellinen luonne kuin niillä kumotuilla tai muutetuilla säädöksillä, ja niitä koskevat samat säännöt kuin näin kumottuja tai muutettuja säädöksiä.

4 ARTIKLA

Ne Euroopan yhteisöjen tai Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella perustetun Euroopan unionin toimielinten, elinten ja laitosten säädösten tekstit, jotka on hyväksytty ennen 1 artiklassa tarkoitettuja liittymisiä ja jotka on myöhemmin laadittu englannin ja tanskan kielellä, kreikan kielellä, espanjan ja portugalin kielellä sekä suomen ja ruotsin kielellä, ovat todistusvoimaisia kyseisen 1 artiklassa tarkoitetun valtion liittymisestä lähtien samoin edellytyksin kuin muilla kielillä laaditut todistusvoimaiset tekstit.

5 ARTIKLA

Tähän pöytäkirjaan sisältyvät siirtymämääräykset voidaan kumota neuvoston eurooppalailla, kun siirtymämääräyksiä ei enää sovelleta. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia kuultuaan.

II OSASTO

TANSKAN KUNINGASKUNNAN, IRLANNIN SEKÄ ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN LIITTYMISEHTOJA KOSKEVASTA ASIAKIRJASTA OTETUT MÄÄRÄYKSET

1 jakso

Määräykset Gibraltarista

6 ARTIKLA

1. Toimielinten antamia säädöksiä, jotka koskevat unionin perustuslain liitteessä I mainittuja tuotteita ja unionin toteuttaman yhteisen maatalouspolitiikan johdosta unioniin tuotaessa erityissäännösten alaisia tuotteita, samoin kuin säädöksiä jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta ei sovelleta Gibraltarilla, ellei neuvosto tee eurooppapäätöstä, jossa säädetään toisin. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti komission ehdotuksesta.

2. Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittymisehtoja koskevan asiakirjan liitteessä II¹ olevassa VI kohdassa määritelty Gibraltarin asema säilytetään ennallaan.

2 jakso

Määräykset Färsaarista

7 ARTIKLA

Färsaarilla oleskelevia Tanskan kansalaisia ei pidetä unionin perustuslain tarkoittamina jäsenvaltion kansalaisina ennen kuin unionin perustuslakia sovelletaan kyseisillä saarilla.

3 jakso

Määräykset Kanaalisaarista ja Mansaaresta

8 ARTIKLA

1. Tulleja ja määrällisiä rajoituksia koskevia unionin säännöksiä, erityisesti tulleja ja vaikutukseltaan vastaavia maksuja sekä yhteistä tullitariffia sovelletaan Kanaalisaarilla ja Mansaarella samoin edellytyksin kuin Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

¹ EYVL L 73, 27.3.1972, s. 47.

2. Erityisen kauppamenettelyn kohteena oleviin maataloustuotteisiin ja niistä jalostettuihin tuotteisiin sovelletaan kolmansien maiden suhteen unionin säännöksissä tarkoitettuja, Yhdistyneessä kuningaskunnassa sovellettavia maksuja ja muita tuontia koskevia toimenpiteitä.

Myös niitä unionin säännöksiä sovelletaan, jotka ovat välttämättömiä vapaan liikkuvuuden ja normaalien kilpailuedellytysten noudattamisen mahdollistamiseksi kyseisten tuotteiden kaupassa.

Neuvosto hyväksyy komission ehdotuksesta eurooppa-asetukset tai -päätökset, joissa vahvistetaan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettujen määräysten soveltamisedellytykset kyseisillä alueilla.

9 ARTIKLA

Unionin oikeudessa ei puututa 8 artiklassa tarkoitetuilta alueilta kotoisin olevien henkilöiden oikeuksiin Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Heihin ei kuitenkaan sovelleta henkilöiden ja palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevia unionin oikeuden säännöksiä.

10 ARTIKLA

Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen määräyksiä, joita sovelletaan mainitun perustamissopimuksen 196 artiklassa tarkoitettuihin henkilöihin tai yrityksiin, sovelletaan tämän pöytäkirjan 8 artiklassa tarkoitetuilla alueilla oleviin henkilöihin tai yrityksiin.

11 ARTIKLA

Edellä 8 artiklassa tarkoitettujen alueiden viranomaiset kohtelevat samalla tavoin kaikkia unionin luonnollisia tai oikeushenkilöitä.

12 ARTIKLA

Jos tässä jaksossa määritettyä järjestelyä sovellettaessa unionin ja 8 artiklassa tarkoitettujen alueiden välisissä suhteissa ilmenee jommankumman osapuolen kannalta vaikeuksia, komissio ehdottaa viipymättä neuvostolle, mihin komission välttämättömiksi katsomiin suojatoimenpiteisiin olisi ryhdyttävä, ja täsmentää näiden toimenpiteiden soveltamista koskevat edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt.

Neuvosto hyväksyy asiaankuuluvat eurooppa-asetukset ja -päätökset kuukauden kuluessa.

13 ARTIKLA

Tässä jaksossa tarkoitettuna Kanaalisaarilta tai Mansaarelta kotoisin olevana pidetään jokaista Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaista, jolla on tämä kansalaisuus sen vuoksi, että hän itse tai toinen hänen vanhemmistaan tai joku hänen isovanhemmistaan on syntynyt, adoptoitu, saanut kansalaisuuden tai merkitty väestörekisteriin jollain kyseisistä saarista. Tällaista henkilöä ei kuitenkaan pidetä tässä suhteessa näiltä alueilta kotoisin olevana, jos hän itse tai toinen hänen vanhemmistaan tai joku hänen isovanhemmistaan on syntynyt, adoptoitu, saanut kansalaisuuden tai merkitty väestörekisteriin Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Häntä ei pidetä näiltä alueilta kotoisin olevana myöskään siinä tapauksessa, että hän on milloin tahansa oleskellut normaalisti Yhdistyneessä kuningaskunnassa viiden vuoden ajan.

Tällaisen henkilön tunnistamista varten tarvittavat hallinnolliset määräykset toimitetaan komissiolle.

4 jakso

Määräykset teollistamista ja taloudellista kehitystä koskevan politiikan täytäntöönpanosta Irlannissa

14 ARTIKLA

Jäsenvaltiot ottavat huomioon sen, että Irlannin hallitus on sitoutunut panemaan täytäntöön teollistamista ja taloudellista kehitystä koskevan politiikan, jonka tarkoituksena on lähentää elintasoja Irlannissa muiden jäsenvaltioiden elintasoon ja poistaa alityöllisyys hävittäen asteittain alueelliset erot kehitystasossa.

Jäsenvaltiot tunnustavat, että tämän politiikan päämäärien saavuttaminen on niiden yhteisen edun mukaista, ja sopivat tämän vuoksi suosittavansa, että unionin toimielimet panevat täytäntöön kaikki unionin perustuslaissa määrätyt keinot ja menettelyt, erityisesti turvautumalla asianmukaisesti unionin päämäärien toteuttamiseen tarkoitettuihin unionin voimavaroihin.

Jäsenvaltiot tunnustavat erityisesti, että sovellettaessa unionin perustuslain III-167 ja III-168 artiklaa on otettava huomioon tavoitteet, jotka liittyvät taloudelliseen kasvuun ja väestön elintason kohentamiseen.

5 jakso

Määräykset ydinenergia-alan tietojen vaihdosta Tanskan kanssa

15 ARTIKLA

1. Jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan mukaisesti toimitetut tiedot annetaan 1 päivästä tammikuuta 1973 alkaen Tanskan käyttöön, joka levittää niitä alueellaan rajoitetusti mainitussa artiklassa määrätyin edellytyksin.
2. Tanska toimittaa 1 päivästä tammikuuta 1973 alkaen Euroopan atomienergiayhteisön käyttöön vastaavan määrän tietoa 3 kohdassa määrättyjen alojen osalta. Nämä tiedot esitetään yksityiskohtaisesti komissiolle toimitettavassa asiakirjassa. Komissio toimittaa ne Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 13 artiklassa määrätyin edellytyksin yhteisön yrityksille.

3. Tanska antaa Euroopan atomienergiayhteisön käyttöön tietoa seuraavilta aloilta:
 - a) DOR, raskasvesimoderoitu orgaanista jäähdytettä käyttävä reaktori;
 - b) DT-350, DK-400, raskasvesi-paineastiareaktori;
 - c) korkean lämpötilan kaasukiertoreaktori;
 - d) instrumentointijärjestelmä ja elektroniset erityislaitteet;
 - e) luotettavuus;
 - f) reaktorifysiikka, reaktoridynamiikka ja lämmönsiirto;
 - g) aineisiin ja laitteisiin kohdistuvat reaktorinsisäiset kokeet.

4. Tanska sitoutuu toimittamaan Euroopan atomienergiayhteisölle kaiken antamiinsa kertomuksiin liittyvän lisätiedon erityisesti mainitun yhteisön tai jäsenvaltioiden toimihenkilöiden vieraillessa Risön keskuksessa tapauskohtaisesti yhdessä sovitussa olosuhteissa.

16 ARTIKLA

1. Aloilla, joilla Tanska antaa tietoja Euroopan atomienergiayhteisön käyttöön, toimivaltaiset laitokset myöntävät pyynnöstä kaupallisin ehdoin käyttölupia yhteisön jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille, silloin kun niillä on yksinoikeudet yhteisön jäsenvaltioissa haettuihin patenteihin ja sikäli kuin niillä ei ole ulkopuolisiin nähden minkäänlaista velvoitetta tai sitoumusta myöntää yksinomaista tai osittain yksinomaista käyttölupaa näihin patenttioikeuksiin tai ehdottaa sellaisen myöntämistä.

2. Jos yksinomainen tai osittain yksinomainen käyttöluupa on myönnetty, Tanska edistää ja helpottaa sitä, että tällaisten käyttöluupien haltijat myöntävät edelleenkäyttölupia yhteisön jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille kaupallisin ehdoin.

Tällaiset yksinomaiset tai osittain yksinomaiset käyttöluvut myönnetään tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

6 jakso

Määräykset ydinenergia-alan tietojen vaihdosta Irlannin kanssa

17 ARTIKLA

1. Jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan mukaisesti toimitetut tiedot annetaan 1 päivästä tammikuuta 1973 alkaen Irlannin käyttöön, joka levittää niitä alueellaan rajoitetusti mainitussa artiklassa määrätyin edellytyksin.

2. Irlanti toimittaa 1 päivästä tammikuuta 1973 alkaen Euroopan atomienergiayhteisön käyttöön rajoitetussa jakelussa olevat, Irlannissa saatavilla olevat ydinenergia-alan tiedot, sikäli kuin kyse ei ole yksinomaan kaupallisista sovelluksista. Komissio toimittaa nämä tiedot Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 13 artiklassa määrätyin edellytyksin yhteisön yrityksille.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot koskevat pääasiassa suurtehoreaktoreiden kehittämisen tutkimista sekä radionuklideja ja niiden lääketieteellisiä sovelluksia koskevaa tutkimusta, säteilysuojauksen ongelmat mukaan luettuina.

18 ARTIKLA

1. Aloilla, joilla Irlanti antaa tietoja Euroopan atomienergiayhteisön käyttöön, toimivaltaiset laitokset myöntävät pyynnöstä kaupallisin ehdoin käyttölupia yhteisön jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille, silloin kun niillä on yksinoikeudet yhteisön jäsenvaltioissa haettuihin patentteihin ja sikäli kuin niillä ei ole ulkopuolisiin nähden minkäänlaista velvoitetta tai sitoumusta myöntää yksinomaista tai osittain yksinomaista käyttölupaa kyseisiin patenttioikeuksiin tai ehdottaa sellaisen myöntämistä.

2. Jos yksinomainen tai osittain yksinomainen käyttölupa on myönnetty, Irlanti edistää ja helpottaa sitä, että tällaisten käyttölupien haltijat myöntävät edelleenkäyttölupia yhteisön jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille kaupallisin ehdoin.

Tällaiset yksinomaiset tai osittain yksinomaiset käyttöluvut myönnetään tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

7 jakso

Määräykset ydinenergia-alan tietojen vaihdosta
Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa

19 ARTIKLA

1. Jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan mukaisesti toimitetut tiedot annetaan 1 päivästä tammikuuta 1973 alkaen Yhdistyneen kuningaskunnan käyttöön, joka levittää niitä alueellaan rajoitetusti mainitussa artiklassa määrätyin edellytyksin.
2. Yhdistynyt kuningaskunta toimittaa 1 päivästä tammikuuta 1973 alkaen Euroopan atomienergiayhteisön käyttöön vastaavan määrän tietoa Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittymisehtoja koskevan asiakirjan pöytäkirjan N:o 28 liitteenä¹ olevassa luettelossa mainittujen alojen osalta. Nämä tiedot esitetään yksityiskohtaisesti komissiolle toimitettavassa asiakirjassa. Komissio toimittaa ne Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 13 artiklassa määrätyin edellytyksin yhteisön yrityksille.

¹ EYVL L 73, 27.3.1972, s. 84.

3. Yhdistynyt kuningaskunta ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön erityisen kiinnostuksen tietyillä aloilla ja painottaa erityisesti seuraavia aloja koskevan tiedon välittämistä:
- a) nopeiden reaktoreiden tutkimus ja kehittäminen (turvallisuus mukaan luettuna);
 - b) perustutkimus (reaktorityyppeihin sovellettavissa oleva);
 - c) muiden kuin nopeiden reaktoreiden turvallisuus;
 - d) metallurgia, teräs, zirkoniumin yhdisteet ja betoni;
 - e) rakenneaineiden yhteensopivuus;
 - f) polttoaineen kokeellinen valmistaminen;
 - g) termohydrodynamiikka;
 - h) laitteisto.

20 ARTIKLA

1. Aloilla, joilla Yhdistynyt kuningaskunta antaa tietoja Euroopan atomienergiayhteisön käyttöön, toimivaltaiset laitokset myöntävät pyynnöstä kaupallisin ehdoin käyttö lupia yhteisön jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille, silloin kun niillä on yksinoikeudet yhteisön jäsenvaltioissa haettuihin patentteihin ja sikäli kuin niillä ei ole ulkopuolisiin nähden minkäänlaista velvoitetta tai sitoumusta myöntää yksinomaista tai osittain yksinomaista käyttö lupaa kyseisiin patenttioikeuksiin tai ehdottaa sellaisen myöntämistä.
2. Jos yksinomainen tai osittain yksinomainen käyttö lupa on myönnetty, Yhdistynyt kuningaskunta edistää ja helpottaa sitä, että tällaisten käyttö lupien haltijat myöntävät edelleen käyttö lupia yhteisön jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille kaupallisin ehdoin.

Tällaiset yksinomaiset tai osittain yksinomaiset käyttöluvut myönnetään tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

III OSASTO

HELLEENIEN TASAVALLAN LIITTYMISEHTOJA KOSKEVASTA ASIAKIRJASTA OTETUT MÄÄRÄYKSET

1 jakso

Määräykset Helleenien tasavallan myöntämästä vapautuksesta
tiettyihin tavaroihin sovellettavista tuontitulleista

21 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-151 artikla eivät estä Helleenien tasavaltaa pitämästä voimassa tullittomuutta koskevia toimenpiteitä, jotka on myönnetty ennen 1 päivää tammikuuta 1979, sovellettaessa:

- a) lakia N:o 4171/61 (yleiset toimenpiteet maan talouden kehityksen edistämiseksi),
- b) «decret»-säädestä N:o 2687/53 (ulkomaisten pääomien sijoittaminen ja suojeleminen),

- c) lakia N:o 289/76 (kannustukset rajaseutualueiden kehityksen edistämiseksi ja tähän liittyvät kysymykset),

Helleenien tasavallan hallituksen näistä toimenpiteistä hyötyvien kanssa tekemien sopimusten voimassaolon päättymiseen asti.

2 jakso

Määräykset verotuksesta

22 ARTIKLA

Helleenien tasavallan liittymisehtoja koskevan asiakirjan liitteessä VIII¹ olevassa II.2 kohdassa olevia säädöksiä sovelletaan Helleenien tasavaltaan mainitussa liitteessä määrätyn edellytyksin mainitun liitteen 9 ja 18.b kohdassa viitattuja säädöksiä lukuun ottamatta.

3 jakso

Määräykset puuvillasta

23 ARTIKLA

1. Tämä jakso koskee yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeeseen 520 100 kuuluvaa karstaamatonta ja kampaamatonta puuvillaa.

¹ EYVL L 291, 19.11.1979, s. 163.

2. Unionissa perustetaan järjestely, jonka tarkoituksena on erityisesti:
 - a) tukea puuvillan tuotantoa niillä unionin alueilla, joilla tällä tuotannolla on tärkeä merkitys maataloudelle,
 - b) mahdollistaa kohtuulliset tulot kyseisille tuottajille,
 - c) vakauttaa markkinat parantamalla rakenteita tarjonnan ja markkinoille saattamisen kannalta.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu järjestely sisältää tuotannolle myönnetyn tuen.
4. Jotta puuvillantuottajat voivat keskittää tarjonnan ja mukauttaa tuotannon markkinoiden vaatimukseen, perustetaan järjestely, joka kannustaa tuottajaryhmittymien ja niiden liittojen muodostamista.

Tällä järjestelyllä säädetään tuen myöntämisestä tuottajaryhmittymien perustamisen kannustamiseksi ja niiden toiminnan helpottamiseksi.

Järjestely on rajattu hyödyttämään ryhmittymiä, jotka

- a) on perustettu tuottajien omasta aloitteesta,
- b) antavat riittävän takuun toimintansa kestosta ja tehokkuudesta,
- c) ovat kyseisen jäsenvaltion hyväksymiä.

5. Unionin kauppajärjestelyyn kolmansien maiden kanssa ei puututa. Tältä osin ei voida säätää mistään tuontia rajoittavasta toimenpiteestä.

6. Neuvoston eurooppalailla säädetään tarpeellisista mukautuksista tässä jaksossa määrättyyn järjestelyyn.

Neuvosto hyväksyy komission ehdotuksesta eurooppa-asetukset ja -päätökset, joilla vahvistetaan tämän jakson määräysten täytäntöönpanemiseksi tarvittavat perussäännöt.

Neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan.

4 jakso

Määräykset Kreikan taloudellisesta ja teollisesta kehityksestä

24 ARTIKLA

Jäsenvaltiot ottavat huomioon sen, että Kreikan hallitus on sitoutunut panemaan täytäntöön teollistamista ja taloudellista kehitystä koskevan politiikan, jonka tarkoituksena on lähentää elintasoa Kreikassa muiden jäsenvaltioiden elintasoon ja poistaa vajaatyöllisyys hävittäen asteittain alueelliset erot kehitystasossa.

Jäsenvaltiot tunnustavat, että tämän politiikan päämäärien saavuttaminen on niiden yhteisen edun mukaista.

Tässä tarkoituksessa unionin toimielimet panevat täytäntöön kaikki unionin perustuslaissa määrättyt keinot ja menettelyt, erityisesti turvautumalla asianmukaisesti unionin päämäärien toteuttamiseen tarkoitettuihin unionin voimavaroihin.

Erityisesti sovellettaessa unionin perustuslain III-167 ja III-168 artiklaa on otettava huomioon tavoitteet, jotka liittyvät taloudelliseen kasvuun ja väestön elintason kohentamiseen.

5 jakso

Määräykset ydinenergia-alan tietojen vaihdosta Kreikan kanssa

25 ARTIKLA

1. Jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan mukaisesti toimitetut tiedot annetaan 1 päivästä tammikuuta 1981 alkaen Helleenien tasavallan käyttöön, joka levittää niitä alueellaan rajoitetusti mainitussa artiklassa määrätyin edellytyksin.
2. Helleenien tasavalta toimittaa 1 päivästä tammikuuta 1981 alkaen Euroopan atomienergiayhteisön käyttöön rajoitetussa jakelussa olevat, Kreikassa saatavilla olevat ydinenergia-alan tiedot, sikäli kuin kyse ei ole yksinomaan kaupallisista sovelluksista. Komissio toimittaa nämä tiedot Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 13 artiklassa määrätyin edellytyksin yhteisön yrityksille.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot koskevat pääasiassa:
 - a) radionuklidisovelluksia seuraavilla aloilla koskevaa tutkimusta: lääketiede, maatalous, entomologia, ympäristönsuojelu,
 - b) ydintekniikan soveltamista arkeometriaan,
 - c) lääketieteelliseen elektroniikkaan liittyvien laitteiden kehittämistä,
 - d) radioaktiivisten malmien etsintämenetelmien kehittämistä.

26 ARTIKLA

1. Aloilla, joilla Helleenien tasavalta antaa tietoja Euroopan atominenergiayhteisön käyttöön, toimivaltaiset laitokset myöntävät pyynnöstä kaupallisin ehdoin käyttö lupia yhteisön jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille, silloin kun niillä on yksinoikeudet yhteisön jäsenvaltioissa haettuihin patentteihin ja sikäli kuin niillä ei ole ulkopuolisiin nähden minkäänlaista velvoitetta tai sitoumusta myöntää yksinomaista tai osittain yksinomaista käyttö lupaa kyseisiin patenttioikeuksiin tai ehdottaa sellaisen myöntämistä.

2. Jos yksinomainen tai osittain yksinomainen käyttö lupa on myönnetty, Helleenien tasavalta rohkaisee ja helpottaa sitä, että tällaisten käyttö lupien haltijat myöntävät edelleen käyttö lupia yhteisön jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille kaupallisin ehdoin.

Tällaiset yksinomaiset tai osittain yksinomaiset käyttö luvat myönnetään tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

IV OSASTO

ESPANJAN KUNINGASKUNNAN JA PORTUGALIN TASAVALLAN
LIITTYMISEHTOJA KOSKEVASTA ASIAKIRJASTA
OTETUT MÄÄRÄYKSET

1 jakso

Varainhoitoa koskevat määräykset

27 ARTIKLA

Arvonlisäverosta saatavat omat varat lasketaan ja tarkastetaan ikään kuin Kanariansaaret sekä Ceuta ja Melilla kuuluisivat jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY alueelliseen soveltamisalaan.

2 jakso

Määräykset patenteista

28 ARTIKLA

Espanjan kansallisen lainsäädännön todistustaakkaa koskevia määräyksiä, jotka on hyväksytty Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittymisasiakirjan pöytäkirjassa N:o 8 olevan 2 kohdan mukaisesti, ei sovelleta, jos patenttioikeuden loukkausta koskeva kanne on nostettu sellaista toisen valmistusmenetelmäpatentin haltijaa vastaan, jonka tuote on samanlainen kuin kantajan patentoiman menetelmän tuloksena saatu tuote, ja jos tämä toinen patentti on myönnetty ennen 1 päivää tammikuuta 1986.

Tapauksissa, joissa todistustaakkaa ei siirretä, Espanjan kuningaskunta säilyttää patentinloukkauksen todistamisen edelleen patentinhaltijan velvollisuutena. Kaikissa tällaisissa tapauksissa Espanjan kuningaskunta soveltaa pakkokatselmusmenettelyä.

'Pakkokatselmuksella' tarkoitetaan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa tarkoitettuun järjestelmään liittyvää menettelyä, jolla se, joka voi nostaa kanteen patenttioikeuden loukkauksesta, saa hakemuksen johdosta annetun tuomioistuimen päätöksen nojalla pyytää oikeudenpalvelijaa tekemään asiantuntijoiden avustamana oletetun patenttioikeuden loukkaajan tiloissa yksityiskohtaisen selvityksen riidan kohteena olevista menetelmistä, erityisesti valokopioimalla teknisiä asiakirjoja, jotka voidaan joko takavarikoida tai jättää takavarikoimatta. Tuomioistuimen päätöksessä voidaan määrätä vakuuden asettamisesta sen vahingon korvaamiseksi, joka oletetulle patentinloukkaajalle pakkokatselmuksesta mahdollisesti aiheutuu.

29 ARTIKLA

Portugalin kansallisen lainsäädännön todistustaakkaa koskevia määräyksiä, jotka on hyväksytty Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittymisasiakirjan pöytäkirjassa N:o 19 olevan 2 kohdan mukaisesti, ei sovelleta, jos patenttioikeuden loukkausta koskeva kanne on nostettu sellaista toisen valmistusmenetelmäpatentin haltijaa vastaan, jonka tuote on samanlainen kuin kantajan patentoiman menetelmän tuloksena saatu tuote, ja jos tämä toinen patentti on myönnetty ennen 1 päivää tammikuuta 1986.

Tapauksissa, joissa todistustaakkaa ei siirretä, Portugalin tasavalta säilyttää patentinloukkauksen todistamisen edelleen patentinhaltijan velvollisuutena. Kaikissa tällaisissa tapauksissa Portugalin tasavalta soveltaa pakkokatselmusmenettelyä.

'Pakkokatselmuksella' tarkoitetaan ensimmäisessä ja toisessa kohdassa tarkoitettuun järjestelmään liittyvää menettelyä, jolla se, joka voi nostaa kanteen patenttioikeuden loukkauksesta, saa hakemuksen johdosta annetun tuomioistuimen päätöksen nojalla pyytää oikeudenpalvelijaa tekemään asiantuntijoiden avustamana oletetun patenttioikeuden loukkaajan tiloissa yksityiskohtaisen selvityksen riidan kohteena olevista menetelmistä, erityisesti valokopioimalla teknisiä asiakirjoja, jotka voidaan joko takavarikoida tai jättää takavarikoimatta. Tuomioistuimen päätöksessä voidaan määrätä vakuuden asettamisesta sen vahingon korvaamiseksi, joka oletetulle patentinloukkaajalle pakkokatselmuksesta mahdollisesti aiheutuu.

3 jakso

Määräykset unionin ja kolmansien maiden välisten kalastussopimusten mukaisesta lisävastuumekanismista

30 ARTIKLA

1. Toteutetaan erityisjärjestely, joka koskee unionin jäsenvaltion lipun alla purjehtivien alusten kolmannen maan suvereniteettiin tai lainsäädäntövaltaan kuuluvilla vesillä harjoittaman kalastustoiminnan ohessa harjoittamaa toimintaa osana unionin ja kyseisten kolmansien maiden välillä tehtyjen kalastussopimusten nojalla syntyneitä velvoitteita.
2. Kalastustoiminnan ohessa todennäköisesti harjoitettaviksi toimiksi 3 ja 4 kohdassa täsmennetyin edellytyksin ja niissä täsmennetyissä rajoissa katsottavat toimet liittyvät:
 - a) jäsenvaltion lipun alla purjehtivien alusten jonkin kolmannen maan vesillä kalastussopimuksen täytäntöönpanon nojalla harjoittamassa kalastustoiminnassa pyytämien kalastustuotteiden jalostamiseen kyseisen kolmannen maan alueella, kun tarkoituksena on tuoda nämä tuotteet unionin markkinoille yhteisen tullitariffin 3 luvun tullinimikkeisiin kuuluvina tuotteina,
 - b) yhteisen tullitariffin 3 luvussa tarkoitettujen kalataloustuotteiden lastaamiseen tai jälleenlaivaukseen jäsenvaltion lipun alla purjehtivalle alukselle osana tällaisella kalastussopimuksella säänneltyä toimintaa, jonka tarkoituksena on kyseisten tuotteiden kuljettaminen ja mahdollinen jalostaminen, jotta ne voitaisiin tuoda unionin markkinoille.

3. Tuotaessa 2 kohdassa tarkoitettujen toimien kohteena olleita tuotteita unioniin yhteisen tullitariffin tullit jätetään kokonaan tai osittain kantamatta tai sovelletaan erityistä verotusjärjestelmää tämän lisätoiminnan edellytyksin ja rajoissa, jotka vahvistetaan vuosittain suhteessa kyseisistä sopimuksista sekä niitä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä johtuvien kalastusmahdollisuuksien laajuuteen.

4. Eurooppalailla tai -puitelaila vahvistetaan tämän järjestelyn soveltamista koskevat yleiset säännöt ja erityisesti kyseisten määrien vahvistamista ja jakamista koskevat perusteet.

Järjestelyn soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä kyseiset määrät vahvistetaan asetuksen (EY) N:o 104/2000 37 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

4 jakso

Määräykset Ceutasta ja Melillasta

1 alajakso

Yleiset määräykset

31 ARTIKLA

1. Jollei 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuista poikkeuksista ja tämän jakson muista määräyksistä muuta johdu, unionin perustuslakia ja toimielinten antamia säädöksiä sovelletaan Ceutaan ja Melillaan.

2. Edellytyksistä, joilla tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevia unionin perustuslain määräyksiä sekä toimielinten tullilainsäädännöstä ja kauppapolitiikasta antamia säädöksiä sovelletaan Ceutaan ja Melillaan, määrätään tämän jakson 3 alajaksossa.
3. Toimielinten yhteisestä maatalous- ja kalastuspolitiikasta antamia säädöksiä ei sovelleta Ceutaan ja Melillaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta 32 artiklan erityismääräysten soveltamista.
4. Espanjan kuningaskunnan pyynnöstä neuvoston eurooppalailla tai -puitelailta voidaan:
 - a) sisällyttää Ceuta ja Melilla unionin tullialueeseen,
 - b) määritellä aiheelliset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on voimassa olevan unionin oikeuden määräysten ulottaminen Ceutaan ja Melillaan.

Neuvosto voi komission omasta aloitteestaan tai jonkin jäsenvaltion pyynnöstä tekemästä ehdotuksesta antaa eurooppalain tai -puitelain, johon sisältyvät tarpeelliset Ceutaan ja Melillaan sovellettavaan järjestelmään tehtävät mukautukset.

Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia kuultuaan.

2 alajakso

Määräykset yhteisestä kalastuspolitiikasta

32 ARTIKLA

1. Jollei 2 kohdasta muuta johdu, yhteinen kalastuspolitiikka ei koske Ceutaa ja Melillaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 alajakson määräysten soveltamista.
2. Neuvosto hyväksyy komission ehdotuksesta eurooppalait, -puitelait, -asetukset tai -päätökset, joissa:
 - a) vahvistetaan rakenteelliset toimenpiteet, jotka voidaan hyväksyä Ceutan ja Melillan hyväksi;
 - b) vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt, jotka ovat aiheellisia Ceutan ja Melillan kaikkien tai joidenkin etujen huomioon ottamiseksi, antaessaan tapauskohtaisia säädöksiä, jotka koskevat unionin käymiä neuvotteluja kalastussopimusten uusimisesta tai tekemisestä kolmansien maiden kanssa ja Ceutan ja Melillan erityisetuja niiden kalastusta koskevien kansainvälisten yleissopimusten puitteissa, joiden sopimuspuolena unioni on.
3. Tarvittaessa neuvosto hyväksyy komission ehdotuksesta eurooppalait, -puitelait, -asetukset ja -päätökset, joissa vahvistetaan osapuolten mahdollisuudet päästä toistensa kalastusvyöhykkeille ja käyttää niillä olevia varoja sekä tätä koskevat edellytykset. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti.

4. Edellä 2 ja 3 kohdassa tarkoitettut eurooppalait ja puitelait annetaan, kun Euroopan parlamenttia on kuultu.

3 alajakso

Määräykset tavaroiden vapaasta liikkuvuudesta,
tullilainsäädännöstä ja kauppapolitiikasta

33 ARTIKLA

1. Silloin kun Ceutan ja Melillan alkuperätuotteet, taikka kolmansista maista tulevat, voimassa olevien järjestelyiden mukaisesti Ceutaan ja Melillaan tuodut tuotteet saatetaan vapaaseen liikkeeseen unionin tullialueella, niitä ei pidetä unionin perustuslain III-151 artiklan 1, 2 ja 3 kohdan edellytykset täyttävinä tavaroina.
2. Ceuta ja Melilla eivät kuulu unionin tullialueeseen.
3. Jollei tässä alajaksossa toisin määrätä, toimielinten hyväksymiä, ulkomaankauppaan liittyviä tullilainsäädännön alan säädöksiä sovelletaan samoin edellytyksin unionin tullialueen ja Ceutan ja Melillan väliseen kauppaan.
4. Ellei tässä alajaksossa toisin määrätä, toimielinten hyväksymät, yhteistä kauppapolitiikkaa koskevat yksipuoliset tai sopimukseen perustuvat säädökset, jotka suoraan liittyvät tavaroiden tuontiin tai vientiin, eivät koske Ceutaa ja Melillaa.
5. Jollei tässä osastossa toisin määrätä, unioni soveltaa Ceutan ja Melillan kanssa käymässään kaupassa unionin perustuslain liitteessä I tarkoitettuihin tuotteisiin ulkomaankaupassaan soveltamiaan yleisiä järjestelyjä.

34 ARTIKLA

Jollei 35 artiklassa toisin määrätä, Ceutan ja Melillan alkuperä tuotteet vapautetaan tulleista niitä unionin tullialueelle tuotaessa.

35 ARTIKLA

1. Yhteisen tullitariffin nimikkeisiin 03.01, 03.02, 03.03, 16.04 ja 16.05 sekä alanimikkeisiin 05.11.91 ja 23.01.20 kuuluvat, Ceutasta ja Melillasta peräisin olevat kalastustuotteet vapautetaan unionin koko tullialueella tulleista vuosina 1982, 1983 ja 1984 tosiasiallisesti myytyjen tuotekohtaisten määrien keskiarvon perusteella laskettujen tariffikiintiöiden rajoissa.

Kun unionin tullialueelle tuotuja tuotteita saatetaan vapaaseen liikkeeseen osana mainittuja tariffikiintiöitä, on noudatettava yhteisen markkinajärjestelyn sääntöjä, varsinkin viitehintoja.

2. Neuvosto hyväksyy vuosittain komission ehdotuksesta tariffikiintiöiden avaamista ja jakamista koskevat eurooppa-asetukset ja -päätökset 1 kohdassa annettujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

36 ARTIKLA

1. Jos 34 artiklan soveltaminen johtaa Ceutan ja Melillan alkuperä tuotteiden tuonnin huomattavaan kasvuun, mistä saattaisi aiheutua haittaa unionin tuottajille, neuvosto voi komission ehdotuksesta hyväksyä eurooppa-asetuksia tai -päätöksiä, joiden tarkoituksena on asettaa erityisehtoja näiden tuotteiden pääsulle unionin tullialueelle.

2. Jos Ceutan ja Melillan alkuperätuotteen tuonti aiheuttaa tai uhkaa aiheuttaa vakavaa haittaa yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa harjoitettavalle tuotantotoiminnalle siitä syystä, ettei yhteistä kauppapolitiikkaa ja yhteistä tullitariffia sovelleta tuotaessa raaka-aineita tai välituotteita Ceutaan ja Melillaan, komissio voi toteuttaa aiheelliset toimenpiteet jonkin jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan.

37 ARTIKLA

Ceutassa ja Melillassa voimassa olevat tuontitullit sekä vaikutukseltaan vastaavat maksut poistetaan unionin tullialueelta peräisin olevilta tuotteilta.

38 ARTIKLA

Kolmannesta maasta tulevien tavaroiden Ceutaan ja Melillaan suuntautuvassa tuonnissa sovelletut tullit ja vaikutukseltaan vastaavat maksut sekä kauppajärjestelyt eivät saa olla epäedullisempia kuin ne, joita unioni soveltaa kansainvälisten sitoumustensa tai tuolle kolmannelle maalle myöntämiensä etuusjärjestelyiden nojalla, edellyttäen, että tuo kolmas maa myöntää Ceutasta ja Melillasta tulevalle tuonnille samanlaisen tullikohtelun kuin unionille. Tuosta kolmannesta maasta tulevien tavaroiden Ceutaan ja Melillaan suuntautuvassa tuonnissa sovellettu järjestely ei kuitenkaan saa olla unionin tullialueelta peräisin olevien tuotteiden tuontiin sovellettua järjestelyä edullisempi.

39 ARTIKLA

Neuvosto hyväksyy komission ehdotuksesta eurooppa-asetukset tai -päätökset, joissa vahvistetaan tämän alajakson soveltamista koskevat säännöt ja erityisesti 34, 35 ja 37 artiklassa tarkoitettuun kauppaan sovellettavat alkuperäsäännöt, mukaan lukien alkuperätuotteiden tunnistamista ja alkuperän todentamista koskevat säännökset.

Näihin sääntöihin kuuluvat erityisesti määräykset tuotteiden merkinnästä ja/tai päällysmarkkinöistä, alusten rekisteröintiä koskevista edellytyksistä sekä alkuperäkumulaatiota koskevan säännön soveltamisesta kalastustuotteisiin ja tuotteiden alkuperän määrittämistä koskevat määräykset.

5 jakso

Määräykset Espanjan aluekehityspolitiikasta

40 ARTIKLA

Jäsenvaltiot ottavat huomioon sen, että Espanjan hallitus on sitoutunut panemaan täytäntöön aluekehityspolitiikan, jonka tarkoituksena on erityisesti edistää Espanjan muita heikommin kehittyneiden alueiden talouskasvua.

Ne tunnustavat, että tämän politiikan päämäärien saavuttaminen on niiden yhteisen edun mukaista.

Ne ovat sopineet, auttaakseen Espanjan hallitusta suoriutumaan tästä tehtävästä, suosittavansa toimielimille, että ne panisivat täytäntöön kaikki unionin perustuslaissa määrättyt keinot ja menettelyt, varsinkin turvautumalla asianmukaisesti unionilla oleviin, sen päämäärien toteuttamiseen tarkoitettuihin voimavaroihin.

Jäsenvaltiot tunnustavat erityisesti, että sovellettaessa unionin perustuslain III-167 ja III-168 artiklaa on otettava huomioon tavoitteet, jotka liittyvät Espanjan heikoimmin kehittyneiden alueiden taloudelliseen kasvuun ja niiden väestön elintason kohentamiseen.

6 jakso

Määräykset Portugalin taloudellisesta ja teollisesta kehityksestä

41 ARTIKLA

Jäsenvaltiot ottavat huomioon sen, että Portugalin hallitus on sitoutunut panemaan täytäntöön teollistumista ja talouden kehitystä edistävän politiikan, jonka tarkoituksena on lähentää Portugalin elintaso muiden Euroopan maiden elintasaan ja poistaa vajaatyöllisyys sekä samalla tasoittaa asteittain alueellisten kehitystasojen eroja.

Ne tunnustavat, että tämän politiikan päämäärien saavuttaminen on niiden yhteisen edun mukaista.

Ne ovat sopineet suosittavansa toimielimille, että ne panisivat täytäntöön kaikki unionin perustuslaissa määrättyt keinot ja menettelyt, varsinkin turvautumalla asianmukaisesti unionilla oleviin, sen päämäärien toteuttamiseen tarkoitettuihin voimavaroihin.

Jäsenvaltiot tunnustavat erityisesti, että sovellettaessa unionin perustuslain III-167 ja III-168 artiklaa on otettava huomioon tavoitteet, jotka liittyvät talouskasvuun ja niiden väestön elintason kohentamiseen.

7 jakso

Määräykset ydinenergia-alan tietojen vaihdosta Espanjan kuningaskunnan kanssa

42 ARTIKLA

1. Jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan mukaisesti toimitetut tiedot annetaan 1 päivästä tammikuuta 1986 alkaen Espanjan kuningaskunnan käyttöön, joka levittää niitä alueellaan rajoitetusti mainitussa artiklassa määrätyin edellytyksin.
2. Espanjan kuningaskunta toimittaa 1 päivästä tammikuuta 1986 alkaen Euroopan atomienergiayhteisön käyttöön rajoitetussa jakelussa olevat, Espanjassa saatavilla olevat ydinenergia-alan tiedot, sikäli kuin kyse ei ole yksinomaan kaupallisista sovelluksista. Komissio toimittaa nämä tiedot Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 13 artiklassa määrätyin edellytyksin yhteisön yrityksille.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot koskevat pääasiassa:
 - a) ydinfysiikkaa (matala- ja suurenergia)

- b) säteilysuojausta,
- c) nuklidien, erityisesti stabiilien nuklidien sovelluksia,
- d) tutkimusreaktoreita ja niissä käytettäviä polttoaineita,
- e) polttoainekierron alan tutkimuksia (erityisesti vähäuraanisen malmin louhintaa ja käsittelyä, polttoaine-elementtien optimointia tehoreaktoreita varten).

43 ARTIKLA

1. Aloilla, joilla Espanjan kuningaskunta antaa tietoja Euroopan atomienergiayhteisön käyttöön, toimivaltaiset laitokset myöntävät pyynnöstä kaupallisin ehdoin käyttöluvia yhteisön jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille, silloin kun niillä on yksinoikeudet yhteisön jäsenvaltioissa haettuihin patentteihin ja sikäli kuin niillä ei ole ulkopuolisiin nähden minkäänlaista velvoitetta tai sitoumusta myöntää yksinomaista tai osittain yksinomaista käyttö lupaa kyseisiin patenttioikeuksiin, tai ehdottaa sellaisen myöntämistä.

2. Jos yksinomainen tai osittain yksinomainen käyttö lupa on myönnetty, Espanjan kuningaskunta rohkaisee ja helpottaa sitä, että tällaisten käyttö lupien haltijat myöntävät edelleen käyttö lupia yhteisön jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille kaupallisin ehdoin.

Tällaiset yksinomaiset tai osittain yksinomaiset käyttö luvat myönnetään tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

8 jakso

Määräykset ydinenergia-alan tietojen vaihdosta
Portugalin tasavallan kanssa

44 ARTIKLA

1. Jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 13 artiklan mukaisesti toimitetut tiedot annetaan 1 päivästä tammikuuta 1986 alkaen Portugalin tasavallan käyttöön, joka levittää niitä alueellaan rajoitetusti mainitussa artiklassa määrätyin edellytyksin.
2. Portugalin tasavalta toimittaa 1 päivästä tammikuuta 1986 alkaen Euroopan atomienergiayhteisön käyttöön rajoitetussa jakelussa olevat, Portugalissa saatavilla olevat ydinenergia-alan tiedot, sikäli kuin kyse ei ole yksinomaan kaupallisista sovelluksista. Komissio toimittaa nämä tiedot Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 13 artiklassa määrätyin edellytyksin yhteisön yrityksille.
3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot koskevat pääasiassa:
 - a) reaktoridynamiikkaa,
 - b) säteilysuojausta,
 - c) ydinalan mittausmenetelmien soveltamista (teollisuuden, maanviljelyn, arkeologian ja geologian aloilla),

- d) ydinfysiikkaa (tehokkaita poikkileikkausmittauksia, putkistomenetelmiä),
- e) uraaninlounhintaa.

45 ARTIKLA

1. Aloilla, joilla Portugalin tasavalta antaa tietoja Euroopan atomienergiayhteisön käyttöön, toimivaltaiset laitokset myöntävät pyynnöstä kaupallisin ehdoin käyttöluvia yhteisön jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille, silloin kun niillä on yksinoikeudet yhteisön jäsenvaltioissa haettuihin patentteihin ja sikäli kuin niillä ei ole ulkopuolisiin nähden minkäänlaista velvoitetta tai sitoumusta myöntää yksinomaista tai osittain yksinomaista käyttöilupaa kyseisiin patenttioikeuksiin, tai ehdottaa sellaisen myöntämistä.

2. Jos yksinomainen tai osittain yksinomainen käyttölupa on myönnetty, Portugalin tasavalta rohkaisee ja helpottaa sitä, että tällaisten käyttöilupien haltijat myöntävät edelleenkäyttöluvia yhteisön jäsenvaltioille, henkilöille ja yrityksille kaupallisin ehdoin.

Tällaiset yksinomaiset tai osittain yksinomaiset käyttöluvut myönnetään tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

V OSASTO

ITÄVALLAN TASAVALLAN, SUOMEN TASAVALLAN
JA RUOTSIN KUNINGASKUNNAN
LIITTYMISEHTOJA KOSKEVASTA ASIAKIRJASTA
OTETUT MÄÄRÄYKSET

1 jakso

Varainhoitoa koskevat määräykset

46 ARTIKLA

Arvonlisäverosta kertyvät omat varat lasketaan ja tarkastetaan ikään kuin Ahvenanmaa kuuluisi jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY alueelliseen soveltamisalaan.

2 jakso

Maataloutta koskevat määräykset

47 ARTIKLA

Jos liittymisestä aiheutuu vakavia vaikeuksia, jotka ovat yhä olemassa sen jälkeen kun 48 artiklaa ja unionissa voimassa oleviin sääntöihin perustuvia muita toimenpiteitä on sovellettu täysimittaisesti, komissio voi tehdä eurooppapäätöksen, jolla annetaan Suomelle lupa myöntää tuottajille kansallisia tukia, joiden tarkoituksena on helpottaa näiden yhdentymistä yhteiseen maatalouspolitiikkaan.

48 ARTIKLA

1. Komissio tekee eurooppapäätökset, joilla annetaan Ruotsille ja Suomelle lupa myöntää pitkäaikaisia kansallisia tukia sen varmistamiseksi, että maataloutta pidetään yllä erityisillä alueilla. Nämä alueet käsittävät 62. leveyspiirin pohjoispuolella sijaitsevat maatalousalueet ja eräät kyseisen leveyspiirin eteläpuolella sijaitsevat lähialueet, joilla vallitsevat vastaavanlaiset maatalouden harjoittamisen erityisen vaikeaksi tekevät ilmasto-olosuhteet.
2. Komissio määrittää 1 kohdassa tarkoitetut alueet ottamalla erityisesti huomioon:
 - a) alhaisen väestötiheyden;
 - b) maatalousmaan osuuden kokonaispinta-alasta;

c) ihmisravinnoksi tarkoitettujen peltokasvien viljelyyn varatun maatalousmaan osuuden käytetystä viljelypinta-alasta.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen kansallisten tukien saajat liittyvät fyysisiin tuotantotekijöihin, kuten maatalousmaan hehtaarimääriin tai eläinten lukumääriin, ottaen huomioon markkina-asetuksissa säädettyt asianomaiset rajoitukset sekä kunkin tilan perinteiset tuotantotavat, mutta ne eivät saa:

- a) olla yhteydessä tulevaan tuotantoon; tai
- b) johtaa tuotannon kasvuun tai 1 päivää tammikuuta 1995 edeltävänä vertailuaikana, jonka komissio vahvistaa, todetun kokonaistuen määrän kasvuun.

Nämä tukien voidaan eriyttää aluekohtaisesti.

Näitä tukia on myönnettävä erityisesti:

- a) sellaisen perinteisen alkutuotannon ja jalostuksen ylläpitämiseksi, joka soveltuu luontaisella tavalla kyseisten alueiden ilmasto-olosuhteisiin;
- b) maataloustuotteiden tuotannon, kaupan ja jalostuksen rakenteiden parantamiseksi;
- c) mainittujen tuotteiden markkinoille saattamisen helpottamiseksi;
- d) ympäristön suojelun ja maaseudun säilyttämisen varmistamiseksi.

49 ARTIKLA

1. Tuet, joita tarkoitetaan 47 ja 48 artiklassa, ja muut kansalliset tuet, jotka tämän osaston mukaisesti edellyttävät komission lupaa, on ilmoitettava komissiolle. Tukia ei saa soveltaa ennen kuin tällainen lupa on annettu.

Komissio toimittaa neuvostolle 1 päivästä tammikuuta 1996 alkaen joka viides vuosi 48 artiklassa tarkoitettujen tukien osalta kertomuksen:

- a) myönnettyistä luvista;
- b) näiden lupien nojalla myönnettyjen tukien tuloksista.

Luvan saaneiden jäsenvaltioiden on toimitettava tämän kertomuksen laatimista varten komissiolle hyvissä ajoin myönnetyn tuen vaikutuksia koskevat tiedot, joista käy ilmi kyseisten alueiden maatalouselinkeinossa todettu kehitys.

50 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-167 ja III-168 artiklassa tarkoitettujen tukien osalta:

- a) Itävallassa, Suomessa ja Ruotsissa ennen 1 päivää tammikuuta 1995 sovelletuista tuista ainoastaan tukia, joista on annettu komissiolle tieto 30 päivään huhtikuuta 1995 mennessä, pidetään unionin perustuslain III-168 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuina olemassa olevina tukina;
- b) olemassa olevia tukia ja tukien käyttöön ottamista tai muuttamista koskevia suunnitelmia, joista on annettu komissiolle tieto ennen 1 päivää tammikuuta 1995, pidetään tuona ajankohtana tiedoksi annettuina.

51 ARTIKLA

1. Jollei erityistapauksissa toisin määrätä, neuvosto hyväksyy komission ehdotuksesta tämän jakson täytäntöönpanon edellyttämät eurooppa-asetukset ja -päätökset.
2. Neuvoston eurooppalailla voidaan tehdä tässä jaksossa oleviin määräyksiin sellaiset mukautukset, jotka voivat osoittautua tarpeellisiksi unionin oikeuden muuttamisen yhteydessä. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia kuultuaan.

52 ARTIKLA

1. Jos siirtymätoimenpiteet ovat tarpeen helpottamaan siirtymistä Itävallassa, Suomessa ja Ruotsissa voimassa olevasta järjestelmästä yhteisten markkinajärjestelyjen soveltamisesta aiheutuvaan järjestelmään Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehtoja koskevassa asiakirjassa määrättyin edellytyksin, nämä toimenpiteet toteutetaan asetuksen N:o 136/66/ETY 38 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti tai tarvittaessa muiden maataloustuotteiden markkinajärjestelyjä koskevien asetusten vastaavissa artikloissa säädetyn menettelyn mukaisesti. Nämä toimenpiteet on toteutettava 31 päivänä joulukuuta 1997 päättyvän ajan kuluessa eikä niitä saa soveltaa tuon päivän jälkeen.
2. Neuvoston eurooppalailla voidaan pidentää 1 kohdassa tarkoitettua aikaa. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia kuultuaan.

53 ARTIKLA

Edellä 51 ja 52 artiklaa sovelletaan kalastustuotteisiin.

3 jakso

Siirtymätoimenpiteitä koskevat määräykset

54 ARTIKLA

Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehtoja koskevan asiakirjan liitteessä XV¹ olevissa kohdissa VII.B.I, VII.D.1 ja VII.D.2.c, IX.2.b, c, f, g, h, i, j, l, m, n, x, y, z ja aa sekä X.a, b ja c mainittuja säädöksiä sovelletaan Itävaltaan, Suomeen ja Ruotsiin mainitussa liitteessä määrätyin edellytyksin.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettussa, liitteessä XV olevassa IX.2.x kohdassa oleva viittaus Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräyksiin ja erityisesti sen 90 ja 91 artiklaan on katsottava viittaukseksi unionin perustuslain määräyksiin ja erityisesti sen III-170 artiklan 1 ja 2 kohtaan.

¹ EYVL L 241, 29.8.1994, s. 322.

4 jakso

Tiettyjen säädösten sovellettavuutta koskevat määräykset

55 ARTIKLA

1. Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) valvontaviranomaisen tai komission Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen (ETA-sopimuksen) 53 artiklan tai mainitun sopimuksen pöytäkirjassa N:o 25 olevan 1 artiklan mukaisesti ennen 1 päivää tammikuuta 1995 tekemät yksittäiset poikkeuspäätökset tai puuttumattomuustodistuksia koskevat päätökset, jotka koskevat tapauksia, jotka kuuluvat liittymisen vuoksi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 81 artiklan soveltamisalaan, pysyvät voimassa unionin perustuslain III-161 artiklan osalta siihen asti, kun päätöksessä mainittu määräaika kuluu umpeen tai komissio tekee toisenlaisen eurooppapäätöksen asianmukaisin perustein unionin oikeuden mukaisesti.
2. Kaikki EFTAn valvontaviranomaisen ennen 1 päivää tammikuuta 1995 ETA-sopimuksen 61 artiklan mukaisesti tekemät päätökset, jotka kuuluvat liittymisen vuoksi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 artiklan soveltamisalaan, pysyvät liittymisen jälkeenkin voimassa unionin perustuslain III-167 artiklan suhteen, jollei komissio tee toisenlaista eurooppapäätöstä unionin perustuslain III-168 artiklan mukaisesti. Tätä kohtaa ei sovelleta päätöksiin, joita koskee ETA-sopimuksen 64 artiklassa säädetty menettely.
3. EFTAn valvontaviranomaisen tekemät päätökset jäävät voimaan 1 päivän tammikuuta 1995 jälkeen, jollei komissio asianmukaisin perustein unionin oikeuden peruseriaatteiden mukaisesti toisin päättä, sanotun kuitenkään rajoittamatta, mitä 1 ja 2 kohdassa määrätään.

5 jakso

Ahvenanmaata koskevat määräykset

56 ARTIKLA

Unionin perustuslain määräykset eivät estä soveltamasta 1 päivänä tammikuuta 1994 Ahvenanmaalla voimassa olleita säännöksiä:

- a) rajoituksista, jotka syrjimättömällä tavalla koskevat Ahvenanmaan kotiseutuoikeutta (hembygdsrätt) vailla olevien luonnollisten henkilöiden taikka oikeushenkilöiden oikeutta hankkia ja omistaa kiinteää omaisuutta Ahvenanmaalla ilman Ahvenanmaan toimivaltaisten viranomaisten lupaa;
- b) rajoituksista, jotka syrjimättömällä tavalla koskevat Ahvenanmaan kotiseutuoikeutta (hembygdsrätt) vailla olevien luonnollisten henkilöiden taikka oikeushenkilöiden sijoittautumisoikeutta ja oikeutta tarjota palveluja Ahvenanmaalla ilman Ahvenanmaan toimivaltaisten viranomaisten lupaa.

57 ARTIKLA

1. Ahvenanmaan alue, jota pidetään neuvoston direktiivin 77/388/ETY 3 artiklan 1 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettuna kolmantena alueena sekä neuvoston direktiivin 92/12/ETY 2 artiklassa tarkoitettuna valmisteveron yhdenmukaistamista koskevien direktiivien soveltamisalan ulkopuolelle jäävänä kansallisena alueena, jää liikevaihtoveroja ja valmisteveroja sekä muita välillisen verotuksen muotoja koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamista koskevan unionin oikeuden soveltamisalan ulkopuolelle.

Tätä kohtaa ei sovelleta pääomatulojen verotusta koskevan neuvoston direktiivin 69/335/ETY säännöksiin.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun poikkeuksen tarkoituksena on elinkelpoisen paikallisen talouden ylläpitäminen Ahvenanmaalla, eikä se saa vaikuttaa kielteisesti unionin etuihin tai sen yhteisiin politiikkoihin. Jos komissio katsoo, että 1 kohdan määräykset eivät enää ole perusteltuja, erityisesti rehellisen kilpailun tai omien varojen kannalta, se tekee aiheelliset ehdotukset neuvostolle, joka hyväksyy tarvittavat säädökset unionin perustuslain asiaa koskevien artiklojen mukaisesti.

58 ARTIKLA

Suomen tasavalta varmistaa, että kaikkia jäsenvaltioiden luonnollisia ja oikeushenkilöitä kohdellaan samalla tavalla Ahvenanmaalla.

59 ARTIKLA

Tämän jakson määräysten soveltamisessa otetaan huomioon Ahvenanmaasta annettu julistus, jossa tekstin oikeusvaikutuksia muuttamatta toistetaan Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista tehtyyn asiakirjaan liitettyssä pöytäkirjassa N:o 2 olevan johdanto-osan sisältö.

6 jakso

Saamelaisia koskevat määräykset

60 ARTIKLA

Sen estämättä, mitä unionin perustuslaissa määrätään, saamelaisille saadaan myöntää yksinoikeuksia poronhoidon harjoittamiseen perinteisillä saamelaisalueilla.

61 ARTIKLA

Tämä jakso voidaan laajentaa koskemaan muitakin perinteisiin saamelaiselinkeinoihin liittyviä saamelaisten yksinoikeuksia niiden vastaisen kehityksen huomioon ottamiseksi. Neuvoston eurooppalailla voidaan tehdä tarvittavat muutokset tähän jaksoon. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia ja alueiden komiteaa kuultuaan.

62 ARTIKLA

Tämän jakson määräysten soveltamisessa otetaan huomioon julistus saamelaisista, jossa tekstin oikeusvaikutuksia muuttamatta toistetaan Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehtoja koskevaan asiakirjaan liitettyssä pöytäkirjassa N:o 3 olevan johdanto-osan sisältö.

7 jakso

Rakennerahastojen osalta Suomessa ja Ruotsissa sovellettavat
erityismääräykset

63 ARTIKLA

Erittäin harvaan asuttujen alueiden kehittämisen ja rakenteellisen mukauttamisen edistämistä koskevan tavoitteen soveltamisalaan kuuluvat alueet ovat periaatteessa sellaisia NUTS II -tasoa vastaavia tai siihen kuuluvia alueita, joiden asukastiheys on enintään kahdeksan henkilöä neliökilometriä kohti. Unionin tuki voidaan, jollei keskittämiskaavasta muuta johdu, ulottaa koskemaan läheisiä ja viereisiä pienehköjä alueita, jotka täyttävät samat asukastiheysvaatimukset. Tässä artiklassa tarkoitettut alueet luetellaan Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehtoja koskevaan asiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 6 liitteessä ¹.

¹ EYVL C 241, 29.8.1994, s. 355.

8 jakso

Rautatieliikennettä sekä yhdistettyjä kuljetuksia Itävallassa
koskevat määräykset

64 ARTIKLA

1. Tässä jaksossa tarkoitetaan:
 - a) 'raskaalla tavarankuljetusajoneuvolla' jäsenvaltiossa rekisteröityä moottoriajoneuvoa, joka on tarkoitettu tavaroiden kuljetukseen tai perävaunujen vetämiseen ja jonka sallittu enimmäispaino on suurempi kuin 7,5 tonnia, mukaan lukien puoliperävaunun vetoautot, ja perävaunuja, joiden sallittu enimmäispaino on suurempi kuin 7,5 tonnia ja joita vetää jäsenvaltiossa rekisteröity moottoriajoneuvo, jonka sallittu enimmäispaino on enintään 7,5 tonnia;
 - b) 'yhdistetyllä kuljetuksella' raskaiden tavarankuljetusajoneuvojen tai kuormausalustojen tavaraliikennettä, jossa osa matkasta suoritetaan rautateitse tai jossa matka alkaa tai päättyy maanteitse, jolloin rautatieterminaaliin suuntautuva tai sieltä lähtevä kauttakulkuliikenne Itävallan alueen läpi ei missään olosuhteissa saa tapahtua ainoastaan maanteitse.
2. Tämän pöytäkirjan 65–71 artiklaa sovelletaan Itävallan alueen kautta tapahtuvaan rautatieliikenteen sekä yhdistettyjen kuljetusten tarjontaan liittyviin toimenpiteisiin.

65 ARTIKLA

Unioni ja jäsenvaltiot, joita asia koskee, hyväksyvät ja sovittavat tiiviisti yhteen oman toimivaltansa puitteissa toimenpiteitä Alppien yli tapahtuvan rautateiden tavaraliikenteen ja yhdistettyjen kuljetusten kehittämiseksi ja edistämiseksi.

66 ARTIKLA

Vahvistettaessa unionin perustuslain III-247 artiklassa määrättyt suuntaviivat unioni varmistaa, että Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehtoja koskevaan asiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 9 liitteessä 1¹ määritellyt reitit ovat osa rautatieliikenteen ja yhdistettyjen kuljetusten Euroopan laajuisia verkkoja ja että niitä koskevia suunnitelmia pidetään yhteisen edun kannalta merkityksellisinä.

67 ARTIKLA

Unioni ja jäsenvaltiot, joita asia koskee, toteuttavat oman toimivaltansa puitteissa Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehtoja koskevaan asiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 9 liitteessä 2² luetellut toimenpiteet.

68 ARTIKLA

Unioni ja jäsenvaltiot, joita asia koskee, tekevät parhaansa Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehtoja koskevaan asiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 9 liitteessä 3³ tarkoitetun rautateiden lisäkapasiteetin kehittämiseksi ja käyttämiseksi.

¹ EYVL C 241, 29.8.1994, s. 364.

² EYVL C 241, 29.8.1994, s. 365.

³ EYVL C 241, 29.8.1994, s. 367.

69 ARTIKLA

Unioni ja jäsenvaltiot, joita asia koskee, toteuttavat toimenpiteet rautatieliikenteen ja yhdistettyjen kuljetusten tarjonnan parantamiseksi. Jollei unionin perustuslain määräyksistä muuta johdu, tällaiset toimenpiteet vahvistetaan tarvittaessa rautatieyhtiöiden ja muiden rautatiepalveluja tarjoavien mielipidettä kuullen. Etusija olisi annettava toimenpiteille, joista säädetään rautateitä ja yhdistettyjä kuljetuksia koskevissa unionin oikeuden säännöksissä. Toimenpiteiden täytäntöönpanossa on kiinnitettävä erityistä huomiota rautatieliikenteen ja yhdistettyjen kuljetusten kilpailukykyyn, tehokkuuteen ja kustannusten avoimuuteen. Jäsenvaltioiden, joita asia koskee, on erityisesti pyrittävä toteuttamaan sellaiset toimenpiteet, joilla varmistetaan, että yhdistettyjen kuljetusten hinnat ovat kilpailukykyisiä muiden kuljetusmuotojen hintojen kanssa. Tätä tarkoitusta varten myönnetyn tuen on oltava unionin oikeuden mukaista.

70 ARTIKLA

Tapauksissa, joissa rautateiden kauttakulkuliikennettä kohtaa vakava häiriö, kuten luonnonmullistusten yhteydessä, unioni ja jäsenvaltiot, joita asia koskee, toteuttavat yhdessä kaikki mahdolliset toimet liikenteen sujumisen varmistamiseksi. Etusija on annettava herkille kuormille, kuten helposti pilaantuville elintarvikkeille.

71 ARTIKLA

Komissio tarkastelee uudelleen tämän jakson toimintaa 73 artiklan 2 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

72 ARTIKLA

1. Tätä artiklaa sovelletaan maanteiden tavaraliikenteeseen yhteisön alueella.
2. Sellaisiin matkoihin, joihin kuuluu tavaraliikenne maanteitse Itävallan kautta, sovelletaan 23 päivänä heinäkuuta 1962 annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 881/92 mukaista omaan lukuun suoritettuja matkoja ja korvausta tai palkkiota vastaan suoritettuja matkoja koskevaa järjestelmää, jollei tämän artiklan määräyksistä muuta johdu.
3. Seuraavia määräyksiä sovelletaan 1 päivään tammikuuta 1998:
 - a) kauttakulkuliikenteeseen Itävallan läpi käytettävien raskaiden tavarankuljetusajoneuvojen NOx-päästöjen kokonaismäärää vähennetään 60 prosentilla 1 päivän tammikuuta 1992 ja 31 päivän joulukuuta 2003 välisenä aikana liitteessä 4 olevan taulukon mukaisesti;
 - b) raskaiden tavarankuljetusajoneuvojen NOx-kokonaispäästöjen vähennysten hallinto hoidetaan ekopistejärjestelmän avulla. Tämän järjestelmän mukaisesti Itävallan kautta kulkeva raskas tavarankuljetusajoneuvo kuluttaa sen NOx-päästöjä vastaavan määrän ekopisteitä (tuotannon vaatimustenmukaisuusarvon - COP-arvo - tai tyyppihyväksyntäarvon mukaisesti). Näiden pisteiden laskemismenetelmä ja hallinto esitetään liitteessä 5;
 - c) jos kauttakulkumatkojen määrä vuodessa ylittää vuodelle 1991 vahvistetun vertailuluvun yli 8 prosentilla, komissio toteuttaa 16 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti aiheelliset toimenpiteet liitteessä 5 olevan 3 kohdan mukaisesti;

- d) Itävallan tasavalta antaa alueensa kautta kulkevia raskaita tavarankuljetusajoneuvoja varten ja järjestää niiden saataville hyvissä ajoin liitteen 5 mukaisesti ekopistejärjestelmän hallinnon edellyttämät ekopistekortit;
- e) komissio jakaa ekopisteet jäsenvaltioiden kesken 7 kohdan mukaisesti vahvistettavien säännösten mukaisesti.

4. Neuvosto tarkastelee uudelleen komission kertomuksen pohjalta ennen 1 päivää tammikuuta 1998 tavaraliikennettä maanteitse Itävallan kautta koskevien määräysten toimintaa. Se tarkastelee uudelleen tätä kysymystä yhteisön oikeuden peruseriaatteiden, kuten sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan, tavaroiden vapaan liikkuvuuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden, koko yhteisön eduksi tapahtuvan ympäristönsuojelun sekä liikenneturvallisuuden mukaisesti. Jollei neuvosto yksimielisesti komission ehdotuksesta ja kuultuaan Euroopan parlamenttia, toisin päätä, siirtymäaikaa jatketaan 1 päivään tammikuuta 2001 asti, minkä ajan kuluessa sovelletaan 3 kohdan määräyksiä.

5. Komissio tekee 1 päivään tammikuuta 2001 mennessä Euroopan ympäristöviraston avulla tieteellisen tutkimuksen siitä, missä määrin 3 kohdan a alakohdassa määrätty pilaantumisen vähentämistä koskeva tavoite on saavutettu. Jos komissio päätyy siihen, että tämä tavoite on saavutettu kestäväällä tavalla, 3 kohdan määräyksiä ei sovelleta enää 1 päivän tammikuuta 2001 jälkeen. Jos komissio päätyy siihen, että tätä tavoitetta ei ole saavutettu kestäväällä tavalla, neuvosto voi toteuttaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 75 artiklan mukaisesti yhteisössä toimenpiteet, joilla varmistetaan vastaava ympäristönsuojelun taso, erityisesti pilaantumisen vähentäminen 60 prosentilla. Jos neuvosto ei toteuta tällaisia toimenpiteitä, siirtymäaikaa jatketaan ilman eri toimenpiteitä viimeisellä kolmen vuoden jaksolla, jonka kuluessa sovelletaan 3 kohdan määräyksiä.

6. Siirtymäajan päättyessä yhteisön säännöstöä sovelletaan kokonaisuudessaan.
7. Komissio päättää 16 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti ekopistejärjestelmään liittyviä menettelyjä, ekopisteiden jakoa ja tämän artiklan soveltamista koskevia teknisiä kysymyksiä koskevista yksityiskohtaisista toimenpiteistä, jotka tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

Ensimmäisessä alakohdassa mainituilla yksityiskohtaisilla toimenpiteillä varmistetaan, että kauttakulkusopimuksessa tarkoitetun ekopistejärjestelmän voimaantulopäivän vahvistamisesta ja sen käyttöönottoa koskevista menettelyistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3637/92 ja 23 päivänä joulukuuta 1992 allekirjoitetun hallinnollisen järjestelyn soveltamisesta aiheutuva nykyisten jäsenvaltioiden tosiasiallinen tilanne säilyy ennallaan. Kaikin tavoin on pyrittävä varmistamaan, että Kreikalle osoitettujen ekopisteiden osuudessa otetaan asianmukaisesti huomioon mainitun valtion tarpeet tältä osin.

73 ARTIKLA

1. Komissiota avustaa komitea.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklaa.
3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

9 jakso

Itävallan saksankielisten erityisilmausten
käyttöä Euroopan unionissa koskevat määräykset

74 ARTIKLA

1. Itävallan saksankielisillä erityisilmauksilla, jotka sisältyvät Itävallan oikeusjärjestykseen ja jotka on lueteltu Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehtoja koskevaan asiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 10 liitteessä¹, on sama asema kuin vastaavilla, kyseisessä liitteessä luetelluilla Saksassa käytetyillä ilmauksilla, ja niitä voidaan käyttää samanlaisin oikeudellisin vaikutuksin.
2. Uusien oikeudellisten asiakirjojen saksankielisissä toisoinnoissa Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehtoja koskevaan asiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 10 liitteessä luetellut Itävallan erityisilmaukset lisätään asianmukaisessa muodossa vastaaviin Saksassa käytettyihin ilmauksiin.

¹ EYVL C 241, 29.8.1994, s. 370.

9. PÖYTÄKIRJA

TŠEKIN TASAVALLAN, VIRON TASAVALLAN, KYPROKSEN TASAVALLAN,
LATVIAN TASAVALLAN, LIETTUAN TASAVALLAN, UNKARIN TASAVALLAN,
MALTAN TASAVALLAN, PUOLAN TASAVALLAN, SLOVENIAN TASAVALLAN JA
SLOVAKIAN TASAVALLAN LIITTYMISSOPIMUKSESTA JA -ASIAKIRJASTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

PALAUTTAVAT MIELEEN, että Tšekin tasavalta, Viron tasavalta, Kyproksen tasavalta, Latvian tasavalta, Liettuan tasavalta, Unkarin tasavalta, Maltan tasavalta, Puolan tasavalta, Slovenian tasavalta ja Slovakian tasavalta liittyivät Euroopan yhteisöihin ja Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella perustettuun Euroopan unioniin 1 päivänä toukokuuta 2004,

OTTAVAT HUOMIOON, että unionin perustuslain IV-437 artiklan 2 kohdan e alakohdassa määrätään edellä tarkoitettuja liittymisiä koskevan 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehdyn sopimuksen kumoamisesta,

OTTAVAT HUOMIOON, että useat mainittuun liittymissopimukseen liitetyn asiakirjan määräykset ovat edelleen merkityksellisiä ja että unionin perustuslain IV-437 artiklan 2 kohdan mukaan nämä määräykset on otettava pöytäkirjaan tai siinä on viitattava niihin siten, että ne pysyvät voimassa ja niiden oikeusvaikutukset säilyvät,

KATSOVAT, että eräisiin näistä määräyksistä on tehtävä tarpeelliset tekniset mukautukset, jotta ne olisivat sopusoinnussa unionin perustuslain kanssa, niiden oikeusvaikutuksia muuttamatta,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen:

ENSIMMÄINEN OSA

HUHTIKUUN 16 PÄIVÄNÄ 2003 TEHTYÄ LIITTYMISASIAKIRJAA
KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

I OSASTO

PERIAATTEET

1 ARTIKLA

Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan:

- a) ilmaisulla '16 päivänä huhtikuuta 2003 tehty liittymisasiakirja' asiakirjaa Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltaan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu;
- b) ilmaisuilla 'Euroopan yhteisön perustamissopimus' ('EY:n perustamissopimus') ja 'Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimus' ('Euratomin perustamissopimus'), kyseisiä sopimuksia sellaisina kuin ne ovat täydennettyinä tai muutettuina ennen 1 päivää toukokuuta 2004 voimaan tulleilla sopimuksilla tai muilla asiakirjoilla;

- c) ilmaisulla 'sopimus Euroopan unionista' ('EU-sopimus') kyseistä sopimusta sellaisena kuin se on täydennettynä tai muutettuna ennen 1 päivää toukokuuta 2004 voimaan tulleilla sopimuksilla tai muilla asiakirjoilla;
- d) ilmaisulla 'yhteisö' tapauksen mukaan yhtä tai kumpaakin b alakohdassa tarkoitettua yhteisöä;
- e) ilmaisulla 'nykyiset jäsenvaltiot' seuraavia jäsenvaltioita: Belgian kuningaskunta, Tanskan kuningaskunta, Saksan liittotasavalta, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Irlanti, Italian tasavalta, Luxemburgin suurherttuakunta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta, Portugalin tasavalta, Suomen tasavalta, Ruotsin kuningaskunta sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta;
- f) ilmaisulla 'uudet jäsenvaltiot' seuraavia jäsenvaltioita: Tšekin tasavalta, Viron tasavalta, Kyproksen tasavalta, Latvian tasavalta, Liettuan tasavalta, Unkarin tasavalta, Maltan tasavalta, Puolan tasavalta, Slovenian tasavalta ja Slovakian tasavalta.

2 ARTIKLA

Unionin perustuslain IV-437 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettua Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymissopimuksesta johtuvat oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen kyseisessä sopimuksessa määrättyin edellytyksin.

3 ARTIKLA

1. Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehdyn liittymisasiakirjan liitteessä I luetellut ja Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen liitetyllä pöytäkirjalla (jäljempänä 'Schengen-pöytäkirja') osaksi unionia sisällytetyn Schengenin säännöstön määräykset ja Schengenin säännöstöön perustuvat tai muutoin siihen liittyvät säädökset sekä muut ennen 1 päivää toukokuuta 2004 annetut tällaiset säädökset ovat uusia jäsenvaltioita sitovia ja niitä sovelletaan niissä 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen.

2. Vaikka ne osaksi unionia sisällytetyn Schengenin säännöstön määräykset ja Schengenin säännöstöön perustuvat tai muutoin siihen liittyvät säädökset, joita ei tarkoiteta 1 kohdassa, sitovatkin uusia jäsenvaltioita 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen, niitä sovelletaan uudessa jäsenvaltiossa ainoastaan neuvoston asiasta tekemän eurooppapäätöksen johdosta sen jälkeen kun on todennettu sovellettavien Schengenin arviointimenettelyjen mukaisesti, että tarvittavat edellytykset kyseisen säännöstön kaikkien osien soveltamiseksi ovat täyttyneet kyseisessä uudessa jäsenvaltiossa.

Neuvosto tekee päätöksensä, kun Euroopan parlamenttia on kuultu, niiden jäsenvaltioiden hallituksia edustavien jäsentensä, joiden osalta tässä kohdassa tarkoitettut määräykset ovat jo tulleet voimaan, ja sen jäsenvaltion hallituksen edustajan, jonka osalta kyseisten määräysten on määrä tulla voimaan, yksimielisellä päätöksellä. Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan hallituksia edustavat neuvoston jäsenet osallistuvat tällaisen päätöksen tekemiseen siltä osin kuin se liittyy niihin Schengenin säännöstön määräyksiin ja Schengenin säännöstöön perustuviin tai muutoin siihen liittyviin säädöksiin, joiden osapuolia kyseiset jäsenvaltiot ovat.

3. Neuvoston Schengen-pöytäkirjan 6 artiklan nojalla tekemät sopimukset sitovat uusia jäsenvaltioita 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen.

4. Uudet jäsenvaltiot ovat velvollisia niiden oikeus- ja sisäasioiden alaa koskevien yleissopimusten ja asiakirjojen suhteen, jotka liittyvät erottamattomasti EU-sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseen:

- a) liittymään niihin yleissopimuksiin ja asiakirjoihin, jotka 1 päivänä toukokuuta 2004 ovat olleet avoinna nykyisten jäsenvaltioiden allekirjoittamista varten, sekä niihin yleissopimuksiin ja asiakirjoihin, jotka neuvosto on laatinut EU-sopimuksen VI osaston mukaisesti ja joiden hyväksymistä se on suositellut jäsenvaltioille;
- b) ottamaan käyttöön hallinnolliset ja muut järjestelyt, kuten ne, jotka nykyiset jäsenvaltiot tai neuvosto ovat toteuttaneet 1 päivään toukokuuta 2004 mennessä jäsenvaltioiden oikeus- ja sisäasioiden alalla toimivien toimielinten ja järjestöjen välisen käytännön yhteistyön helpottamiseksi.

4 ARTIKLA

Jokainen uusi jäsenvaltio osallistuu talous- ja rahaliittoon 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen unionin perustuslain III-197 artiklassa tarkoitettuna jäsenvaltiona, jota koskee poikkeus.

5 ARTIKLA

1. Uudet jäsenvaltiot, jotka ovat 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehdyllä liittymisasiakirjalla liittyneet neuvostossa kokoontuvien jäsenvaltioiden hallitusten edustajien tekemiin päätöksiin ja sopimuksiin, ovat velvollisia liittymään kaikkiin muihin nykyisten jäsenvaltioiden tekemiin sopimuksiin, jotka koskevat unionin toimintaa tai liittyvät sen toimiin.

2. Uudet jäsenvaltiot ovat velvollisia liittymään EY:n perustamissopimuksen 293 artiklassa tarkoitettuihin yleissopimukseen ja niihin yleissopimukseen, jotka liittyvät erottamattomasti EY:n perustamissopimuksen tavoitteiden toteuttamiseen, sikäli kuin kyseiset yleissopimukset ovat edelleen voimassa, sekä niihin pöytäkirjoihin Euroopan yhteisöjen tuomioistuimesta näiden yleissopimusten tulkitsijana, jotka nykyiset jäsenvaltiot ovat allekirjoittaneet, ja tätä varten ne ovat velvollisia aloittamaan neuvottelut viimeksi mainittujen kanssa tehdäkseen näihin yleissopimukseen ja pöytäkirjoihin tarpeelliset mukautukset.

6 ARTIKLA

1. Uudet jäsenvaltiot ovat velvollisia tässä pöytäkirjassa määrätyn edellytyksin liittymään sopimukseen tai yleissopimukseen, jotka nykyiset jäsenvaltiot sekä unioni tai Euroopan atomienergiayhteisö ovat tehneet tai joita ne soveltavat väliaikaisesti yhdessä, ja kyseisten valtioiden tekemiin, näihin sopimukseen tai yleissopimukseen liittyviin sopimukseen.

Uusien jäsenvaltioiden liittyminen jäljempänä 4 kohdassa tarkoitettuihin sopimukseen tai yleissopimukseen sekä Chilen, Kiinan, Mercosurin, Sveitsin ja Valko-Venäjän kanssa tehtyihin sopimukseen, joita yhteisö ja sen nykyiset jäsenvaltiot ovat tehneet tai allekirjoittaneet yhdessä, hyväksytään tekemällä pöytäkirja tällaisiin sopimukseen tai yleissopimukseen neuvoston, joka tekee ratkaisunsa yksimielisesti jäsenvaltioiden puolesta, ja kyseisen yhden tai useamman kolmannen maan tai kansainvälisen järjestön välillä. Tämä menettely ei rajoita unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön omaa toimivaltaa eikä vaikuta toimivallan jakamiseen niiden ja jäsenvaltioiden välillä mitä tulee tällaisten sopimusten tekemiseen tulevaisuudessa tai mahdollisiin muihin muutoksiin, jotka eivät liity sopimukseen tai yleissopimukseen liittymiseen. Komissio neuvottelee nämä pöytäkirjat jäsenvaltioiden puolesta neuvoston yksimielisesti hyväksymien neuvotteluohjeiden pohjalta ja kuullen jäsenvaltioiden edustajista muodostuvaa komiteaa. Komissio antaa neuvostolle ehdotukset pöytäkirjojen tekemistä varten.

2. Liittyttyään 1 kohdassa tarkoitettuihin sopimuksiin ja yleissopimuksiin uusia jäsenvaltioita koskevat samat kyseisten sopimusten ja yleissopimusten mukaiset oikeudet ja velvollisuudet kuin nykyisiä jäsenvaltioita.
3. Uudet jäsenvaltiot ovat velvollisia liittymään tässä pöytäkirjassa määrätyn edellytyksin sopimukseen Euroopan talousalueesta¹ sen 128 artiklan mukaisesti.
4. Uudet jäsenvaltiot soveltavat 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen ja tarvittaessa 1 kohdassa tarkoitettujen tarvittavien pöytäkirjojen tekemiseen saakka niiden sopimusten määräyksiä, jotka nykyiset jäsenvaltiot ja yhteisö yhdessä ovat tehneet Algerian, Armenian, Azerbaidžanin, Bulgarian, Egyptin, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian, Etelä-Afrikan, Etelä-Korean, Georgian, Israelin, Jordanian, Kazakstanin, Kirgisian, Kroatian, Libanonin, Marokon, Meksikon, Moldovan, Romanian, San Marinon, Syyrian, Tunisian, Turkin, Turkmenistanin, Ukrainan, Uzbekistanin ja Venäjän federaation kanssa, sekä nykyisten jäsenvaltioiden ja yhteisön yhdessä ennen 1 päivää toukokuuta 2004 tekemien muiden sopimusten määräyksiä.

Tällaisten sopimusten mahdolliset mukautukset esitetään pöytäkirjoissa, jotka tehdään sopimuspuolina olevien maiden kanssa 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti. Jos pöytäkirjoja ei ole tehty 1 päivään toukokuuta 2004 mennessä, unioni, Euroopan atomienergiayhteisö ja jäsenvaltiot toteuttavat kukin toimivaltansa puitteissa tarvittavat toimenpiteet tilanteen ratkaisemiseksi.

5. Uudet jäsenvaltiot soveltavat 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen yhteisön kolmansien maiden kanssa tekemiä kahdenvälisiä tekstiilisopimuksia ja -järjestelyjä.

¹ EYVL L, 3.1.1994, s. 3.

Määrällisiä rajoituksia, joita unioni soveltaa tekstiili- ja vaatetusalan tuotteiden tuontiin, mukautetaan, jotta voidaan ottaa huomioon uusien jäsenvaltioiden liittyminen

Jos kahdenvälisen tekstiilisopimusten ja -järjestelyjen muutokset eivät ole tulleet voimaan 1 päivään toukokuuta 2004 mennessä, unioni tekee tarvittavat mukautukset tekstiili- ja vaatetusalan tuotteiden tuontia kolmansista maista koskeviin sääntöihinsä ottaakseen huomioon uusien jäsenvaltioiden liittymisen.

6. Unionin teräksen ja terästuotteiden tuontiin soveltamia määrällisiä rajoituksia mukautetaan asianomaisista toimittajamaista peräisin olevan, uusien jäsenvaltioiden liittymissopimuksen allekirjoittamista välittömästi edeltäneiden vuosien terästuotteiden tuonnin perusteella.

7. Unioni hallinnoi uusien jäsenvaltioiden kolmansien maiden kanssa ennen 1 päivää toukokuuta 2004 tekemiä kalastussopimuksia.

Niihin uusien jäsenvaltioiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka johtuvat näistä sopimuksista, ei puututa sinä aikana, jona näiden sopimusten määräykset pysyvät väliaikaisesti voimassa.

Neuvosto tekee komission ehdotuksesta mahdollisimman pian ja joka tapauksessa ennen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen sopimusten voimassaolon päättymistä kyseisistä sopimuksista johtuvan kalastustoiminnan jatkamista koskevat aiheelliset eurooppapäätökset tapauskohtaisesti ja päättää mahdollisuudesta pidentää tiettyjen sopimusten voimassaoloa enintään yhdellä vuodella.

8. Uudet jäsenvaltiot sanovat 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen irti kolmansien maiden kanssa tekemänsä vapaakauppasopimukset, myös Keski-Euroopan vapaakauppasopimuksen.

Niiltä osin kuin yhden tai useamman uuden jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan väliset sopimukset eivät ole sopusoinnussa unionin perustuslaista ja erityisesti tästä pöytäkirjasta johtuvien velvoitteiden kanssa, uusi jäsenvaltio käyttää kaikkia aiheellisia keinoja todettujen ristiriitojen poistamiseksi. Jos uudella jäsenvaltiolla on vaikeuksia mukauttaa yhden tai useamman kolmannen maan kanssa ennen liittymistä tehtyä sopimusta, sen on sopimuksen ehtojen mukaisesti sanottava kyseinen sopimus irti.

9. Uudet jäsenvaltiot toteuttavat tarvittaessa aiheelliset toimenpiteet mukauttaakseen asemansa suhteessa kansainvälisiin järjestöihin sekä niihin kansainvälisiin sopimuksiin, joiden sopimuspuolina unioni tai Euroopan atomienergiayhteisö tai muut jäsenvaltiot myös ovat, niihin oikeuksiin ja velvollisuuksiin, jotka seuraavat niiden liittymisestä unioniin.

Ne sanovat erityisesti irti 1 päivänä toukokuuta 2004 tai mahdollisimman pian sen jälkeen kansainväliset kalastussopimukset tai eroavat kansainvälisistä kalastusjärjestöistä, joiden osapuolena unioni myös on, jollei niiden jäsenyys liity muihin seikkoihin kuin kalastukseen.

7 ARTIKLA

Niiden toimielinten antamien säädösten oikeudellinen luonne, joihin tässä pöytäkirjassa vahvistetut siirtymämääräykset liittyvät, säilyy ennallaan; erityisesti näiden säädösten muuttamista koskevia menettelyjä sovelletaan edelleen.

8 ARTIKLA

Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehdyn liittymisasiakirjan määräykset, joilla on muuten kuin siirtymätoimenpiteenä tarkoitus kumota tai muuttaa yhteisön tai Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella perustetun Euroopan unionin toimielinten, elinten ja laitosten antamia säädöksiä tai joista seuraa, että nämä säädökset kumotaan tai muutetaan muutoin kuin siirtymätoimenpiteenä, sellaisina kuin Euroopan yhteisöjen tuomioistuin ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näitä määräyksiä tulkinnut, pysyvät voimassa, jollei toisen kohdan soveltamisesta muuta johdu.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitetuilla määräyksillä on sama oikeudellinen luonne kuin niillä kumotuilla tai muutetuilla säädöksillä, ja niitä koskevat samat säännöt kuin kyseisiä säädöksiä.

9 ARTIKLA

Yhteisön tai Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella perustetun Euroopan unionin toimielinten, elinten tai laitosten ja Euroopan keskuspankin ennen 1 päivää toukokuuta 2004 antamien säädösten tekstit, jotka on laadittu latvian, liettuan, maltan, puolan, slovakian, sloveenin, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ovat mainitusta päivästä alkaen todistusvoimaisia samoin edellytyksin kuin muilla kielillä laaditut todistusvoimaiset tekstit.

10 ARTIKLA

Tähän pöytäkirjaan sisältyvät siirtymämääräykset voidaan kumota neuvoston eurooppalailla, kun siirtymämääräyksiä ei enää sovelleta. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia kuultuaan.

11 ARTIKLA

Tässä pöytäkirjassa määrätty poikkeukset koskevat siirtymäluontoisesti unionin perustuslain ja toimielinten antamien säädösten soveltamista.

II OSASTO

PYSYVÄT MÄÄRÄYKSET

12 ARTIKLA

Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehdyn liittymisasiakirjan liitteessä III lueteltujen säädösten mukautukset, jotka ovat tarpeen liittymisen vuoksi, laaditaan mainitussa liitteessä lueteltujen suuntaviivojen mukaisesti sekä 36 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen ja siinä määrättyin edellytyksin.

13 ARTIKLA

Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehdyn liittymisasiakirjan liitteessä IV lueteltuja toimenpiteitä sovelletaan mainitussa liitteessä määrättyin edellytyksin.

14 ARTIKLA

Tämän pöytäkirjan yhteistä maatalouspolitiikkaa koskeviin määräyksiin voidaan tehdä neuvoston eurooppalailla mukautukset, jotka voivat osoittautua unionin oikeuden muutosten vuoksi tarpeellisiksi. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia kuultuaan.

III OSASTO

VÄLIAIKAISET MÄÄRÄYKSET

15 ARTIKLA

Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehdyn liittymisasiakirjan liitteissä V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII ja XIV lueteltuja toimenpiteitä sovelletaan uusien jäsenvaltioiden osalta mainituissa liitteissä määrättyin edellytyksin.

16 ARTIKLA

1. 'Yhteisen tullitariffin tulleiksi ja muiksi tulleiksi' kutsutut Euroopan yhteisöjen omista varoista tehdyn neuvoston päätöksen 2000/597/EY, Euratom¹ 2 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tai sen korvaavan päätöksen vastaavissa määräyksissä tarkoitetut tulot käsittävät tullit, jotka on laskettu yhteisen tullitariffin ja kaikkien siihen liittyvien tariffimyönnytysten perusteella, joita unioni soveltaa uusien jäsenvaltioiden kaupassa kolmansien maiden kanssa.

2. Vuonna 2004 päätöksen 2000/597/EY, Euratom 2 artiklan 1 kohdan c ja d alakohdassa tarkoitettu yhdenmukainen alv-määräytymisperuste ja BKTL-peruste kunkin uuden jäsenvaltion osalta on kaksi kolmasosaa vuotuisesta määräytymisperusteesta. Päätöksen 2000/597/EY, Euratom 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun Yhdistyneelle kuningaskunnalle myönnetyn budjettiepätasapainon korjauksen rahoittamista laskettaessa huomioon otettava BKTL-peruste kunkin uuden jäsenvaltion osalta on myöskin kaksi kolmasosaa vuotuisesta määräytymisperusteesta.

¹ EYVL L 253, 7.10.2000, s. 42.

3. Määritettäessä päätöksen 2000/597/EY, Euratom 2 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaista jäädytettyä osuutta vuodelle 2004 uusien jäsenvaltioiden rajattujen alv-perusteiden laskemisessa käytetään perusteena kahta kolmasosaa niiden rajaamattomasta alv-perusteesta ja kahta kolmasosaa niiden BKTL:sta.

17 ARTIKLA

1. Unionin talousarvio vuodeksi 2004 mukautetaan 1 päivänä toukokuuta 2004 voimaan tulevalla lisätalousarviolla siten, että siinä otetaan huomioon uusien jäsenvaltioiden liittyminen.

2. Ne alv- ja BKTL-perusteisten varojen kaksitoista kuukausittaista kahdestoistaosaa, jotka uusien jäsenvaltioiden on 1 kohdassa tarkoitetun lisätalousarvion mukaisesti maksettava, sekä tammikuun ja huhtikuun 2004 välistä aikaa koskevien, vain nykyisiin jäsenvaltioihin sovellettavien kuukausittaisten kahdestoistaosien taannehtivat mukautukset muutetaan kahdeksasosiksi, jotka pyydetään maksettaviksi toukokuun ja joulukuun 2004 välisenä aikana. Myöhemmistä vuonna 2004 vahvistetuista lisätalousarvioista johtuvat taannehtivat mukautukset muutetaan myöskin yhtä suuriksi osiksi, jotka pyydetään maksettaviksi vuoden loppuun mennessä.

18 ARTIKLA

Kunkin kuukauden ensimmäisenä työpäivänä 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen unioni maksaa Tšekin tasavallalle, Kyprokselle, Maltalle ja Slovenialle unionin talousarvion mukaisena menoeränä vuonna 2004 yhden kahdeksasosan ja vuosina 2005 ja 2006 yhden kahdestoistaosan seuraavista talousarvioon otettavan tilapäisen korvauksen määristä:

	2004	2005	2006
	(milj. euroa vuoden 1999 hintoina)		
Tšekin tasavalta	125,4	178,0	85,1
Kypros	68,9	119,2	112,3
Malta	37,8	65,6	62,9
Slovenia	29,5	66,4	35,5

19 ARTIKLA

Kunkin kuukauden ensimmäisenä työpäivänä 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen unioni maksaa Tšekin tasavallalle, Virolle, Kyprokselle, Latvialle, Liettualle, Unkarille, Maltalle, Puolalle, Slovenialle ja Slovakialle unionin talousarvion mukaisena menoeränä vuonna 2004 yhden kahdeksasosan ja vuosina 2005 ja 2006 yhden kahdestoistaosan seuraavista erityisen kertasuoritteisen kassavirtajärjestelyn määristä:

	2004	2005	2006
	(milj. euroa vuoden 1999 hintoina)		
Tšekin tasavalta	174,7	91,55	91,55
Viro	15,8	2,90	2,90
Kypros	27,7	5,05	5,05
Latvia	19,5	3,40	3,40
Liettua	34,8	6,30	6,30
Unkari	155,3	27,95	27,95
Malta	12,2	27,15	27,15
Puola	442,8	550,00	450,00
Slovenia	65,4	17,85	17,85
Slovakia	63,2	11,35	11,35

Erityiseen kertasuoritteiseen kassavirtajärjestelyyn sisältyvä miljardin euron määrä Puolan osalta ja 100 miljoonan euron määrä Tšekin tasavallan osalta otetaan huomioon rakennetarkoituksiin kohdistuvien rahastovarojen jakautumista vuosina 2004, 2005 ja 2006 koskevissa laskelmissa.

20 ARTIKLA

1. Jäljempänä luetellut uudet jäsenvaltiot maksavat seuraavat määrät hiili- ja terästutkimusrahastoon, josta säädetään EHTY:n perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästutkimusrahastosta 27 päivänä helmikuuta 2002 tehdyssä, neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöksessä 2002/234/EHTY¹:

(milj. euroa käypinä hintoina)

Tšekin tasavalta	39,88
Viro	2,5
Latvia	2,69
Unkari	9,93
Puola	92,46
Slovenia	2,36
Slovakia	20,11

¹ EYVL L 79, 22.3.2002, s. 42.

2. Rahoitusosuudet hiili- ja terästudkimusrahastoon maksetaan neljässä erässä vuodesta 2006 alkaen seuraavasti ja kussakin tapauksessa vuoden ensimmäisen kuukauden ensimmäisenä työpäivänä:

2006:	15 %
2007:	20 %
2008:	30 %
2009:	35 %

21 ARTIKLA

1. Jollei tässä pöytäkirjassa toisin määrätä, Phare-ohjelman¹, Phare-ohjelman yhteydessä täytäntöön pantavan rajatylittävän yhteistyön ohjelman², Kyproksen ja Maltaan liittymistä valmistelevien varojen³, ISPA-ohjelman⁴ ja SAPARD-ohjelman⁵ nojalla ei tehdä rahoitussitoumuksia uusien jäsenvaltioiden hyväksi 31 päivän joulukuuta 2003 jälkeen. Uusia jäsenvaltioita kohdellaan samoin kuin nykyisiä jäsenvaltioita 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa⁶ määriteltyjen rahoitusnäkymien kolmen ensimmäisen otsakkeen mukaisten menojen osalta 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen, jollei jäljempänä olevista yksittäisistä tarkemmista määräyksistä ja poikkeuksista muuta johdu tai tässä pöytäkirjassa toisin määrätä. Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehdyn liittymisasiakirjan liitteessä XV vahvistetaan laajentumiseen liittyvien, rahoitusnäkymien 1, 2, 3 ja 5 otsakkeen lisämäärärahojen enimmäismäärät. Vuoden 2004 talousarvion nojalla ei saa kuitenkaan tehdä kyseisiä ohjelmia tai virastoja koskevia rahoitussitoumuksia ennen kuin asianomaisen uuden jäsenvaltion liittyminen on toteutunut.

¹ Asetus (ETY) N:o 3906/89 (EYVL L 375, 23.12.1989, s. 11).

² Asetus (EY) N:o 2760/98 (EYVL L 345, 19.12.1998, s. 49).

³ Asetus (EY) N:o 555/2000 (EYVL L 68, 16.3.2000, s. 3).

⁴ Asetus (EY) N:o 1267/1999 (EYVL L 161, 26.6.1999, s. 73).

⁵ Asetus (EY) N:o 1268/1999 (EYVL L 161, 26.6.1999, s. 87).

⁶ Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välinen toimielinten sopimus, tehty 6 päivänä toukokuuta 1999, talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta (EYVL C 172, 18.6.1999, s. 1).

2. Mitä 1 kohdassa määrätään, ei sovelleta Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta maksettaviin, yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1258/1999¹ 2 artiklan 1 ja 2 kohdan sekä 3 artiklan 3 kohdan mukaisiin menoihin, joihin voidaan myöntää yhteisön rahoitusta vasta 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen tämän pöytäkirjan 2 artiklan mukaisesti.

Mitä 1 kohdassa määrätään, sovelletaan kuitenkin Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosastosta maksettaviin, Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tuesta maaseudun kehittämiseen ja tiettyjen asetusten muuttamisesta ja kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1257/1999² 47 a artiklan mukaisiin maaseudun kehittämismenoihin, jollei mainittuun asetukseen tehdyssä, 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehdyn liittymisasiakirjan liitteessä II olevassa muutoksessa esitetyistä edellytyksistä muuta johdu.

3. Jollei 1 kohdan viimeisestä virkkeestä muuta johdu, uudet jäsenvaltiot osallistuvat 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen unionin ohjelmiin ja unionin virastojen toimintaan samojen ehtojen mukaisesti kuin nykyiset jäsenvaltiot unionin yleisen talousarvion rahoituksen turvin.

4. Jos tarvitaan toimenpiteitä helpottamaan siirtymistä liittymistä edeltävästä järjestelmästä tämän artiklan soveltamisesta johtuvaan järjestelmään, komissio toteuttaa vaadittavat toimenpiteet.

¹ EYVL L 160, 26.6.1999, s. 103.

² EYVL L 160, 26.6.1999, s. 80.

22 ARTIKLA

1. Uusien jäsenvaltioiden täytäntöönpanevat yksiköt hallinnoivat 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen Phare-ohjelman, Phare-ohjelman yhteydessä täytäntöön pantavan rajatylittävän yhteistyön ohjelman mukaisia tarjouskilpailuja, rakennusurakkasopimuksia, täytäntöönpanoa ja liittymistä edeltävän tuen maksuja sekä Kyproksen ja Maltan liittymistä valmistelevia varoja.

Komissio tekee eurooppapäätöksiä luopuakseen tarjouskilpailuja ja rakennusurakkasopimuksia koskevasta ennakkovalvonnastaan, kun laajennetusta hajautetusta täytäntöönpanojärjestelmästä (EDIS) on annettu myönteinen arvio niiden perusteiden ja vaatimusten mukaisesti, joista säädetään Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneille valtioille osana liittymistä edeltävää strategiaa annettavan tuen yhteensovittamisesta ja asetuksen (ETY) N:o 3906/89 muuttamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1266/1999¹ liitteessä.

Jos näitä päätöksiä ennakkovalvonnasta luopumisesta ei ole tehty ennen 1 päivää toukokuuta 2004, niiden sopimusten osalta, jotka on allekirjoitettu 1 päivän toukokuuta 2004 ja sen päivän välisenä aikana, jolloin komission päätökset tehdään, ei voida hakea liittymistä edeltävää tukea.

Jos komission päätökset ennakkovalvonnasta luopumisesta kuitenkin poikkeuksellisesti siirtyvät 1 päivän toukokuuta 2004 jälkeen uuden jäsenvaltion viranomaisista riippumattomista syistä, komissio voi hyväksyä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa liittymistä edeltävän tuen hakemisen sellaisten sopimusten osalta, jotka on allekirjoitettu 1 päivän toukokuuta 2004 ja kyseisten päätösten tekopäivän välisenä aikana, ja liittymistä edeltävän tuen toteuttamisen jatkamisen rajoitetuksi ajaksi komission suorittaman, tarjouskilpailuja ja rakennusurakkasopimuksia koskevan ennakkovalvonnan alaisuudessa.

¹ EYVL L 232, 2.9.1999, s. 34.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen 1 päivää toukokuuta 2004 edeltävien rahoitusvälineiden nojalla talousarvioon ennen liittymistä tehtyjä kokonaissitoumuksia, mukaan lukien liittymisen jälkeen tehdyt ja rekisteröidyt yksittäiset oikeudelliset sitoumukset ja maksut, hallinnoidaan edelleen liittymistä edeltäviä rahoitusvälineitä koskevien sääntöjen ja määräysten mukaisesti ja ne on veloitettava vastaavista talousarvion luvuista, kunnes kyseiset ohjelmat ja hankkeet ovat päättyneet. 1 päivän toukokuuta 2004 jälkeen aloitettavissa julkisia hankintoja koskevissa menettelyissä sovelletaan kuitenkin asianomaisia unionin säädöksiä.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua tukea koskeva viimeinen ohjelmasuunnittelu suoritetaan viimeisenä 1 päivää toukokuuta 2004 edeltävänä täytenä kalenterivuonna. Näiden ohjelmien nojalla toteutettavista toimenpiteistä on tehtävä sopimus kahden seuraavan vuoden aikana ja maksut suoritettava rahoituspöytäkirjan¹ mukaisesti, tavallisesti kolmannen vuoden loppuun mennessä sitoumuksen tekemisestä. Sopimuskautta ei pidennetä. Poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa maksukautta voidaan pidentää rajoitetusti.

4. Jotta varmistetaan 1 kohdassa tarkoitettujen liittymistä edeltävien rahoitusvälineiden sekä ISPA-ohjelman vaiheittainen lopettaminen ja moitteeton siirtyminen ennen 1 päivää toukokuuta 2004 sovellettavista säännöistä mainitun päivän jälkeen sovellettaviin sääntöihin, komissio voi toteuttaa kaikki asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tarpeellisen sääntömääräisen henkilöstön määrä pidetään ennallaan uusissa jäsenvaltioissa 1 päivän toukokuuta 2004 jälkeen enintään 15 kuukauden ajan. Tänä aikana sellaiset virkamiehet, jotka on nimitetty toimiin uusissa

¹ Sellaisena kuin se on Phare-ohjelman suuntaviivoissa (SEC(1999) 1596, päivitetty 6.9.2002 asiakirjalla C 3303/2).

jäsenvaltioissa ennen 1 päivää toukokuuta 2004 ja jotka joutuvat jäämään kyseisten valtioiden palvelukseen mainitun päivän jälkeen, saavat poikkeuksellisesti samat taloudelliset ja aineelliset edut kuin ne, joita komissio sovelsi ennen 1 päivää toukokuuta 2004 Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen liitteen X ja Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisesti, jotka on vahvistettu neuvoston asetuksella (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68¹. Liittymistä edeltävän tuen hallinnoimiseen tarvittavat hallinnolliset menot, mukaan lukien muun henkilöstön palkat, katetaan vuonna 2004 ja vuoden 2005 heinäkuun loppuun asti asianomaisten liittymistä edeltävien talousarvioiden budjettikohdasta "toimien tukimenot" (talousarvion entinen B osa) tai vastaavista 1 kohdassa tarkoitettuja rahoitusvälineitä sekä ISPA-ohjelmaa koskevista budjettikohdista.

5. Jos neuvoston asetuksen (EY) N:o 1258/1999 mukaisesti hyväksytyjä hankkeita ei enää voida rahoittaa kyseisen välineen nojalla, ne voidaan liittää maaseudun kehittämisselmaan ja rahoittaa Euroopan maatalouden ohjauksen ja tukirahastosta. Jos erityiset siirtymätoimenpiteet ovat tältä osin tarpeen, komissio hyväksyy ne rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä 8 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999² 50 artiklan 2 kohdassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

23 ARTIKLA

1. Euroopan unioni antaa 1 päivän toukokuuta 2004 ja vuoden 2006 lopun välisenä aikana uusille jäsenvaltioille tilapäistä taloudellista tukea, jäljempänä 'siirtymäjärjestely', niiden hallinnollisten valmiuksien kehittämiseen ja lujittamiseen unionin ja Euroopan atomienenergiayhteisön oikeuden täytäntöönpanemiseksi ja sen soveltamisen valvomiseksi sekä parhaiden käytäntöjen vaihdon edistämiseen muiden samassa asemassa olevien viranomaisten kanssa.

¹ EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1.

² EYVL L 161, 26.6.1999, s. 1.

2. Tuki perustuu jatkuvaan tarpeeseen lujittaa tiettyjen alojen institutionaalisia valmiuksia toimilla, joita ei voida rahoittaa rakennerahastoista; näitä aloja ovat erityisesti seuraavat:
- a) oikeus- ja sisäasiat (oikeuslaitoksen lujittaminen, ulkorajojen valvonta, lahjonnan torjuntastrategia, lainvalvontavalmiuksien tehostaminen),
 - b) varainhoidon valvonta,
 - c) unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön taloudellisten etujen suojaaminen ja petostentorjunta,
 - d) sisämarkkinat, tulliliitto mukaan luettuna,
 - e) ympäristö,
 - f) eläinlääkintähallinto ja elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvien hallinnollisten valmiuksien kehittäminen,
 - g) maatalouden ja maaseudun kehittämisen hallinto- ja valvontarakenteet, yhdenmety hallinto- ja valvontajärjestelmä (IACS) mukaan luettuna,
 - h) ydinturvallisuus (ydinturvaviranomaisten, niiden teknisten tukiorganisaatioiden ja valtion ydinjätehuoltolaitosten tehokkuuden ja toimivallan lujittaminen),

- i) tilastot,
- j) julkisen hallinnon kehittäminen niiden komission kattavassa seurantaraportissa yksilöityjen tarpeiden mukaisesti, joita rakennerahastot eivät kata.

3. Siirtymäjärjestelyn mukaisesta tuesta päätetään taloudellisen tuen myöntämisestä eräille Keski- ja Itä-Euroopan maille 1 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3906/89¹ 8 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

4. Ohjelma pannaan täytäntöön Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen² 53 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan tai tämän asetuksen korvaavan eurooppalain mukaisesti. Yhteiskunnan rakenteiden kehittämistä koskevissa julkisten hallintolaitosten välisissä kumppanuushankkeissa sovelletaan edelleen jäsenvaltioissa olevien yhteyspisteverkostojen kautta tapahtuvaa ehdotuspyyntömenettelyä, kuten nykyisten jäsenvaltioiden kanssa tehdyissä puitesopimuksissa määrätään liittymistä edeltävän tuen osalta.

Siirtymäjärjestelyyn tarkoitetut maksusitoumusmäärärahat ovat vuoden 1999 hintoina 200 miljoonaa euroa vuonna 2004, 120 miljoonaa euroa vuonna 2005 ja 60 miljoonaa euroa vuonna 2006. Budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa määriteltyjen rahoitusnäköymien rajoissa.

¹ EYVL L 375, 23.12.1989, s. 11.

² Asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1).

24 ARTIKLA

1. Tilapäisenä välineenä otetaan käyttöön Schengen-järjestely, jonka tarkoituksena on auttaa tukea saavia jäsenvaltioita 1 päivän toukokuuta 2004 ja vuoden 2006 lopun välillä rahoittamaan toimia unionin uusilla ulkorajoilla Schengenin säännösten ja ulkorajojen valvonnan täytäntöönpanemiseksi.

Niiden puutteiden korjaamiseksi, jotka on havaittu valmistauduttaessa osallistumaan Schengeniin, seuraavanlaiset toimet ovat rahoituskelpoisia Schengen-järjestelyn puitteissa:

- a) investoinnit rajanylityspaikkojen infrastruktuurien ja niihin liittyvien rakennusten rakentamiseen, uudistamiseen tai ajantasaistamiseen,
- b) investoinnit toimintaan liittyviin erilaisiin laitteisiin (esim. laboratoriolaitteet, havaitsemisvälineet, Schengenin tietojärjestelmä SIS 2:een liittyvät tietokonelaitteet ja -ohjelmistot, ajoneuvot),
- c) rajavartijoiden kouluttaminen,
- d) tuki logistiikan ja toimien kustannuksia varten.

2. Schengen-järjestelyyn osoitetaan seuraavat määrät kertaluonteisina tukimaksuina jäljempänä luetelluille tukea saaville jäsenvaltioille:

	2004	2005	2006
	(milj. euroa, vuoden 1999 hintoina)		
Viro	22,9	22,9	22,9
Latvia	23,7	23,7	23,7
Liettua	44,78	61,07	29,85
Unkari	49,3	49,3	49,3
Puola	93,34	93,33	93,33
Slovenia	35,64	35,63	35,63
Slovakia	15,94	15,93	15,93

3. Tukea saavat jäsenvaltiot ovat vastuussa tämän artiklan mukaisten yksittäisten toimien valinnasta ja täytäntöönpanosta. Ne ovat vastuussa myös Schengen-järjestelyn käytön sovittamisesta yhteen muista unionin välineistä saatavan tuen kanssa, sen käytön yhteensopivuuden varmistamisesta unionin politiikkojen ja toimenpiteiden sekä Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen tai sen korvaavan eurooppalain kanssa.

Kertaluonteiset tukimaksut käytetään kolmen vuoden kuluessa ensimmäisestä maksusta, ja komissio perii takaisin käyttämättömät tai perusteettomasti käytetyt varat. Tukea saavat jäsenvaltiot toimittavat viimeistään kuuden kuukauden kuluttua kolmen vuoden määräajan päättymisestä kattavan kertomuksen kertaluonteisen tukimaksujen taloudellisesta toteuttamisesta sekä selvityksen menojen perusteluiksi.

Tukea saava valtio täyttää tämän velvollisuuden rajoittamatta komission vastuuta unionin talousarvion toteuttamisesta ja hajautettuun hallintoon sovellettavien Euroopan yhteisöjen yhteiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen tai sen korvaavan eurooppalain säännösten mukaisesti.

4. Komissiolla on oikeus suorittaa tarkastuksia Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) kautta. Komissio ja tilintarkastustuomioistuin voivat myös suorittaa tarkastuksia paikan päällä soveltuvien menettelyjen mukaisesti.

5. Komissio voi antaa Schengen-järjestelyn toiminnan kannalta tarvittavia teknisiä säännöksiä.

25 ARTIKLA

Edellä 18, 19, 23 ja 24 artiklassa tarkoitettuja määriä mukautetaan vuosittain osana 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen 15 kohdassa vahvistettua teknistä mukautusta.

26 ARTIKLA

1. Jos ilmenee vakavia ongelmia, jotka ovat omiaan koettelemaan jotakin taloudenalaa pitempään, tai ongelmia, jotka voivat johtaa taloudellisen tilanteen merkittävään heikentymiseen tietyllä alueella, uusi jäsenvaltio voi enintään kolmen vuoden ajan 1 päivästä toukokuuta 2004 pyytää lupaa toteuttaa suojoitoimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi ja kyseisen alan mukauttamiseksi sisämarkkinoiden talouteen.

Nykyinen jäsenvaltio voi samoin edellytyksin pyytää lupaa suojatoimenpiteiden toteuttamiseen yhden tai useamman uuden jäsenvaltion suhteen.

2. Asianomaisen jäsenvaltion pyynnöstä komissio hyväksyy kiireellisellä menettelyllä eurooppa-asetukset tai -päätökset, joilla vahvistetaan komission tarpeellisiksi katsomat suojatoimenpiteet sekä täsmennetään niiden soveltamista koskevat edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt.

Tapauksessa, jossa ilmenee vakavia taloudellisia vaikeuksia, komissio tekee asianomaisen jäsenvaltion nimenomaisesta pyynnöstä ratkaisunsa viiden työpäivän kuluessa siitä, kun se on vastaanottanut pyynnön asianmukaisine taustatietoineen. Näin päätettyjä toimenpiteitä sovelletaan välittömästi, niissä on otettava huomioon kaikkien asianomaisten osapuolten edut, eivätkä ne saa aiheuttaa rajatarkastuksia.

3. Toimenpiteissä, jotka ovat sallittuja 2 kohdan nojalla, voidaan poiketa unionin perustuslaista ja erityisesti tästä pöytäkirjasta siinä määrin ja niin kauan kuin se on ehdottomasti tarpeen 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Ensisijaisesti on käytettävä toimenpiteitä, jotka aiheuttavat vähiten häiriötä sisämarkkinoiden toiminnalle.

27 ARTIKLA

Jos uusi jäsenvaltio ei ole onnistunut panemaan täytäntöön liittymisneuvottelujen yhteydessä antamia sitoumuksia, mukaan lukien kaikki sellaisiin alakohtaisiin politiikkoihin liittyvät sitoumukset, jotka koskevat rajat ylittäviä vaikutuksia omaavia taloudellisia toimia, aiheuttaen näin vakavaa häiriötä sisämarkkinoiden toiminnalle tai välittömän riskin tällaisen häiriön syntymisestä, komissio voi enintään kolmen vuoden ajan 1 päivästä toukokuuta 2004 jäsenvaltion perustellusta pyynnöstä tai omasta aloitteestaan hyväksyä eurooppa-asetuksia tai -päätöksiä, joilla vahvistetaan asiaankuuluvia toimenpiteitä.

Toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia markkinoille aiheutuneeseen häiriöön nähden, ja ensisijaisesti on käytettävä toimenpiteitä, jotka aiheuttavat vähiten häiriötä sisämarkkinoiden toiminnalle, ja tarvittaessa sovellettava olemassa olevia alakohtaisia suojajärjestelyjä. Näitä suojatoimenpiteitä ei kuitenkaan saa käyttää keinona mielivaltaiseen syrjintään tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen. Toimenpiteitä ei saa pitää voimassa kauempaa kuin on ehdottomasti tarpeen, ja ne on joka tapauksessa poistettava, kun asianomainen sitoumus pannaan täytäntöön. Niitä voidaan kuitenkin soveltaa ensimmäisessä kohdassa mainitun määräajan jälkeen niin kauan kuin asianomaisia sitoumuksia ei ole täytetty. Komissio voi mukauttaa toimenpiteitä tarvittaessa sitä mukaa kuin kyseinen uusi jäsenvaltio edistyy sitoumustensa täyttämässä. Komissio ilmoittaa neuvostolle hyvissä ajoin niiden eurooppa-asetusten tai -pätösten kumoamisesta, joilla suojatoimenpiteet on vahvistettu, ja ottaa asianmukaisesti huomioon neuvoston tässä suhteessa esittämät huomautukset.

28 ARTIKLA

Jos EU-sopimuksen VI osaston nojalla hyväksytyjen, vastavuoroiseen tunnustamiseen rikosoikeuden alalla liittyvien puitepätösten tai muiden asiaankuuluvien sitoumusten, yhteistyövälineiden ja päätösten, EY:n perustamissopimuksen IV osaston nojalla annettujen, vastavuoroiseen tunnustamiseen yksityisoikeudellisissa asioissa liittyvien direktiivien ja asetusten sekä unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun 3 ja 4 jakson nojalla annettujen eurooppalakien ja -puitelakien saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä, täytäntöönpanossa tai soveltamisessa on uudessa jäsenvaltiossa vakavia puutteita tai välitön riski tällaisten vakavien puutteiden syntymisestä, komissio voi enintään kolmen vuoden ajan 1 päivästä toukokuuta 2004 jäsenvaltion perustellusta pyynnöstä tai omasta aloitteestaan ja jäsenvaltioita kuultuaan hyväksyä eurooppa-asetuksia ja -pätöksiä, joilla vahvistetaan asiaankuuluvia toimenpiteitä ja täsmennetään niiden soveltamista koskevat edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt.

Toimenpiteet voivat merkitä asianomaisten säännösten ja päätösten soveltamisen tilapäistä keskeyttämistä uuden jäsenvaltion ja yhden tai useamman muun jäsenvaltion välisissä suhteissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tiiviin oikeudellisen yhteistyön jatkumista. Toimenpiteitä ei saa pitää voimassa kauempaa kuin on ehdottomasti tarpeen ja ne on joka tapauksessa poistettava, kun puutteet on korjattu. Niitä voidaan kuitenkin soveltaa ensimmäisessä kohdassa mainitun määräajan jälkeen niin kauan kuin kyseisiä puutteita on. Komissio voi jäsenvaltioita kuultuaan tarvittaessa mukauttaa toimenpiteitä sitä mukaa kuin kyseinen uusi jäsenvaltio edistyy todettujen puutteiden korjaamisessa. Komissio ilmoittaa neuvostolle hyvissä ajoin suojatoimenpiteiden peruuttamisesta ja ottaa asianmukaisesti huomioon neuvoston tässä suhteessa esittämät huomautukset.

29 ARTIKLA

Jotta sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ei vaikeutettaisi, uusien jäsenvaltioiden kansallisten säännösten täytäntöönpano 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehdyn liittymisasiakirjan liitteissä V–XIV tarkoitettujen siirtymäkausien kuluessa ei saa johtaa rajatarkastuksiin jäsenvaltioiden välillä.

30 ARTIKLA

Jos siirtymätoimenpiteet ovat tarpeen helpottamaan siirtymistä uusissa jäsenvaltioissa voimassa olevasta järjestelmästä tässä pöytäkirjassa esitettyjen edellytysten mukaisesti sovellettavasta yhteisestä maatalouspolitiikasta johtuvaan järjestelmään, komissio toteuttaa ne sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 19 päivänä kesäkuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/2001¹ 42 artiklan 2 kohdassa tai tarvittaessa maatalouden yhteisistä markkinajärjestelyistä annettujen muiden asetusten tai niitä korvaavien eurooppalakien vastaavissa artikloissa tarkoitettua menettelyä tai sovellettavassa lainsäädännössä säädettyä asianmukaista menettelyä noudattaen. Tässä artiklassa tarkoitettut siirtymätoimenpiteet voidaan toteuttaa kolmen vuoden kuluessa 1 päivästä toukokuuta 2004 lukien eikä niitä saa soveltaa kyseisen kauden jälkeen. Tätä kautta voidaan pidentää neuvoston eurooppalailla. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti Euroopan parlamenttia kuultuaan.

31 ARTIKLA

Jos siirtymätoimenpiteet ovat tarpeen helpottamaan siirtymistä uusissa jäsenvaltioissa voimassa olevasta järjestelmästä unionin eläinlääkintä- ja kasvinsuojelualan sääntöjen soveltamisesta johtuvaan järjestelmään, komissio toteuttaa nämä toimenpiteet sovellettavassa lainsäädännössä säädettyä asianmukaista menettelyä noudattaen. Näitä toimenpiteitä toteutetaan kolmen vuoden aikana 1 päivästä toukokuuta 2004 lukien eikä niitä saa soveltaa kyseisen kauden jälkeen.

32 ARTIKLA

1. Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehdyn liittymisasiakirjan liitteessä XVI lueteltujen komiteoiden, ryhmien ja muiden elinten uusien jäsenten toimikaudet päättyvät samaan aikaan kuin niiden jäsenten, jotka hoitavat tehtäviään 1 päivänä toukokuuta 2004.

¹ EYVL L 178, 30.6.2001, s. 1.

2. Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehdyn liittymisasiakirjan liitteessä XVII lueteltujen komission perustamien komiteoiden ja ryhmien uusien jäsenten toimikaudet päättyvät samaan aikaan kuin niiden jäsenten, jotka hoitavat tehtäviään 1 päivänä toukokuuta 2004.

IV OSASTO

TOIMIELINTEN ANTAMIEN SÄÄDÖSTEN SOVELLETTAVUUS

33 ARTIKLA

Uusia jäsenvaltioita pidetään 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen niinä, joille EY:n perustamissopimuksen 249 artiklassa ja Euratomin perustamissopimuksen 161 artiklassa tarkoitetut direktiivit ja päätökset osoitetaan, sikäli kuin nämä direktiivit ja päätökset on osoitettu kaikille nykyisille jäsenvaltioille. Muiden kuin sellaisten direktiivien ja päätösten osalta, jotka tulevat voimaan EY:n perustamissopimuksen 254 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti, uusien jäsenvaltioiden katsotaan saaneen tiedon näistä direktiiveistä ja päätöksistä 1 päivänä toukokuuta 2004.

34 ARTIKLA

Uudet jäsenvaltiot toteuttavat toimenpiteet, jotka ovat tarpeen, jotta ne voivat noudattaa 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen EY:n perustamissopimuksen 249 artiklassa ja Euratomin perustamissopimuksen 161 artiklassa tarkoitettujen direktiivien ja päätösten säännöksiä ja määräyksiä, jollei 15 artiklassa tarkoitetuissa liitteissä tai tämän pöytäkirjan muissa määräyksissä ole määrätty muusta määräajasta.

35 ARTIKLA

Jollei toisin määrätä, neuvosto hyväksyy komission ehdotuksesta tämän pöytäkirjan 12 ja 13 artiklassa tarkoitettuihin 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehdyn liittymisasiakirjan liitteisiin III ja IV sisältyvien määräysten täytäntöönpanon edellyttämät eurooppa-asetukset tai -päätökset.

36 ARTIKLA

1. Jos toimielinten ennen 1 päivää toukokuuta 2004 antamia säädöksiä on mukautettava liittymisen johdosta ja jos tarvittavista mukautuksista ei ole määrätty tässä pöytäkirjassa, nämä mukautukset tehdään 2 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen. Mukautukset tulevat voimaan 1 päivästä toukokuuta 2004.
2. Tätä varten tarvittavat säädökset antaa joko neuvosto komission ehdotuksesta tai komissio sen mukaan, kumpi näistä kahdesta on antanut alkuperäiset säädökset.

37 ARTIKLA

Uudet jäsenvaltiot toimittavat komissiolle Euratomin perustamissopimuksen 33 artiklan mukaisesti 1 päivää toukokuuta 2004 seuraavan kolmen kuukauden kuluessa ne lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, joiden tarkoituksena on varmistaa uusien jäsenvaltioiden alueella työntekijöiden ja väestön terveyden suojaaminen ionisoivan säteilyn aiheuttamilta vaaroilta.

TOINEN OSA

HUHTIKUUN 16 PÄIVÄNÄ 2003 TEHTYYN LIITTYMISASIAKIRJAAN
LIITETTYJÄ PÖYTÄKIRJOJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

I OSASTO

EUROOPAN INVESTOINTIPANKKIA KOSKEVAT
SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET

38 ARTIKLA

Espanjan kuningaskunta maksaa 309 686 775 euroa osuutena pääomasta, joka on maksettu merkityn pääoman korotuksena. Tämä suoritus maksetaan kahdeksana samansuuruisena eränä, jotka erääntyvät 30 päivänä syyskuuta 2004, 30 päivänä syyskuuta 2005, 30 päivänä syyskuuta 2006, 31 päivänä maaliskuuta 2007, 30 päivänä syyskuuta 2007, 31 päivänä maaliskuuta 2008, 30 päivänä syyskuuta 2008 ja 31 päivänä maaliskuuta 2009.

Espanjan kuningaskunta osallistuu kahdeksalla samansuuruisella, edellä tarkoitettuina eräpäivinä erääntyvällä erällä rahastojen ja rahastoja vastaavien varausten kartuttamiseen, sekä rahastoihin ja varauksiin, jotka perustuvat tuloslaskelmaan, ja sellaisena kuin ne oli vahvistettu huhtikuun lopussa 2004 ja ovat pankin taseessa, vielä maksettavien määrien maksamiseen summalla, joka vastaa 4,1292 prosenttia rahastoista ja varauksista.

39 ARTIKLA

Uudet jäsenvaltiot maksavat 1 päivästä toukokuuta 2004 alkaen seuraavat määrät, jotka vastaavat niiden osuutta merkittävä pääomaa varten maksetusta pääomasta sellaisena kuin se on määritelty perussäännön 4 artiklassa.

Puola	170 563 175 euroa
Tšekki	62 939 275 euroa
Unkari	59 543 425 euroa
Slovakia	21 424 525 euroa
Slovenia	19 890 750 euroa
Liettua	12 480 875 euroa
Kypros	9 169 100 euroa
Latvia	7 616 750 euroa
Viro	5 882 000 euroa
Malta	3 490 200 euroa

Nämä osuudet maksetaan kahdeksana samansuuruisena eränä, jotka erääntyvät 30 päivänä syyskuuta 2004, 30 päivänä syyskuuta 2005, 30 päivänä syyskuuta 2006, 31 päivänä maaliskuuta 2007, 30 päivänä syyskuuta 2007, 31 päivänä maaliskuuta 2008, 30 päivänä syyskuuta 2008 ja 31 päivänä maaliskuuta 2009.

40 ARTIKLA

Uudet jäsenvaltiot osallistuvat kahdeksalla samansuuruisella, 39 artiklassa määrättyinä eräpäivinä erääntyvällä erällä rahastojen ja rahastoja vastaavien varausten kartuttamiseen sekä rahastoihin ja varauksiin, jotka perustuvat tuloslaskelmaan, ja sellaisena kuin ne oli vahvistettu huhtikuun lopussa 2004 ja ovat pankin taseessa, vielä maksettavien määrien maksamiseen jäljempänä mainituin prosentuaalisin osuuksin:

Puola	2,2742 %
Tšekki	0,8392 %
Unkari	0,7939 %
Slovakia	0,2857 %
Slovenia	0,2652 %
Liettua	0,1664 %
Kypros	0,1223 %
Latvia	0,1016 %
Viro	0,0784 %
Malta	0,0465 %

41 ARTIKLA

Espanjan kuningaskunta ja uudet jäsenvaltiot maksavat 38, 39 ja 40 artiklassa määrätyn pääoman ja mainituissa artikloissa määrättyt maksut euroina, jollei valtuuston yksimielisesti päättämästä poikkeuksesta muuta johdu.

II OSASTO

TŠEKIN TERÄSTEOLLISUUDEN RAKENNEUUDISTUSTA
KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

42 ARTIKLA

1. Sen estämättä, mitä unionin perustuslain III-167 ja III-168 artiklassa määrätään, Tšekin tasavallan Tšekin terästeollisuuden tiettyjen osien rakenneuudistukseen vuosina 1997–2003 myöntämää valtion tukea pidetään sisämarkkinoille soveltuvana edellyttäen, että:

- a) Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Tšekin tasavallan välisestä assosioinnista tehdyn Eurooppa-sopimuksen¹ Euroopan hiili- ja teräsyhteisön (EHTY) perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvista tuotteista tehdyssä pöytäkirjassa N:o 2 olevan 8 artiklan 4 kohdassa vahvistettua määräaikaa on pidennetty 1 päivään toukokuuta 2004,
- b) rakenneuudistussuunnitelmassa vahvistettuja ehtoja, joiden perusteella edellä mainitun pöytäkirjan voimassaoloa pidennettiin, noudatetaan vuosien 2002–2006 ajan,
- c) tässä osastossa esitetyt edellytykset täyttyvät, ja
- d) Tšekin terästeollisuudelle ei makseta rakenneuudistukseen tarkoitettua valtion tukea 1 päivän toukokuuta 2004 jälkeen.

¹ EYVL L 360, 31.12.1994, s. 2.

2. Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 2 liitteessä 1 lueteltujen yhtiöiden, jäljempänä 'tukea saavat yhtiöt', yksittäisissä liiketoimintasuunnitelmissa esitetty ja tässä osastossa esitettyjen edellytysten mukainen Tšekin teräsalan rakenneuudistus saatetaan päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006, jäljempänä 'rakenneuudistuskauden loppu'.
3. Ainoastaan tukea saaville yhtiöille voidaan myöntää valtion tukea Tšekin teräsalan rakenneuudistusohjelman puitteissa.
4. Tukea saava yhtiö ei saa:
 - a) siirtää edelleen sille myönnettyä valtion tukea, jos kyseinen yhtiö sulautetaan johonkin yhtiöön, jota ei ole mainittu 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 2 liitteessä 1;
 - b) ottaa haltuunsa sellaisten yhtiöiden, joita ei ole mainittu 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 2 liitteessä 1, varoja, jotka asetetaan konkurssiin 31 päivänä joulukuuta 2006 päättyvänä ajanjaksona.
5. Tukea saavien yhtiöiden mahdollisessa myöhemmässä yksityistämisessä on noudatettava tässä osastossa määritettyjä elinkelpoisuutta, valtion tukea ja kapasiteetin vähentämistä koskevia ehtoja ja periaatteita.

6. Tukea saaville yhtiöille myönnettävän rakenneuudistustuen kokonaismäärä määritetään hyväksytyssä Tšekin terästeollisuuden rakenneuudistussuunnitelmassa ja yksittäisissä neuvoston hyväksymissä liiketoimintasuunnitelmissa määrättyjen perusteiden nojalla. Ajanjaksona 1997–2003 maksettava tuki saa kuitenkin olla enintään 14 147 425 201 ZK. Tästä kokonaismäärästä Nová Hut' saa enintään 5 700 075 201 CZK, Vítkovice Steel enintään 8 155 350 000 CZK ja Válcovny Plechu Frýdek Místek enintään 292 000 000 CZK hyväksytyssä rakenneuudistussuunnitelmassa vahvistettujen vaatimusten mukaan. Tuki myönnetään vain yhden kerran. Tšekin tasavalta ei myönnä muuta valtion tukea Tšekin terästeollisuuden rakenneuudistukseen.

7. Tšekin tasavalta vähentää valmiita tuotteita koskevaa nettokapasiteettia 590 000 tonnia ajanjaksolla 1997–2006.

Kapasiteetin vähentämisen ainoana mittausperusteena käytetään tuotantolaitosten pysyvää sulkemista hävittämällä ne fyysisesti niin, ettei niitä voida enää ottaa uudelleen käyttöön. Teräsyhtiön asettamista konkurssiin ei pidetä kapasiteetin vähentämisenä.

Edellä esitetty nettokapasiteetin vähentäminen yhdessä rakenneuudistusohjelmissa tarpeellisiksi katsottujen muiden kapasiteetin vähennysten kanssa on saatettava päätökseen 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 2 liitteessä 2 olevan aikataulun mukaisesti.

8. Tšekin tasavalta poistaa kaupan esteet hiilimarkkinoilta yhteisön säännösten mukaisesti liittymiseen mennessä, mikä mahdollistaa Tšekin teräsyhtiöille hiilen saannin kansainvälisten markkinoiden hinnoin.

9. Tukea saavan Nová Hut' -yhtiön liiketoimintasuunnitelma pannaan täytäntöön. Erityisesti:
- a) Vysoké Pece Ostravan tehdas on liitettävä Nová Hut'in organisaatioon hankkimalla siihen täysi omistusoikeus. Tälle sulautumiselle on asetettava tavoitepäivämäärä ja sen täytäntöönpanosta vastaava taho on nimettävä;
 - b) rakenneuudistuspyrkimyksissä keskitytään seuraaviin seikkoihin:
 - i) Nová Hut'ia on kehitettävä tuotantokeskeisestä markkinointikeskeiseksi ja sen liikkeenjohtoa on tehostettava, mukaan lukien avoimuuden parantaminen kulujen osalta,
 - ii) Nová Hut'in on tarkistettava tuotevalikoimaansa ja siirryttävä korkeamman lisä-arvon markkinalohkoille,
 - iii) Nová Hut'in on tehtävä tarvittavat investoinnit valmiiden tuotteiden laadun parantamiseksi lyhyellä aikavälillä liittymissopimuksen allekirjoittamisen jälkeen;
 - c) työvoiman rakenneuudistus on aiheellista panna täytäntöön. Unionin terästeollisuuden tuotantoryhmien tuottavuuden tasoja vastaavat tuottavuuden tasot saavutetaan 31 päivään joulukuuta 2006 mennessä asianomaisten tukea saavien yhtiöiden konsolidoitujen lukujen perusteella;

- d) ympäristönsuojelua koskevan asianomaisen yhteisön säännösten mukainen tila saavutetaan 1 päivään toukokuuta 2004 mennessä. Liiketoimintasuunnitelmassa on otettava huomioon tätä varten tarvittavat investoinnit. Liiketoimintasuunnitelman mukaisesti on tehtävä myös tarvittavat pilaantumisen yhtenäistettyyn ehkäisemiseen ja vähentämiseen liittyvät investoinnit, jotta varmistetaan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi annetun direktiivin 96/61/EY¹ noudattaminen 1 päivään marraskuuta 2007 mennessä.

10. Tukea saavan Vítkovice Steel -yhtiön liiketoimintasuunnitelma pannaan täytäntöön.

Erityisesti:

- a) Duon tehtaat on suljettava pysyvästi viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006. Jos strateginen investoija ostaa yhtiön, ostosopimuksen ehtona olisi oltava tämä sulkeminen;
- b) rakenneuudistuspyrkimyksissä keskitytään seuraaviin seikkoihin:
- i) suoramyynnin lisääminen ja suuremman huomion keskittäminen kustannusten vähentämiseen, mikä on olennaista liikkeenjohdon tehostamiseksi,
 - ii) mukautuminen kysyntään markkinoilla ja siirtyminen korkeamman lisä-arvon tuotteisiin,
 - iii) vuodelle 2004 suunnitellun sekundäärisen teräksenvalmistusprosessiin investoinnin aikaistaminen vuonna 2003 toteutettavaksi, jotta yhtiö voisi kilpailla pikemminkin laadulla kuin hinnoilla;

¹ EYVL L 257, 10.10.1996, s. 26.

- c) ympäristönsuojelua koskevan asianomaisen yhteisön säännösten mukainen tila saavutetaan 1 päivään toukokuuta 2004 mennessä. Liiketoimintasuunnitelmassa on otettava huomioon tätä varten tarvittavat investoinnit, aivan kuten tarvittavat tulevat pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseen liittyvät investoinnit.

11. Tukea saavan Válcovny Plechu Frýdek Místek (VPFM) -yhtiön liiketoimintasuunnitelma pannaan täytäntöön. Erityisesti:

- a) kuumavalssaustehtaat 1 ja 2 on suljettava pysyvästi vuoden 2004 loppuun mennessä;
- b) rakenneuudistuspyrkimyksissä keskitytään seuraaviin seikkoihin:
- i) tehdään tarvittavat investoinnit valmiiden tuotteiden laadun parantamiseksi lyhyellä aikavälillä liittymissopimuksen allekirjoittamisen jälkeen,
 - ii) annetaan etusija keskeisiksi todettujen tulosta parantavien toimien täytäntöönpanolle (mukaan lukien työvoiman rakenneuudistus, kustannusten vähentäminen, tehokkuuden parantaminen ja jakelun uudistaminen).

12. Yleiseen rakenneuudistussuunnitelmaan ja yksittäisiin suunnitelmiin myöhemmin tehtävien muutosten on oltava komission ja tarvittaessa neuvoston hyväksymiä.

13. Rakenneuudistus on toteutettava täysin avoimesti ja terveiden markkinatalousperiaatteiden mukaisesti.

14. Komissio ja neuvosto seuraavat tiiviisti rakenneuudistuksen toteuttamista ja tässä osastossa mainittujen, elinkelpoisuutta, valtion tukea ja kapasiteetin vähentämistä ennen 1 päivää toukokuuta 2004 ja sen jälkeen koskevien edellytysten täyttymistä rakenneuudistuskauden loppuun 15–18 kohdan mukaisesti. Komissio antaa tästä neuvostolle kertomuksen.

15. Komissio ja neuvosto seuraavat 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 2 liitteessä 3 esitettyjä rakenneuudistuksen vertailuperusteita. Liitteessä olevia viittauksia mainitun pöytäkirjan 16 kohtaan on pidettävä viittauksina tämän artiklan 16 kohtaan.

16. Seurantaan kuuluu vuosina 2003, 2004, 2005 ja 2006 suoritettava riippumaton arviointi. Komission elinkelpoisuudesta on tärkeä osa varmistettaessa, että elinkelpoisuus saavutetaan.

17. Tšekin tasavalta toimii täysimääräisesti yhteistyössä komission kanssa kaikissa seurantaan liittyvissä järjestelyissä. Erityisesti:

- a) Tšekin tasavalta antaa komissiolle tukea saavien yhtiöiden rakenneuudistusta koskevan puolivuotisselvityksen viimeistään kunkin vuoden 15 päivänä maaliskuuta ja 15 päivänä syyskuuta rakenneuudistuskauden loppuun saakka,
- b) ensimmäinen selvitys on annettava komissiolle 15 päivään maaliskuuta 2003 mennessä ja viimeinen selvitys 15 päivään maaliskuuta 2007 mennessä, jollei komissio toisin päätä,

- c) selvityksiin sisältyvät kaikki tarvittavat tiedot rakenneuudistusprosessin sekä kapasiteetin vähentämisen ja käytön seuraamiseksi ja niissä on oltava riittävät rahoitustiedot, jotta voidaan arvioida, ovatko tässä osastossa esitetyt ehdot ja vaatimukset täyttyneet. Selvityksissä on oltava ainakin 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 2 liitteessä 4 tarkoitettut tiedot. Komissio varaa itselleen oikeuden muuttaa liitettä 4 seurantaprosessin aikana saamiensa kokemusten pohjalta. Tukea saavien yhtiöiden yksittäisten liiketoimintakertomusten lisäksi on esitettävä selvitys myös Tšekin teräsalan yleisilanteesta, mukaan lukien viimeaikainen makrotaloudellinen kehitys,
- d) Tšekin tasavalta velvoittaa tukea saavat yhtiöt antamaan kaikki asiaankuuluvat tiedot, joita voitaisiin muissa olosuhteissa pitää luottamuksellisina. Esittäessään kertomuksensa neuvostolle komissio varmistaa, ettei yhtiökohtaisia luottamuksellisia tietoja ilmaista.

18. Komissio voi milloin tahansa päättää valtuuttaa riippumattoman asiantuntijan arvioimaan seurannan tulokset, tekemään tarvittavat tutkimukset ja antamaan selvityksen komissiolle ja neuvostolle.

19. Jos komissio toteaa 17 kohdassa tarkoitettujen selvitysten perusteella, että niistä rahoitustiedoista, joista elinkelpoisuusarviointi on tehty, on esiintynyt merkittäviä poikkeamia, se voi velvoittaa Tšekin tasavallan toteuttamaan aiheelliset toimenpiteet kyseessä olevien tukea saavien yhtiöiden rakenneuudistustoimenpiteiden tehostamiseksi.

20. Jos seurannassa osoittautuu, että:

- a) tässä osastossa esitetyt siirtymäjärjestelyjä koskevat ehdot eivät ole täyttyneet, tai että
- b) sitoumukset, jotka on vahvistettu pidennettäessä ajanjaksoa, jonka aikana Tšekin tasavalta voi poikkeuksellisesti myöntää valtion tukea terästeollisuutensa rakenneuudistukseen Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Tšekin tasavallan välisestä assosioinnista tehdyn Eurooppa-sopimuksen¹ mukaisesti, eivät ole täyttyneet, tai että
- c) Tšekin tasavalta on myöntänyt rakenneuudistuskautena ylimääräistä soveltumatonta valtion tukea terästeollisuudelle ja erityisesti tukea saaville yhtiöille,

tässä osastossa esitettyjä siirtymäjärjestelyjä ei sovelleta.

Komissio toteuttaa aiheelliset toimet, joilla vaaditaan asianomaisia yhtiöitä maksamaan takaisin tuet, jotka on myönnetty tässä osastossa vahvistettuja ehtoja rikkoen.

¹ EYVL L 360, 31.12.1994, s. 2.

III OSASTO

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN
YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN SUVERENITEETTIIN
KUULUVIA ALUEITA KYPROKSESSA
KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

43 ARTIKLA

1. Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvat alueet otetaan osaksi unionin tullialuetta ja tätä varten 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 3 liitteen I osassa lueteltuja tullipolitiikkaa ja yhteistä kauppapolitiikkaa koskevia unionin säädöksiä sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluviin alueisiin ottaen huomioon niihin mainitussa liitteessä tehdyt muutokset. Mainitussa liitteessä viittausta "tähän pöytäkirjaan" pidetään viittauksena tähän osastoon.
2. Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 3 liitteen II osassa lueteltuja, liikevaihtoveroja, valmisteveroja ja välillisen verotuksen muita muotoja koskevia unionin säädöksiä sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluviin alueisiin ottaen huomioon niihin mainitussa liitteessä tehdyt muutokset sekä tässä pöytäkirjassa tarkoitetut Kyproksen tasavaltaan sovellettavat asiaa koskevat määräykset.
3. Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 3 liitteen III osassa lueteltuja unionin säädöksiä muutetaan mainitun liitteen mukaisesti, jotta Yhdistynyt kuningaskunta voisi säilyttää sen asevoimien ja niiden yhteydessä toimivan henkilöstön huoltotarvikkeisiin sovellettavat, Kyproksen tasavallan perustamissopimuksessa myönnetyt tulleja ja veroja koskevat huojennukset ja vapautukset.

44 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-225–III-232 artiklaa, sekä niiden perusteella hyväksytyjä säännöksiä ja unionin perustuslain III-278 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaisesti hyväksytyjä säännöksiä sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluviin alueisiin.

45 ARTIKLA

Henkilöitä, jotka asuvat tai työskentelevät Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvilla alueilla ja jotka Kyproksen tasavallan perustamissopimuksen ja siihen liitetyn, 16 päivänä elokuuta 1960 päivätyn noottien vaihdon nojalla tehdyn järjestelyn mukaan kuuluvat Kyproksen tasavallan sosiaaliturvalainsäädännön piiriin, kohdellaan sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71¹ sovellettaessa ikään kuin he asuisivat tai työskentelisivät Kyproksen tasavallan alueella.

46 ARTIKLA

1. Kyproksen tasavallan ei tarvitse tarkastaa henkilöitä, jotka ylittävät Kyproksen tasavallan ja Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvien alueiden välisen maa- ja merirajan, ja ulkorajojen ylittämistä koskevia unionin rajoituksia ei sovelleta kyseisten henkilöiden osalta.
2. Yhdistynyt kuningaskunta tarkastaa sen suvereniteettiin kuuluvien alueiden ulkorajat ylittävät henkilöt 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 3 liitteen IV osassa tarkoitettujen sitoumusten mukaisesti.

¹ EYVL L 149, 5.7.1971, s. 2.

47 ARTIKLA

Neuvosto voi komission ehdotuksesta tämän osaston tavoitteiden tosiasiallisen täytäntöönpanon varmistamiseksi tehdä eurooppapäätöksen, jonka tarkoituksena on muuttaa 43–46 artiklaa, 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 3 liite mukaan lukien, tai soveltaa unionin perustuslain ja siihen liittyvien unionin säädösten muita määräyksiä Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluviin alueisiin vahvistamiensa ehtojen ja edellytysten mukaisesti. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti. Komissio kuulee ennen ehdotuksen tekemistä Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Kyproksen tasavaltaa.

48 ARTIKLA

1. Jollei 2 kohdasta muuta johdu, Yhdistynyt kuningaskunta vastaa tämän osaston täytäntöönpanosta suvereniteettiinsa kuuluvilla alueilla. Erityisesti:
 - a) Yhdistynyt kuningaskunta vastaa tässä osastossa tarkoitettujen, tulleja, välillistä verotusta ja yhteistä kauppapolitiikkaa koskevien unionin toimenpiteiden soveltamisesta tavaroihin, jotka tuodaan Kyproksen saarelle tai viedään sieltä Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvilla alueilla sijaitsevan sataman tai lentoaseman kautta;
 - b) tavaroille, jotka Yhdistyneen kuningaskunnan asevoimat tuovat Kyproksen saarelle tai vievät sieltä Kyproksen tasavallassa sijaitsevan sataman tai lentoaseman kautta, voidaan suorittaa tullitarkastus Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvilla alueilla;

- c) Yhdistynyt kuningaskunta vastaa sellaisten lisenssien, lupien tai todistusten myöntämisestä, jotka sovellettavan unionin toimenpiteen nojalla vaaditaan tavaroilta, jotka Yhdistyneen kuningaskunnan asevoimat tuovat Kyproksen saarelle tai vievät sieltä.
2. Kyproksen tasavalta vastaa niiden unionin varojen hallinnosta ja niihin liittyvistä maksusuorituksista, joihin henkilöt Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvilla alueilla voivat olla oikeutettuja sen nojalla, että yhteistä maatalouspolitiikkaa sovelletaan 44 artiklan mukaisesti Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluviin alueisiin, ja Kyproksen tasavalta antaa komissiolle selvityksen näistä kustannuksista.
3. Yhdistynyt kuningaskunta voi Kyproksen tasavallan perustamissopimuksen nojalla tehdyn järjestelyn mukaisesti siirtää Kyproksen tasavallan toimivaltaisille viranomaisille 43–46 artiklassa tarkoitettulla määräyksellä tai sen soveltamisen johdosta jäsenvaltiolle kuuluvien tehtävien hoitamisen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 ja 2 kohdan soveltamista.
4. Yhdistynyt kuningaskunta ja Kyproksen tasavalta varmistavat yhteistyössä tämän osaston tosiasiallisen täytäntöönpanon Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvilla alueilla ja tekevät tarvittaessa muita järjestelyjä 43–46 artiklassa tarkoitettujen määräysten täytäntöönpanon siirtämiseksi. Näistä järjestelyistä toimitetaan jäljennös komissiolle.

49 ARTIKLA

Tässä osastossa vahvistetun järjestelyn tarkoituksena on yksinomaan säännellä Ison-Britannian suvereniteettiin kuuluvien alueiden erityisasemaa Kyproksessa, eikä sitä voida soveltaa mihinkään muuhun unionin alueeseen eikä käyttää kokonaisuudessaan eikä osittain ennakkotapauksena mitään muuta sellaista erityisjärjestelyä varten, joka on jo käytössä tai joka voidaan ottaa käyttöön jollakin muulla unionin perustuslain IV-440 artiklassa tarkoitettulla Euroopan alueella.

50 ARTIKLA

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle 1 päivästä toukokuuta 2004 lähtien joka viides vuosi kertomuksen tämän osaston määräysten täytäntöönpanosta.

51 ARTIKLA

Tämän osaston määräysten soveltamisessa otetaan huomioon julistus Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvista alueista Kyproksessa, jossa tekstin oikeusvaikutuksia muuttamatta toistetaan 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetystä pöytäkirjasta N:o 3 olevan johdanto-osan sisältö.

IV OSASTO

LIETTUASSA OLEVAA IGNALINAN YDINVOIMALAITOSTA
KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

52 ARTIKLA

Liettua, joka panee kiitollisena merkille unionin olevan valmis myöntämään asianmukaista lisätukea Liettualle Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamiseksi ja korostaa tätä solidaarisuuden ilmausta, on sitoutunut sulkemaan Ignalinan ydinvoimalaitoksen 1 reaktorin ennen vuotta 2005 ja 2 reaktorin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2009 sekä poistamaan sen jälkeen kyseiset reaktorit käytöstä.

53 ARTIKLA

1. Unioni antaa vuosina 2004–2006 Liettualle lisärahoitustukea Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamista varten sekä sen sulkemisen ja käytöstä poistamisen seurauksien käsittelemiseksi, jäljempänä 'Ignalina-ohjelma'.
2. Ignalina-ohjelman mukaisista toimenpiteistä päätetään ja ne pannaan täytäntöön taloudellisen tuen myöntämisestä tietyille Keski- ja Itä-Euroopan maille 18 päivänä joulukuuta 1989 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3906/89¹ vahvistettujen säännösten mukaisesti.

¹ EYVL L 375, 23.12.1989, s. 11.

3. Ignalina-ohjelma kattaa muun muassa: toimenpiteet Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamisen tukemiseksi, toimenpiteet unionin säännösten mukaista ympäristön kunnostamista varten ja Ignalinan ydinvoimalaitoksen kahden reaktorin tuotantokapasiteetin korvaamiseksi tarvittavan perinteisen tuotantokapasiteetin uudistamiseksi sekä muut kyseisen ydinvoimalaitoksen sulkemisesta ja käytöstä poistamisesta tehdystä päätöksestä johtuvat toimenpiteet, jotka vaikuttavat Liettuan energiantuotannon, -siirron ja -jakelun tarvittavaan rakenneuudistukseen, ympäristön kunnostamisen ja tuotantoalojen uudenaikaistamiseen sekä Liettuan energiantuotannon turvallisuuden lisäämiseen ja energiatehokkuuden parantamiseen.
4. Ignalina-ohjelma sisältää myös toimenpiteitä ydinvoimalaitoksen henkilöstön tukemiseksi korkeatasoisen operatiivisen turvallisuuden ylläpitämiseksi Ignalinan ydinvoimalaitoksessa ennen mainittujen reaktoriyksiköiden sulkemista ja niiden käytöstä poistamisen aikana.
5. Ignalina-ohjelma vuosiksi 2004–2006 on 285 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina, jotka myönnetään samansuuruisina vuosiosuuksina.
6. Ignalina-ohjelman mukainen osuus saattaa joidenkin toimenpiteiden osalta olla 100 prosenttia kokonaiskustannuksista. Olisi kaikin tavoin ponnisteltava sen yhteisrahoituskäytännön jatkamiseksi, joka luotiin liittymistä valmistelevan tuen yhteydessä avustamaan Liettuaa käytöstäpoistopyrkimyksissä, sekä tarvittaessa saamaan yhteisrahoitusta muista lähteistä.
7. Ignalina-ohjelman mukainen tuki tai osia siitä voidaan antaa käyttöön unionin rahoitusosuutena Ignalinan käytöstäpoistoa varten perustettuun kansainväliseen tukirahastoon, jota hallinnoi Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki.

8. Kansallisista, unionin ja kansainvälisistä lähteistä peräisin oleva julkinen tuki:
- a) unionin säännösten mukaisiin ympäristöuudistuksiin ja uudistamistoimenpiteisiin Elektrenaissa sijaitsevassa Liettuan lämpövoimalaitoksessa, joka on erittäin tärkeä korvattaessa Ignalinan ydinvoimalaitoksen kahden reaktorin sähköntuotantokapasiteettia, sekä
 - b) Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamiseen

on sisämarkkinoita koskevien sääntöjen mukaista, sellaisina kuin ne on määritelty unionin perustuslaissa.

9. Julkista tukea kansallisista, unionin ja kansainvälisistä lähteistä Liettuan tukemiseksi Ignalinan ydinvoimalaitoksen sulkemisen ja käytöstä poistamisen seurausten käsittelemisessä, erityisesti energiantuotannon turvallisuuden lisäämiseen tarkoitettua julkista tukea, voidaan tapauskohtaisesti pitää unionin perustuslain mukaisten sisämarkkinoita koskevien sääntöjen mukaisena.

54 ARTIKLA

1. Unioni myöntää, että Ignalinan ydinvoimalaitoksen käytöstä poistaminen vaatii pitkän ajan ja on Liettualle poikkeuksellisen painava taloudellinen taakka, joka ei ole suhteessa maan kokoon eikä sen taloudelliseen kapasiteettiin, ja siksi unioni solidaarisuudesta Liettuaa kohtaan antaa asianmukaista lisätukea ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamiseen myös vuoden 2006 jälkeen.

2. Ignalina-ohjelma jatkuu tätä varten keskeytyksettä vuoden 2006 jälkeen. Jatettava Ignalina-ohjelmaa koskevista täytäntöönpanosäännöksistä päätetään 35 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti, ja ne tulevat voimaan viimeistään 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa määriteltyjen rahoitusnäkymien päättymispäivänä.
3. Ignalina-ohjelman, sellaisena kuin se on jatkettuna 2 kohdan määräysten mukaisesti, perustuu 53 artiklassa määritettyihin tekijöihin ja periaatteisiin.
4. Jatketun Ignalina-ohjelman mukaisten keskimääräisten kokonaismäärärahojen on oltava tarkoituksenmukaiset seuraavien rahoitusnäkymien voimassaolokautena. Näiden varojen ohjelmointi perustuu todellisiin maksutarpeisiin ja vastaanottokapasiteettiin.

55 ARTIKLA

Edellä 26 artiklassa tarkoitettua suojalauseketta sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2012 saakka, jos energiantuotannossa Liettuassa on keskeytyksiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 52 artiklan määräysten soveltamista.

56 ARTIKLA

Tätä osastoa sovellettaessa otetaan huomioon julistus Liettuassa sijaitsevasta Ignalinan ydinvoimalaitoksesta, jossa tekstin oikeusvaikutuksia muuttamatta toistetaan 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitettyssä pöytäkirjassa N:o 4 olevan johdanto-osan sisältö.

V OSASTO

HENKILÖIDEN KAUTTAKULKU MAITSE
KALININGRADIN ALUEEN JA
VENÄJÄN FEDERAATION MUIDEN OSIEN VÄLILLÄ

57 ARTIKLA

Henkilöiden kauttakulkua maitse Kaliningradin alueen ja Venäjän federaation muiden osien välillä koskevat unionin säännöt ja järjestelyt sekä erityisesti neuvoston asetus erityisen kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FTD) ja rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FRTD) käyttöön ottamisesta sekä yhteisen konsuliohjeiston ja yhteisen käsikirjan¹ muuttamisesta eivät sinällään viivästyä tai estä Liettuan täysimääräistä osallistumista Schengenin säännösten soveltamiseen, sisärajoilla tapahtuvien tarkastusten poistaminen mukaan luettuna.

58 ARTIKLA

Unioni auttaa Liettuaa panemaan täytäntöön henkilöiden kauttakulkua Kaliningradin alueen ja Venäjän federaation muiden osien välillä koskevat säännöt ja järjestelyt, jotta Liettua voisi osallistua täysimääräisesti Schengen-alueeseen mahdollisimman pian.

Unioni auttaa Liettuaa hallinnoimaan henkilöiden kauttakulkua Kaliningradin alueen ja Venäjän federaation muiden osien välillä ja ottaa erityisesti hoitaakseen mahdolliset lisäkustannukset, joita aiheutuu tällaista kauttakulkua koskevan säännösten erityisten säännösten täytäntöönpanosta.

¹ EUVL L 99, 17.4.2003, s. 8.

59 ARTIKLA

Neuvosto antaa komission ehdotuksesta muut henkilöiden kauttakulkua Kaliningradin alueen ja Venäjän federaation muiden osien välillä koskevat muut säädökset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Liettuan suvereniteettioikeuksia. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti.

60 ARTIKLA

Tätä osastoa sovellettaessa otetaan huomioon julistus henkilöiden kauttakulusta maitse Kaliningradin alueen ja Venäjän federaation muiden osien välillä, jossa tekstin oikeusvaikutuksia muuttamatta toistetaan 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitettyssä pöytäkirjassa N:o 5 olevan johdanto-osan sisältö.

VI OSASTO

VAPAA-AJAN ASUNTOJEN HANKINTAA
MALTASSA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

61 ARTIKLA

Ottaen huomioon, että asuntojen määrä ja rakennustarkoituksiin käytettävissä oleva maa-ala Maltassa ovat hyvin rajoitetut ja voivat täyttää ainoastaan tämänhetkisiä asukkaita koskevan demografisen kehityksen perustarpeet, Malta saa pitää voimassa syrjimättömyyden pohjalta sellaisten jäsenvaltioiden kansalaisten, jotka eivät ole laillisesti asuneet Maltassa vähintään viiden vuoden ajan, kiinteistön hankintaa ja hallussapitoa vapaa-ajan asuntoa varten koskevat, kiinteää omaisuutta (ulkomaalaisten kiinteistöankinta) koskevan säädöksen (246 luku) säännökset.

Malta soveltaa vapaa-ajan asuntoja varten tapahtuvan kiinteistön hankintaan lupamenettelyjä, joiden perusteiden on oltava julkisia, puolueettomia, vakaita ja avoimia. Perusteita sovelletaan ketään syrjimättä eikä niissä tehdä eroa Maltan ja muiden jäsenvaltioiden kansalaisten kesken. Malta varmistaa, että jäsenvaltion kansalaista ei missään tapauksessa kohdella tiukemmin kuin kolmannen maan kansalaista.

Jos jäsenvaltion kansalaisen hankkiman jonkin tällaisen kiinteistön arvo ylittää Maltan lainsäädännössä sallitut kynnyksarvot eli 30 000 Maltan liiraa huoneistojen osalta ja 50 000 Maltan liiraa muun omaisuuden kuin huoneiston ja historiallisesti merkittävän omaisuuden osalta, lupa myönnetään. Malta saa tarkistaa kyseisessä lainsäädännössä vahvistetut kynnyksarvot, jotta hintojen muutokset Maltan kiinteistömarkkinoilla tulisivat otetuksi huomioon.

VII OSASTO

ABORTTIA MALTASSA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

62 ARTIKLA

Mikään Euroopan perustuslaista tehdyssä sopimuksessa tai sen muuttamisesta tai täydentämisestä tehdyissä sopimuksissa tai asiakirjoissa oleva määräys ei vaikuta aborttia koskevan kansallisen lainsäädännön soveltamiseen Maltan alueella.

VIII OSASTO

PUOLAN TERÄSTEOLLISUUDEN
RAKENNEUUDISTUSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

63 ARTIKLA

1. Sen estämättä, mitä unionin perustuslain III-167 ja III-168 artiklassa määrätään, Puolan myöntämää Puolan terästeollisuuden tiettyjen osien rakenneuudistukseen tarkoitettua valtion tukea pidetään sisämarkkinoille soveltuvana edellyttäen, että:

- a) Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Puolan välisestä assosioinnista tehdyn Eurooppa-sopimuksen¹ Euroopan hiili- ja teräsyhteisön (EHTY) perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvista tuotteista tehdyssä pöytäkirjassa N:o 2 olevan 8 artiklan 4 kohdassa vahvistettua määräaikaa on pidennetty 1 päivään toukokuuta 2004,

¹ EYVL L 348, 31.12.1993, s. 2.

- b) rakenneuudistussuunnitelmassa vahvistettuja ehtoja, joiden perusteella edellä mainitun pöytäkirjan voimassaoloa on pidennetty, noudatetaan vuosien 2002–2006 ajan,
 - c) tässä osastossa esitetyt edellytykset täyttyvät, ja
 - d) Puolan terästeollisuudelle ei makseta rakenneuudistukseen tarkoitettua valtion tukea 1 päivän toukokuuta 2004 jälkeen.
2. Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 8 liitteessä 1 lueteltujen yhtiöiden (jäljempänä 'tukea saavat yhtiöt') yksittäisissä liiketoimintasuunnitelmissa esitetty ja tässä osastossa esitettyjen ehtojen mukainen Puolan teräsalan rakenneuudistus saatetaan päätökseen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006 (jäljempänä 'rakenneuudistuskauden loppu').
3. Ainoastaan tukea saaville yhtiöille voidaan myöntää valtion tukea Puolan teräsalan rakenneuudistusohjelman puitteissa.
4. Tukea saava yhtiö ei saa:
- a) siirtää edelleen sille myönnettyä valtion tukea, jos kyseinen yhtiö sulautetaan johonkin yhtiöön, jota ei ole mainittu 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 8 liitteessä 1;
 - b) ottaa haltuunsa sellaisten yhtiöiden, joita ei ole mainittu 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 8 liitteessä 1, varoja, jotka asetetaan konkurssiin 31 päivänä joulukuuta 2006 päättyvänä ajanjaksona.

5. Tukea saavien yhtiöiden mahdollisessa myöhemmässä yksityistämisessä on noudatettava avoimuuden vaatimusta sekä tässä osastossa määritettyjä elinkelpoisuutta, valtion tukea ja kapasiteetin vähentämistä koskevia ehtoja ja periaatteita. Minkään yhtiön tai yksityisten varojen myynnin yhteydessä ei saa myöntää lisää valtion tukia.

6. Tukea saaville yhtiöille myönnettävä rakennusuudistustuki määritetään hyväksytyssä Puolan terästeollisuuden rakenneuudistussuunnitelmassa ja yksittäisissä neuvoston hyväksymissä liiketoimintasuunnitelmissa määrättyjen perusteiden nojalla. Ajanjaksona 1997–2003 maksettava tuki ja sen kokonaismäärä saa kuitenkin olla enintään 3 387 070 000 PLN.

Tästä määrästä:

- a) Polskie Huty Stalin (jäljempänä 'PHS') osalta vuoden 1997 jälkeen jo myönnetty ja vuoden 2003 loppuun asti myönnettävä rakenneuudistustuki saa olla enintään 3 140 360 000 PLN. PHS on jo saanut 62 360 000 PLN rakennusuudistustukea vuosina 1997–2001. Se saa lisäksi enintään 3 078 000 000 PLN rakenneuudistustukea vuosina 2002 ja 2003 hyväksytyssä rakenneuudistussuunnitelmassa vahvistettujen vaatimusten mukaan (tuki maksetaan kokonaan vuonna 2002, jos Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Puolan tasavallan välisestä assosioinnista tehdyn Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjan N:o 2 mukaisesti myönnettyä määräaikaa jatketaan vuoden 2002 loppuun mennessä, tai muussa tapauksessa vuonna 2003),

- b) Huta Andrzej S.A.:n, Huta Bankowa Sp. z o.o.:n, Huta Batory S.A.:n, Huta Buczek S.A.:n, Huta L.W. Sp. z o.o.:n, Huta Łabędy S.A.:n ja Huta Pokój S.A.:n (jäljempänä 'muut tukea saavat yhtiöt') osalta vuoden 1997 jälkeen jo myönnetty ja vuoden 2003 loppuun asti myönnettävä teräsalan rakenneuudistustuki saa olla enintään 246 710 000 PLN. Nämä yritykset ovat jo saaneet 37 160 000 PLN rakennusuudistustukea vuosina 1997–2001. Ne saavat lisäksi enintään 210 210 000 PLN rakenneuudistustukea vuosina 2002 ja 2003 hyväksytyssä rakenneuudistussuunnitelmassa vahvistettujen vaatimusten mukaan (tästä määrästä 182 170 000 PLN maksetaan vuonna 2002 ja 27 380 000 PLN vuonna 2003, jos Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Puolan tasavallan välisestä assosioinnista tehdyn Eurooppa-sopimuksen pöytäkirjan N:o 2 mukaisesti myönnettyä määräaikaa jatketaan vuoden 2002 loppuun mennessä, tai muussa tapauksessa 210 210 000 PLN maksetaan vuonna 2003).

Puola ei myönnä muuta valtion tukea Puolan terästeollisuuden rakenneuudistukseen.

7. Puola vähentää valmiita tuotteita koskevaa nettokapasiteettia vähintään 1 231 000 tonnia ajanjaksolla 1997–2006. Tähän kokonaismäärään sisältyy vähintään 715 000 tonnin vuosittainen nettokapasiteetin vähennys kuumavalssattujen tuotteiden osalta ja enintään 716 000 tonnin vähennys kylmävalssattujen tuotteiden osalta samoin kuin enintään 200 000 tonnin vuosittainen lisäys muiden valmiiden tuotteiden osalta.

Kapasiteetin vähentämisen ainoana mittausperusteena käytetään tuotantolaitosten pysyvää sulkemista hävittämällä ne fyysisesti niin, ettei niitä voida enää ottaa uudelleen käyttöön.

Teräsyhtiön asettamista konkurssiin ei pidetä kapasiteetin vähentämisenä.

Nettokapasiteetin vähennykset, jotka on esitetty 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 8 liitteessä 2, ovat vähimmäismääriä, ja tosiasialliset saavutettavat nettokapasiteetin vähennykset ja aikataulu sitä varten vahvistetaan Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Puolan tasavallan välisestä assosioinnista tehdyn Eurooppa-sopimuksen puitteissa Puolan lopullisen rakenneuudistusohjelman ja yksittäisten liiketoimintasuunnitelmien pohjalta ottaen huomioon tavoite varmistaa edunsaajayhtiöiden elinkelpoisuus 31 päivään joulukuuta 2006 mennessä.

8. Tukea saavan PHS-yhtiön liiketoimintasuunnitelma pannaan täytäntöön. Erityisesti:

a) rakenneuudistuspyrkimyksissä keskitytään seuraaviin seikkoihin:

- i) PHS:n tuotantolaitokset organisoidaan uudelleen tuotepohjaisesti ja luodaan toimintaperusteinen horisontaalinen organisaatio (ostot, tuotanto, myynti),
- ii) PHS:ään perustetaan yhtenäinen johtorakenne, jonka avulla konsolidoinnista saadaan täysimääräinen synergiaetu,
- iii) PHS:n strategian painotusta kehitetään tuotantokeskeisestä markkinointikeskeiseksi,
- iv) PHS:n liikkeenjohtoa tehostetaan ja varmistetaan myös suoramyynnin valvonnan parantaminen,
- v) PHS:n on tarkistettava terveiden taloudellisten näkökohtien perusteella spin off -yhtiöiden strategia ja tarvittaessa liitettävä palveluja uudelleen emoyhtiöön,

- vi) PHS:n on tarkistettava tuotevalikoimaansa vähentäen ylikapasiteettia pitkien puolivalmisteiden osalta ja yleensä siirryttävä enemmän korkeamman lisä-arvon tuotemarkkinoille,
 - vii) PHS:n on tehtävä sijoituksia valmiiden tuotteiden laadun parantamiseksi; erityisesti olisi huolehdittava, että PHS:n rakenneuudistusohjelman täytäntöönpanoaikataulussa asetettuun määräaikaan mennessä ja viimeistään vuoden 2006 loppuun mennessä PHS:n laitoksessa Krakovassa voidaan tuottaa 3-sigma-laatua;
- b) PHS:ssä on saavutettava rakenneuudistuskaudella mahdollisimman suuret kustannussäästöt energiatehokkuuden lisäämisen ja ostotoiminnan parantamisen avulla sekä saavuttamalla unionin tasoon verrattavissa oleva tuottavuus;
 - c) työvoiman rakenneuudistus on aiheellista panna täytäntöön; unionin terästeollisuuden tuotantoryhmien tuottavuuden tasoja vastaavat tuottavuuden tasot on saavutettava 31 päivään joulukuuta 2006 mennessä konsolidoitujen lukujen perusteella, mukaan lukien välillinen työvoima tukea saavien yhtiöiden kokonaan omistamissa palveluyrityksissä;
 - d) kaikki yksityistämistoimet on toteutettava avoimuuden vaatimusta noudattaen ja tavalla, joka vastaa PHS:n kaupallista arvoa. Myynnin yhteydessä ei saa myöntää lisää valtion tukia.
9. Muiden tukea saavien yhtiöiden liiketoimintasuunnitelma pannaan täytäntöön. Erityisesti:
- a) kaikkien muiden tukea saavien yritysten osalta rakenneuudistuspyrkimyksissä keskitytään seuraaviin seikkoihin:

- i) strategian painotusta kehitetään tuotantokeskeisestä markkinointikeskeiseksi,
 - ii) yritysten liikkeenjohtoa tehostetaan ja varmistetaan myös suoramyyntin valvonnan parantaminen,
 - iii) tarkistetaan terveiden taloudellisten näkökohtien perusteella spin off -yhtiöiden strategia ja tarvittaessa liitetään palveluja uudelleen emoyhtiöihin;
- b) Huta Bankowassa pannaan täytäntöön kustannussäästöohjelma;
- c) Huta Buczek saa tarvittavaa rahoitustukea velkojilta ja paikallisilta rahoituslaitoksilta sekä panee täytäntöön kustannussäästöohjelman, johon liittyy investointikustannusten vähentäminen olemassa olevia tuotantolaitoksia mukauttamalla;
- d) Huta Łabędysza pannaan täytäntöön kustannussäästöohjelma ja sen riippuvuutta kaivosteollisuudesta vähennetään;
- e) Huta Pokójin tytäryhtiöissä saavutetaan kansainväliset tuottavuusnormit, toteutetaan energiankulutussäästöjä ja peruutetaan jalostus- ja rakennusosastolla suunniteltu investointi;
- f) Huta Batory tekee sopimuksen velkojen ja rahoituslaitosten kanssa velkojen uudelleenjärjestelystä ja investointilainoista. Yhtiö toteuttaa myös merkittäviä uusia kustannussäästöjä työvoiman rakenneuudistuksen ja tehokkuuden parantamisen avulla;

- g) Huta Andrzej'n kehittämiseksi taataan vakaa rahoitusperusta neuvottelemalla sopimus yhtiön nykyisten lainanantajien, pitkän aikavälin velkojien, ostovelan velkojien ja rahoituslaitosten kanssa. Lisäinvestoinnit kuumarumpumyllyyn ja henkilöstön supistamisohjelma pannaan täytäntöön;
- h) Huta L.W.:ssä tehdään investointeja yhtiön kuumavalssaustehdashankkeisiin, nostolaitteisiin ja ympäristön tilanteeseen liittyen. Yhtiön on nostettava myös tuottavuuden tasoaan toteuttamalla henkilöstön rakenneuudistusta ja vähentämällä ulkoisten palvelujen kustannuksia.
10. Yleiseen rakenneuudistussuunnitelmaan ja yksittäisiin suunnitelmiin myöhemmin tehtävien muutosten on oltava komission ja tarvittaessa neuvoston hyväksymiä.
11. Rakenneuudistus on toteutettava täysin avoimesti ja terveiden markkinatalousperiaatteiden mukaisesti.
12. Komissio ja neuvosto seuraavat tiiviisti rakenneuudistuksen toteuttamista ja tässä osastossa mainittujen, elinkelpoisuutta, valtion tukea ja kapasiteetin vähentämistä ennen liittymistä ja sen jälkeen koskevien edellytysten täyttymistä rakenneuudistuskauden loppuun 13–18 kohdan mukaisesti. Komissio antaa tästä neuvostolle kertomuksen.
13. Valtion tukien seurannan lisäksi komissio ja neuvosto seuraavat 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 8 liitteessä 3 vahvistettuja rakenneuudistuksen vertailuperusteita. Liitteessä olevia viittauksia mainitun pöytäkirjan 14 kohtaan on pidettävä viittauksina tämän artiklan 14 kohtaan.

14. Seurantaan kuuluu vuosina 2003, 2004, 2005 ja 2006 suoritettava riippumaton arviointi. Arvioinnissa sovelletaan komission elinkelpoisuustestiä ja mitataan tuottavuutta.

15. Puola toimii täysimääräisesti yhteistyössä kaikissa seurantaan liittyvissä järjestelyissä. Erityisesti:

- a) Puola antaa komissiolle tukea saavien yhtiöiden rakenneuudistusta koskevan puolivuotisselvityksen viimeistään kunkin vuoden 15 päivänä maaliskuuta ja 15 päivänä syyskuuta rakenneuudistuskauden loppuun saakka,
- b) ensimmäinen selvitys on annettava komissiolle 15 päivään maaliskuuta 2003 mennessä ja viimeinen selvitys 15 päivään maaliskuuta 2007 mennessä, jollei komissio toisin päättä,
- c) selvityksiin sisältyvät kaikki tarvittavat tiedot rakenneuudistusprosessin, valtion tuen sekä kapasiteetin vähentämisen ja käytön seuraamiseksi ja niissä on oltava riittävät rahoitustiedot sen arvioimiseksi, ovatko tässä osastossa esitetyt ehdot ja vaatimukset täyttyneet. Selvityksissä on oltava ainakin 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 8 liitteessä 4 tarkoitetut tiedot. Komissio varaa itselleen oikeuden muuttaa liitettä 4 seurantaprosessin aikana saamiensa kokemusten pohjalta. 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 8 liitteessä 4 oleva viittaus pöytäkirjan 14 kohtaan on katsottava viittaukseksi tämän artiklan 14 kohtaan. Tukea saavien yhtiöiden yksittäisten liiketoimintakertomusten lisäksi on esitettävä selvitys myös Puolan teräsalan yleistilanteesta, mukaan lukien viimeaikainen makrotaloudellinen kehitys,

- d) Puolan on lisäksi toimitettava kaikki 14 kohdassa määrätyn riippumattoman arvioinnin edellyttämät lisätiedot,
- e) Puolan on veloitettava tukea saavat yhtiöt antamaan kaikki asiaankuuluvat tiedot, joita voitaisiin muissa olosuhteissa pitää luottamuksellisina. Esittäessään kertomuksensa neuvostolle komissio varmistaa, ettei yhtiökohtaisia luottamuksellisia tietoja ilmaista.

16. Komissio voi milloin tahansa päättää valtuuttaa riippumattoman asiantuntijan arvioimaan seurannan tulokset, tekemään tarvittavat tutkimukset ja antamaan selvityksen komissiolle ja neuvostolle.

17. Jos komissio toteaa seurannan perusteella, että niistä rahoitustiedoista, joista elinkelpoisuusarviointi on tehty, on esiintynyt merkittäviä poikkeamia, se voi velvoittaa Puolan toteuttamaan aiheelliset toimenpiteet kyseessä olevien tukea saavien yhtiöiden rakenneuudistustoimenpiteiden tehostamiseksi tai muuttamiseksi.

18. Jos seurannassa osoittautuu, että:

- a) tässä osastossa esitetyt siirtymäjärjestelyjä koskevat ehdot eivät ole täyttyneet, tai että
- b) sitoumukset, jotka on vahvistettu pidennettäessä ajanjaksoa, jonka aikana Puola voi poikkeuksellisesti myöntää valtion tukea terästeollisuutensa rakenneuudistukseen Euroopan yhteisöjen ja niiden jäsenvaltioiden sekä Puolan tasavallan välisestä assosioinnista tehdyn Eurooppa-sopimuksen mukaisesti, eivät ole täyttyneet, tai että

- c) Puola on myöntänyt rakenneuudistuskautena ylimääräistä soveltumatonta valtion tukea terästeollisuudelle ja erityisesti tukea saaville yhtiöille,

tässä osastossa esitetyillä siirtymäjärjestelyillä ei ole vaikutusta.

Komissio toteuttaa aiheelliset toimet, joilla vaaditaan asianomaisia yhtiöitä maksamaan takaisin tuet, jotka on myönnetty tässä osastossa vahvistettuja ehtoja rikkoen.

IX OSASTO

SLOVAKIASSA SIJAITSEVAN BOHUNICE V1 -YDINVOIMALAITOKSEN 1 JA 2 REAKTOREITA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

64 ARTIKLA

Slovakia on sitoutunut sulkemaan Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen 1 reaktorin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006 ja kyseisen laitoksen 2 reaktorin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008 sekä poistamaan sen jälkeen nämä reaktorit käytöstä.

65 ARTIKLA

1. Unioni antaa vuosina 2004–2006 Slovakielle rahoitustukea Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamista varten sekä kyseisen laitoksen 1 ja 2 reaktorin sulkemisen ja käytöstä poistamisen seurauksien käsittelemiseksi (jäljempänä 'tuki').

2. Päätökset tuesta tehdään ja pannaan täytäntöön taloudellisen tuen myöntämisestä tietyille Keski- ja Itä-Euroopan maille 18 päivänä joulukuuta 1989 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3906/89¹ vahvistettujen säännösten mukaisesti.
3. Tuen määrä vuosille 2004–2006 on 90 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina, jotka myönnetään samansuuruisina vuosiosuuksina.
4. Tuki tai osia siitä voidaan antaa käyttöön unionin rahoitusosuutena Bohunicen käytöstä poistamista varten perustettuun kansainväliseen tukirahastoon, jota hallinnoi Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki.

66 ARTIKLA

Unioni myöntää, että Bohunice V 1 -ydinvoimalaitoksen käytöstä poistamista on jatkettava 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa määriteltyjen rahoitusnäkymien jälkeen ja että Slovakialle aiheutuu tästä toiminnasta merkittävä taloudellinen taakka. Päätöksissä unionin tuen jatkamisesta tällä alalla vuoden 2006 jälkeen otetaan huomioon kyseinen tilanne.

67 ARTIKLA

Tämän osaston määräysten soveltamisessa otetaan huomioon julistus Slovakiassa sijaitsevasta Bohunice V1 -ydinvoimalaitoksen 1 ja 2 reaktoreista, jossa tekstin oikeusvaikutuksia muuttamatta toistetaan 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitettyssä pöytäkirjassa N:o 9 olevan johdanto-osan sisältö.

¹ EYVL L 375, 23.12.1989, s. 11.

X OSASTO

KYPROSTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

68 ARTIKLA

1. Yhteisön ja unionin säännöstön soveltamista lykätään niillä Kyproksen tasavallan alueilla, jotka eivät kuulu Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan.
2. Neuvosto päättää komission ehdotuksesta 1 kohdassa tarkoitetun lykkäämisen peruuttamisesta. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti.

69 ARTIKLA

1. Neuvosto määrittelee komission ehdotuksesta ne ehdot, joiden mukaisesti unionin oikeuden säännöksiä sovelletaan 68 artiklassa tarkoitettujen alueiden ja niiden alueiden, jotka kuuluvat Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan, välisellä linjalla. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti.
2. Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitetyn Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvista alueista Kyproksessa tehdyn pöytäkirjan N:o 3 liitteen IV osaa sovellettaessa Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvan itäisen alueen ja 68 artiklassa tarkoitettujen alueiden välistä rajaa pidetään Yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluvan alueen ulkorajana niin kauan kuin yhteisön ja unionin säännöstön soveltamista lykätään 68 artiklan mukaisesti.

70 ARTIKLA

1. Tämän osaston määräykset eivät estä 68 artiklassa tarkoitettujen alueiden taloudelliseen kehittämiseen tähtäviä toimenpiteitä.
2. Tällaiset toimenpiteet eivät vaikuta yhteisön ja unionin säännösten soveltamiseen tässä pöytäkirjassa esitettyjen edellytysten mukaisesti missään muussa osassa Kyproksen tasavaltaa.

71 ARTIKLA

Jos Kyproksen ongelmaan löydetään ratkaisu, neuvosto päättää komission ehdotuksesta Kyproksen liittymistä unioniin koskevien ehtojen mukautuksista Kyproksen turkkilaisen yhteisön osalta. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti.

72 ARTIKLA

Tämän osaston määräysten soveltamisessa otetaan huomioon julistus Kyproksesta, jossa tekstin oikeusvaikutuksia muuttamatta toistetaan 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan liitettyssä pöytäkirjassa N:o 10 olevan johdanto-osan sisältö.

KOLMAS OSA

HUHTIKUUN 16 PÄIVÄNÄ 2003 TEHDYN LIITTYMISASIAKIRJAN
LIITTEITÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

73 ARTIKLA

Huhtikuun 16 päivänä 2003 tehdyn liittymisasiakirjan liitteet I ja III–XVII sekä niiden lisäykset ja 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan¹ liitettyjen pöytäkirjojen N:o 2, 3 ja 8 liitteet ovat tämän pöytäkirjan erottamaton osa.

74 ARTIKLA

1. Tämän pöytäkirjan 73 artiklassa tarkoitetuissa liitteissä olevia viittauksia "liittymissopimukseen" on pidettävä viittauksina unionin perustuslain IV-437 artiklan 2 kohdan e alakohdassa tarkoitettuun sopimukseen, kyseisen sopimuksen allekirjoittamispäivään tai -hetkeen tehtyjä viittauksia on pidettävä 16 päivään huhtikuuta 2003 tehtyinä ja liittymispäivään tehtyjä viittauksia on pidettävä 1 päivään toukokuuta 2004 tehtyinä.
2. Edellä 73 artiklassa tarkoitetuissa liitteissä olevia viittauksia "tähän asiakirjaan" on pidettävä viittauksina 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehtyyn liittymisasiakirjaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta toisen alakohdan soveltamista.

¹ EUVL L 236, 23.9.2003, s. 33.

Edellä 73 artiklassa tarkoitetuissa liitteissä olevia viittauksia 16 päivänä huhtikuuta 2003 tehdyn liittymisasiakirjan määräyksiin on pidettävä viittauksina tähän pöytäkirjaan seuraavan vastaavuustaulukon mukaisesti:

16 päivänä huhtikuuta 2003 tehty liittymisasiakirja	Pöytäkirja
21 artikla	12 artikla
22 artikla	13 artikla
24 artikla	15 artikla
32 artikla	21 artikla
37 artikla	26 artikla
52 artikla	32 artikla

3. Jäljempänä mainittujen, 73 artiklassa tarkoitetuissa liitteissä olevien ilmaisujen merkityksenä on pidettävä jäljempänä olevassa vastaavuustaulukossa esitettyä merkitystä lukuun ottamatta tapauksia, joissa nämä ilmaisut viittaavat yksinomaan unionin perustuslain voimaantuloa edeltäviin oikeudellisiin tilanteisiin.

Liitteissä olevat ilmaisut	Merkitys
Euroopan yhteisön perustamissopimus Sopimus Euroopan unionista / Euroopan unionista tehty sopimus	unionin perustuslaki
Sopimukset, joihin Euroopan unioni perustuu (Euroopan) yhteisö	unionin perustuslaki unioni
Laajentunut yhteisö	unioni
Yhteisön / yhteisöjen	unionin
EU	unioni
Laajentunut unioni / laajentunut EU	unioni

Ensimmäisestä alakohdasta poiketen ilmaisun "yhteisö" merkitys ei muutu silloin, kun se liittyy käsitteisiin "etuuskohtelu" tai "kalastus".

4. Edellä 73 artiklassa tarkoitetuissa liitteissä olevia viittauksia Euroopan yhteisön perustamissopimuksen osiin tai määräyksiin on pidettävä viittauksina unionin perustuslain osiin tai määräyksiin seuraavan vastaavuustaulukon mukaisesti.

EY:n perustamissopimus	Unionin perustuslaki
Kolmas osa, I osasto	III osa, III osasto, I luku, 3 jakso
Kolmas osa, I osasto, 1 luku	III osa, III osasto, I luku, 3 jakso, 1 alajakso
Kolmas osa, II osasto	III osa, III osasto, III luku, 4 jakso
Kolmas osa, III osasto	III osa, III osasto, I luku, 2 ja 4 jakso
Kolmas osa, VI osasto, 1 luku	III osa, III osasto, I luku, 5 jakso
31 artikla	III-155 artikla
39 artikla	III-133 artikla
49 artikla	III-144 artikla
58 artikla	III-158 artikla
87 artikla	III-167 artikla
88 artikla	III-168 artikla
226 artikla	III-360 artikla
Liite I	Liite I

5. Kun 73 artiklassa tarkoitetuissa liitteissä määrätään, että neuvosto tai komissio antaa säädöksiä, nämä säädökset ovat muodoltaan eurooppa-asetuksia tai -päätöksiä.

10. PÖYTÄKIRJA
LIALLISIA ALIJÄÄMIÄ
KOSKEVASTA MENETTELYSTÄ

KORKEAT SOPIMUSPUOLET,

JOTKA HALUAVAT vahvistaa unionin perustuslain III-184 artiklassa tarkoitettuja liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yksityiskohtaiset säännöt,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-184 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut viitearvot ovat seuraavat:

- a) 3 prosenttia, kun on kyse ennakoidun tai toteutuneen julkisen talouden alijäämän suhteesta markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen;
- b) 60 prosenttia, kun on kyse julkisen velan suhteesta markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

2 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-184 artiklassa ja tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan:

- a) 'julkisella' yleensä julkiseen hallintoon liittyvää, eli keskushallintoon, alueellisiin tai paikallisviranomaisiin ja sosiaaliturvajärjestelmään liittyvää, lukuun ottamatta Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmässä määriteltyjä kaupallisia toimia;

- b) 'alijäämällä' Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmässä määriteltyä nettorahoitustarvetta;
- c) 'sijoituksella' Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmässä määriteltyjä kiinteitä bruttoinvestointeja;
- d) 'velalla' bruttomääräistä kokonaisvelkaa nimellisarvonsa mukaisena vuoden lopussa ja konsolidoituna a alakohdassa tarkoitetuilla julkisen hallinnon aloilla.

3 ARTIKLA

Liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn tehokkuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden hallitukset vastaavat tämän menettelyn mukaisesti 2 artiklan a alakohdassa tarkoitetuista julkisen hallinnon alijäämistä. Jäsenvaltiot varmistavat, että kansalliset menettelyt talousarvion alalla mahdollistavat sen, että ne voivat täyttää niille unionin perustuslaista tällä alalla johtuvat velvollisuudet. Jäsenvaltiot antavat komissiolle nopeasti ja säännöllisesti tiedoksi ennakoitua tai toteutuneen alijäämänsä sekä velkatasonsa.

4 ARTIKLA

Komissio toimittaa tilastotiedot, joita käytetään tämän pöytäkirjan soveltamiseksi.

11. PÖYTÄKIRJA
LÄHENTYMISPERUSTEISTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

HALUAVAT vahvistaa lähentymisperusteita koskevat yksityiskohtaiset säännöt, jotka ohjaavat unionia sen tehdessä unionin perustuslain III-198 artiklassa tarkoitettuja päätöksiä poikkeusten kumoamisesta niiden jäsenvaltioiden osalta, joita koskee poikkeus.

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-198 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu hintavakauden arviointiperuste merkitsee, että kyseinen jäsenvaltio on saavuttanut kestävän hintavakauden ja tarkasteluajankohtaa edeltävän vuoden aikana todetun keskimääräisen inflaation, joka ylittää enintään 1,5 prosenttiyksiköllä enintään kolmen hintavakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion inflaation. Inflaatio lasketaan kuluttajahintaindeksin avulla yhtäläisin perustein ottaen huomioon kansallisten määritelmien erot.

2 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-198 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu julkisen talouden tilaa koskeva arviointiperuste merkitsee, ettei kyseistä jäsenvaltiota tarkasteluajankohtana koske unionin perustuslain III-184 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu neuvoston eurooppapäätös liiallisen alijäämän olemassaolosta.

3 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-198 artiklan 1 alakohdan c alakohdassa tarkoitettu Euroopan valuuttajärjestelmän valuuttakurssimekanismiin osallistumista koskeva arviointiperuste merkitsee, että kyseinen jäsenvaltio on noudattanut Euroopan valuuttajärjestelmän valuuttakurssimekanismissa määrättyjä tavanomaisia vaihteluvälejä ilman, että sillä on ollut merkittäviä paineita, ainakin kahtena viimeisenä tarkasteluajankohtaa edeltävänä vuotena. Jäsenvaltio ei ole erityisesti saanut samana aikana omasta aloitteestaan alentaa valuutan kahdenvälistä keskusarvoa suhteessa euroon.

4 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-198 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu korkokantojen lähentymisperuste tarkasteluajankohtaa edeltävänä vuotena merkitsee, että kyseisen jäsenvaltion pitkän aikavälin korkokantojen keskimääräinen nimellistaso ylittää enintään kahdella prosenttiyksiköllä verrattuna enintään kolmen hintavakaudessa parhaiten suoriutuneen jäsenvaltion vastaavaan tasoon. Korkokantojen taso lasketaan jäsenvaltioiden pitkän aikavälin obligaatioiden ja vastaavien arvopapereiden perusteella ottaen huomioon kansallisten määritelmien erot.

5 ARTIKLA

Komissio toimittaa tilastotiedot, joita käytetään tämän pöytäkirjan soveltamiseksi.

6 ARTIKLA

Neuvosto antaa yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamenttia, Euroopan keskuspankkia sekä unionin perustuslain III-192 artiklassa tarkoitettua talous- ja rahoituskomiteaa kuultuaan sellaiset aiheelliset säännökset unionin perustuslain III-198 artiklassa tarkoitettujen lähentymisperusteiden yksityiskohtaisista määritelmistä, jotka tuolloin korvaavat tämän pöytäkirjan.

12. PÖYTÄKIRJA
EURORYHMÄSTÄ

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

HALUAVAT parantaa voimakkaamman talouskasvun edellytyksiä Euroopan unionissa ja sitä varten edistää talouspolitiikan yhä tiiviimpää yhteensovittamista euroalueella,

OVAT TIETOISIA siitä, että on tarpeen antaa erityismääräyksiä vuoropuhelun tiivistämiseksi euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden välillä, kunnes unionin kaikki jäsenvaltiot ovat ottaneet euron käyttöön,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

Euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden ministerit kokoontuvat keskenään epävirallisiin kokouksiin. Näitä kokouksia pidetään tarvittaessa, ja niissä keskustellaan aiheista, jotka liittyvät näiden valtioiden yhteistä rahaa koskeviin erityisiin tehtäviin. Komissio osallistuu kokouksiin. Euroopan keskuspankki kutsutaan osallistumaan näihin kokouksiin, joiden valmistelusta huolehtivat euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden valtiovarainministerien ja komission edustajat.

2 ARTIKLA

Euron käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden ministerit valitsevat puheenjohtajan kahden ja puolen vuoden toimikaudeksi näiden jäsenvaltioiden enemmistöllä.

13. PÖYTÄKIRJA

ERÄISTÄ ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN
YHDISTYNYTTÄ KUNINGASKUNTAA KOSKEVISTA
MÄÄRÄYKSISTÄ TALOUS- JA RAHALIITON OSALTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

TUNNUSTAVAT, että Yhdistynyt kuningaskunta ei ole velvollinen eikä sitoutunut ottamaan käyttöön euroa ilman hallituksensa ja parlamenttinsa erillistä päätöstä, ja

OTTAVAT HUOMIOON, että Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus on ilmoittanut neuvostolle 16 päivänä lokakuuta 1996 ja 30 päivänä lokakuuta 1997 Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, eräistä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyvistä määräyksistä tehdyn pöytäkirjan 1 kohdan mukaisesti, ettei se aio osallistua talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen,

OTTAVAT HUOMIOON, että Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksella on tapana rahoittaa luottotarpeensa myymällä velkakirjoja yksityiselle sektorille,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

Yhdistynyt kuningaskunta ei ole velvollinen ottamaan euroa käyttöön, paitsi jos se ilmoittaa neuvostolle aikomuksestaan tehdä niin.

2 ARTIKLA

Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sovelletaan 3–8 artiklaa ja 10 artiklaa sen hallituksen neuvostolle 16 päivänä lokakuuta 1996 ja 30 päivänä lokakuuta 1997 antama ilmoitus huomion ottaen.

3 ARTIKLA

Yhdistynyt kuningaskunta säilyttää toimivaltansa rahapolitiikan alalla kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

4 ARTIKLA

Unionin perustuslain I-30 artiklan 2 kohtaa, lukuun ottamatta sen ensimmäistä ja viimeistä virkettä, I-30 artiklan 5 kohtaa, III-177 artiklan toista kohtaa, III-184 artiklan 1, 9 ja 10 kohtaa, III-185 artiklan 1–5 kohtaa, III-186 artiklaa, III-188, III-189, III-190 ja III-191, III-196 artiklaa, III-198 artiklan 3 kohtaa, III-326 artiklaa ja III-382 artiklaa ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Myöskään unionin perustuslain III-179 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta siihen siltä osin kuin kyse on talouspolitiikan yleislinjojen niiden osien hyväksymisestä, jotka koskevat euroaluetta yleisesti.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitetuissa määräyksissä olevat viittaukset unioniin ja jäsenvaltioihin eivät tarkoita Yhdistynyttä kuningaskuntaa eivätkä viittaukset kansallisiin keskuspankkeihin tarkoita Englannin pankkia.

5 ARTIKLA

Yhdistynyt kuningaskunta pyrkii välttämään liiallisia julkisen talouden alijäämiä.

Unionin perustuslain III-192 artiklan 4 kohtaa ja III-200 artiklaa sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ikään kuin sitä koskisi poikkeus. Unionin perustuslain III-201 ja III-202 artiklaa sovelletaan edelleen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

6 ARTIKLA

Yhdistyneen kuningaskunnan äänioikeus pidetään silloin, kun neuvosto hyväksyy 4 artiklassa luetelluissa artikloissa tarkoitettuja toimenpiteitä, ja unionin perustuslain III-197 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Tällöin sovelletaan unionin perustuslain III-197 artiklan 4 kohdan toista ja kolmatta alakohtaa.

Yhdistyneellä kuningaskunnalla ei ole myöskään oikeutta osallistua Euroopan keskuspankin puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muiden johtokunnan jäsenten nimittämiseen unionin perustuslain III-382 artiklan 2 kohdan toisen, kolmannen ja neljännen alakohdan mukaisesti.

7 ARTIKLA

Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussääntöä koskevan pöytäkirjan ('perussääntö') 3, 4, 6 ja 7 artiklaa, 9 artiklan 2 kohtaa, 10 artiklan 1, 2 ja 3 kohtaa, 11 artiklan 2 kohtaa, 12 artiklan 1 kohtaa, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 ja 50 artiklaa ei sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

Näissä artikloissa olevat viittaukset unioniin tai jäsenvaltioihin eivät koske Yhdistynyttä kuningaskuntaa eivätkä viittaukset kansallisiin keskuspankkeihin tai osakkaisiin tarkoita Englannin pankkia.

Viittaukset perussäännön 10 artiklan 3 kohdassa ja 30 artiklan 2 kohdassa "Euroopan keskuspankin merkittyyän pääomaan" eivät tarkoita Englannin pankin merkitsemää pääomaa.

8 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-199 artiklaa ja perussäännön 43–47 artiklaa sovelletaan riippumatta siitä, koskeeko jäsenvaltiota poikkeus, jollei seuraavista muutoksista muuta johdu:

- a) viittaukset perussäännön 43 artiklassa Euroopan keskuspankin ja Euroopan rahapoliittisen instituutin tehtäviin tarkoittavat tehtäviä, jotka on hoidettava vielä euron käyttöönoton jälkeen ja jotka johtuvat Yhdistyneen kuningaskunnan päätöksestä olla ottamatta euroa käyttöön;
- b) perussäännön 46 artiklassa tarkoitettujen tehtävien lisäksi Euroopan keskuspankki antaa myös neuvoja ja avustaa kaikkien sellaisten neuvoston eurooppa-asetusten ja -päätösten valmistelussa, jotka neuvosto voi joutua tekemään Yhdistyneen kuningaskunnan suhteen tämän pöytäkirjan 9 artiklan a ja c alakohdan mukaisesti;
- c) Englannin pankki maksaa osuutensa Euroopan keskuspankin merkitystä pääomasta osallistuakseen sen toimintakustannuksiin samoin perustein kuin niiden jäsenvaltioiden keskuspankit, joita koskee poikkeus.

9 ARTIKLA

Yhdistynyt kuningaskunta voi milloin tahansa ilmoittaa neuvostolle aikomuksestaan ottaa euro käyttöön. Tällöin:

- a) Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus ottaa euro käyttöön vain, jos se täyttää tarvittavat edellytykset. Yhdistyneen kuningaskunnan pyynnöstä neuvosto päättää unionin perustuslain III-198 artiklan 1 ja 2 kohdassa vahvistetuin edellytyksin ja siinä vahvistetun menettelyn mukaisesti, täyttääkö Yhdistynyt kuningaskunta tarvittavat edellytykset;
- b) Englannin pankki maksaa osuutensa Euroopan keskuspankin merkitystä pääomasta ja siirtää Euroopan keskuspankille valuuttavarantoihin sisältyviä varoja sekä maksaa osuuden sen vararahastoista samoin perustein kuin sellaisen jäsenvaltion kansallinen keskuspankki, jota koskeva poikkeus on kumottu;
- c) neuvosto tekee unionin perustuslain III-198 artiklan 3 kohdassa vahvistetuin edellytyksin ja siinä vahvistetun menettelyn mukaisesti kaikki muut tarvittavat päätökset, jotta Yhdistynyt kuningaskunta voi ottaa euron käyttöön.

Jos Yhdistynyt kuningaskunta ottaa käyttöön euron tämän artiklan määräysten mukaisesti, 3–8 artiklaa ei enää sovelleta.

10 ARTIKLA

Poiketen siitä, mitä unionin perustuslain III-181 artiklassa sekä perussäännön 21 artiklan 1 kohdassa määrätään, Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus voi säilyttää "Ways and Means" -luottojärjestelyt Englannin pankin kanssa, jos ja niin kauan kuin Yhdistynyt kuningaskunta ei ota käyttöön euroa.

14. PÖYTÄKIRJA
ERÄISTÄ TANSKAA KOSKEVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ
TALOUS- JA RAHALIITON OSALTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

OTTAVAT HUOMIOON, että Tanskan valtiosääntö sisältää määräyksiä, jotka saattavat merkitä, että Tanskassa on tarpeen järjestää kansanäänestys ennen kuin tämä maa luopuu sitä koskevasta poikkeuksesta,

OTTAVAT HUOMIOON, että Tanskan hallitus on ilmoittanut neuvostolle 3 päivänä marraskuuta 1993 Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, eräistä Tanskaa koskevista määräyksistä tehdyn pöytäkirjan 1 kohdan mukaisesti, ettei se aio osallistua talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen.

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

Ottaen huomioon ilmoituksen, jonka Tanskan hallitus on tehnyt neuvostolle 3 päivänä marraskuuta 1993, Tanskaa koskee poikkeus. Tämän poikkeuksen johdosta Tanskaan sovelletaan kaikkia niitä unionin perustuslain ja Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön määräyksiä, joissa viitataan poikkeukseen.

2 ARTIKLA

Poikkeuksen kumoamiseksi voidaan unionin perustuslain III-198 artiklassa tarkoitettu menettely aloittaa ainoastaan Tanskan aloitteesta.

3 ARTIKLA

Jos poikkeus kumotaan, tämän pöytäkirjan määräyksiä ei enää sovelleta.

15. PÖYTÄKIRJA
TANSKAN KANSALLISEN PANKIN
TIETYISTÄ TEHTÄVISTÄ

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

HALUAVAT ratkaista eräät Tanskaa koskevat erityisongelmat,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

AINOA ARTIKLA

Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 14 artiklan määräykset eivät vaikuta Tanskan kansallisen pankin oikeuteen hoitaa sellaisia sille nykyisin kuuluvia tehtäviä, jotka koskevat unionin ulkopuolisia Tanskan alueita.

16. PÖYTÄKIRJA
COMMUNAUTÉ FINANCIÈRE DU PACIFIQUE -FRANGIJÄRJESTELMÄSTÄ

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

HALUAVAT ottaa huomioon erityisen Ranskaa koskevan seikan,

OVAT SOPINEET seuraavasta määräyksestä, joka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

AINOA ARTIKLA

Ranska voi säilyttää erioikeuden laskea liikkeeseen rahaa Uudessa-Kaledoniassa, Ranskan Polynesiassa sekä Wallis- ja Futunasaarilla kansallisessa lainsäädännössään vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti, ja ainoastaan sillä on oikeus vahvistaa Communauté financière du Pacifique -frangin pariarvo.

17. PÖYTÄKIRJA
OSAKSI EUROOPAN UNIONIA SISÄLLYTETYSTÄ
SCHENGENIN SÄÄNNÖSTÖSTÄ

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

PALAUTTAVAT MIELEEN, että Schengenin säännösten määräykset, jotka käsittävät tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla tehdyt sopimukset, jotka Euroopan unionin eräät jäsenvaltiot allekirjoittivat Schengenissä 14 päivänä kesäkuuta 1985 ja 19 päivänä kesäkuuta 1990, niihin liittyviä sopimuksia sekä näiden sopimusten perusteella hyväksytyjä sääntöjä, on sisällytetty osaksi Euroopan unionin säännöstöä Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyllä pöytäkirjalla,

HALUAVAT säilyttää Schengenin säännösten osana unionin perustuslakia siinä muodossa, johon se on kehittynyt edellä mainitun pöytäkirjan voimaantulon jälkeen, ja kehittää tätä säännöstöä, jotta voitaisiin saavuttaa paremmin tavoite tarjota unionin kansalaisille vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue, jolla ei ole sisärajoja,

OTTAVAT HUOMIOON Tanskan erityisaseman,

OTTAVAT HUOMIOON, että Irlanti sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta eivät osallistu kaikkiin Schengenin säännösten määräyksiin; näille jäsenvaltioille olisi kuitenkin varattava mahdollisuus hyväksyä kyseisen säännösten muita määräyksiä osittain tai kokonaan,

TOTEAVAT, että tämän vuoksi on tarpeen soveltaa unionin perustuslain määräyksiä tiettyjen jäsenvaltioiden välisestä tiiviimmästä yhteistyöstä,

OTTAVAT HUOMIOON, että on tarpeen ylläpitää erityissuhteita Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan kanssa, koska Pohjoismaiden passiunionin määräykset sitovat näitä molempia valtioita samoin kuin Euroopan unionin jäseninä olevia pohjoismaita,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

Belgian kuningaskunta, Tšekin tasavalta, Tanskan kuningaskunta, Saksan liittotasavalta, Viron tasavalta, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Italian tasavalta, Kyproksen tasavalta, Latvian tasavalta, Liettuan tasavalta, Luxemburgin suurherttuakunta, Unkarin tasavalta, Maltaan tasavalta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta, Puolan tasavalta, Portugalin tasavalta, Slovenian tasavalta, Slovakian tasavalta, Suomen tasavalta ja Ruotsin kuningaskunta voivat toteuttaa tiiviimpää yhteistyötä keskenään niiden neuvoston vahvistamien säännösten, jotka muodostavat Schengenin säännöstön, soveltamisalalla. Yhteistyö toteutetaan unionin oikeuden ja toimielinjärjestelmän puitteissa sekä unionin perustuslain asiaa koskevien määräysten mukaisesti.

2 ARTIKLA

Schengenin säännöstöä sovelletaan 1 artiklassa lueteltuihin jäsenvaltioihin, tämän kuitenkin rajoittamatta Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltaan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymissopimuksesta ja -asiakirjasta tehdyn pöytäkirjan 3 artiklan soveltamista. Neuvosto toimii Schengenin sopimuksilla perustetun toimeenpanevan komitean sijasta.

3 ARTIKLA

Tanskan osallistumisesta Schengenin säännöstöä kehittävien toimenpiteiden hyväksymiseen ja näiden toimenpiteiden täytäntöönpanosta ja soveltamisesta Tanskaan määrätään Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan asianomaisissa määräyksissä.

4 ARTIKLA

Irlanti sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta voivat milloin tahansa pyytää saada osallistua koko Schengenin säännöstöön tai sen osaan.

Neuvosto tekee pyynnön johdosta eurooppapäätöksen. Se tekee ratkaisunsa yksimielisesti 1 artiklassa mainittujen jäsentensä ja kyseisen jäsenvaltion hallituksen edustajan välisellä yksimielisyydellä.

5 ARTIKLA

Schengenin säännöstöön perustuvien ehdotusten ja aloitteiden on oltava unionin perustuslain asiaa koskevien määräysten mukaisia.

Tässä yhteydessä, jos Irlanti tai Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta taikka nämä molemmat eivät ole ilmoittaneet kirjallisesti neuvoston puheenjohtajalle kohtuullisen ajan kuluessa haluavansa osallistua, unionin perustuslain III-419 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu lupa katsotaan annetuksi 1 artiklassa tarkoitetuille jäsenvaltioille sekä Irlannille tai Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneelle kuningaskunnalle, jos jompikumpi niistä haluaa osallistua kyseisten alojen yhteistyöhön.

6 ARTIKLA

Islannin tasavalta ja Norjan kuningaskunta osallistuvat Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon ja edelleen kehittämiseen. Tätä varten sovitaan asianmukaisista menettelyistä sopimuksessa, jonka neuvosto tekee kyseisten valtioiden kanssa 1 artiklassa mainittujen jäsentensä yksimielisellä päätöksellä. Tämän sopimuksen on sisällettävä määräykset Islannin ja Norjan osallistumisesta tämän pöytäkirjan soveltamisesta aiheutuvien rahoitustarpeiden kattamiseen.

Neuvosto tekee yksimielisellä päätöksellä erillisen sopimuksen Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan kanssa yhtäältä Irlannin sekä Iso-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan ja toisaalta Islannin ja Norjan välisten oikeuksien ja velvollisuuksien määrittämiseksi niillä Schengenin säännöstön aloilla, joita sovelletaan näihin valtioihin.

7 ARTIKLA

Neuvoteltaessa uusien jäsenvaltioiden liittymisestä Euroopan unioniin Schengenin säännöstöä ja toimielinten sen soveltamisalalla toteuttamia toimia pidetään säännöstönä, joka kaikkien jäsenyyttä hakevien valtioiden on hyväksyttävä kokonaisuudessaan.

18. PÖYTÄKIRJA
UNIONIN PERUSTUSLAIN III-130 ARTIKLAN
TIETTYJEN NÄKÖKOHTIEN SOVELTAMISESTA
YHDISTYNEESEEN KUNINGASKUNTAAN JA IRLANTIIN

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

HALUAVAT ratkaista tietyt Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia koskevat kysymykset, ja

OTTAVAT HUOMIOON erityiset matkustusjärjestelyt, joita on sovellettu useita vuosia Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin välillä,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus, ilman että unionin perustuslain III-130 ja III-265 artikla, muu mainitun perustuslain määräys, sen nojalla hyväksytty toimenpide taikka unionin tai unionin ja sen jäsenvaltioiden yhden tai useamman kolmannen maan kanssa tekemän kansainvälisen sopimuksen määräys sitä rajoittaa, suorittaa toisten jäsenvaltioiden kanssa yhteisillä rajoillaan sellaisia Yhdistyneeseen kuningaskuntaan pyrkivien henkilöiden tarkastuksia, joita se pitää tarpeellisena:

- a) tarkistaakseen, onko jäsenvaltioiden kansalaisilla ja heidän huollettavinaan olevilla henkilöillä, jotka käyttävät unionin oikeudesta johtuvia oikeuksia, sekä muiden valtioiden kansalaisilla, joilla on Yhdistynyttä kuningaskuntaa sitovasta sopimuksesta johtuvia tällaisia oikeuksia, oikeus päästä Yhdistyneen kuningaskunnan alueelle; ja
- b) päättääkseen muille henkilöille myönnettävästä luvasta päästä Yhdistyneen kuningaskunnan alueelle.

Unionin perustuslain III-130 ja III-265 artikla tai muu mainitun perustuslain määräys taikka sen nojalla hyväksytty toimenpide ei vaikuta Yhdistyneen kuningaskunnan oikeuteen ottaa käyttöön tai suorittaa tällaisia tarkastuksia. Tässä artiklassa olevilla viittauksilla Yhdistyneeseen kuningaskuntaan tarkoitetaan myös alueita, joiden suhteista ulkovaltoihin se huolehtii.

2 ARTIKLA

Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti voivat edelleenkin tehdä keskenään henkilöiden liikkuvuutta alueidensa ("yhteinen matkustusalue") välillä koskevia järjestelyjä kunnioittaen samalla täysimääräisesti 1 artiklan ensimmäisen kohdan a alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden oikeuksia. Tämän johdosta ja niin kauan kuin tällaiset järjestelyt ovat voimassa, 1 artiklan määräyksiä sovelletaan Irlantiin samoin edellytyksin kuin Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Unionin perustuslain III-130 ja III-265 artikla tai muu mainitun perustuslain määräys taikka perustuslain nojalla hyväksytty toimenpide ei vaikuta tällaisiin järjestelyihin.

3 ARTIKLA

Muut jäsenvaltiot saavat samoista kuin tämän pöytäkirjan 1 artiklassa mainituista syistä suorittaa rajoillaan tai muilla rajanylityspaikoilla tarkastuksia henkilöille, jotka pyrkivät niiden alueelle Yhdistyneestä kuningaskunnasta tai muilta alueilta, joiden suhteista ulkovaltoihin se huolehtii, tai Irlannista, siltä osin kuin 1 artiklan määräyksiä sovelletaan viimeksi mainittuun valtioon.

Unionin perustuslain III-130 ja III-265 artikla tai mainitun perustuslain muu määräys taikka sen nojalla hyväksytty toimenpide ei rajoita muiden jäsenvaltioiden oikeutta ottaa käyttöön tai suorittaa tällaisia tarkastuksia.

4 ARTIKLA

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan myös unionin perustuslain IV-438 artiklan nojalla voimaan jääviin säädöksiin.

19. PÖYTÄKIRJA

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN JA IRLANNIN ASEMASTA
RAJAVALVONTA-, TURVAPAikka- JA MAAHANMUUTTOPOLITIIKAN
SAMOIN KUIN YKSITYISOIKEUDEN ALALLA TEHTÄVÄN
OIKEUDELLISEN YHTEISTYÖN JA POLIISIYHTEISTYÖN OSALTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

HALUAVAT ratkaista tietyt Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia koskevat kysymykset, ja

OTTAVAT HUOMIOON pöytäkirjan unionin perustuslain III-130 artiklan eräiden näkökohtien soveltamisesta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Irlantiin,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

Ellei 3 artiklasta muuta johdu, Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti eivät osallistu unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun 2 tai 3 jakson tai III-260 artiklan nojalla, siltä osin kuin tämä artikla koskee mainittujen jaksosten kattamia aloja, taikka III-263 tai III-275 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla ehdotettujen toimenpiteiden hyväksymiseen neuvostossa. Neuvoston jäsenten yksimielisyys, lukuun ottamatta Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin hallitusten edustajia, on edellytyksenä niille neuvoston päätöksille, jotka on tehtävä yksimielisesti.

Tätä artiklaa sovellettaessa määräenemmistö on vähintään 55 prosenttia osallistuvia jäsenvaltioita edustavista neuvoston jäsenistä, jotka samalla edustavat jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia osallistuvien valtioiden väestöstä.

Määrävähemmistössä on oltava vähintään sellainen määrä neuvoston jäseniä, että he edustavat yli 35:tä prosenttia osallistuvien jäsenvaltioiden yhteenlasketusta väestöstä, lisättynä yhdellä jäsenellä; muussa tapauksessa katsotaan, että on saavutettu määräenemmistö.

Poiketen siitä, mitä toisessa ja kolmannessa kohdassa määrätään, kun neuvosto ei tee ratkaisuaan komission tai unionin ulkoasiainministerin ehdotuksesta, vaadittavaan määräenemmistöön tarvitaan vähintään 72 prosenttia osallistuvia jäsenvaltioita edustavista neuvoston jäsenistä, jotka samalla edustavat jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia osallistuvien valtioiden väestöstä.

2 ARTIKLA

Sen mukaisesti, mitä 1 artiklassa määrätään ja jollei 3, 4 ja 6 artiklasta muuta johdu, unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun 2 tai 3 jakson tai sen III-260 artiklan määräykset, siltä osin kuin tämä artikla koskee mainittujen jaksojen kattamia aloja, taikka III-263 tai III-275 artiklan 2 kohdan a alakohdan määräykset, mainittujen osastojen tai artiklojen nojalla hyväksytyt toimenpiteet, unionin kyseisten jaksojen tai artiklojen nojalla tekemän kansainvälisen sopimuksen määräykset tai Euroopan unionin tuomioistuimen tällaista määräystä tai toimenpidettä tulkitsevat päätökset eivät sido Yhdistynyttä kuningaskuntaa tai Irlantia, eikä niitä sovelleta näihin valtioihin. Nämä määräykset, toimenpiteet tai päätökset eivät vaikuta näiden valtioiden toimivaltaan, oikeuksiin tai velvollisuuksiin. Nämä määräykset, toimenpiteet tai päätökset eivät vaikuta yhteisön ja unionin säännöstöön eivätkä ne ole osa unionin oikeutta silloin kun niitä sovelletaan Yhdistyneeseen kuningaskuntaan tai Irlantiin.

3 ARTIKLA

1. Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti voi ilmoittaa neuvostolle kirjallisesti kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun 2 tai 3 jakson mukaisesti tehty aloite taikka sen III-263 artiklan tai III-275 artiklan 2 kohdan a alakohdan määräysten mukaisesti tehty ehdotus tai aloite on esitetty neuvostolle, että se haluaa osallistua ehdotetun toimenpiteen antamiseen tai soveltamiseen, jolloin kyseisellä valtiolla on oikeus tehdä niin. Neuvoston niiden päätösten edellytyksenä, jotka on tehtävä yksimielisesti, on neuvoston jäsenten yksimielisyys, lukuun ottamatta sellaista jäsentä, joka ei ole tehnyt tällaista ilmoitusta. Tämän kohdan mukaisesti hyväksytyt toimenpiteet sitoo kaikkia sen hyväksymiseen osallistuneita jäsenvaltioita. Unionin perustuslain III-260 artiklan nojalla hyväksytyissä asetuksissa tai päätöksissä säädetään edellytyksistä, joilla Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti osallistuvat unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun 2 tai 3 jakson kattamien alojen arviointiin.

Tätä artiklaa sovellettaessa määräenemmistö on vähintään 55 prosenttia osallistuvia jäsenvaltioita edustavista neuvoston jäsenistä, jotka samalla edustavat jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia osallistuvien valtioiden väestöstä.

Määrävähemmistössä on oltava vähintään sellainen määrä neuvoston jäseniä, että he edustavat yli 35:tä prosenttia osallistuvien jäsenvaltioiden yhteenlasketusta väestöstä, lisätynä yhdellä jäsenellä; muussa tapauksessa katsotaan, että on saavutettu määräenemmistö.

Poiketen siitä, mitä toisessa ja kolmannessa kohdassa määrätään, kun neuvosto ei tee ratkaisuaan komission tai unionin ulkoasiainministerin ehdotuksesta, vaadittavaan määräenemmistöön tarvitaan vähintään 72 prosenttia osallistuvia jäsenvaltioita edustavista neuvoston jäsenistä, jotka samalla edustavat jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia osallistuvien valtioiden väestöstä.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettua toimenpidettä ei voida kohtuullisen ajan kuluessa hyväksyä siten, että Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti osallistuisi siihen, neuvosto voi hyväksyä tällaisen toimenpiteen 1 artiklan nojalla ilman Yhdistyneen kuningaskunnan tai Irlannin osallistumista. Tällöin sovelletaan 2 artiklaa.

4 ARTIKLA

Yhdistynyt kuningaskunta tai Irlanti voi milloin tahansa sen jälkeen, kun on hyväksytty toimenpide unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun 2 tai 3 jakson taikka sen III-263 artiklan tai III-275 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla, ilmoittaa neuvostolle ja komissiolle aikomuksestaan hyväksyä mainittu toimenpide. Tällöin sovelletaan unionin perustuslain III-420 artiklan 1 kohdassa määrättyä menettelyä soveltuvin osin.

5 ARTIKLA

Jäsenvaltio, jota unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun 2 tai 3 jakson taikka sen III-263 artiklan tai III-275 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla hyväksytty toimenpide ei sido, ei osallistu toimenpiteen aiheuttamien rahoitusvaikutusten kantamiseen, lukuun ottamatta toimielimille aiheutuvia hallintomenoja, ellei neuvosto Euroopan parlamenttia kuultuaan kaikkien jäsentensä yksimielisyydellä toisin päättä.

6 ARTIKLA

Jos tässä pöytäkirjassa tarkoitetuissa tapauksissa unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun 2 tai 3 jakson tai sen III-260 artiklan nojalla, siltä osin kuin viimeksi mainittu artikla koskee mainittujen jaksojen kattamia aloja, taikka unionin perustuslain III-263 artiklan tai III-275 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla annettu toimenpide sitoo Yhdistynyttä kuningaskuntaa tai Irlantia, unionin perustuslain asiaan kuuluvia määräyksiä sovelletaan kyseisen toimenpiteen osalta tähän jäsenvaltioon.

7 ARTIKLA

Mitä 3 ja 4 artiklassa määrätään, ei rajoita Schengenin säännösten sisällyttämisestä osaksi Euroopan unionia tehdyn pöytäkirjan soveltamista.

8 ARTIKLA

Irlanti voi ilmoittaa neuvostolle kirjallisesti, ettei se enää halua, että tämän pöytäkirjan määräyksiä sovelletaan siihen. Tällöin Irlantiin ei enää sovelleta mainittuja määräyksiä.

20. PÖYTÄKIRJA
TANSKAN ASEMASTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

PALAUTTAVAT MIELEEN Eurooppa-neuvostossa Edinburghissa kokoontuneiden valtion- tai hallitusten päämiesten 12 päivänä joulukuuta 1992 tekemän päätöksen eräistä Tanskan esittämistä, Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen liittyvistä ongelmista,

PANEVAT MERKILLE Edinburghin päätöksessä kansalaisuuden, talous- ja rahaliiton, puolustuspolitiikan sekä oikeus- ja sisäasioiden osalta vahvistetun Tanskan aseman,

OVAT TIETOISIA siitä, että Edinburghin päätökseen perustuvan oikeudellisen järjestelyn jatkaminen unionin perustuslain nojalla rajoittaa huomattavasti Tanskan osallistumista työskentelyyn tärkeillä unionin yhteistyöaloilla ja että unionin säännösten yhtenäisyyden varmistaminen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alalla olisi unionin etujen mukaista.

HALUAVAT sen vuoksi luoda oikeudelliset puitteet, joissa Tanskalle annetaan mahdollisuus osallistua unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun nojalla ehdotettujen toimenpiteiden hyväksymiseen, ja panevat tyytyväisenä merkille Tanskan aikomuksen käyttää tätä mahdollisuutta silloin, kun se Tanskan valtiosäännön asettamien vaatimusten mukaan on mahdollista,

TOTEAVAT, ettei Tanska estä muita jäsenvaltioita kehittämästä edelleen yhteistyötään niiden toimenpiteiden osalta, jotka eivät sido Tanskaa,

OTTAVAT HUOMIOON Schengenin säännösten sisällyttämisestä osaksi Euroopan unionia tehdyn pöytäkirjan,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään unionin perustuslakiin:

I OSA

1 ARTIKLA

Tanska ei osallistu unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun nojalla ehdotettujen toimenpiteiden hyväksymiseen neuvostossa. Neuvoston niiden säädösten edellytyksenä, jotka on annettava yksimielisesti, on neuvoston jäsenten yksimielisyys, lukuun ottamatta Tanskan hallituksen edustajaa.

Tätä artiklaa sovellettaessa määräenemmistö on vähintään 55 prosenttia osallistuvia jäsenvaltioita edustavista neuvoston jäsenistä, jotka samalla edustavat jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia osallistuvien valtioiden väestöstä.

Määrävähemmistössä on oltava vähintään sellainen määrä neuvoston jäseniä, että he edustavat yli 35:tä prosenttia osallistuvien jäsenvaltioiden yhteenlasketusta väestöstä, lisättynä yhdellä jäsenellä; muussa tapauksessa katsotaan, että on saavutettu määräenemmistö.

Poiketen siitä, mitä toisessa ja kolmannessa kohdassa määrätään, kun neuvosto ei tee ratkaisuaan komission tai unionin ulkoasiainministerin ehdotuksesta, vaadittavaan määräenemmistöön tarvitaan vähintään 72 prosenttia osallistuvia jäsenvaltioita edustavista neuvoston jäsenistä, jotka samalla edustavat jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia osallistuvien valtioiden väestöstä.

2 ARTIKLA

Unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun määräykset, mainitun luvun nojalla hyväksytyt toimenpiteet, unionin mainitun luvun nojalla tekemän kansainvälisen sopimuksen määräykset tai Euroopan unionin tuomioistuimen tällaista määräystä tai toimenpidettä tulkitsevat päätökset eivät sido Tanskaa, eikä niitä sovelleta siihen. Nämä määräykset, toimenpiteet tai päätökset eivät rajoita millään tavoin Tanskan toimivaltaa, oikeuksia tai velvollisuuksia. Tällaiset määräykset, toimenpiteet tai päätökset eivät myöskään vaikuta millään tavalla yhteisön ja unionin säännöstöön eivätkä ne ole osa unionin oikeutta silloin kun niitä sovelletaan Tanskaan.

3 ARTIKLA

Tanska ei osallistu 1 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden aiheuttamien rahoitusvaikutusten kantamiseen, lukuun ottamatta toimielimille koituvia hallintomenoja.

4 ARTIKLA

1. Tanska päättää kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun I osan mukainen, Schengenin säännöstöä kehittävä neuvoston toimenpide on hyväksytty, saattaako se toimenpiteen osaksi kansallista lainsäädäntöään. Jos Tanska päättää saattaa toimenpiteen osaksi kansallista lainsäädäntöään, toimenpide muodostaa kansainvälisen oikeuden mukaisen velvoitteen Tanskan ja niiden muiden jäsenvaltioiden välille, joita toimenpide sitoo.

Jos Tanska päättää olla saattamatta 1 kohdassa tarkoitettua neuvoston hyväksymää toimenpidettä osaksi kansallista lainsäädäntöään, jäsenvaltiot, joita toimenpide sitoo, ja Tanska harkitsevat, mitä toimia on aiheellista toteuttaa.

2. Tanska säilyttää Schengenin säännöstön osalta ne oikeudet ja velvoitteet, jotka olivat voimassa ennen Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantuloa.

II OSA

5 ARTIKLA

Muiden neuvoston toimenpiteiden osalta, jotka neuvosto hyväksyy unionin perustuslain I-41 artiklan, III-295 artiklan 1 kohdan sekä III-309–III-313 artiklan nojalla, Tanska ei osallistu niiden unionin päätösten ja toimien valmisteluun ja täytäntöönpanoon, joilla on merkitystä puolustuksen alalla. Näin ollen Tanska ei osallistu neuvostossa näiden toimenpiteiden hyväksymiseen. Tanska ei liioin estä muita jäsenvaltioita kehittämästä edelleen yhteistyötään tällä alalla. Tanskalla ei ole velvollisuutta osallistua tällaisten toimenpiteiden operatiivisten kustannusten rahoittamiseen tai antaa sotilaallisia voimavarojaan unionin käyttöön.

Niiden neuvoston säädösten edellytyksenä, jotka on annettava yksimielisesti, on neuvoston jäsenten yksimielisyys, lukuun ottamatta Tanskan hallituksen edustajaa.

Tätä artiklaa sovellettaessa määräenemmistö on vähintään 55 prosenttia osallistuvia jäsenvaltioita edustavista neuvoston jäsenistä, jotka samalla edustavat jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia osallistuvien valtioiden väestöstä.

Määrävähemmistössä on oltava vähintään sellainen määrä neuvoston jäseniä, että he edustavat yli 35:tä prosenttia osallistuvien jäsenvaltioiden yhteenlasketusta väestöstä, lisättynä yhdellä jäsenellä; muussa tapauksessa katsotaan, että on saavutettu määräenemmistö.

Poiketen siitä, mitä kolmannessa ja neljännessä kohdassa määrätään, kun neuvosto ei tee ratkaisuaan komission tai unionin ulkoasiainministerin ehdotuksesta, vaadittavaan määränemmistöön tarvitaan vähintään 72 prosenttia osallistuvia jäsenvaltioita edustavista neuvoston jäsenistä, jotka samalla edustavat jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia osallistuvien valtioiden väestöstä.

III OSA

6 ARTIKLA

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan myös niihin unionin perustuslain IV-438 artiklan nojalla voimaan jääviin toimenpiteisiin, jotka ennen Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantuloa kuuluivat Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan yhteisön perustamissopimukseen liitetyn, Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan soveltamisalaan.

7 ARTIKLA

Mitä 1, 2 ja 3 artiklassa määrätään, ei sovelleta toimenpiteisiin, joilla määritellään ne kolmannet maat, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ylittäessään jäsenvaltioiden ulkorajat, eikä yhtenäistä viisumin kaavaa koskeviin toimenpiteisiin.

IV OSA

8 ARTIKLA

Tanska voi milloin tahansa valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti ilmoittaa muille jäsenvaltioille, ettei se enää halua vedota tähän pöytäkirjaan tai sen osaan. Tällöin Tanska soveltaa täysimääräisesti kaikkia tuolloin voimassa olevia unionin puitteissa toteutettuja toimenpiteitä.

9 ARTIKLA

1. Tanska voi milloin tahansa valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti ilmoittaa muille jäsenvaltioille, että ilmoitusajankohdan jälkeisen kuukauden ensimmäisestä päivästä alkaen tämän pöytäkirjan I osa muodostuu liitteessä olevista määräyksistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan määräyksiä. Tällöin 5–9 artikla numeroidaan uudelleen tätä vastaavasti.
2. Kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus tulee voimaan, koko Schengenin säännöstö ja kaikki kyseisen säännöstön kehittämiseksi hyväksytyt toimenpiteet, jotka siihen asti ovat sitoneet Tanskaa kansainvälisen oikeuden mukaisina velvoitteina, sitovat Tanskaa unionin oikeutena.

1 ARTIKLA

Ellei 3 artiklasta muuta johdu, Tanska ei osallistu unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun nojalla ehdotettujen toimenpiteiden hyväksymiseen neuvostossa. Neuvoston niiden säädösten edellytyksenä, jotka on annettava yksimielisesti, on neuvoston jäsenten yksimielisyys, lukuun ottamatta Tanskan hallituksen edustajaa.

Tätä artiklaa sovellettaessa määräenemmistö on vähintään 55 prosenttia osallistuvia jäsenvaltioita edustavista neuvoston jäsenistä, jotka samalla edustavat jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia osallistuvien valtioiden väestöstä.

Määrävähemmistössä on oltava vähintään sellainen määrä neuvoston jäseniä, että he edustavat yli 35:tä prosenttia osallistuvien jäsenvaltioiden yhteenlasketusta väestöstä, lisättynä yhdellä jäsenellä; muussa tapauksessa katsotaan, että on saavutettu määräenemmistö.

Poiketen siitä, mitä toisessa ja kolmannessa kohdassa määrätään, kun neuvosto ei tee ratkaisuaan komission tai unionin ulkoasiainministerin ehdotuksesta, vaadittavaan määräenemmistöön tarvitaan vähintään 72 prosenttia osallistuvia jäsenvaltioita edustavista neuvoston jäsenistä, jotka samalla edustavat jäsenvaltioita, joiden yhteenlaskettu väestö on vähintään 65 prosenttia osallistuvien valtioiden väestöstä.

2 ARTIKLA

Sen mukaisesti, mitä 1 artiklassa määrätään ja jollei 3, 4 ja 6 artiklasta muuta johdu, unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun määräykset, mainitun luvun nojalla hyväksytyt toimenpiteet, unionin mainitun luvun nojalla tekemän kansainvälisen sopimuksen määräykset tai Euroopan unionin tuomioistuimen tällaista määräystä tai toimenpidettä tulkitsevat päätökset eivät sido Tanskaa eikä niitä sovelleta siihen. Nämä määräykset, toimenpiteet tai päätökset eivät rajoita millään tavoin Tanskan toimivaltaa, oikeuksia tai velvollisuuksia. Tällaiset määräykset, toimenpiteet tai päätökset eivät myöskään vaikuta millään tavoin yhteisön tai unionin säännöstöön eivätkä ne ole osa unionin oikeutta silloin kun niitä sovelletaan Tanskaan.

3 ARTIKLA

1. Tanska voi ilmoittaa neuvoston puheenjohtajalle kirjallisesti kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun nojalla tehty ehdotus tai aloite on esitetty neuvostolle, että se haluaa osallistua ehdotetun toimenpiteen hyväksymiseen ja soveltamiseen, jolloin sillä on oikeus tehdä niin.

2. Jollei 1 kohdassa tarkoitettua toimenpidettä voida kohtuullisen ajan kuluttua hyväksyä siten, että Tanska osallistuisi siihen, neuvosto voi hyväksyä 1 kohdassa tarkoitetun toimenpiteen 1 artiklan nojalla ilman, että Tanska osallistuu siihen. Tällöin sovelletaan 2 artiklaa.

4 ARTIKLA

Tanska voi milloin tahansa sen jälkeen, kun on hyväksytty toimenpide unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun nojalla, ilmoittaa neuvostolle ja komissiolle aikomuksestaan hyväksyä kyseinen toimenpide. Tällöin sovelletaan unionin perustuslain III-420 artiklan 1 kohdassa määrättyä menettelyä soveltuvin osin.

5 ARTIKLA

1. Edellä 4 artiklassa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa toimenpiteen lopullisesta hyväksymisestä, jos toimenpiteellä kehitetään Schengenin säännöstöä.

Jos Tanska ei tee Schengenin säännöstöä kehittävää toimenpidettä koskevaa ilmoitusta 3 tai 4 artiklan mukaisesti, jäsenvaltiot, joita toimenpide sitoo, ja Tanska harkitsevat, mitä toimia on aiheellista toteuttaa.

2. Schengenin säännöstöä kehittävää toimenpidettä koskeva 3 artiklan nojalla tehty ilmoitus katsotaan peruuttamattomaksi 3 artiklan nojalla tehdyksi ilmoitukseksi, joka koskee kaikkia niitä muita ehdotuksia ja aloitteita, joiden tarkoituksena on kyseisen toimenpiteen kehittäminen, siltä osin kuin asianomaisella ehdotuksella tai aloitteella kehitetään Schengenin säännöstöä.

6 ARTIKLA

Jos neuvoston unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun nojalla hyväksymä toimenpide tässä osassa tarkoitetuissa tapauksissa sitoo Tanskaa, unionin perustuslain asiaan kuuluvia määräyksiä sovelletaan kyseisen toimenpiteen osalta Tanskaan.

7 ARTIKLA

Jos unionin perustuslain III osan III osaston IV luvun nojalla hyväksytty toimenpide ei sido Tanskaa, se ei osallistu toimenpiteen aiheuttamien rahoitusvaikutusten kantamiseen, lukuun ottamatta toimielimille aiheutuvia hallintomenoja, ellei neuvosto Euroopan parlamenttia kuultuaan yksimielisesti toisin päätä.

21. PÖYTÄKIRJA
JÄSENVALTIOIDEN ULKOSUHTEISTA
ULKORAJOJEN YLITTÄMISEN OSALTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

OTTAVAT HUOMIOON jäsenvaltioiden tarpeen varmistaa tehokkaat tarkastukset ulkorajoillaan tarvittaessa yhteistyössä kolmansien maiden kanssa,

OVAT SOPINEET seuraavasta määräyksestä, joka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

AINOA ARTIKLA

Ulkorajojen ylittämiseen liittyviä toimenpiteitä koskevat määräykset, jotka sisältyvät unionin perustuslain III-265 artiklan 2 kohdan b alakohtaan, eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa neuvotella tai tehdä sopimuksia kolmansien maiden kanssa, sikäli kuin ne ovat unionin oikeuden ja muiden asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten mukaisia.

22. PÖYTÄKIRJA
JÄSENVALTIOIDEN KANSALAISTEN
OIKEUDESTA TURVAPAIKKAAN

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

KATSOVAT, että unioni tunnustaa unionin perustuslain I-9 artiklan 1 kohdan mukaisesti perusoikeuskirjassa esitetyt oikeudet, vapaudet ja periaatteet,

KATSOVAT, että unionin perustuslain I-9 artiklan 3 kohdan mukaisesti ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä yleissopimuksessa taatut perusoikeudet ovat yleisinä periaatteina osa unionin oikeutta,

KATSOVAT, että Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta varmistaa, että unioni noudattaa lakia unionin perustuslain I-9 artiklan 1 ja 3 kohtaa tulkittaessa ja sovellettaessa,

KATSOVAT, että unionin perustuslain I-58 artiklan mukaisesti kaikkien unionin jäsenyyttä hakevien Euroopan valtioiden on kunnioitettava unionin perustuslain I-2 artiklassa tarkoitettuja arvoja,

OTTAVAT HUOMIOON, että unionin perustuslain I-59 artiklalla otetaan käyttöön järjestely, jolla tietyt oikeudet voidaan pidättää, jos jäsenvaltio vakavasti ja jatkuvasti rikkoo näitä arvoja,

PALAUTTAVAT MIELEEN, että jokainen jäsenvaltion kansalainen nauttii unionin kansalaisena erityistä asemaa ja suojelua, jonka jäsenvaltiot takaavat unionin perustuslain I osan II osaston ja III osan II osaston määräysten mukaisesti,

OTTAVAT HUOMIOON, että unionin perustuslailla luodaan alue, jossa ei ole sisäisiä rajoja ja jossa kaikille unionin kansalaisille taataan oikeus liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella,

HALUAVAT estää sen, että turvapaikkajärjestelmää käytetään muuhun tarkoitukseen kuin siihen mihin järjestelmällä on pyritty,

TOTEAVAT, että tässä pöytäkirjassa otetaan huomioon pakolaisten oikeudellista asemaa koskevan, 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn Geneven yleissopimuksen tarkoitus ja tavoitteet,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

AINOA ARTIKLA

Ottaen huomioon perusoikeuksien ja -vapauksien suojelun tason Euroopan unionin jäsenvaltioissa, jäsenvaltioita pidetään kaikissa turvapaikkaan liittyvien oikeudellisten ja käytännön kysymysten osalta toisiinsa nähden turvallisina alkuperämaina. Näin ollen jäsenvaltio voi ottaa harkittavaksi tai hyväksyä käsiteltäväksi toisen jäsenvaltion kansalaisen jättämän turvapaikkahakemuksen ainoastaan, jos:

- a) jäsenvaltio, jonka kansalainen hakija on, käyttäen hyväkseen ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 15 artiklan määräyksiä ryhtyy alueellaan toimenpiteisiin, jotka poikkeavat sen mainitun yleissopimuksen mukaisista velvollisuuksista;

- b) on aloitettu unionin perustuslain I-59 artiklan 1 tai 2 kohdassa mainittu menettely ja siihen saakka, kun neuvosto tai tarvittaessa Eurooppa-neuvosto on tehnyt asiaa koskevan eurooppapäätöksen sen jäsenvaltion osalta, jonka kansalainen hakija on;
- c) neuvosto on tehnyt eurooppapäätöksen unionin perustuslain I-59 artiklan 1 kohdan mukaisesti sen jäsenvaltion osalta, jonka kansalainen hakija on, tai jos Eurooppa-neuvosto on tehnyt eurooppapäätöksen unionin perustuslain I-59 artiklan 2 kohdan mukaisesti sen jäsenvaltion osalta, jonka kansalainen hakija on;
- d) jäsenvaltio yksipuolisesti niin päättää toisen jäsenvaltion kansalaisen tekemän hakemuksen osalta; tällöin asiasta on ilmoitettava välittömästi neuvostolle; hakemus käsitellään olettaen, että se on ilmeisen perusteeton, sanotun kuitenkin millään tavoin vaikuttamatta kyseisen jäsenvaltion päätösvaltaan.

23. PÖYTÄKIRJA

UNIONIN PERUSTUSLAIN I-41 ARTIKLAN 6 KOHTAAN
JA III-312 ARTIKLAAN PERUSTUVASTA
PYSYVÄSTÄ RAKENTEELLISESTA YHTEISTYÖSTÄ

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

OTTAVAT HUOMIOON unionin perustuslain I-41 artiklan 6 kohdan ja III-312 artiklan,

PALAUTTAVAT MIELEEN, että unioni harjoittaa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, joka perustuu jäsenvaltioiden toimien jatkuvaan lähentymiseen;

PALAUTTAVAT MIELEEN, että yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka on erottamaton osa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa; se turvaa unionin operatiivisen toimintakyvyn, joka perustuu siviili- ja sotilasvoimavaroihin; unioni voi käyttää niitä unionin perustuslain III-309 artiklassa tarkoitettuihin unionin ulkopuolella toteutettaviin tehtäviin huolehtiakseen rauhan säilyttämisestä, konfliktien ehkäisemisestä ja kansainvälisen turvallisuuden lujittamisesta Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteiden mukaisesti; nämä tehtävät toteutetaan jäsenvaltioiden voimavaroja käyttäen sekä yhteisen joukkovalikoiman periaatteen mukaisesti;

PALAUTTAVAT MIELEEN, että unionin yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka ei vaikuta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonteeseen;

PALAUTTAVAT MIELEEN, että unionin yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka kunnioittaa niiden jäsenvaltioiden Pohjois-Atlantin sopimuksesta johtuvia velvoitteita, jotka katsovat yhteisen puolustuksensa toteutuvan Pohjois-Atlantin liitossa, joka on edelleen jäseniensä yhteisen puolustuksen perusta, ja se on sopusoinnussa tuossa yhteydessä määritetyn yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kanssa;

OVAT VAKUUTTUNEITA siitä, että unionin vahvempi asema turvallisuuden ja puolustuksen alalla lisää uudistuneen Pohjois-Atlantin liiton elinvoimaisuutta sopusoinnussa niin sanottujen Berliini plus -järjestelyjen kanssa;

OVAT VAKAASTI sitä mieltä, että unioni pystyy täysin täyttämään sille kansainvälisessä yhteisössä kuuluvat velvoitteensa;

OVAT TIETOISIA siitä, että Yhdistyneet Kansakunnat voi pyytää unionilta apua Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan VI tai VII luvun nojalla käynnistettyjen operaatioiden toteuttamiseksi kiireellisesti;

TOTEAVAT, että turvallisuus- ja puolustuspolitiikan tehostaminen edellyttää jäsenvaltioilta voimavaroja koskevia toimia;

OVAT TIETOISIA siitä, että uuden vaiheen aloittaminen Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämisessä edellyttää halukkailta jäsenvaltioilta määrätietoisia toimia;

PALAUTTAVAT MIELEEN, että on tärkeää, että unionin ulkoasiainministeri on täysin mukana pysyvään rakenteelliseen yhteistyöhön liittyvissä menettelyissä;

OVAT SOPINEET seuraavista Euroopan perustuslakiin liitettävistä määräyksistä:

1 ARTIKLA

Unionin perustuslain I-41 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuun pysyvään rakenteelliseen yhteistyöhön voivat liittyä jäsenvaltiot, jotka Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantuloajankohdasta lähtien sitoutuvat:

- a) osallistumaan tiiviimmin puolustusvoimavarojensa kehittämiseen kehittämällä kansallisia voimavaratarjouksiaan ja osallistumalla tarvittaessa monikansallisiin joukkoihin, tärkeimpiin eurooppalaisiin puolustustarvikeohjelmiin ja Euroopan puolustusvoimavarojen kehittämisestä, tutkimuksesta ja hankinnasta sekä puolustusmateriaaleista vastaavan viraston, jäljempänä 'Euroopan puolustusvirasto', toimintaan; ja
- b) siihen, että niillä on viimeistään vuonna 2007 valmiudet antaa käyttöön, joko kansallisesti koottuna tai osana monikansallisia joukkoja, suunniteltuihin tehtäviin kohdennettuja taisteluyksiköitä, jotka on taktisella tasolla koottu taisteluosastoiksi, joilla on tukitoimintoja, kuljetus ja huolto mukaan lukien, ja joilla on kyky aloittaa III-309 artiklassa tarkoitettujen tehtävien toteuttaminen 5–30 vuorokauden kuluessa erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien esittämiin pyyntöihin vastaamiseksi ja joita voidaan ylläpitää aluksi 30 vuorokauden ja tarvittaessa ainakin 120 vuorokauden ajan.

2 ARTIKLA

Pysyvään rakenteelliseen yhteistyöhön osallistuvat jäsenvaltiot sitoutuvat 1 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamiseksi:

- a) tekemään Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantuloajankohdasta lähtien yhteistyötä puolustustarvikkeisiin liittyvien investointimenojen tasoa koskevien hyväksytyjen tavoitteiden saavuttamiseksi ja tarkastelemaan näitä tavoitteita säännöllisesti uudelleen unionin turvallisuusympäristön ja kansainvälisten velvollisuuksien valossa;

- b) mahdollisuuksien mukaan lähentämään puolustusalan välineitään muun muassa yhdenmukaistamalla sotilaallisten tarpeiden määrittelyn, kokoamalla puolustusvoimavaransa yhteen ja tarvittaessa erikoistumalla sekä edistämällä yhteistyötä koulutuksen ja logistiikan alalla;
- c) toteuttamaan konkreettisia toimenpiteitä joukkojensa käytettävyyden, yhteistoimintakyvyn, joustavuuden ja toimintavalmiuden vahvistamiseksi muun muassa määrittelemällä joukkojen käyttöön antamista koskevat yhteiset tavoitteet, mahdollisesti myös tarkastelemalla uudelleen kansallisia päätöksentekomenettelyjään;
- d) tekemään yhteistyötä sen varmistamiseksi, että ne toteuttavat voimavarojen kehittämisjärjestelyn puitteissa todettujen puutteiden korjaamiseksi tarvittavat toimenpiteet, monikansallinen toiminta mukaan luettuna, sanotun kuitenkin rajoittamatta niitä koskevia sitoumuksia Pohjois-Atlantin liitossa;
- e) osallistumaan tarvittaessa Euroopan puolustusviraston puitteissa tärkeimpien yhteisten tai eurooppalaisten puolustustarvikeohjelmien kehittämiseen.

3 ARTIKLA

Euroopan puolustusvirasto ottaa osaa osallistuvien jäsenvaltioiden voimavaratarjoustensa säännölliseen arviointiin, erityisesti kun on kyse sellaisista tarjouksista, joiden tekemisessä on noudatettu muun muassa 2 artiklan perusteella laadittavia arviointiperusteita, ja antaa niistä kertomuksen vähintään kerran vuodessa. Arviointia voidaan käyttää pohjana neuvoston unionin perustuslain III-312 artiklan mukaisesti hyväksymille suosituksille ja eurooppapäätöksille.

24. PÖYTÄKIRJA

UNIONIN PERUSTUSLAIN I-41 ARTIKLAN 2 KOHDASTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

PITÄVÄT MIELESSÄ tarpeen panna täysimittaisesti täytäntöön unionin perustuslain I-41 artiklan 2 kohdan määräykset,

PITÄVÄT MIELESSÄ, että unionin perustuslain I-41 artiklan 2 kohdan mukaisesti unionin politiikka ei vaikuta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonteeseen, se kunnioittaa niitä velvoitteita, joita Pohjois-Atlantin sopimuksen perusteella on tietyillä jäsenvaltioilla, jotka katsovat yhteisen puolustuksensa toteutuvan Pohjois-Atlantin liitossa, ja se on sopusoinnussa tämän mukaisesti määritettävän yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kanssa,

OVAT SOPINEET seuraavasta määräyksestä, joka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

AINOA ARTIKLA

Unioni laatii yhdessä Länsi-Euroopan unionin kanssa niiden välisen yhteistyön parantamista koskevat järjestelyt.

25. PÖYTÄKIRJA
ALANKOMAIDEN ANTILLEILLA
JALOSTETTUJEN MAAÖLJYTUOTTEIDEN TUONNISTA
EUROOPAN UNIONIIN

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

HALUAVAT tämentää kaupankäyntiä koskevaa järjestelyä, joka koskee Alankomaiden Antilleilla jalostettujen maaöljytuotteiden tuontia unioniin,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

Tätä pöytäkirjaa sovelletaan yhdistetyn nimikkeistön nimikkeiden 27.10, 27.11, 27.12 (parafiini ja maaöljyvaha), 27.13:sta (parafiinin jätetuotteet) ja 27.14 (liuskevaha) maaöljytuotteisiin, joita tuodaan jäsenvaltioihin käytettäväksi siellä.

2 ARTIKLA

Jäsenvaltiot sitoutuvat myöntämään Alankomaiden Antilleilla jalostetuille maaöljytuotteille tässä pöytäkirjassa määrätyin edellytyksin tullietuudet Alankomaiden Antillien assosioituttua unioniin. Nämä määräykset ovat voimassa riippumatta siitä, mitä alkuperäsääntöjä jäsenvaltiot soveltavat.

3 ARTIKLA

1. Kun komissio toteaa jonkin jäsenvaltion pyynnöstä tai omasta aloitteestaan, että Alankomaiden Antilleilla jalostettujen maaöljytuotteiden 2 artiklan määräysten mukaisesta tuonnista unioniin aiheutuu yhden tai useamman jäsenvaltion markkinoilla todellisia vaikeuksia, se tekee eurooppapäätöksen, jolla vahvistetaan, että asianomaiset jäsenvaltiot ottavat käyttöön kyseisiin tuotteisiin sovellettavat tuontitullit, korottavat niitä tai ottavat ne uudelleen käyttöön siinä määrin ja siksi ajaksi kuin se on tarpeen tilanteesta selviytymiseksi. Näin käyttöön otetut, korotetut tai uudelleen käyttöön otetut tuontitullit eivät saa olla korkeampia kuin tullit, joita sovelletaan samojen tuotteiden osalta kolmansiin maihin.
2. Mitä 1 kohdassa määrätään, voidaan joka tapauksessa soveltaa vain silloin kun Alankomaiden Antilleilla jalostettujen maaöljytuotteiden vuotuinen tuonti unioniin on vähintään kaksi miljoonaa tonnia.
3. Komission 1 ja 2 kohdan mukaisesti tekemät eurooppapäätökset, mukaan luettuina ne, jotka merkitsevät jäsenvaltion pyynnön epäämistä, saatetaan neuvoston tiedoksi. Neuvosto voi jäsenvaltion pyynnöstä ottaa komission päätökset tarkasteltavakseen ja milloin hyvänsä tehdä eurooppapäätöksen niiden muuttamiseksi tai kumoamiseksi.

4 ARTIKLA

1. Jos jonkin jäsenvaltion käsityksen mukaan 2 artiklassa määrätyn järjestelyn mukaisesta Alankomaiden Antilleilla jalostettujen maaöljytuotteiden suorasta maahantuonnista tai maahantuonnista toisen jäsenvaltion kautta aiheutuu sen markkinoilla todellisia vaikeuksia, joista selviytyminen edellyttää välitöntä toimintaa, se voi omasta aloitteestaan päättää soveltaa kyseiseen kauppaan tuontitulleja, jotka eivät saa olla korkeampia kuin tullit, joita sovelletaan samojen tuotteiden osalta kolmansiin maihin. Sen on ilmoitettava tällaisesta päätöksestä komissiolle, joka tekee yhden kuukauden kuluessa eurooppapäätöksen siitä, voidaanko kyseisen jäsenvaltion toteuttamat toimenpiteet pitää edelleen voimassa, onko niitä muutettava vai onko ne poistettava. Komission päätökseen sovelletaan 3 artiklan 3 kohtaa.

2. Jos Alankomaiden Antilleilla jalostettuja maaöljytuotteita tuodaan 2 artiklassa määrätyn järjestelyn mukaisesti yhteen tai useampaan jäsenvaltioon suoraan tai toisen jäsenvaltion kautta kalenterivuoden aikana enemmän kuin tämän pöytäkirjan liitteessä ilmoitetut tonnimäärät, kyseisen yhden tai useamman jäsenvaltion 1 kohdan nojalla kuluvan vuoden aikana mahdollisesti toteuttamat toimenpiteet katsotaan oikeutetuiksi. Tultuaan vakuuttuneeksi siitä, että vahvistetut tonnimäärät on saavutettu, komissio ottaa huomioon toteutetut toimenpiteet. Siinä tapauksessa muut jäsenvaltiot pidättäytyvät saattamasta asiaa neuvoston käsiteltäväksi.

5 ARTIKLA

Jos unioni päättää soveltaa määrällisiä tuontirajoituksia maaöljytuotteisiin riippumatta siitä, mistä maasta tuotteet tulevat, näitä rajoituksia voidaan soveltaa myös Alankomaiden Antilleilta tuotaviin maaöljytuotteisiin. Siinä tapauksessa Alankomaiden Antilleille myönnetään kolmansiin maihin verrattuna suosituimmuskohtelu.

6 ARTIKLA

1. Neuvosto voi tarkistaa 2–5 artiklaa yksimielisesti sekä Euroopan parlamenttia ja komissiota kuultuaan, kun kolmansista maista ja assosioiduista maista tulevia maaöljytuotteiden alkuperää koskeva yhteinen määritelmä hyväksytään tai kun tehdään kyseisiä tuotteita koskevia päätöksiä yhteisen kauppapolitiikan puitteissa tai vahvistetaan yhteinen energiapolitiikka.
2. Tällaisen tarkistamisen yhteydessä Alankomaiden Antilleille myönnetään kuitenkin joka tapauksessa sopivassa muodossa vastaavat etuudet maaöljytuotteiden, vähintään kahden ja puolen miljoonan tonnin määrän osalta.
3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja vastaavia etuuksia koskevat unionin sitoumukset voidaan tarvittaessa jakaa jäsenvaltioittain ottaen huomioon tämän pöytäkirjan liitteessä ilmoitetut tonnimäärät.

7 ARTIKLA

Komission tehtävänä on tämän pöytäkirjan täytäntöönpanoa varten seurata, kuinka Alankomaiden Antilleilla jalostettujen maaöljytuotteiden tuonti jäsenvaltioihin kehittyy. Jäsenvaltiot antavat komission suosittelmien yksityiskohtaisten hallinnollisten menettelytapojen mukaisesti sille tiedoksi kaikki sen tätä varten tarvittavat tiedot, joiden levittämisestä komissio huolehtii.

LIITE

Korkeat sopimuspuolet ovat 4 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanoa varten päättäneet, että Antillien maaöljytuotteiden kahden miljoonan tonnin määrä jaetaan jäsenvaltioiden kesken seuraavasti:

Saksa	625 000 tonnia
Belgian ja Luxemburgin talousliitto	200 000 tonnia
Ranska	75 000 tonnia
Italia	100 000 tonnia
Alankomaat	1 000 000 tonnia

26. PÖYTÄKIRJA
KIINTEÄN OMAISUUDEN HANKKIMISESTA
TANSKASSA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

HALUAVAT ratkaista eräät Tanskaa koskevat erityisongelmat,

OVAT SOPINEET seuraavasta määräyksestä, joka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

AINOA ARTIKLA

Sen estämättä, mitä unionin perustuslaissa määrätään, Tanska saa pitää voimassa vapaa-ajan asuntojen hankkimista koskevan voimassa olevan lainsäädäntönsä.

27. PÖYTÄKIRJA
JÄSENVALTIOIDEN
YLEISRADIOTOIMINNASTA

KORKEAT SOPIMUSOSAPUOLET, jotka

KATSOVAT, että jäsenvaltioiden yleisradiotoiminta liittyy suoraan kunkin yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin samoin kuin tarpeeseen turvata viestinnän moniarvoisuus,

OVAT SOPINEET seuraavista tulkitsevista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

AINOA ARTIKLA

Unionin perustuslain määräykset eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa rahoittaa yleisradiotoimintaa, sikäli kuin rahoitus myönnetään yleisradioyrittäjille kunkin jäsenvaltion antaman, määrittelemän ja järjestämän julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi ja sikäli kuin rahoitus ei vaikuta unionin kauppaja- ja kilpailuolosuhteisiin sellaisessa laajuudessa, että se olisi yhteisen edun vastaista, kun samalla otetaan huomioon tällaisen julkisen palvelun tehtävän toteuttaminen.

28. PÖYTÄKIRJA
UNIONIN PERUSTUSLAIN III-214 ARTIKLASTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET

OVAT SOPINEET seuraavasta määräyksestä, joka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

AINOA ARTIKLA

Sovellettaessa unionin perustuslain III-214 artiklaa korvauksena ei pidetä ammatillisen sosiaaliturvajärjestelmän mukaisia etuuksia, jos ja sikäli kuin niiden voidaan osoittaa perustuvan 17 päivää toukokuuta 1990 edeltävään työskentelykauteen, paitsi kun on kyse työntekijöistä tai heidän jälkeensä etuuteen oikeutetuista, jotka ovat ennen tätä ajankohtaa panneet vireille oikeudenkäynnin tai esittäneet vastaavan vaatimuksen asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

29. PÖYTÄKIRJA
TALOUDELLISESTA, SOSIAALISESTA JA ALUEELLISESTA
YHTEENKUULUVUUDESTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

PALAUTTAVAT MIELEEN, että unionin perustuslain I-3 artiklassa mainitaan muiden tavoitteiden joukossa myös taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden sekä jäsenvaltioiden välisen yhteisvastuun edistäminen ja että tällainen yhteenkuuluvuus kuuluu unionin perustuslain I-14 artiklan 2 kohdan c alakohdassa lueteltuihin unionin jaetun toimivallan aloihin,

PALAUTTAVAT MIELEEN, että unionin perustuslain III osan III osaston III luvun 3 jakson määräykset taloudellisesta, sosiaalisesta ja alueellisesta yhteenkuuluvuudesta muodostavat yhdessä oikeusperustan unionin toiminnan konsolidoimiselle ja edelleen kehittämiselle taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden alalla, rahaston perustaminen mukaan luettuna,

PALAUTTAVAT MIELEEN, että unionin perustuslain III-223 artiklassa määrätään koheesiorahaston perustamisesta,

KIINNITTÄVÄT HUOMIOTA siihen, että Euroopan investointipankki antaa huomattavia ja yhä merkittävämpiä lainoja köyhimpien alueiden eduksi,

KIINNITTÄVÄT HUOMIOTA toiveeseen muuttaa rakennerahastoista myönnettäviä varoja koskevat järjestelyt joustavammiksi,

KIINNITTÄVÄT HUOMIOTA toiveeseen, että unionin osallistumisen tasoa ohjelmiin ja hankkeisiin tietyissä maissa muunnetaan,

OTTAVAT HUOMIOON ehdotuksen kiinnittää enemmän huomiota jäsenvaltioiden suhteelliseen vaurauteen omien varojen järjestelmässä,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

AINOA ARTIKLA

1. Jäsenvaltiot vahvistavat uudelleen, että taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden edistäminen on ehdottoman tärkeää unionin kehitykselle ja kestäväälle menestykselle.
2. Jäsenvaltiot vahvistavat uudelleen vakaumuksensa, jonka mukaan rakennerahastoilla on edelleen oltava huomattava merkitys unionin tavoitteiden toteuttamisessa yhteenkuuluvuuden alalla.
3. Jäsenvaltiot vahvistavat uudelleen vakaumuksensa, jonka mukaan Euroopan investointipankin on edelleen suunnattava suurin osa varoistaan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden edistämiseen, ja ilmoittavat olevansa valmiita arvioimaan uudelleen Euroopan investointipankin pääomatarpeet niin pian kuin se tätä varten on tarpeen.
4. Jäsenvaltiot sopivat, että koheesiorahasto osoittaa unionin rahoitusosuuksia sellaisille hankkeille, jotka liittyvät ympäristöön ja Euroopan laajuisiin verkkoihin jäsenvaltioissa, joiden bruttokansantuote henkeä kohti on alle 90 prosenttia unionin keskitasosta ja joilla on ohjelma unionin perustuslain III-184 artiklassa tarkoitettujen talouden lähentymisperusteiden toteuttamiseksi.
5. Jäsenvaltiot ilmoittavat, että niiden tarkoituksena on mahdollistaa suurempi joustavuus myönnettäessä varoja rakennerahastoista tiettyjen sellaisten erityistarpeiden täyttämiseksi, jotka eivät täyty rakennerahastoja koskevan nykyisen sääntelyn puitteissa.

6. Jäsenvaltiot ilmoittavat olevansa valmiita muuntamaan unionin osallistumistasoa rakennerahastojen ohjelmien ja hankkeiden puitteissa tarkoituksena välttää budjettimenojen liialliset lisäykset vähemmän vauraissa jäsenvaltioissa.

7. Jäsenvaltiot tunnustavat tarpeen seurata tiiviisti taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden avulla saavutettua edistystä ja ilmoittavat olevansa valmiita tutkimaan kaikkia tarvittavia toimenpiteitä tässä suhteessa.

8. Jäsenvaltiot vahvistavat aikovansa ottaa suuremmassa määrin huomioon eri jäsenvaltioiden kyvyn osallistua omien varojen järjestelmään ja aikovansa tutkia keinoja, jotka voisivat mahdollistaa vähemmän vauraiden jäsenvaltioiden omia varoja koskevan nykyisen järjestelmän regressiivisten tekijöiden korjaamisen.

30. PÖYTÄKIRJA
GRÖNLANTIA KOSKEVISTA ERITYISJÄRJESTELYISTÄ

KORKEAT SOPIMUSPUOLET

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

AINOA ARTIKLA

1. Grönlannista peräisin olevien, kalatalouden yhteiseen markkinajärjestelyyn kuuluvien tuotteiden tuontia unioniin kohdellaan yhteisen markkinajärjestelyn toimintaperiaatteiden mukaisesti siten, että niille myönnetään vapautus tulleista ja vaikutukseltaan vastaavista maksuista eikä niihin sovelleta määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä, jos unionin mahdollisuudet päästä unionin ja Grönlannin toimivaltaisen viranomaisen välisen sopimuksen nojalla Grönlannin kalastusvyöhykkeille ovat unionin kannalta tyydyttävät.
2. Kyseisten tuotteiden tuontijärjestelyyn liittyvät toimenpiteet toteutetaan unionin perustuslain III-231 artiklassa määrättyjen menettelyjen mukaisesti.

31. PÖYTÄKIRJA
IRLANNIN PERUSTUSLAIN 40.3.3 ARTIKLASTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, joka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen:

AINOA ARTIKLA

Mikään unionin perustuslaista tehdyn sopimuksen taikka sen muuttamisesta tai täydentämisestä tehtyjen sopimusten tai asiakirjojen määräys ei vaikuta Irlannin perustuslain 40.3.3 artiklan soveltamiseen Irlannissa.

32. PÖYTÄKIRJA
IHMISOIKEUKSIEN JA PERUSVAPAUKSIEN SUOJAAMISEKSI
TEHTYYN YLEISSOPIMUKSEEN LIITTYMISTÄ KOSKEVASTA
PERUSTUSLAIN I-9 ARTIKLAN 2 KOHDASTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

Unionin perustuslain I-9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa sopimuksessa Euroopan unionin liittymisestä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn yleissopimukseen on määrättävä unionin ja unionin oikeuden erityispiirteiden säilyttämisestä erityisesti seuraavan osalta:

- a) erityiset menettelysäännöt, joita sovelletaan, jos unioni osallistuu ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen seurantaelinten toimintaan,
- b) tarpeelliset järjestelyt, joilla varmistetaan, että Euroopan unionin ulkopuolisten valtioiden esittämät kanteet sekä yksityiset valitukset osoitetaan tapauksen mukaan jäsenvaltioille ja/tai unionille.

2 ARTIKLA

Edellä 1 artiklassa tarkoitettussa sopimuksessa on varmistettava, että unionin liittyminen ei vaikuta unionin toimivaltaan eikä sen toimielinten toimivaltuuksiin. Sopimuksessa on lisäksi varmistettava, että se ei mitenkään vaikuta jäsenvaltioiden asemaan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen osalta ja erityisesti tähän yleissopimukseen liitettyjen pöytäkirjojen osalta, jäsenvaltioiden yleissopimuksen 15 artiklan mukaisesti toteuttamiin, siitä poikkeaviin toimenpiteisiin eikä jäsenvaltioiden yleissopimukseen sen 57 artiklan mukaisesti tekemiin varauksiin.

3 ARTIKLA

Mikään 1 artiklassa tarkoitetun sopimuksen määräys ei saa vaikuttaa unionin perustuslain III-375 artiklan 2 kohdan soveltamiseen.

33. PÖYTÄKIRJA
EUROOPAN YHTEISÖN PERUSTAMISSOPIMUSTA JA EUROOPAN UNIONISTA
TEHTYÄ SOPIMUSTA TÄYDENTÄNEISTÄ TAI MUUTTANEISTA
ASIAKIRJOISTA JA SOPIMUKSISTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

KATSOVAT, että unionin perustuslain IV-437 artiklan 1 kohdalla kumotaan Euroopan yhteisön perustamissopimus ja sopimus Euroopan unionista sekä asiakirjat ja sopimukset, joilla niitä on täydennetty tai muutettu,

KATSOVAT, että olisi laadittava luettelo IV-437 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista ja sopimuksista,

KATSOVAT, että Amsterdamin sopimuksen 9 artiklan 7 kohdan määräysten sisältö olisi sisällytettävä uuteen sopimukseen,

PALAUTTAVAT MIELEEN, että edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömällä vaaleilla 20 päivänä syyskuuta 1976 annetun säädöksen on pysyttävä voimassa,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen:

1 ARTIKLA

1. Kumotaan jäljempänä mainitut asiakirjat ja sopimukset, joilla Euroopan yhteisön perustamissopimusta on täydennetty tai muutettu:
 - a) Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta tehtyyn sopimukseen liitetty, 8 päivänä huhtikuuta 1965 tehty pöytäkirja Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista (EYVL L 152, 13.7.1967, s. 13);

- b) Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten sekä Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta tehdyn sopimuksen tiettyjen talousarviota koskevien määräysten muuttamisesta 22 päivänä huhtikuuta 1970 tehty sopimus (EYVL L 2, 2.1.1971, s. 1);
 - c) Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten sekä Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta tehdyn sopimuksen tiettyjen varainhoitoa koskevien määräysten muuttamisesta 22 päivänä heinäkuuta 1975 tehty sopimus (EYVL L 359, 31.12.1977, s. 4);
 - d) Euroopan investointipankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan tiettyjen määräysten muuttamisesta 10 päivänä heinäkuuta 1975 tehty sopimus (EYVL L 91, 6.4.1978, s. 1);
 - e) Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten muuttamisesta Grönlannin osalta 13 päivänä maaliskuuta 1984 tehty sopimus (EYVL L 29, 1.2.1985, s. 1);
 - f) Euroopan yhtenäisasiakirja, tehty 17 päivänä helmikuuta 1986 ja 28 päivänä helmikuuta 1986 (EYVL L 169, 29.6.1987, s. 1);
 - g) Euroopan investointipankin perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan muuttamisesta 25 päivänä maaliskuuta 1993 annettu säädös, jolla Euroopan investointipankin valtuustolle annetaan toimivaltuudet Euroopan investointirahaston perustamiseen (EYVL L 173, 7.7.1994, s. 14);
 - h) Valtion- ja hallituksen päämiesten kokoonpanossa kokoontuvan neuvoston päätös 2003/223/EY, tehty 21 päivänä maaliskuuta 2003, Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön 10.2 artiklan muuttamisesta (EUVL L 83, 1.4.2003, s. 66).
2. Kumotaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta 2 päivänä lokakuuta 1997 tehty Amsterdamin sopimus (EYVL C 340, 10.11.1997, s. 1).

3. Kumotaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen sekä Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta 26 päivänä helmikuuta 2001 tehty Nizzan sopimus (EYVL C 80, 10.3.2001, s. 1).

2 ARTIKLA

1. Jäsenvaltioiden hallitusten edustajat vahvistavat yhteisellä sopimuksella tarvittavat määräykset tiettyjen Luxemburgin suurherttuakuntaa koskevien sellaisten erityiskysymysten sääntelemiseksi, jotka aiheutuvat Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin perustuslain III-432 artiklan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 189 artiklan soveltamista.

2. Pidetään voimassa neuvoston päätöksen 76/787/EHTY, ETY, Euratom liitteenä oleva säädös edustajien valitsemisesta Euroopan parlamenttiin yleisillä välittömällä vaaleilla (EYVL L 278, 8.10.1976, s. 1) sellaisena kuin se on Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantulopäivänä. Unionin perustuslain huomioon ottamiseksi säädöstä muutetaan seuraavasti:

- a) kumotaan 1 artiklan 3 kohta;
- b) poistetaan 5 artiklan 1 kohdan toisesta alakohdasta ilmaisu "määräysten";
- c) poistetaan 6 artiklan 2 kohdasta ilmaisu "8 päivänä huhtikuuta 1965"; korvataan ilmaisu "Euroopan yhteisöjen" ilmaisulla "Euroopan unionin";
- d) korvataan 7 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa ilmaisu "Euroopan yhteisöjen komission" ilmaisulla "Euroopan komission";

- e) korvataan 7 artiklan 1 kohdan kolmannessa luetelmakohdassa ilmaisu "Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tai ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen" ilmaisulla "Euroopan unionin tuomioistuimen";
- f) korvataan 7 artiklan 1 kohdan viidennessä luetelmakohdassa ilmaisu "Euroopan yhteisöjen tilintarkastustuomioistuimen" ilmaisulla "tilintarkastustuomioistuimen";
- g) korvataan 7 artiklan 1 kohdan kuudennessa luetelmakohdassa ilmaisu "Euroopan yhteisöjen oikeusasiamies" ilmaisulla "Euroopan oikeusasiamies";
- h) korvataan 7 artiklan 1 kohdan seitsemännessä luetelmakohdassa ilmaisu "Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön" ilmaisulla "Euroopan unionin";
- i) korvataan 7 artiklan 1 kohdan yhdeksännessä luetelmakohdassa ilmaisu "Euroopan talousyhteisön ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimusten nojalla tai soveltamiseksi" ilmaisulla "Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen nojalla"; korvataan ilmaisu "yhteisön" ilmaisulla "unionin";
- j) korvataan 7 artiklan 1 kohdan yhdennessätoista luetelmakohdassa ilmaisu "Euroopan yhteisöjen toimielimen tai sellaiseen sidoksissa olevan erityiselimen tai Euroopan keskuspankin" ilmaisulla "Euroopan unionin toimielimen, elimen tai laitoksen";
- k) muutetaan 7 artiklan 1 kohdan luetelmakohdat a–k alakohdaksi;
- l) poistetaan 7 artiklan 2 kohdan toisesta alakohdasta ilmaisu "määräysten"; muutetaan alakohdan luetelmakohdat a ja b alakohdaksi;

- m) korvataan 11 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa ilmaisu "yhteisössä" ilmaisulla "unionissa", ilmaisu "määrää" ilmaisulla "tekee [...] eurooppapäätöksen, jolla määrätään", ilmaisu "edellisen alakohdan" ilmaisulla "ensimmäisen alakohdan";
- n) korvataan 11 artiklan 3 kohdassa ilmaisu "sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 139 artiklan määräysten soveltamista" ilmaisulla "sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin perustuslain III-238 artiklan soveltamista";
- o) korvataan 14 artiklassa ilmaisu "toteuttaa" ilmaisulla "hyväksyä", ilmaisu "ehdotuksesta" ilmaisulla "aloitteesta", ilmaisu "vahvistaa nämä toimenpiteet" ilmaisulla "hyväksyy tarvittavat eurooppa-asetukset tai -päätökset".

34. PÖYTÄKIRJA
EUROOPAN UNIONIN TOIMIELIMIÄ JA ELIMIÄ
KOSKEVISTA SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSISTÄ

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

KATSOVAT, että siirtyminen Euroopan perustuslaista tehdyllä sopimuksella perustettuun Euroopan unioniin sitä edeltäneistä Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella perustetusta Euroopan unionista ja Euroopan yhteisöstä edellyttää siirtymämääräyksiä, joita sovelletaan siihen saakka, kunnes unionin perustuslain kaikki määräykset ja kaikki niiden soveltamisen edellyttämät säädökset ovat voimassa,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen:

I OSASTO

EUROOPAN PARLAMENTTIA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

1 ARTIKLA

1. Eurooppa-neuvosto tekee unionin perustuslain I-20 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisen eurooppapäätöksen Euroopan parlamentin kokoonpanosta hyvissä ajoin ennen vuonna 2009 pidettäviä Euroopan parlamentin vaaleja.

2. Vaalikautena 2004–2009 kustakin jäsenvaltiosta Euroopan parlamenttiin valittavien edustajien kokoonpano ja lukumäärä säilyvät samoina kuin ne ovat Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen tullessa voimaan, joten edustajien määrä on seuraava:

Belgia	24
Tšekki	24
Tanska	14
Saksa	99
Viro	6
Kreikka	24
Espanja	54
Ranska	78
Irlanti	13
Italia	78
Kypros	6
Latvia	9
Liettua	13
Luxemburg	6
Unkari	24
Malta	5
Alankomaat	27
Itävalta	18
Puola	54
Portugali	24
Slovenia	7
Slovakia	14
Suomi	14
Ruotsi	19
Yhdistynyt kuningaskunta	78

II OSASTO

EUROOPPA-NEUVOSTOA JA NEUVOSTOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

2 ARTIKLA

1. Määräenemmistön määrittelyä Eurooppa-neuvostossa ja neuvostossa koskevan unionin perustuslain I-25 artiklan 1, 2 ja 3 kohdan määräykset tulevat voimaan 1 päivänä marraskuuta 2009 samana vuonna pidettävien Euroopan parlamentin vaalien jälkeen unionin perustuslain I-20 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
2. Seuraavat määräykset ovat voimassa 31 päivään lokakuuta 2009, sanotun kuitenkin rajoittamatta unionin perustuslain I-25 artiklan 4 kohdan soveltamista.

Kun Eurooppa-neuvoston ja neuvoston ratkaisun edellytyksenä on määränemmistö, jäsenten äänet painotetaan seuraavasti:

Belgia	12
Tšekki	12
Tanska	7
Saksa	29
Viro	4
Kreikka	12
Espanja	27
Ranska	29
Irlanti	7
Italia	29
Kypros	4
Latvia	4
Liettua	7
Luxemburg	4
Unkari	12
Malta	3
Alankomaat	13
Itävalta	10
Puola	27
Portugali	12
Slovenia	4
Slovakia	7
Suomi	7
Ruotsi	10
Yhdistynyt kuningaskunta	29

Kun neuvoston ratkaisu on unionin perustuslain nojalla tehtävä komission ehdotuksesta, sen edellytyksenä on vähintään 232 puoltavaa ääntä, jotka edustavat jäsenten enemmistöä. Muissa tapauksissa ratkaisun edellytyksenä on vähintään 232 puoltavaa ääntä, jotka edustavat ainakin kahta kolmasosaa jäsenistä.

Eurooppa-neuvoston tai neuvoston jäsen voi pyytää, että Eurooppa-neuvoston tai neuvoston antaessa säädöksen määräenemmistöllä tarkistetaan, että määräenemmistö edustaa vähintään 62:ta prosenttia unionin koko väestöstä. Jos osoittautuu, että tämä ehto ei täyty, kyseistä säädöstä ei anneta.

3. Jos unioniin liittyy myöhemmin uusia jäseniä, 2 kohdassa tarkoitettu vähimmäismäärä lasketaan siten, että ääninä ilmaistu määräenemmistöön tarvittava vähimmäismäärä ei ole suurempi kuin se, joka johtuu Euroopan unionin laajentumista koskevassa, Nizzan sopimuksen laatineen konferenssin päätösasiakirjaan sisältyvässä julistuksessa olevasta taulukosta.

4. Seuraavat määräenemmistön määrittelyä koskevat määräykset tulevat voimaan 1 päivänä marraskuuta 2009:

- unionin perustuslain I-44 artiklan 3 kohdan kolmas, neljäs ja viides alakohta
- unionin perustuslain I-59 artiklan 5 kohdan toinen ja kolmas alakohta
- unionin perustuslain I-60 artiklan 4 kohdan toinen alakohta
- unionin perustuslain III-179 artiklan 4 kohdan kolmas ja neljäs alakohta
- unionin perustuslain III-184 artiklan 6 kohdan kolmas ja neljäs alakohta

- unionin perustuslain III-184 artiklan 7 kohdan kolmas ja neljäs alakohta
- unionin perustuslain III-194 artiklan 2 kohdan toinen ja kolmas alakohta
- unionin perustuslain III-196 artiklan 3 kohdan toinen ja kolmas alakohta
- unionin perustuslain III-197 artiklan 4 kohdan toinen ja kolmas alakohta
- unionin perustuslain III-198 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta
- unionin perustuslain III-312 artiklan 3 kohdan kolmas ja neljäs alakohta
- unionin perustuslain III-312 artiklan 4 kohdan kolmas ja neljäs alakohta
- Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan osalta samoin kuin yksityisoikeuden alalla tehtävän oikeudellisen yhteistyön ja poliisiyhteistyön osalta tehdyn pöytäkirjan 1 artiklan toinen, kolmas ja neljäs alakohta sekä 3 artiklan 1 kohdan toinen, kolmas ja neljäs alakohta;
- Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan 1 artiklan toinen, kolmas ja neljäs sekä 5 artiklan kolmas, neljäs ja viides kohta sekä tämän pöytäkirjan liitteen 1 artiklan toinen, kolmas ja neljäs kohta.

Kun kaikki neuvoston jäsenet eivät osallistu äänestykseen, eli ensimmäisessä alakohdassa luetelluissa artikloissa tarkoitetuissa tapauksissa, määränemmistöllä tarkoitetaan 31 päivään lokakuuta 2009 asti yhtä suurta osuutta kyseisten neuvoston jäsenten painotetuista äänistä ja yhtä suurta osuutta kyseisten jäsenten määrästä sekä tarvittaessa yhtä suurta prosentuaalista osuutta asianomaisten jäsenvaltioiden väestöstä kuin 2 kohdassa on määrätty.

3 ARTIKLA

Unionin perustuslain I-24 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun eurooppapäätöksen voimaantuloon asti neuvosto voi kokoontua I-24 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa kokoonpanoissa sekä muissa kokoonpanoissa, joita koskeva luettelo vahvistetaan eurooppapäätöksessä, jonka yleisten asioiden neuvosto tekee yksinkertaisella enemmistöllä.

III OSASTO

KOMISSIOTA JA UNIONIN ULKOASIAINMINISTERIÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

4 ARTIKLA

Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantulopäivänä virassa olevat komission jäsenet pysyvät virassaan toimikautensa loppuun. Komission jäsenen, jolla on sama kansalaisuus kuin unionin ulkoasiainministerillä, toimikausi päättyy kuitenkin päivänä, jona unionin ulkoasiainministeri nimitetään.

IV OSASTO

YHTEISEN ULKO- JA TURVALLISUUSPOLITIIKAN
KORKEANA EDUSTAJANA TOIMIVAA NEUVOSTON PÄÄSIHTEERIÄ
JA NEUVOSTON VARAPÄÄSIHTEERIÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

5 ARTIKLA

Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkeana edustajana toimivan neuvoston pääsihteerin ja neuvoston varapääsihteerin toimikausi päättyy Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantulopäivänä. Neuvosto nimittää pääsihteerin unionin perustuslain III-344 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

V OSASTO

NEUVOA-ANTAVIA ELIMIÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

6 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-386 artiklassa tarkoitetun eurooppapäätöksen voimaantuloon saakka alueiden komitean jäsenmäärä jakautuu seuraavasti:

Belgia	12
Tšekki	12
Tanska	9
Saksa	24
Viro	7
Kreikka	12
Espanja	21
Ranska	24
Irlanti	9
Italia	24
Kypros	6
Latvia	7
Liettua	9
Luxemburg	6
Unkari	12
Malta	5
Alankomaat	12
Itävalta	12

Puola	21
Portugali	12
Slovenia	7
Slovakia	9
Suomi	9
Ruotsi	12
Yhdistynyt kuningaskunta	24

7 ARTIKLA

Unionin perustuslain III-389 artiklassa tarkoitetun eurooppapäätöksen voimaantuloon saakka talous- ja sosiaalikomitean jäsenmäärä jakautuu seuraavasti:

Belgia	12
Tšekki	12
Tanska	9
Saksa	24
Viro	7
Kreikka	12
Espanja	21
Ranska	24
Irlanti	9
Italia	24
Kypros	6
Latvia	7
Liettua	9

Luxemburg	6
Unkari	12
Malta	5
Alankomaat	12
Itävalta	12
Puola	21
Portugali	12
Slovenia	7
Slovakia	9
Suomi	9
Ruotsi	12
Yhdistynyt kuningaskunta	24

35. PÖYTÄKIRJA

EUROOPAN HIILI- JA TERÄSYHTEISÖN PERUSTAMISSOPIMUKSEN
VOIMASSAOLON PÄÄTTYMISEN TALOUDELLISISTA SEURAUKSISTA
JA HIILI- JA TERÄSTUTKIMUSRAHASTOSTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

PALAUTTAVAT MIELEEN, että kaikki varat ja vastuut, joita Euroopan hiili- ja teräsyhteisöllä oli 23 päivänä heinäkuuta 2002, siirrettiin 24 päivästä heinäkuuta 2002 Euroopan yhteisölle,

OTTAVAT HUOMIOON, että näitä varoja olisi toivottavaa käyttää hiili- ja terästeollisuuteen liittyvien alojen tutkimukseen ja että tätä varten olisi annettava erityiset säännöt,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen:

1 ARTIKLA

1. Euroopan hiili- ja teräsyhteisön 23 päivänä heinäkuuta 2002 päätetyssä taseessa oleva Euroopan hiili- ja teräsyhteisön nettovarallisuus, lisättynä tai vähennettynä mahdollisilla selvitystoimista aiheutuvilla määrillä, muodostaa hiili- ja terästeollisuuteen liittyvien alojen tutkimukseen tarkoitetut unionin varat, joista käytetään nimitystä 'Euroopan hiili- ja teräsyhteisön selvityksessä olevat varat'. Selvityksen jälkeen näistä varoista käytetään nimitystä 'hiili- ja terästudkimusrahaston varat'.
2. Näistä varoista kertyvät tulot, joista käytetään nimitystä 'hiili- ja terästudkimusrahasto', käytetään yksinomaan tutkimuksen puiteohjelman ulkopuoliseen hiili- ja terästeollisuuteen liittyvien alojen tutkimukseen tämän pöytäkirjan ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisesti.

2 ARTIKLA

1. Neuvoston eurooppalailla vahvistetaan tämän pöytäkirjan täytäntöönpanon edellyttämät säännökset, mukaan lukien keskeiset periaatteet. Neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan.
2. Neuvosto hyväksyy komission ehdotuksesta eurooppa-asetukset tai -päätökset, joilla vahvistetaan hiili- ja terästudkimusrahaston varojen hoitoa koskevat monivuotiset taloudelliset suuntaviivat ja kyseisen rahaston tutkimusohjelman tekniset suuntaviivat. Neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan.

3 ARTIKLA

Unionin perustuslakia sovelletaan, jollei tässä pöytäkirjassa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä toisin määrätä.

36. PÖYTÄKIRJA
EUROOPAN ATOMIENERGIAYHTEISÖN
PERUSTAMISSOPIMUKSEN MUUTTAMISESTA

KORKEAT SOPIMUSPUOLET, jotka

MUISTUTTAVAT olevan tärkeää, että Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen määräykset tuottavat edelleen täysimääräisesti niillä olevat oikeusvaikutukset,

HALUAVAT mukauttaa mainitun sopimuksen uusiin sääntöihin, jotka vahvistetaan Euroopan perustuslaista tehdyssä sopimuksessa, erityisesti institutionaalisten ja varainhoitoa koskevien asioiden osalta,

OVAT SOPINEET seuraavista määräyksistä, jotka liitetään Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen ja joilla muutetaan Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimusta seuraavasti:

1 ARTIKLA

Tällä pöytäkirjalla muutetaan Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimusta, jäljempänä 'Euratom-sopimus', sellaisena kuin se on voimassa Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantulopäivänä.

Sen estämättä, mitä Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen IV-437 artiklassa määrätään ja vaikuttamatta tämän pöytäkirjan muihin määräyksiin, Euratom-sopimukseen Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen IV-437 artiklan nojalla kumotuilla sopimuksilla ja asiakirjoilla tehtyjen muutosten oikeudelliset vaikutukset sekä Euratom-sopimuksen perusteella annettujen voimassa olevien säädösten oikeudelliset vaikutukset eivät muutu.

2 ARTIKLA

Korvataan Euratom-sopimuksen III osaston otsikko "Institutionaaliset määräykset" otsikolla: "Institutionaaliset ja varainhoitoa koskevat määräykset".

3 ARTIKLA

Lisätään Euratom-sopimukseen III osaston alkuun luku seuraavasti:

"I LUKU

EUROOPAN PERUSTUSLAISTA TEHDYN SOPIMUKSEN TIETTYJEN MÄÄRÄYSTEN
SOVELTAMINEN

106 A ARTIKLA

1. Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen I-19–I-29 artiklaa, I-31–I-39 artiklaa, I-49 ja I-50 artiklaa, I-53–I-56 artiklaa, I-58–I-60 artiklaa, III-330–III-372 artiklaa, III-374 ja III-375 artiklaa, III-378–III-381 artiklaa, III-384 ja III-385 artiklaa, III-389–III-392 artiklaa, III-395–III-410 artiklaa, III-412–III-415 artiklaa sekä III-427, III-433, IV-439 ja IV-443 artiklaa sovelletaan tämän sopimuksen alaan kuuluvissa asioissa.
2. Edellä 1 kohdassa mainituissa määräyksissä sekä Euroopan perustuslaista tehtyyn sopimukseen ja tähän sopimukseen liitettyjen pöytäkirjojen määräyksissä olevia viittauksia unioniin ja perustuslakiin pidetään tämän sopimuksen puitteissa viittauksina Euroopan atomienergiayhteisöön ja tähän sopimukseen.

3. Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen määräyksillä ei poiketa tämän sopimuksen määräyksistä."

4 ARTIKLA

Numeroidaan Euratom-sopimuksen III osaston I, II ja III luku II, III ja IV luvuksi.

5 ARTIKLA

1. Kumotaan 3 artikla, 107–132 artikla, 136–143 artikla, 146–156 artikla, 158–163 artikla, 165–170 artikla, 173, 173 a ja 175 artikla, 177–179 a artikla, 180 b ja 181 artikla, 183, 183 a, 190 ja 204 artikla.

2. Kumotaan Euratom-sopimukseen aiemmin liitetyt pöytäkirjat.

6 ARTIKLA

Korvataan IV osaston otsikko "Varainhoitoa koskevat määräykset" seuraavalla otsikolla:
"Varainhoitoa koskevat erityismääräykset".

7 ARTIKLA

1. Korvataan Euratom-sopimuksen 38 artiklan kolmannessa kohdassa ja 82 artiklan kolmannessa kohdassa olevat viittaukset 141 ja 142 artiklaan viittauksilla unionin perustuslain III-360 ja III-361 artiklaan.
2. Korvataan 171 artiklan 2 kohdassa ja 176 artiklan 3 kohdassa oleva viittaus 183 artiklaan viittauksella unionin perustuslain III-412 artiklaan.
3. Korvataan Euratom-sopimuksen 172 artiklan 4 kohdassa oleva viittaus 177 artiklan 5 kohtaan viittauksella unionin perustuslain III-404 artiklaan.
4. Korvataan Euratom-sopimuksen 38, 82, 96 ja 98 artiklassa oleva sana "direktiivi" sanalla "eurooppa-asetus".
5. Korvataan Euratom-sopimuksessa sana "päätos" sanalla "eurooppapäätos", lukuun ottamatta 18, 20, 23 artiklaa ja 53 artiklan ensimmäistä kohtaa sekä tapauksia, joissa päätöksen tekee Euroopan unionin tuomioistuin.
6. Korvataan Euratom-sopimuksessa ilmaisu "yhteisön tuomioistuin" ilmaisulla "Euroopan unionin tuomioistuin".

8 ARTIKLA

Korvataan Euratom-sopimuksen 191 artikla seuraavasti:

"191 ARTIKLA

Yhteisöllä on jäsenvaltioiden alueella Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyssä pöytäkirjassa määrättyin edellytyksin ne erioikeudet ja vapaudet, jotka ovat tarpeen sen tehtävien toteuttamiseksi."

9 ARTIKLA

Korvataan Euratom-sopimuksen 198 artikla seuraavasti:

"198 ARTIKLA

Jollei toisin määrätä, tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan jäsenvaltioiden Euroopassa sijaitseviin alueisiin sekä jäsenvaltioiden lainkäyttövaltaan kuuluviin Euroopan ulkopuolella sijaitseviin alueisiin.

Määräyksiä sovelletaan myös niihin Euroopassa sijaitseviin alueisiin, joiden suhteista ulkovaltoihin jäsenvaltio huolehtii.

Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan Ahvenanmaahan niine poikkeuksineen, jotka on alun perin mainittu Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen IV-437 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettussa sopimuksessa ja jotka on otettu Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan sekä Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymissopimuksia ja -asiakirjoja koskevaan pöytäkirjaan.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä, toisessa ja kolmannessa kohdassa määrätään:

- a) tätä sopimusta ei sovelleta Färsaariin eikä Grönlantiin;
- b) tätä sopimusta ei sovelleta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluviin alueisiin Kyproksessa;
- c) tätä sopimusta ei sovelleta niihin merentakaisiin maihin ja alueisiin, joilla on erityissuhteet Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja joita ei ole mainittu Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen liitteessä II olevassa luettelossa;
- d) tätä sopimusta sovelletaan Kanaalisaariin ja Mansaareen vain siltä osin kuin Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen IV-437 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettua sopimuksessa alun perin määrätyn ja Tanskan kuningaskunnan, Irlannin sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan sekä Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymissopimuksia ja -asiakirjoja koskevaan pöytäkirjaan sisältyvän, kyseisiä saaria koskevan sääntelyn soveltamisen turvaamiseksi on tarpeen."

10 ARTIKLA

Korvataan 206 artikla seuraavasti:

"206 ARTIKLA

Yhteisö voi tehdä yhden tai useamman valtion tai kansainvälisen järjestön kanssa sopimuksia assosioinnista, joka koskee vastavuoroisia oikeuksia ja velvollisuuksia, yhteistä toimintaa ja erityismenettelyjä.

Neuvosto tekee nämä sopimukset yksimielisesti ja Euroopan parlamenttia kuultuaan.

Jos nämä sopimukset edellyttävät tämän sopimuksen muuttamista, muutokset on ensin hyväksyttävä Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen IV-443 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen."

11 ARTIKLA

Korvataan Euratom-sopimuksen 225 artiklan toinen kohta seuraavasti:

"Tämä sopimus on todistusvoimainen myös englannin, espanjan, iirin, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ruotsin, slovakian, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä laadittuina toisintoina."

12 ARTIKLA

Euroopan atomienergiayhteisön tulot ja menot, lukuun ottamatta hankintakeskuksen ja yhteisyritysten tuloja ja menoja, otetaan unionin talousarvioon.

EUROOPAN PERUSTUSLAISTA
TEHDYN SOPIMUKSEN
LIITTEET

LUETTELO,
JOHON VIITATAAN UNIONIN PERUSTUSLAIN III-226 ARTIKLASSA

– 1 –	– 2 –
Yhdistetyn nimikkeistön numero	Tuotteen kuvaus
1. RYHMÄ	Elävät eläimet
2. RYHMÄ	Liha ja syötävät eläimenosat
3. RYHMÄ	Kalat, äyriäiset ja nilviäiset
4. RYHMÄ	Meijerituotteet; linnunmunat; luonnonhunaja
5. RYHMÄ	
05.04	Eläinten (muiden kuin kalan) suolet, rakot ja vatsat, kokonaisina tai kappaleina
05.15	Muualle kuulumattomat eläintuotteet; ihmisravinnoksi soveltumattomat kuolleet 1. tai 3. ryhmän eläimet

– 1 –	– 2 –
Yhdistetyn nimikkeistön numero	Tuotteen kuvaus
6. RYHMÄ	Elävät puut ja muut elävät kasvit; sipulit, juuret ja niiden kaltaiset tuotteet; leikkokukat ja leikkovihreä
7. RYHMÄ	Vihannekset ja kasvikset sekä eräät syötävät juuret ja mukulat
8. RYHMÄ	Syötävät hedelmät ja pähkinät; sitrushedelmien ja melonin kuoret
9. RYHMÄ	Kahvi, tee ja mausteet, ei kuitenkaan mate (nimike 09.03)
10. RYHMÄ	Vilja
11. RYHMÄ	Myllyteollisuustuotteet; maltaat ja tärkkelys; gluteeni; inuliini
12. RYHMÄ	Öljysiemenet ja -hedelmät; erinäiset siemenet ja hedelmät; teollisuus- ja lääkekasvit; oljet ja kasvirehu
13. RYHMÄ	
ex 13.03	Pektiini

– 1 –

– 2 –

Yhdistetyn
nimikkeistön
numero

Tuotteen kuvaus

15. RYHMÄ

15.01	Sianihra (laardi) ja muu sulatettu, puristettu sianrasva; sulatettu, puristettu siipikarjan rasva
15.02	Nautakarjan, lampaan tai vuohen sulattamattomat, puristamattomat rasvat; näistä rasvoista saatu tali (myös "premier jus")
15.03	Laardi-, oleo- ja talisteariini; laardiöljy, oleomargariini ja taliöljy, muut kuin emulgoidut, sekoitetut tai muuten valmistetut
15.04	Kala- ja merinisäkäsrasvat ja -öljyt, myös raffinoitua
15.07	Rasvaiset kasviöljyt, juoksevat tai jähmeät, raa'at, raffinoitua tai puhdistetut
15.12	Eläin- ja kasvirasvat ja -öljyt, kokonaan tai osittain vedytetyt, myös raffinoitua mutta ei enempää valmistetut
15.13	Margariini, tekoihra ja muut valmistetut ravintorasvat
15.17	Rasva-aineiden tai eläin- tai kasvivoihojen käsittelyssä syntyneet jätteet

– 1 –	– 2 –
Yhdistetyn nimikkeistön numero	Tuotteen kuvaus
16. RYHMÄ	Liha-, kala-, äyriäis- ja nilviäisvalmisteet
17. RYHMÄ	
17.01	Juurikas- ja ruokosokeri, jähmeä
17.02	Muu sokeri; sokerisiirapit; keinotekoinen hunaja (myös luonnonhunajan kanssa sekoitettuna); sokeriväri
17.03	Melassi, myös värittömäksi tehty
17.05	Maku- tai väriainetta sisältävät sokerit, siirapit ja melassit, ei kuitenkaan hedelmämeheit, jotka sisältävät lisättyä sokeria sen määrästä riippumatta
18. RYHMÄ	
18.01	Kaakaopavut, kokonaiset tai rouhitut, raa'at tai paahdetut
18.02	Kaakaonkuoret, -kalvot ja -jätteet

– 1 –	– 2 –
Yhdistetyn nimikkeistön numero	Tuotteen kuvaus
20. RYHMÄ	Vihanneksista, kasviksista, hedelmistä tai muista kasvinosista valmistetut tuotteet
22. RYHMÄ	
22.04	Rypälemehu, käymistilassa oleva tai jonka käyminen on pysäytetty muuten kuin alkoholia lisäämällä
22.05	Viini tuoreista rypäleistä; rypälemehu, jonka käyminen on pysäytetty alkoholia lisäämällä
22.07	Muut käymistietä valmistetut juomat (esim. omenaviini, päärynäviini ja sima)
ex 22.08*	Tässä liitteessä mainituista maataloustuotteista valmistettu etyylialkoholi, myös denaturoitu, väkevyydestä riippumatta, ei kuitenkaan liköörit tai muut alkoholipitoiset juomat tai alkoholipitoiset valmisteet (ns. tiivistetyt ekstraktit) juomien valmistusta varten
ex 22.09*	
ex 22.10*	Viinietikka ja sen korvikkeet

– 1 –	– 2 –
Yhdistetyn nimikkeistön numero	Tuotteen kuvaus
23. RYHMÄ	Elintarviketeollisuuden jätetuotteet ja jätteet; valmistettu rehu
24. RYHMÄ	
24.01	Valmistamaton tupakka, tupakanjätteet
45. RYHMÄ	
45.01	Valmistamaton luonnonkorkki, rouhittu, rakeistettu tai jauhettu; korkkijätteet
54. RYHMÄ	
54.01	Pellava, valmistamaton tai valmistettu, ei kuitenkaan kehrätty; pellavarohtimet ja -jätteet (myös revityt tai garnetoidut lumput)
57. RYHMÄ	
57.01	Hamppu (Cannabis sativa), valmistamaton tai valmistettu, ei kuitenkaan kehrätty; hamppurohtimet ja -jätteet (myös revityt tai garnetoidut lumput ja köydet)

* Nimike lisätty Euroopan talousyhteisön neuvoston asetukseen 7 a, annettu 18 päivänä joulukuuta 1959, 1 artiklalla (EYVL 7, 30.1.1961, s. 71/61).

MERENTAKAISET MAAT JA ALUEET,
JOIHIN SOVELLETAAN UNIONIN PERUSTUSLAIN
III OSAN IV OSASTOA

- Grönlanti,
- Uusi-Kaledonia ja siihen kuuluvat alueet,
- Ranskan Polynesia,
- Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet,
- Wallis- ja Futunasaaret,
- Mayotte,
- Saint-Pierre ja Miquelon,
- Aruba,
- Alankomaiden Antillit:
 - Bonaire,
 - Curaçao,
 - Saba,
 - Sint Eustatius,
 - Sint Maarten,
- Anguilla,
- Caymansaaret,
- Falklandinsaaret,
- Etelä-Georgia ja Eteläiset Sandwichsaaret,
- Montserrat,
- Pitcairn,
- Saint Helena ja siihen kuuluvat alueet,
- Antarktiksens brittiläinen alue,

- Intian valtameren brittiläinen alue,
- Turks- ja Caicossaaret,
- Brittiläiset Neitsytsaaret,
- Bermuda.